

Nyhetsklipp

Arbeidsplasser i filét-industrien forsvinner	NRK Nordnytt 1	31.10.2013 18:45	5
Et oljesmurt Nord-Norge	Nordlys	20.08.2013	6
Fiskeri og oljenæring	Finnmarksposten	13.06.2013	8
Betaler mer for fisk fanget på krok	Forskning.no	23.04.2013 06:05	11
Kvalitet og forutsigbarhet	Fiskeribladet Fiskaren	10.04.2013	13
Ingen innstramning på ubestemt tid	Finnmark Dagblad	12.03.2013	15
Lave torskepriser skyldes dårlig kvalitet	Trønder-Avisa	09.03.2013	17
Cod quality matters in the marketplace	ScienceNordic	08.03.2013 13:11	18
Ber om økt tilsyn	Finnmark Dagblad	01.03.2013	20
Losing Value Due to Variable Quality of Fish	The Fish Site	01.03.2013 11:17	22
Ber om økt tilsyn	Finnmarken	01.03.2013	24
Por su calidad, las exportaciones de bacalao pierden valor	Fish Information & Services	28.02.2013 18:39	26
Report suggests Norwegian salted cod quality varies	Fish Update	27.02.2013 16:17	27
Report suggests Norwegian salted cod quality varies	Fishupdate.com	27.02.2013 14:48	29
Norwegian cod suffering from quality issues	fishnewseu.com	27.02.2013 13:09	31
F L I S A S D A G B O K	Bladet Vesterålen	27.02.2013	33
Ytringen 2013-02-26 page: 6	Ytringen	26.02.2013	35
Vil ha strengere kvalitetskontroll av fisk	NRK P2 - Dagsnytt 1	25.02.2013 11:00	36
Mener Fiskeridirektoratet må overta kvalitetskontrollen av fisk	NRK Nordland - Nyheter 1	25.02.2013 10:03	37
Vil ha strengere kvalitetskontroll av norsk fisk	NRK Møre og Romsdal - Nyheter 1	25.02.2013 10:03	38
Vil at Fiskeridirektoratet må ta tilbake kvalitetskontrollen av fisk	NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	25.02.2013 08:03	39
Noreg taper på kvalitet	Nationen	25.02.2013	40
Norsk saltfisk taper på kvalitet	Agderposten	23.02.2013	42
Dårlig fisk Det norske	Harstad Tidende	23.02.2013	43
Taper på kvalitet	Rana Blad	23.02.2013	44
Norsk saltfisk taper på kvalitet	Helgeland Arbeiderblad	23.02.2013	45
Norsk saltfisk taper på kvalitet	Romsdals Budstikke	23.02.2013	47
Taper på kvalitet	Trønder-Avisa	23.02.2013	48
Nofima om norsk torsk: IKKE GOD NOK	Nordlys	23.02.2013	49
- Norsk torsk ikke bra nok	Dagsavisen	23.02.2013	51
Norsk saltfisk taper på kvalitet	Avisa Nordland	23.02.2013	53
Taper millionbeløp på dårlig kvalitet	NRK Nordland 1	22.02.2013 18:40	54
Norsk torsk har ikke den samme kvaliteten som den islandske	NRK P2 - Dagsnytt 1	22.02.2013 15:00	55
Norsk fisk ikke bra nok	Halden Arbeiderblad	22.02.2013 13:44	56
- Kunne tjent 130 millioner kroner mer på norsk fisk	NRK Troms og Finnmark	22.02.2013 13:23	59

- Islandingene har et mye sterkere fokus på kvalitet

Fiskerettigheter og samfunnsansvar
 Leveringsplikt og samfunnsansvar
 Manglende lønnsomhet i filetproduksjon
 - Arv fra en annen tid
 Aker i nordavind
 Variabel kvalitet på landinger - hva så? Landbrukstoll uten konsekvenser
 Distrikt eller profitt
 En bransje med mange muligheter
 Nærhet til havet er ikke nok
 Nærhet til fisken ikke lenger en fordel
 - Nærhet til fisken ikke lenger en fordel
 Nærhet til fisken ikke lenger en fordel
 FISKEINDUSTRIEN SLITER
 Nærhet til fisken ikke lenger en fordel
 Filetindustrien i dyp krise
 Fiskeindustri sliter i nord
 Nærhet til fisken ingen fordel
 Ad rapport om norsk filetindustri
 Norsk filetindustri bygger
 Norsk filetindustri bygger
 Like mye forventningskrise som industrikrise
 Om leveringsplikten til trålerne
 Leveringsplikten Matenergiproduksjonen i havområdene utenfor LoVe og Senja
 Steinar Eliassen og leveringsplikten
 Løsrevne sitater
 Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten
 Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten
 Fra optimisme til krise på kysten
 Krisen som ikke tar slutt
 - Industrien kan ikke bygge samfunn
 - Filetindustrien vil fortsette å dø ut
 Tror mesteparten av filetindustrien forsvinner
 - Filetindustrien forsvinner
 Kvaliteten på fisk synker
 Kvalitetssvikt sjokkerer
 Ønsker Kontrollverket tilbake
 Ønsker Kontrollverket tilbake Hva kan gjøres?
 Uten kontroll
 Landsmøte for kystfiskerne
 Prishistorisk tankekors
 Møter kystfiskerne
 Mer fisk, mindre kvalitet
 Bladet Vesterålen 2012-03-09 page: 5
 Filetindustrien har dårligere inntjening enn konvensjonell industri
 Mener filetindustrien kan dø ut hvis den ikke får bedre vilkår

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	22.02.2013 12:03	61
Finnmark Dagblad	14.01.2013	64
Nordlys	15.11.2012	66
NRK 2 - Aktuelt 1	07.11.2012 20:15	68
Fiskeribladet Fiskaren	07.11.2012	69
Dagens Næringsliv	06.11.2012	70
Fiskeribladet Fiskaren	15.10.2012	72
Dag og Tid	31.08.2012	74
Dagligvarehandelen	21.08.2012 16:42	78
Dagligvarehandelen	17.08.2012	80
Dagligvarehandelen	13.08.2012 07:31	81
Finnmarken	13.08.2012	82
Tidens Krav	13.08.2012	84
Nordlys	13.08.2012	85
Fremover	13.08.2012	87
Trønder-Avisa	13.08.2012	89
Klassekampen 1	13.08.2012	90
Lofotposten	12.08.2012 17:02	92
Fremover	30.06.2012	96
Finnmarken	29.06.2012	98
Finnmark Dagblad	29.06.2012	99
Nordlys	27.06.2012	100
Finnmark Dagblad	27.06.2012	102
Fiskeribladet Fiskaren	27.06.2012	104
Bladet Vesterålen	27.06.2012	106
Framtid i Nord	26.06.2012	108
Lofotposten	26.06.2012	110
Intrafish	22.06.2012 13:12	112
Nordlys	09.06.2012	114
Kyst.no	06.06.2012 08:25	115
Intrafish	06.06.2012 07:05	117
NRK Troms og Finnmark	05.06.2012 12:05	119
NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	05.06.2012 07:03	120
NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1	05.06.2012 07:03	121
Finnmarken	25.05.2012	122
Fiskeribladet Fiskaren	25.05.2012	123
Intrafish	14.05.2012 07:10	125
Fiskeribladet Fiskaren	14.05.2012	126
Fiskeribladet Fiskaren	14.05.2012	128
Bladet Vesterålen	04.05.2012	129
Fiskeribladet Fiskaren	02.05.2012	130
Lofotposten	18.04.2012 17:06	132
Fiskeribladet Fiskaren	19.03.2012	142
Bladet Vesterålen	09.03.2012	143
NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	06.03.2012 07:03	145
NRK Nordland - Nyheter 1	06.03.2012 07:03	146

Bladet Vesterålen 2012-02-28 page: 6	Bladet Vesterålen	28.02.2012	147
- Ikke helt på jordet	Fiskeribladet Fiskaren	10.02.2012	148
Kvaliteten på norsk fisk har blitt dårligere	NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1	06.02.2012 08:03	149
Må gjøre noe for å bedre kvaliteten på fisk	NRK Nordland - Nyheter 1	06.02.2012 08:03	150
En av Norges viktigste eksportartikler kan få et dårlig rykte	NRK Nordland - Nyheter 1	06.02.2012 07:03	151
Nofimas undersøkelser viser at fisk fanget med gam og snurrevad ofte fører til dårligere kvalitet	NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	06.02.2012 07:03	152
Nofima-forsker mener norsk fiskeeksport er i ferd med å få et dårlig rykte	NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	06.02.2012 06:03	153
Dårligere kvalitet på norsk fisk	NRK Nordland	05.02.2012 18:11	154
Dårligere kvalitet	iTromsø	03.02.2012 06:53	156
Dårligere kvalitet	iTromsø	03.02.2012	158
- Råstoffkvaliteten blir dårligere	Fish	02.02.2012 21:19	160
Nofima: Quality becoming worse	World Fishing	01.02.2012 16:59	162
Kvaliteten blir dårligere	Kyst.no	01.02.2012 07:32	163
Kvaliteten blir dårligere	Forskning.no	01.02.2012 05:34	165
Quality on the decline: Nofima	Fish Information & Services	31.01.2012 19:25	167
Quantity not quality	fishnewseu.com	31.01.2012 12:50	168
Quality of Raw Materials is Declining	The Fish Site	31.01.2012 12:32	169
Quality of Raw Materials is Declining	The Meat Site	31.01.2012 11:39	170
██	██	██	██
Norways coastal fleet prioritises cod	World Fishing	25.01.2012 16:56	172
Kystflåten prioriterer torsk	Fish	23.01.2012 17:10	173
Kystflåten fokuserer på torsk, og overlater hyse og sei til havfiskeflåten	Finnmark Dagblad	23.01.2012	175
Kystflåten prioriterer torsk	Nofima	17.01.2012 14:28	176
██	██	██	██
██	██	██	██
Fleire vil bli fiskarar	NRK Sogn og Fjordane	07.08.2011 11:15	182
Fiskeryrket lokker flere	Stavanger Aftenblad	07.08.2011 11:13	183
Linefiske som konkurransefortrinn	Matindustrien	15.03.2011 14:53	185
Linefisken løfter ferskfiskprisen	Fiskeribladet Fiskaren	15.12.2010	187
Overlot kvoter verdt 400 til 500 millioner kroner til havfiskeflåten	NRK Nordland - Nyheter 1	29.11.2010 09:03	189
Fisker heller torsk og blåkveite	NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1	29.11.2010 08:03	190
Enig med Nofima-forsker	NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1	29.11.2010 07:03	191
Island er flinkest i klassen	Fiskeribladet Fiskaren	22.10.2010	192
Internasjonalt lineløft	Fiskeribladet Fiskaren	22.10.2010	193
Fisker ikke opp kvotene	Forskning.no	21.09.2010 11:06	194
Taking Tips From Iceland	The Fish Site	10.09.2010 03:56	196
Norwegian coastal fleet fails to catch quotas	fishnewseu.com	06.09.2010 14:46	198
Fisker ikke opp kvotene	Kyst.no	27.08.2010 08:24	199
Kvotegåve frå nord	Sunnmørsposten	21.08.2010	201
Bladet Vesterålen 2010-08-19 page: 26	Bladet Vesterålen 1	19.08.2010	202
Vurderer ekstravote til de som fisker hele året	Fiskeribladet Fiskaren	18.08.2010	203
Vil prøve uten ekstra torsk kvote	Fiskeribladet Fiskaren	18.08.2010	205
Trål ut speedsjark inn?	Fiskeribladet Fiskaren	16.08.2010	206
- Vellykket tilpasning	Nordlys	30.04.2010	208
Bladet Vesterålen 2010-04-20 page: 21	Bladet Vesterålen 1	20.04.2010	209
Aha-opplevelse på linefeltet	Fiskeribladet Fiskaren	14.12.2009	210
██	██	██	██
██	██	██	██
Norsk linefiske går tilbake - Island øker	FHF	30.03.2009 11:03	215
██	██	██	██
██	██	██	██
██	██	██	██
██	██	██	██
██	██	██	██

Arbeidsplasser i filét-industrien forsvinner

NRK Nordnytt 1. Sendt på radio/tv 31.10.2013 18:45. Profil: Nofima.

Åtte av ti arbeidsplasser i filét-industrien i Nord-Norge har forsvunnet siden 1995. Når det gjelder antallet filét-bedrifter, er fire av ti blitt borte. Det viser en rapport som Nofima i Tromsø har laget for LO. Seniorforsker Edgar Henriksen ved Nofima forklarer: - Det skyldes at filét-industrien har hatt en svært lav lønnsomhet de siste årene, og har slitt med lønnsomheten.

Det betyr at man har svært vanskelig for å konkurrere om råstoff og konkurrere om

arbeidskraft. Og det er årsaken til at vi ser den utviklingen som vi ser i dag. Økonomisjef Arne Karlsen i selskapet Nergård AS sier han likevel har tro på denne industrien fremover.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/laXKaRT>

som har vært lønnsomme over tid.

De siste 20 årene har bransjen som helhet bare unntaksvis gått med overskudd. Typiske fiskeriregioner har dermed opplevd nedgang i sysselsetting og tilbakegang i folketall.

Dette er en av årsakene til at også ordførere i fiskerikommuner i Nord-Norge ser med svært positive øyne på mulighetene for nye arbeidsplasser som petroleumssektoren bringer med seg.

Distriktpolitiske virkemidler utfordres

Fiskeripolitikk har tradisjonelt vært distriktpolitikk, spesielt i Nord-Norge. Forslaget til innskjerping av trålnes leveringsplikt og bedriftens bearbeidingsplikt som regjeringen sendte på høring i 2012, var et uttrykk for at den sittende regjeringen vurderte å fortsette å bruke fiskerinæringen som distriktpolitisk virkemiddel. Høringsuttalelsene fra politiske aktører tydet på stor nordnorsk tilslutning til forslagene.

Til sterk skuffelse fra nordnorske politikere konkluderte fiskeriministeren i midten av juni med at forslagene ikke skulle iverksettes fordi «situasjonen i hvitfisknæringen har blitt betydelig forverret, som en følge av den økonomiske krisen i våre største eksportmarkeder».

Samtidig slår den nylig framlagte sjømatmeldingen fast at næringen skal være uten subsidier, produktiv nok til å kunne konkurrere om arbeidskraft og leve opp til slagordet «Verdens fremste sjømatnasjon».

Den sterke vektleggingen av produktivitet i sjømatmeldingen, er en dyd av nødvendighet. Hvis fiskerinæringa skal være «verdens fremste» under konkurransevilkår som dikteres av petroleumssektoren, må produktiviteten komme først.

For ordførere som ser sine bedrifter krympe eller forsvinne, er utsiktene små til å skaffe hjelp til selektive beskyttelsestiltak rettet mot ulønnsomme virksomheter. Lengre sør settes det

ikke inn kraftfulle virkemidler for å forhindre at produksjon av cellulose og solceller forsvinner.

Når det gjelder forslaget om innskjerping av leveringsplikten for trålerne og bearbeidingsplikten for filetbedriftene, var det derfor mer overraskende at det overhodet ble fremmet enn at det til slutt ble lagt dødt.

Tunge premisser

En sterkt voksende petroleumssektor legger tunge premisser for annen næringsvirksomhet. I nord er særlig fiskerinæringen utsatt.

Skjerpet konkurranse om nøkkelpersonell som navigatører, maskinister og teknikere, vil ytterligere skjerpe kravet til lønnsomhet og strukturering i fiskerinæringen.

Den sterke konkurransen om nøkkelarbeidskraft hardner ytterligere til med økt vekst i petroleumssektoren i nord, og aktører i fiskeriene vil bli stilt overfor vanskelige valg: øk produktiviteten eller innstill driften.

Dette utfordrer realismen i fort-satt å bruke fiskerinæringen som distriktpolitisk virkemiddel, og det støtter opp om en av konklusjonene i nevnte bok: «Veksten i petroleumssektoren i nord gjør det både mulig og nødvendig å lette på distriktpolitisk motiverte plikter for aktørene i fiskerinæringen.»

* For ordførere som ser sine bedrifter krympe eller forsvinne, er utsiktene små til å skaffe hjelp til selektive beskyttelsestiltak for ulønnsomme virksomheter.

Kronikkforslag sendes til: kronikk@nordlys.no

Krav til lengde: 5.000-5.200 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto. Kronikkansvarlig: Terje Morken tlf. 77623585/ 90126067. E-post: terje.morken@nordlys.no

Bildetekst: MOTBAKKE: Filetindustrien sliter med lønnsomheten og har gjort det lenge, selv om det finnes eksempler på filetbedrifter som har vært lønnsomme over tid.

© Nordlys

ordningene i NAV sikres arbeidstakernes økonomiske trygghet ved ledighet.

Mobilitet sikres gjennom hjelp til skoloring for å kvalifisere seg til jobber i bedrifter som har behov for arbeidskraft. På kysten av Finnmark har de langvarige lønnsomhetsproblemene til fiskeindustrien derfor ført til fraflytting.

Situasjonen her, i likhet med andre regioner som opplever fraflytting, får stor politisk oppmerksomhet. Likevel har modellen stor legitimitet. Grunnen til slik aksept kan være følgende: Det er en utbredt oppfatning at den norske modellen bidrar til at norsk næringsliv er svært omstillingsdyktig og produktivt.

78 % skatt

Petroleumsselskapene på norsk sokkel må betale en ekstraordinær skatt (ressursrente) på 50 % av overskudd. På toppen har petroleumssektoren normal selskapsskatt på 28 % av overskudd. Det gir et samlet skattenivå på 78 %. Hoveddelen av skatteinntektene settes inn i oljefondet, men brukes også til å holde en høyere offentlig aktivitet enn normale skatteinntekter tilsier. Til tross for ressursrenten er petroleumssektoren svært lønnsom, gir svært gode lønns- og arbeidsvilkår og legger grunnlaget for lønnsomme leverandører av varer og tjenester. Petroleumssektoren har derfor vokst og hentet arbeidskraft fra mindre lønnsomme deler av norsk arbeidsliv. I den 40-årsperioden vi har vært en petroleumsnasjon har dette bidratt til å løfte det norske lønnsnivået sakte men sikkert. Bedrifter må ha høy produktivitet og lønnsøve for å være i stand til å konkurrere om kvalifiserte arbeidstakere.

Det er godt kjent at fiskeindustrien og spesielt filetindustrien sliter med lønnsomheten, og har gjort det lenge. Det er sammensatte årsaker til dette. Økt konkurranse fra annen hvitfisk, både fanget og oppdrettet, presser pris-ene på fryst filet. Produksjonen skjer i land med langt lavere kostnadsnivå og fordi transport er billig og effektiv.

Norsk filetindustri konkurrenter henter fryst og

ferskt råstoff fra hele verden, også Norge, og produserer effektivt hele året. For å nå bedre betalte markeder har filetindustrien i Norge lagt om til å produsere fersk filet. Produksjonen er avhengig av stabile leveranser av høy kvalitet på råstoff for å være tilstrekkelig lønnsom. Industrien sliter imidlertid med store variasjoner både i mengder og kvalitet, fra år til år og mellom sesonger. Ferskt råstoff fra trålere, som opprinnelig var tenkt å gi stabilitet i leveransene, er ikke spesielt godt egnet til produksjon av fersk filet.

Skal man drive trålerne rasjonelt, blir store deler av råstoffet for gammelt til å gi lønnsom produksjon av fersk filet. Selv om det finnes eksempler på filetprodusenter som i lang tid har vært lønnsomme, så har bransjen som helhet bare unntaksvis gått med overskudd de siste 20 årene. Nedgangen i sysselsetting i filetproduksjon har derfor vært markert og i tråd med den norske modellen.

Regionalpolitiske virkemidler, redningspakker og økte kvoter har ikke klart å stå i mot effektene av endringene i markedet. Mindre arbeidskrevende fiskeproduksjon og mangel på alternativ sysselsetting i typiske fiskeriregioner har ført til tilbakegang i folketall. Dette gjør at kystordførere, også i typiske fiskerikommuner, ser med svært positive øyne på de nye mulighetene for lønnsomme arbeidsplasser som petroleumssektoren bringer med seg.

Kvart århundre

Fra Snøhvitfeltet ble oppdaget tidlig på 80-tallet skulle det ta et kvart århundre før den første gassen ble sluppet inn på Melkøyenlegget i august 2007. Finnmarkspolitikere, som ivret for rask utbygging, fikk tidlig beskjed om at utbygging i nord ikke ville skje ut fra fylkets behov for vekst og sysselsetting. Det var nasjonens behov for økonomisk utvikling og skatteinntekter som var det viktigste. Slik er det fremdeles. Kraften i oljesektorens ekspansjon nordover og østover, er i første rekke bestemt av hva som tjener nasjonens interesser. At slik ekspansjon gir lønnsomme og høyt betalte jobber i Finnmark, er en hyggelig bonus. I motsetning til fiskerinæringa, som har gitt spredt aktivitet, vil petroleumssektoren bli langt mer konsentrert.

Det å leve med en petroleumsekonomi er ikke noe nytt

for fiskerinæringa i Finnmark. Man har lenge måttet forholde seg til konkurransen om teknikere, maskinister og navigatører. Det nye er samlokalisering. Der det kommer petroleumsaktivitet, vil en fra før sterk konkurranse om nøkkelarbeidskraft bli ytterligere skjerpet. Sammen med vekst og velstand på et fåtall steder, bringer petroleumssektoren derfor med seg skjerpet konkurranse i andre konkurranseutsatte næringer langs hele kysten.

Kravet til effektivisering og strukturering for fiskeflåten og fiskeindustrien blir derfor sterkere

enn før. Den negative utviklingen vi har sett i sysselsetting og bosetting i ensidige fiskerisamfunn kan bli forsterket. Utviklingen kan også føre til at fiskeriene blir bygd ned der petroleumsaktiviteter lokaliseres. I så fall vil det kunne gi mer fisk og høyere aktivitet på de stendene i Finnmark som ikke nyter godt av petroleumsinvesteringene.

© Finnmarksposten

Betaler mer for fisk fanget på krok

Forskning.no. Publisert på nett 23.04.2013 06:05. Profil: Nofima faglig. Bjørn Tore Forberg.

Kunder i britiske supermarkeder synes frossenfisken er mer fristende når den er merket krokfanget kommunikasjonsrådgiver Tirsdag 23.

april 2013 I samarbeid med Nofima

Fiskeelskere i Storbritannia biter på kroken når fisken selv er krokfanget. (Foto: Edgar Henriksen/Nofima) Britiske kunder er villige til å betale opp mot 22 prosent ekstra for en pakning fryst torsk eller hyse når produktene er merket med krokfanget.

Merket islandsk gir også prisgevinst og det er store prisforskjeller mellom supermarkedkjedene, sier seniorforsker Geir Sogn-Grundvåg ved Nofima.

Han mener at fiskeindustrien har gode muligheter til å bedre økonomien ved å tilby mer differensierte produkter i en situasjon med sterkt prispress som følge av rekordhøye torskefangster og svekket kjøpekraft i de viktigste hvitfiskmarkedene.

Siden 2010 har forskere ved Nofima ukentlige registrert prisen på 91 ulike fryste filetprodukter av torsk, hyse og alaska pollock i sju britiske supermarkeder.

En såkalt hedonisk prisanalyse gjør det mulig å avdekke effekten av hver enkelt produktegenskap på pris.

Ansvarlige engelskmenn

Det mest påfallende resultatet fra analysen er at egenskapen krokfanget oppnår hele 22 prosent høyere pris enn ellers like produkter.

Denne prisgevinsten, som gjelder både for torsk og hyse, kan trolig forklares med at krokfanget fisk er av bedre kvalitet enn fisk fanget med andre redskaper, og at den derfor er dyrere i innkjøp.

Det at kjedene velger å merke produkter som krokfanget har trolig sammenheng med at denne

The image is a screenshot of the Norwegian news website forskning.no. The main article is titled "Betaler mer for fisk fanget på krok" (Pay more for fish caught with a hook). The article text is partially visible, discussing a study by Nofima researchers Geir Sogn-Grundvåg and Bjørn Tore Forberg. The article mentions that British customers are willing to pay up to 22% more for frozen fish products (cod or haddock) when they are labeled as "hook-caught". The article also notes that Icelandic fish also shows a price premium and that there are significant price differences between supermarket chains. The researchers suggest that the fish industry has good opportunities to improve its economics by offering more differentiated products in a situation of strong price pressure, which is a result of record-high cod catches and weakened purchasing power in the most important white fish markets. The article also states that since 2010, researchers at Nofima have weekly registered the prices of 91 different frozen fish products (cod, haddock, and Alaskan pollock) in seven British supermarkets. A hedonic price analysis is used to measure the effect of each product attribute on price. The article is dated Tuesday, April 23, 2013. The website layout includes a navigation bar, a search bar, and various sidebars with related content and advertisements.

fangstmetoden oppfattes å være mer skånsom mot havbunnen og således passer godt inn kjedenes bestrebelse etter å opptre ansvarlig, sier Sogn-Grundvåg.

Nasjonsmerke

Linefanget islandsk hysefilet. Både linefanget og islandsk gir ekstra pris hos britiske kunder. (Foto: Nofima) Sett med norske øyne er det interessant at vår studie viser at islandsk opprinnelse oppnår en prisgevinst på fem prosent, sier Sogn-Grundvåg.

De største utslagene i pris er knyttet til supermarkedenes egne merkevarer.

Marks & Spencer topper med en prispremie på 49 prosent, etterfulgt av Coop med 32 prosent og Waitrose med 30 prosent, mens Tesco og Lidl har prispremier på henholdsvis -23 og 25 prosent.

Innen fryst hvitfiskfilet er det kun to produsentmerker, Birds Eye og Youngs. Birds Eye oppnår en betydelig prispremie på opptil 46 prosent, mens Youngs oppnår 21 prosent premie.

Det er og verd å merke seg at alaska pollock-filet, som forventet, er langt billigere enn fileten av torsk

og hyse.

De svært store prisforskjellene mellom de sju supermarkedene kan være nyttig informasjon for norske eksportører som vurderer hvilke supermarkedkjeder de skal tilby sine produkter, sier Sogn-Grundvåg.

Prisnivået vi finner på hvitfisk på tvers av kjeder stemmer godt overens med det generelle prisnivået. Kunnskapen om størrelsen på prispremier for ulike egenskaper kan også være nyttig i prisforhandlinger med kjedene.

Og dessuten for norske produsenter som vurderer hvordan de skal differensiere sine produkter i markedet, sier Sogn-Grundvåg.

Referanse:

Sogn-Grundvåg m.fl.: The value of line-caught and other attributes: An exploration of price premiums for chilled fish in UK supermarkets, Marine Policy, Volume 38, March 2013, Pages 41-44, doi: 10.1016/j.marpol.2012.05.017.

© Forskning.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/kqK03ybG>

hodekappet norsk torsk til polsk videreforedlingsindustri. Stabil tilførsel En mer automatisert produksjon betyr høyere faste kostnader. Skal en oppnå lønnsomhet i en automatisert filetindustri må en i tillegg til høy råstoffkvalitet sikre stabil råstofftilførsel. Hvordan kan filetindustrien løse utfordringene relatert til kvalitet og tilførsel? Mulige løsninger Krokfanget fisk oppfattes å ha bedre kvalitet enn fisk fanget med andre redskaper. Størrelsen på fangsten er også avgjørende for kvaliteten. Nofima har tidligere vist at det ofte er bedre kvalitet på mindre enn større fangster. Det er sterke indikasjoner på at filetbedrifter som har høy andel av krokfanget fisk over tid har hatt best lønnsomhet. Et virkemiddel for å sikre bedre råstoff til filetindustrien vil derfor være å øke landingene av krokfanget råstoff. Det forutsetter at industribedriftene i større grad bruker mulighetene i prissystemet til å variere pris etter kvalitet. Automatisert produksjon med høye faste kostnader krever jevn tilførsel av råstoff hele året. Flere fangstreguleringer har vært innført i torskefiskeriene for å påvirke fisket i tid og rom, uten at det har løst utfordringene til

filetindustrien. En løsning kan være å fange fisken levende, slik at man kan opparbeide seg et levende råstofflager som gir grunnlag for regelmessig tilførsel av råstoff med høy kvalitet. Bedriftene kan da hente råstoff basert på etterspørselen i markedet og ikke utelukkende på tilbudet i råvaremarkedet. Det gir muligheter for en kostnadseffektiv og markedsstyrt produksjon som kan skape grunnlag for en lønnsom filetindustri i Norge.

Tilgang på råstoff av høy kvalitet flest mulig dager i året er en forutsetning for tilstedeværelsen av en lønnsom norsk filetindustri. Det må fiskerinæringen ta innover seg og arbeide aktivt med. I motsatt bidrar næringen til ytterligere flytting av industriaktivitet.

FiskeribladetFiskaren 5.april 2013

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Ingen innstramming på ubestemt tid

Finnmark Dagblad. Publisert på trykk 12.03.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. ALEXANDRA KOSOWSKI. Side: 10.

Fiskeriministeren vil skjerpe inn leveringsplikten fra trålerne, men Fiskeri- og kystdepartementet vet ikke hvor lang tid de vil bruke på å behandle saken.

- Helt ærlig så tviler jeg egentlig på at det vil komme en ny forskrift før valget. En slik lovendring tror jeg man må påbegynne ved årets begynnelse, sier leder Reidar Nilsen i Norges Fiskarlag.

15. februar i år gikk høringsfristen for fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansens (Ap) forslag om innstramming av leveringsplikten for norske torsketrålere.

Selv har Norges Fiskarlag sendt inn en uttalelse hvor de stiller seg negative til forslagene.

- Vil ta tid

De er kun en av instansene som har sendt inn uttalelser til forslagene om endring av leveringspliktforordningen til Fiskeri- og kystdepartementet. Totalt har de mottatt rundt 50 uttalelser.

- Generelt sett kan man si at uttalelsene går to retninger, hvor den ene gruppen støtter forslagene mens den andre gruppen er negative til endringsforslagene og gir uttrykk for at ordningen bør opprettholdes slik den er i dag, skriver Fiskeri- og kystdepartementet i en mail til Finnmark Dagblad etter å ha blitt forespurgt på om når en eventuell behandling vil være ferdigstilt.

- Departementet vurderer nå forslagene opp mot høringsuttalelsene, og dette vil ta noe tid.

Hastesak

Fiskarlagets leder, Reidar Nilsen, ønsker ikke ta del i noen spekulasjoner, men etter hva Finnmark Dagblad erfarer spekuleres det nå i fiskerinerøringen om departementet kommer til å bruke så lang tid på å behandle saken at de ikke vil rekke å komme med en ny forskrift før stortingsvalget til høsten.

10 Tirsdag 12. mars 2013 NYHETER FINNMARK DAGBLAD

Husleia omsorgsbolig satt ned fra 11.433 kroner til 9.300 kroner per måned

(Bildet) hos Hammerfest Eisdonsom 15. Husleie er blitt redusert fra 11.433 kroner til 9.300 kroner per måned. Dette er en reduksjon på 2.133 kroner per måned. I tillegg kommer forskudd av husleie for de som har krav på det, sier daglig leder Gunnar Bævre.

Husleie for husene ble tidligere satt til 11.433 kroner per måned. Dette er en reduksjon på 2.133 kroner per måned. I tillegg kommer forskudd av husleie for de som har krav på det, sier daglig leder Gunnar Bævre.

Husleie for husene ble tidligere satt til 11.433 kroner per måned. Dette er en reduksjon på 2.133 kroner per måned. I tillegg kommer forskudd av husleie for de som har krav på det, sier daglig leder Gunnar Bævre.

Ingen innstramming på ubestemt tid

Fiskeriministeren vil skjerpe inn leveringsplikten for trålerne, men Fiskeri- og kystdepartementet vet ikke hvor lang tid de vil bruke på å behandle saken.

ALEXANDRA KOSOWSKI

Helt ærlig så tviler jeg egentlig på at det vil komme en ny forskrift før valget. En slik lovendring tror jeg man må påbegynne ved årets begynnelse, sier leder Reidar Nilsen i Norges Fiskarlag.

15. februar i år gikk høringsfristen for fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansens (Ap) forslag om innstramming av leveringsplikten for norske torsketrålere. Totalt har de mottatt rundt 50 uttalelser.

Generelt sett kan man si at uttalelsene går to retninger, hvor den ene gruppen støtter forslagene mens den andre gruppen er negativ til endringsforslagene og gir uttrykk for at ordningen bør opprettholdes slik den er i dag, skriver Fiskeri- og kystdepartementet i en mail til Finnmark Dagblad etter å ha blitt forespurgt på om når en eventuell behandling vil være ferdigstilt.

Departementet vurderer nå forslagene opp mot høringsuttalelsene, og dette vil ta noe tid.

Hastesak

Fiskarlagets leder, Reidar Nilsen, ønsker ikke ta del i noen spekulasjoner, men etter hva Finnmark Dagblad erfarer spekuleres det nå i fiskerinerøringen om departementet kommer til å bruke så lang tid på å behandle saken at de ikke vil rekke å komme med en ny forskrift før stortingsvalget til høsten.

Forslaget starter jo som en del av valgkampen. Fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansens (Ap) meddelte forrige uke at hun hadde foreslått innstramming av leveringsplikten for norske torsketrålere. Dette er en viktig sak for fiskerierne og for de som lever av fisket.

For å sikre at fiskerierne får en god økonomi, er det viktig at de får en god økonomi. Dette er en viktig sak for fiskerierne og for de som lever av fisket.

For å sikre at fiskerierne får en god økonomi, er det viktig at de får en god økonomi. Dette er en viktig sak for fiskerierne og for de som lever av fisket.

- Jeg tror de nordnorske kommunene vil komme delvis seirende ut av dette. Det vil bli leveringsplikt, men ikke 100 prosent, sier han og utdyper:

- Det vil komme mindre endringer, men de vil ikke ha store konsekvenser. Det blir kanskje mer symbolsk.

Vanskelig med lønnsomhet

Redaktøren ønsker å understreke at leveringsplikten er viktig til tross for at han mener den i praksis ikke har mye å si for øyeblikket.

- Havet flommer jo over av torsk nå. Det er når det blir mindre fisk i havet at behovet for loven er der, sier Ingilæ.

Heller ikke forsker i Nofima tror det vil bli gjort drastiske tak dersom det blir ny lov.

- Jeg tror ikke det vil komme noen radikale endringer ut av disse høringene. Forslaget møter for massiv motstand til det, sier Edgar Henriksen i Nofima.

Henriksen presiserer at det har vist seg å være svært vanskelig å drive lønnsomt når man kombinerer trål med filetindustri.

- I Finnmark diskuterer man ikke leveringsforpliktelsen opp mot bedriftsøkonomi - det er hvordan fiskeindustrien skal bidra til bosetning og sysselsetting. Det er 15 næringsorganisasjoner som har kommet med høringsuttalelser, og samtlige sier at innstramning av leveringsplikten ikke er noen

god idé.

Nofima har selv valgt å ikke sende inn høringsuttalelse på leveringsplikten for å stå fritt for å levere framtidig utredning i saken, og fordi de har utformet to av redegjørelsene som ligger bak høringen.

FAKTA

7. november i fjor kom fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen (Ap) med et forslag skal skjerpe inn leveringsplikten for norske torsketrålere. Det er særlig i Finnmark at departementet er bekymret for at leveringsplikten ikke blir overholdt.

Forslagene er nå under behandling av Fiskeri- og kystdepartementet. Høringsfristen var satt til 15. februar i år.

Totalt har rundt 50 instanser kommet med høringsuttalelser.

Kort og godt blir forslaget om skjerpede leveringskrav for torsketrålere bejublet av kystkommuner, og kritisert av industrien og trålereierne.

Bildetekst: I dag flommer det visst over av fisk utenfor norskekysten. Men hvitfisken varierer, og når det begynner å bli mangel på råvarene blir mottakene mer og mer avhengige av innstramminger på leveringsplikten. Fiskarlagets leder, Reidar Nilsen (innfelt), tviler på at det kommer ny forskrift før stortingsvalget.

© Finnmark Dagblad

Lave torskpriser skyldes dårlig kvalitet

Trønder-Avisa. Publisert på trykk 09.03.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 14.

Lave torskpriser i vinter har gjort fiskerne forbannet. Nå konkluderer matforskningsinstituttet Nofima at kystflåten behandler fangsten for dårlig til at de kan få toppriser. De mener fisken er dårlig utblødd, har spaltinger i kjøttet og har klemskader.

Det dårlige håndverket fører til tap på flere hundre millioner i året, mener forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. De mener krokfanget fisk gir bedre kvalitet enn not og trål der fisken blir leggende ubløgget og usløyd lenge ombord i båten.

© Trønder-Avisa

14

TRØNDER-AVISA LØRDAG 9. MARS 2013

NÆRINGS LIV & ØKONOMI

Selger Mama Rosa

LEIVANG: Kadu Gasa (til høyre) selger restauranten Mama Rosa ved en oppkjøpskonferanse i Oslo. – Jeg har drømt her i 18 år. Nå er tiden så riktig og familien krever meg mer. Derfor selger jeg nå. Her bane. Restauranten ligger i tillegg til med den nye oppkjøps og ved siden av Leivangs. Derfor ønsker Gasa at restauranten kan gå med til. – I de siste månedene er det en god grunn. Det er nålig på vinteren, med bra på sommeren, sier han. Tallet er på 1,2 millioner for restauranten i fjor. I 2013 var omsetningen 2,2 millioner kroner. Når sommeren også selver restauranten til 10.

Lave torskpriser skyldes dårlig kvalitet

Lave torskpriser i vinter har gjort fiskerne forbannet. Nå konkluderer matforskningsinstituttet Nofima at kystflåten behandler fangsten for dårlig til at de kan få toppriser. De mener fisken er dårlig utblødd, har spaltinger i kjøttet og har klemskader. Det dårlige håndverket fører til tap på flere hundre millioner i året, mener forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. De mener krokfanget fisk gir bedre kvalitet enn not og trål der fisken blir leggende ubløgget og usløyd lenge ombord i båten.

DNB øker rentene

DNB er den fjerde banken som har økt renten på 0,5 prosent. Det betyr at startrenten er den fjerde til å gjøre det mange banker har snakket om i tiden. Årsrenten på gjeldningen er nå 4,5 prosent. Rentetakkene kan være til at renteriset vil bli økonomiske problemer. Finansiell og økonomisk oppfølging i næringslivet har vist en urovekkende utvikling. Særlig flere virksomheter blir nødt til å gjøre nye investeringer med moderate renter. Siden vi gir renter i stedet for å gjøre det på et nivå der det er for høyt, og dermed renter, er det viktig å se på hva som vil være en realistisk rente i fremtiden. Det vil være en realistisk rente i fremtiden.

Avslutter bobehandling

LEIVANG: Tjallingnes har avsluttet bobehandlingen etter konkurs i Argene vikin. Årsaken er at det ikke er penger igjen til å betale gjelden.

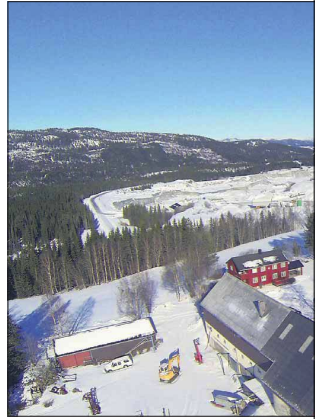
Oljefondet overrasker

OSLO: Flere organisasjoner er positivt overrasket over oljefondet i 1998 og 2000. 23 selskaper som produserer oljefondet, har nå fått godkjenning. Som i fjor er det jobbet for at oljefondet skal være en del av det politiske budsjett. Det er viktig å se på det som er en del av budsjett. – Jeg er helt sikker på at dette ikke hadde skjedd hvis vi og andre organisasjoner ikke hadde fokusert på hva det politiske budsjett er, sier Nils-Georg Leivang (til høyre), som er leder for kampanje- og politikkavdelingen i Regjeringens (RØD).

Arkeologit utgravinge

IN VERDAL
En regnefeil hos Riksantikvaren gjør at regningen for arkeologiske utgravinger i Tromsødal blir doblet.

LANG HISTORIE: Tromsødal gjerd har vært bebodd i kanskje 2.000 år. Riksantikvaren tror mye av den gamle

Risikantivaren

Høye 20 millioner kroner vil det koste å grave ut alle de arkeologiske formlingene i det området Verdal kommune ønsker å drive kulturbud. I de overfløydte undersøkelserne som er gjort så langt er det registrert en økonomisk frede fortellinger på Tromsødal gjerd i Tromsødal. Iste gjerdet står nå i fare for å gå med i det økonomiske kalkuleringsområdet Verdal kommune. Det er utgravinger, stedsnavninger, trykninger, øyter, fangstbøyer, jernfremstillede steinverktøyer og en kullkalle. Det er som sagt et av en jernaldertidens restgrunnslag og kulturel skrevet nabobehandling. Annette Schneider-Johansen hos Riksantikvaren i Trondheim vil fylkeskommunen.

Fall utgraving

Høye 20 millioner kroner vil det koste å grave ut alle de arkeologiske formlingene i det området Verdal kommune ønsker å drive fortellinger på Tromsødal gjerd i Tromsødal. Iste gjerdet står nå i fare for å gå med i det økonomiske kalkuleringsområdet Verdal kommune. Det er utgravinger, stedsnavninger, trykninger, øyter, fangstbøyer, jernfremstillede steinverktøyer og en kullkalle. Det er som sagt et av en jernaldertidens restgrunnslag og kulturel skrevet nabobehandling. Annette Schneider-Johansen hos Riksantikvaren i Trondheim vil fylkeskommunen.

Grunnlaget for Tromsødal gjerd vil være borte.

Nils-Georg Leivang
Riksantikvaren mener det ikke er noen vits i å berøre formlingene som er funnet. Et av alternativene er å ta ut kalkulatoren i stedet for å gjøre den. Da vil gjerdet framstå som en halvveis i et gjerdet stedsnavn. Det ønsker ikke Riksantikvaren fordi det vil bli et kulturbud. Heller ikke sier av Tromsødal gjerd, Nils-Georg Leivang, ønsker det. Familien har diskutert situasjonen og kommet fram til at vi er miljømessig og berørt til

ning til å sette denne type jobben ut på auksjon. – Hvorfor vurderer du situasjonen? – Vi må undersøke om det er en del av den gamle gjerd vil være borte. Noe som betyr at dette er en del av den gamle gjerd vil være borte. Noe som betyr at dette er en del av den gamle gjerd vil være borte. Noe som betyr at dette er en del av den gamle gjerd vil være borte.

selve Tromsødal ikke ønsker det store stedsnavnet. Men hvis det ikke blir vedtatt, har vi landet på et innlegg for oss er så stort, at grunnlaget for Tromsødal gjerd vil være borte. Noe som betyr at dette er en del av den gamle gjerd vil være borte. Noe som betyr at dette er en del av den gamle gjerd vil være borte.

For en del år tilbake tilbød Verdal kommune å kjøpe gjerdet for 17 millioner kroner. Leivang krevde 10 millioner. Det ble ikke noe av salget.

Store verdier
Leivang opplyser at verdien av kulturbud som på den ene siden er mellom 40 og 50 millioner kroner. Kulturbud i grunnlaget gjerdet er av høy kvalitet og i resten av området. Leivang viser til Verdal kommune og underkaldet, som viser at det er en del av den gamle gjerd vil være borte.

Argeres i år
Kommunestyret i Verdal skulle oppnevne et utvalg som skal

Cod quality matters in the marketplace

ScienceNordic. Publisert på nett 08.03.2013 13:11. Profil: Nofima faglig.

Article from Nofima The Norwegian Institute of Food, Fisheries and Aquaculture Research If Norwegian salted cod was of the same standard as that from Iceland, the export value to Portugal would have been 16-17 million euro higher.

Keywords: cod, Fish, fish exports, food quality, Market SendPDFPrint People will pay up to twice as much for the best fish products compared to poorer quality fish. Fish on ice at the seafood counter. (Photo: Colourbox) In 2011, the Portuguese paid 1.06 euro more per kilo for cod from Iceland than from Norway. The reason was pure and simple - the Icelandic fish was better quality than the Norwegian fish. The price differential is an example of the importance of fish quality, according to a new report by Nofima scientists Morten Heide and Edgar Henriksen. The scientists interviewed industrial actors and exporters in the white fish industry, and looked at earlier work and official statistics. They concluded in their report, "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?", that despite Norway's rich and exceptionally well-managed coastal cod stocks, the fish that is landed is of extremely variable quality. Poor reputation "A significant part of the raw material from the coastal fleet is poorly bled and has gaping and damage from rough handling," the researchers wrote. These quality problems cause problems all the way down the line, the researchers said. The quality of the raw material affects the end product, reduces efficiency, raises production costs and lowers. This in turn means lower prices for end products, more complaints and a poorer reputation. The researchers cite previous studies that give the use of the Danish seine and the net to catch fish the lowest score in relation to quality. "Large Danish seine catches in particular are perceived as creating the biggest problem when it comes to raw material quality. The fishery industry emphasizes that production errors can also occur that reduce the produce quality," the researchers wrote in their report. Longline versus net

fisheries What are the Icelanders doing to get more consistent quality and better prices in the market? The bottom line is how they catch their cod, the researchers say. "The net fishery has a solid tradition in Norway. That also used to be true in Iceland. But the introduction of tradable quotas in Iceland provided growth in the longline fishery at the expense of the net fishery," Henriksen says. "The large fishing vessel owners bought up the coastal quotas to such an extent that there was a counter reaction. The coastal fleet owners argued that hook-caught fish provided better quality. Consequently, the authorities connected the reallocation with hook-based gear types. In practice these rights were bought up by small autoline vessels that account for around 35 percent of the annual cod catch," he says. Henriksen says that only trawling has a larger share of the fishing rights in Iceland, with around 45 percent, while the net fishery is under 20 percent. In contrast to Norway, the Danish seine fleet is made up of relatively small vessels that are chiefly owned by industrial companies. These companies are clear about the need for quality. "In general we have a perception that both the fishermen and industry in Iceland have taken to heart the idea that the market for fish is not on the quayside but is instead among the customers in international supermarkets," he says. Double the price for quality "In the market for fresh fish, it is normal to receive one-and-a-half to double the price for cod which is classified as 'superior quality fresh cod' and 'skrei' compared to the price for industrial raw material," Henriksen says. The scientists say that their calculations on fillet production demonstrate that quality in part makes the difference between profitable and unprofitable production. "The difference between raw material that is free of quality defects and a batch with 40 percent 'red' fillet may be as high as 23 percent. In addition, the production costs for raw material of poor quality are higher," they said. Good communication The report gives examples of how some players manage to get a better price in the market for high quality. This demands good communication with fishermen, a good understanding of the market and a long-term approach, the researchers say. The way to increase the value of products of high quality is by developing more market segments with a high willingness to pay, ensuring that

you have a good flow of raw materials and make sure that you can provide that supply over time. Official control Morten Heide and Edgar Henriksen point to the fact that there are complex reasons as to why such a large proportion of the coastal fleet's catch is landed with reduced quality. Fluctuations in spawning and feeding migration cause variations in fish quality right from the start. Consequently, sometimes the fish will need to be handled more gently. "There is a need for a good dialogue between the fisherman and buyer and it is clear that individual actors have both a responsibility and an opportunity to influence quality in a positive way. Nevertheless, over a long period, large quantities of cod with obvious quality deficiencies have been landed by the coastal fleet," the researchers wrote. "There is therefore reason to believe that a systematic error in the whole industry segment (coastal fishermen and the white fish industry) is producing the obvious loss of values. Consequently, there is good reason to study whether and, if so, how the price system, fishery regulations and gradual reduction of public quality control has resulted in the major loss of incomes for the industry as well as the country." The report "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?" is part of the Norwegian Seafood Research Fund (FHF) Cod programme.

© ScienceNordic

Se webartikkelen på <http://ret.nu/EIHSW5B>

Ber om økt tilsyn

Finnmark Dagblad. Publisert på trykk 01.03.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Vibjörn Madsen. Side: 15.

Fisk tatt på garn og snurrevad scorer dårligst på kvalitet. Snørefanget fisk scorer best, men minsteprisen for torsk fanget på garn og line er den samme. Slik vil fiskerne ha det.

For mer enn ti år siden ble fiskere og kjøpere enige om at snørefanget hyse i Norges Råfisklags distrikt skulle betales bedre enn hyse fisket med for eksempel garn. I dag er minsteprisen for snørefanget hyse 2 kroner og 25 øre høyere enn for hyse tatt med andre redskaper.

Men Norges Råfisklag har ingen planer om å innføre ulike priser for torsk. Flertallet av fiskerne tilsluttet laget er imot ideen.

I stedet for å endre prissystemet, ønsker Norges Råfisklag at myndighetene skal føre sterkere tilsyn.

Mye å hente

- Vi har et absolutt forbedringspotensial når det gjelder kvalitet, men mange fiskere utøver sitt yrke med stolthet og gjør en god jobb. Samtidig har vi en del fiskere som har fokus på kvantitet i stedet for kvalitet. Vi kommer ikke forbi økt tilsyn, sier Charles Ingebrigtsen, som er kontrollansvarlig i Norges Råfisklag.

Han mener behandlingen av fangstene er viktigst for kvaliteten på fisken som landes.

Variabel kvalitet på fisken som leveres til kjøperne, koster norsk fiskerinæring og fiskerne mye penger. Ifølge en rapport fra Nofima betaler det portugisiske markedet så mye mer for islandsk enn for norsk saltfisk, at det utgjør 4 kroner og 50 øre per kilo per kilo til fisker.

Dårlig bløgget og klemt

- Vesentlige deler av råstoffet som leveres er dårlig utblødd og har spalting og slag-/klemskader. Feilene forplanter seg til sluttproduktene og gir seg utslag i dårligere effektivitet og høyere kostnader i produksjonen, mindre utbytte, dårligere betalt produktmiks,

refanget

MEHAMN: Fiskekøper Duncan Steel mener mange fiskere ikke er flinke nok til å tenke kvalitet. Slik kjøper han bare line- og jaksafisk, og det litt mer enn minstepris.

All Helge Jensen
Nofima AS

Steel driver fiskekøper AS i Mehamn, der han og kona er bosatt. Han mener de som kjøper fisk som svarer mot den fisken markedet etterlyser, og det er nemlig ikke den kvaliteten Steel leverer. Han mener de som kjøper fisk er ikke flinke nok til å tenke kvalitet. Slik kjøper han bare line- og jaksafisk, og det litt mer enn minstepris.

Ber om økt tilsyn

Fisk tatt på garn og snurrevad scorer dårligst på kvalitet. Snørefanget fisk scorer best, men minsteprisen for torsk fanget på garn og line er den samme. Slik vil fiskerne ha det.

Vibjörn Madsen
Nofima AS

Det er et stort gap mellom de som kjøper fisk og de som selger den. Det er et stort gap mellom de som kjøper fisk og de som selger den. Det er et stort gap mellom de som kjøper fisk og de som selger den.

Reduserte garnfisket

De har også en teori om hvorfor Island leverer saltfisk av høyere kvalitet enn Norge.

- Dette har vi sett på i en tidligere undersøkelse. I Norge har garnfisket solide tradisjoner. Slik var det også tidligere på Island. Men det skjedde ting knyttet til innføring av omsettelige kvoter på Island som ga vekst i linefisket på bekostning av garnfisket, sier seniorforsker Edgar Henriksen.

Han forteller at de store rederiene kjøpte opp kystkvoter i en slik grad at det kom en motreaksjon. Fra kystflåten ble det argumentert med at krokfanget fisk ga bedre kvalitet. Dermed knyttet myndighetene omfordelingen til fangst med krokredskaper. I praksis er disse rettighetene kjøpt opp av små autolinefartøyer som årlig tar ca. 35 prosent av torskefangsten.

- Bare trål er større med ca. 45 prosent, mens garn ligger under 20 prosent. Snurrevadflåten består av forholdsvis små fartøyer som i hovedsak eies av industribedriftene, og de gir klar beskjed om kvalitet. Generelt har vi en oppfatning av at både fiskerne og industrien på Island har tatt innover seg at markedet for fisk ikke er på kaikanten, men ute hos kundene i internasjonale supermarkeder, sier Henriksen.

Etterlyser mer tilsyn

Forskerne mener kystfiskerne og hvitfiskindustrien opptre på en måte som fører til økonomiske tap.

Charles Ingebrigtsen i Norges Råfisklag etterlyser større innsats fra myndighetene.

Forskerne Heide og Henriksen ser også nedtrapping av den offentlig kvalitetskontroll som

en mulig årsak til sviktende kvalitet. I tillegg mener de at det er grunn til å undersøke om prissystem og reguleringer bidrar til at kvaliteten ikke ivaretas.

- Vi kommer ikke forbi økt tilsyn, men Mattilsynet gjør så godt som det kan innenfor sine økonomiske rammer. Vi trenger politiske beslutninger som kan styrke tilsynet, Charles Ingebrigtsen i Norges Råfisklag.

Bildetekst: Dette er torsk fanget med garn som har stått hele natta i sjøen. Det er lett å se forskjell på den torsken Duncan Steel holder (se egen sak).

© Finnmark Dagblad

Losing Value Due to Variable Quality of Fish

The Fish Site. Publisert på nett 01.03.2013 11:17. Profil: Nofima int.

NORWAY - Portugal is the main market for Norwegian salted cod. But Norway is losing value based on variable quality.

If Norwegian salted cod was of the same standard as that from Iceland in 2011, the export value to Portugal would have been NOK 120-130 million higher. This would have meant NOK 4.50 per kilo more from the fisherman. Nofima scientists Morten Heide and Edgar Henriksen provide this example in a new report: "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?" In 2011, the Icelandic quality in Portugal was paid Euro 1.06 per kilo more than the Norwegian quality. The scientists have conducted interviews with industrial actors and exporters in the white fish industry, which they compared this with earlier work and official statistics. The conclusion is that despite rich stocks of exceptionally well managed cod stocks in coastal waters, the fish that is landed is of extremely variable quality. Poor reputation "A significant part of the raw material from the coastal fleet is poorly bled and has gaping and damage from rough handling. These quality errors transmit to the end products and lead to poorer efficiency and higher production costs, lower yield, a lower paid product mix, lower prices for the end products, more complaints and a poorer reputation," wrote the scientists. The report refers to earlier studies that point out the fact that the gear types net and Danish seine score lowest in relation to quality. "Large Danish seine catches in particular are perceived as creating the biggest problem when it comes to raw material quality. The fishery industry emphasizes that production errors can also occur that reduces the produce quality." What are the Icelanders doing? What are the Icelanders doing to get more consistent quality and better prices in the market? "We have looked at this in an earlier study. In Norway the net fishery has solid traditions. That was also the case previously in Iceland. But things happened in connection with the introduction of tradable quotas in Iceland that

provided growth in the longline fishery at the expense of the net fishery," says Nofima Scientist Edgar Henriksen. "The large fishing vessel owners bought up the coastal quotas to such an extent that there was a counter reaction. The coastal fleet argued that hook-caught fish provided better quality. Consequently, the authorities connected the reallocation with hook-based gear types. In practice these rights were bought up by small autoline vessels that account for around 35 per cent of the annual cod catch," says Henriksen. "Only trawling is larger with around 45 per cent, while the net fishery is under 20 per cent. The Danish seine fleet comprises of relatively small vessels that are in the main owned by industrial companies that give clear instructions about quality. In general we have a perception that both the fishermen and industry in Iceland have taken to heart that the market for fish is not on the quayside but instead out among the customers in international supermarkets," he says. Double the price for quality "In the market for fresh fish, it is normal to receive one and a half to double the price for cod of the qualities "shiny packed cod" and "skrei" in relation to the price for industrial raw material." Calculations from fillet production demonstrate that quality in part constitutes the difference between profitable and unprofitable production," says the scientists. "Calculations we have obtained show that the difference between raw material that is free of quality defects and a batch with 40 per cent "red" fillet may be as high as 23 per cent. In addition, the production costs for raw material of poor quality are higher." Good communication The report gives examples of how some actors manage to achieve a better price in the market for high quality. This demands good communication with the fishermen, a good understanding of the market and a long-term approach. In order to increase the value of products of high quality, it is necessary to develop more market segments with a high willingness to pay, secure a good flow of raw materials and have a level of continuity that makes it possible to be able to supply over time. Official control Morten Heide and Edgar Henriksen point to the fact that there are complex reasons as to why such a large proportion of the coastal fleet's catch is landed with reduced quality. Fluctuations in spawning migrations

and feeding migrations give from the outset a variation in the quality of the fish. Consequently, during certain periods there will be a requirement for gentler handling of the fish. “There is a need for a good dialogue between the fisherman and buyer and it is clear that individual actors have both a responsibility and an opportunity to influence the quality in a positive direction.

Nevertheless, over a long period large quantities of cod with obvious quality deficiencies have been landed from the coastal fleet.” “There is therefore reason to believe that a systematic error in the whole industry segment (coastal fishermen and the white fish industry) is producing the obvious loss of values.

Consequently, there is good reason to study whether and, if so, how the price system, fishery regulations and gradual reduction of public quality control has resulted in the major loss of incomes for the industry as well as the country.”

The report “Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?” is part of the Norwegian Seafood Research Fund (FHF) Cod programme. TheFishSite News Desk © Nofima (formerly Fiskeriforskning) Markets and Economics, Other Species of Fish, Fish Meat Quality, Aquaculture, Sustainable Fishing

© The Fish Site

Se webartikkelen på <http://ret.nu/BuefK6De>

Ber om økt tilsyn

Finnmarken. Publisert på trykk 01.03.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Vibjörn Madsen. Side: 15.

Fisk tatt på garn og snurrevad scorer dårligst på kvalitet. Snørefanget fisk scorer best, men minsteprisen for torsk fanget på garn og line er den samme. Slik vil fiskerne ha det.

For mer enn ti år siden ble fiskere og kjøpere enige om at snørefanget hyse i Norges Råfisklags distrikt skulle betales bedre enn hyse fisket med for eksempel garn. I dag er minsteprisen for snørefanget hyse 2 kroner og 25 øre høyere enn for hyse tatt med andre redskaper.

Men Norges Råfisklag har ingen planer om å innføre ulike priser for torsk. Flertallet av fiskerne tilsluttet laget er imot ideen.

I stedet for å endre prissystemet, ønsker Norges Råfisklag at myndighetene skal føre sterkere tilsyn.

Mye å hente

- Vi har et absolutt forbedringspotensial når det gjelder kvalitet, men mange fiskere utøver sitt yrke med stolthet og gjør en god jobb. Samtidig har vi en del fiskere som har fokus på kvantitet i stedet for kvalitet. Vi kommer ikke forbi økt tilsyn, sier Charles Ingebrigtsen, som er kontrollansvarlig i Norges Råfisklag.

Han mener behandlingen av fangstene er viktigst for kvaliteten på fisken som landes.

Variabel kvalitet på fisken som leveres til kjøperne, koster norsk fiskerinæring og fiskerne mye penger. Ifølge en rapport fra Nofima betaler det portugisiske markedet så mye mer for islandsk enn for norsk saltfisk, at det utgjør 4 kroner og 50 øre per kilo per kilo til fisker.

Dårlig bløgget og klemt

- Vesentlige deler av råstoffet som leveres er dårlig utblødd og har spalting og slag-/klemskader. Feilene forplanter seg til sluttproduktene og gir seg utslag i dårligere effektivitet og høyere kostnader i produksjonen, mindre utbytte, dårligere betalt produktmiks,

refanget

MEHAMN: Fiskekøper Duncan Steel mener mange fiskere ikke er flinke nok til å tenke kvalitet. Slik kjøper han bare line- og jaksafisk, og det til litt mer enn minstepris.

All Helge Jensen
apf@finnmarken.no

Steel driver fiskehandel i kommunen AS i Meløy, der han og kona er bosatt. Han mener at mange fiskere som leverer fisk til ham, ikke er flinke nok til å tenke kvalitet. Slik kjøper han bare line- og jaksafisk, og det til litt mer enn minstepris.

Kvalitet lønner seg
- For meg er det viktig å få god fisk som vil selles. Derfor kjøper jeg kun snørefanget, det vil si line- og jaksafisk. De andre fiskene som selles på markedet, som for eksempel garn og snurrevad, er ikke så gode som snørefanget. Derfor kjøper jeg kun snørefanget. Det er viktig å få god fisk som vil selles. Derfor kjøper jeg kun snørefanget. Det er viktig å få god fisk som vil selles. Derfor kjøper jeg kun snørefanget.

Fangstmann
Fisker Hans Lund (77) er sjømann og fanger fisk med garn og snurrevad. Han er en fisker etter Steel. Fiskekøperen sier at han ikke vil kjøpe fisk som er fangstet med garn og snurrevad. Han vil kjøpe fisk som er fangstet med snørefanget. Det er viktig å få god fisk som vil selles. Derfor kjøper jeg kun snørefanget.

Mer å hente
- Vi har et absolutt forbedringspotensial når det gjelder kvalitet, men mange fiskere utøver sitt yrke med stolthet og gjør en god jobb. Samtidig har vi en del fiskere som har fokus på kvantitet i stedet for kvalitet. Vi kommer ikke forbi økt tilsyn, sier Charles Ingebrigtsen, som er kontrollansvarlig i Norges Råfisklag.

Enhetlig tilsyn
Fisker Charles Ingebrigtsen (82) er sjømann og fanger fisk med garn og snurrevad. Han er en fisker etter Steel. Fiskekøperen sier at han ikke vil kjøpe fisk som er fangstet med garn og snurrevad. Han vil kjøpe fisk som er fangstet med snørefanget. Det er viktig å få god fisk som vil selles. Derfor kjøper jeg kun snørefanget.

Dårlig bløgget og klemt
- Vesentlige deler av råstoffet som leveres er dårlig utblødd og har spalting og slag-/klemskader. Feilene forplanter seg til sluttproduktene og gir seg utslag i dårligere effektivitet og høyere kostnader i produksjonen, mindre utbytte, dårligere betalt produktmiks,

- Bare trål er større med ca. 45 prosent, mens garn ligger under 20 prosent. Snurrevadflåten består av forholdsvis små fartøyer som i hovedsak eies av industribedriftene, og de gir klar beskjed om kvalitet. Generelt har vi en oppfatning av at både fiskerne og industrien på Island har tatt innover seg at markedet for fisk ikke er på kaikanten, men ute hos kundene i internasjonale supermarkeder, sier Henriksen.

Etterlyser mer tilsyn

Forskerne mener kystfiskerne og hvitfiskindustrien opptre på en måte som fører til økonomiske tap.

Charles Ingebrigtsen i Norges Råfisklag etterlyser større innsats fra myndighetene.

Forskerne Heide og Henriksen ser også nedtrapping av den offentlig kvalitetskontroll som

en mulig årsak til sviktende kvalitet. I tillegg mener de at det er grunn til å undersøke om prissystem og reguleringer bidrar til at kvaliteten ikke ivaretas.

- Vi kommer ikke forbi økt tilsyn, men Mattilsynet gjør så godt som det kan innenfor sine økonomiske rammer. Vi trenger politiske beslutninger som kan styrke tilsynet, Charles Ingebrigtsen i Norges Råfisklag.

Bildetekst: Dette er torsk fanget med garn som har stått hele natta i sjøen. Det er lett å se forskjell på den torsken Duncan Steel holder (se egen sak).

© Finnmarken

Por su calidad, las exportaciones de bacalao pierden valor

Fish Information & Services. Publisert på nett 28.02.2013 18:39. Profil: Nofima int.

Deficiencias en la calidad del bacalao se traducen en menores ingresos para la industria. (Foto: BrandMaker/Norge) NORUEGA Noruega está perdiendo valor debido a la calidad variable de sus productos.

Si el bacalao noruego salado hubiese sido en 2011 de la misma calidad que la del proveniente de Islandia, el valor de las exportaciones a Portugal -el principal mercado para el bacalao noruego- habría llegado ese año a los NOK 120 millones (EUR 16,1 millones), NOK 130 millones (EUR 17,4 millones) más. Esto habría significado NOK 4,50 (EUR 0,60) más por kilo pagado a los pescadores. Los científicos Morten Heide y Edgar Henriksen, del Instituto Noruego para la Investigación en Alimentos, Pesca y Acuicultura (Nofima), presentan este ejemplo en un nuevo informe titulado La calidad variable en la cadena de valor, ¿cómo influye la calidad en la rentabilidad? En 2011, la calidad de Islandia en Portugal se pagó EUR 1,06 por kg más que la calidad de Noruega. Los científicos descubrieron que a pesar de las ricas poblaciones excepcionalmente bien gestionadas en aguas costeras, el pescado que se desembarca es de una calidad muy variable. Mala reputación "Una parte importante de la materia prima de la flota costera se desangra poco y tiene cortaduras y daños causados por un manejo brusco. Estos errores de calidad se transmiten a los productos finales y dan lugar a una menor eficiencia y mayores costos de producción, menor rendimiento, una mezcla de productos de menor precio, bajos precios de los productos finales, más quejas y peor reputación", escribieron los científicos. ¿Que están haciendo los islandeses? "Hemos analizado esto en un estudio anterior. En Noruega, la pesca con red tiene tradiciones

sólidas. Ese fue también el caso anterior en Islandia. Pero pasaron cosas en relación con la introducción de cuotas negociables en Islandia que generaron un crecimiento en la pesquería con palangre a costa de la pesquería con red", explica Henriksen. "La flota costera argumentaba que los pescados capturados con anzuelos son de mejor calidad. En consecuencia, las autoridades organizaron la reasignación con tipos de artes basadas en anzuelos. En la práctica, estos derechos fueron comprados por los pequeños barcos de calado automático que representan alrededor del 35% de las capturas anuales de bacalao", agrega Henriksen. El control oficial Heide y Henriksen apuntan al hecho de que hay razones complejas por las cuales una gran proporción de la captura de la flota costera se desembarca con menor calidad. "Se necesita un buen diálogo entre el pescador y el comprador y está claro que los actores individuales tienen la responsabilidad y la oportunidad de influir en la calidad en un sentido positivo. Sin embargo, la flota costera desembarcó por un largo período grandes cantidades de bacalao con evidentes deficiencias de calidad." "Por lo tanto, hay razones para creer que un error sistemático en el segmento de toda la industria (los pescadores costeros y la industria del pescado blanco) está produciendo la evidente pérdida de valor. En consecuencia, hay buenas razones para estudiar si el sistema de precios, las regulaciones pesqueras y la reducción gradual del control público de calidad han dado como resultado la pérdida importante de ingresos para la industria y también el país."

© Fish Information & Services

Se webartikkelen på <http://ret.nu/07ePLLCt>

Report suggests Norwegian salted cod quality varies

Fish Update. Publisert på nett 27.02.2013 16:17. Profil: Nofima int.

Published: 27 February, 2013 A REPORT published yesterday shows that Norwegian salted cod suffers from poor export prices compared to its Icelandic equivalent, due largely to its variable quality.

Portugal is the main market for Norwegian salted cod, but the report claims that if Norwegian salted cod was of the same standard as that from Iceland, in 2011 the export value to Portugal would have been NOK 120-130 million higher. Nofima scientists Morten Heide and Edgar Henriksen provide this example in a new report: "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?" In 2011, Icelandic cod in Portugal fetched Euro 1.06 per kilo more than Norwegian cod. The scientists have conducted interviews with industrial actors and exporters in the white fish industry, which they compared with earlier work and official statistics. The conclusion is that, despite rich stocks of exceptionally well-managed cod stocks in Norway's coastal waters, there are a number of quality issues. "A significant part of the raw material from the coastal fleet is poorly bled and has gaping and damage from rough handling. These quality errors transmit to the end products and lead to poorer efficiency and higher production costs, lower yield, a lower paid product mix, lower prices for the end products, more complaints and a poorer reputation," wrote the scientists. The report refers to earlier studies that point out the fact that the gear types net and Danish seine score lowest in relation to quality. "Large Danish seine catches in particular are perceived as creating the biggest problem when it comes to raw material quality. The fishery industry emphasizes that production errors can also occur that reduces the produce quality." What are the Icelanders doing to get more consistent quality and better prices in the market? "We have looked at this in an earlier study. In Norway the net fishery has solid traditions. That was also the case previously in Iceland. But things happened in connection with

the introduction of tradable quotas in Iceland that provided growth in the longline fishery at the expense of the net fishery," says Henriksen. "The large fishing vessel owners bought up the coastal quotas to such an extent that there was a counter-reaction. The coastal fleet argued that hook-caught fish provided better quality. Consequently, the authorities connected the reallocation with hook-based gear types. In practice these rights were bought up by small autoline vessels that account for around 35 per cent of the annual cod catch," says Henriksen. "Only trawling is larger with around 45 per cent, while the net fishery is under 20 per cent. The Danish seine fleet comprises of relatively small vessels that are in the main owned by industrial companies that give clear instructions about quality. In general we have a perception that both the fishermen and industry in Iceland have taken to heart that the market for fish is not on the quayside but instead out among the customers in international supermarkets," he says. "In the market for fresh fish, it is normal to receive one and a half to double the price for cod of the qualities 'superior quality fresh cod' and skrei in relation to the price for industrial raw material." Calculations from fillet production demonstrate that quality in part constitutes the difference between profitable and unprofitable production," say the scientists. "Calculations we have obtained show that the difference between raw material that is free of quality defects and a batch with 40 per cent 'red' fillet may be as high as 23 per cent. In addition, the production costs for raw material of poor quality are higher." The report gives examples of how some actors manage to achieve a better price in the market for high quality. This demands good communication with the fishermen, a good understanding of the market and a long-term approach. In order to increase the value of products of high quality, it is necessary to develop more market segments with a high willingness to pay, secure a good flow of raw materials and have a level of continuity that makes it possible to be able to supply over time. Heide and Henriksen point to the fact that there are complex reasons as to why such a large proportion of the coastal fleet's catch is landed with reduced quality. Fluctuations in spawning migrations and feeding migrations give from

the outset a variation in the quality of the fish. Consequently, during certain periods there will be a requirement for gentler handling of the fish. “There is a need for a good dialogue between the fisherman and buyer and it is clear that individual actors have both a responsibility and an opportunity to influence the quality in a positive direction. Nevertheless, over a long period large quantities of cod with obvious quality deficiencies have been landed from the coastal fleet. “There is therefore reason to believe that a systematic error in the whole industry segment (coastal fishermen and the white fish industry) is producing the obvious loss of values. Consequently, there is good reason to study whether and, if so, how the price system, fishery regulations and gradual reduction of public quality control has resulted in the major loss of incomes for the industry as well as the country,” according to Heide and Henriksen 48700 24591 70160 14346

© Fish Update

Se webartikkelen på <http://ret.nu/0dn7gJkz>

Report suggests Norwegian salted cod quality varies

Fishupdate.com. Publisert på nett 27.02.2013 14:48. Profil: Nofima int.

Portugal is the main market for Norwegian salted cod, but the report claims that if Norwegian salted cod was of the same standard as that from Iceland, in 2011 the export value to Portugal would have been NOK 120-130 million higher.

Nofima scientists Morten Heide and Edgar Henriksen provide this example in a new report: "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?" In 2011, Icelandic cod in Portugal fetched Euro 1.06 per kilo more than Norwegian cod. The scientists have conducted interviews with industrial actors and exporters in the white fish industry, which they compared with earlier work and official statistics. The conclusion is that, despite rich stocks of exceptionally well-managed cod stocks in Norway's coastal waters, there are a number of quality issues. "A significant part of the raw material from the coastal fleet is poorly bled and has gaping and damage from rough handling. These quality errors transmit to the end products and lead to poorer efficiency and higher production costs, lower yield, a lower paid product mix, lower prices for the end products, more complaints and a poorer reputation," wrote the scientists. The report refers to earlier studies that point out the fact that the gear types net and Danish seine score lowest in relation to quality. "Large Danish seine catches in particular are perceived as creating the biggest problem when it comes to raw material quality. The fishery industry emphasizes that production errors can also occur that reduces the produce quality." What are the Icelanders doing to get more consistent quality and better prices in the market? "We have looked at this in an earlier study. In Norway the net fishery has solid traditions. That was also the case previously in Iceland. But things happened in connection with the introduction of tradable quotas in Iceland that provided growth in the longline fishery at the expense of the net fishery," says Henriksen. "The large fishing vessel owners bought up the

coastal quotas to such an extent that there was a counter-reaction. The coastal fleet argued that hook-caught fish provided better quality. Consequently, the authorities connected the reallocation with hook-based gear types. In practice these rights were bought up by small autoline vessels that account for around 35 per cent of the annual cod catch," says Henriksen. "Only trawling is larger with around 45 per cent, while the net fishery is under 20 per cent. The Danish seine fleet comprises of relatively small vessels that are in the main owned by industrial companies that give clear instructions about quality. In general we have a perception that both the fishermen and industry in Iceland have taken to heart that the market for fish is not on the quayside but instead out among the customers in international supermarkets," he says. "In the market for fresh fish, it is normal to receive one and a half to double the price for cod of the qualities 'superior quality fresh cod' and skrei in relation to the price for industrial raw material." Calculations from fillet production demonstrate that quality in part constitutes the difference between profitable and unprofitable production," say the scientists. "Calculations we have obtained show that the difference between raw material that is free of quality defects and a batch with 40 per cent 'red' fillet may be as high as 23 per cent. In addition, the production costs for raw material of poor quality are higher." The report gives examples of how some actors manage to achieve a better price in the market for high quality. This demands good communication with the fishermen, a good understanding of the market and a long-term approach. In order to increase the value of products of high quality, it is necessary to develop more market segments with a high willingness to pay, secure a good flow of raw materials and have a level of continuity that makes it possible to be able to supply over time. Heide and Henriksen point to the fact that there are complex reasons as to why such a large proportion of the coastal fleet's catch is landed with reduced quality. Fluctuations in spawning migrations and feeding migrations give from the outset a variation in the quality of the fish. Consequently, during certain periods there will be a requirement for gentler handling of the fish. "There is a

need for a good dialogue between the fisherman and buyer and it is clear that individual actors have both a responsibility and an opportunity to influence the quality in a positive direction.

Nevertheless, over a long period large quantities of cod with obvious quality deficiencies have been landed from the coastal fleet. "There is therefore reason to believe that a systematic error in the whole industry segment (coastal fishermen and the white fish industry) is producing the obvious loss of values.

Consequently, there is good reason to study whether and, if so, how the price system, fishery regulations and gradual reduction of public quality control has resulted in the major loss of incomes for the industry as well as the country," according to Heide and Henriksen

© Fishupdate.com

Se webartikkelen på <http://ret.nu/Vyr8tfpT>

Norwegian cod suffering from quality issues

fishnewseu.com. Publisert på nett 27.02.2013 13:09. Profil: Nofima int.
lianne@swfpa.com.

A REPORT published yesterday shows that Norwegian salted cod suffers from poor export prices compared to its Icelandic equivalent, due largely to its variable quality.

Portugal is the main market for Norwegian salted cod, but the report claims that if Norwegian salted cod was of the same standard as that from Iceland, in 2011 the export value to Portugal would have been NOK 120-130 million higher. Nofima scientists Morten Heide and Edgar Henriksen provide this example in a new report: "Variable quality in the value chain – how does quality influence profitability?" In 2011, Icelandic cod in Portugal fetched Euro 1.06 per kilo more than Norwegian cod. The scientists have conducted interviews with industrial actors and exporters in the white fish industry, which they compared with earlier work and official statistics. The conclusion is that, despite rich stocks of exceptionally well-managed cod stocks in Norway's coastal waters, there are a number of quality issues. "A significant part of the raw material from the coastal fleet is poorly bled and has gaping and damage from rough handling. These quality errors transmit to the end products and lead to poorer efficiency and higher production costs, lower yield, a lower paid product mix, lower prices for the end products, more complaints and a poorer reputation," wrote the scientists. The report refers to earlier studies that point out the fact that the gear types net and Danish seine score lowest in relation to quality. "Large Danish seine catches in particular are perceived as creating the biggest problem when it comes to raw material quality. The fishery industry emphasizes that production errors can also occur that reduces the produce quality." What are the Icelanders doing to get more consistent quality and better prices in the market? "We have looked at this in an earlier study. In Norway the net fishery has solid traditions. That was also the case previously in Iceland. But things happened in connection with

the introduction of tradable quotas in Iceland that provided growth in the longline fishery at the expense of the net fishery," says Henriksen. "The large fishing vessel owners bought up the coastal quotas to such an extent that there was a counter-reaction. The coastal fleet argued that hook-caught fish provided better quality. Consequently, the authorities connected the reallocation with hook-based gear types. In practice these rights were bought up by small autoline vessels that account for around 35 per cent of the annual cod catch," says Henriksen. "Only trawling is larger with around 45 per cent, while the net fishery is under 20 per cent. The Danish seine fleet comprises of relatively small vessels that are in the main owned by industrial companies that give clear instructions about quality. In general we have a perception that both the fishermen and industry in Iceland have taken to heart that the market for fish is not on the quayside but instead out among the customers in international supermarkets," he says. "In the market for fresh fish, it is normal to receive one and a half to double the price for cod of the qualities 'superior quality fresh cod' and skrei in relation to the price for industrial raw material." Calculations from fillet production demonstrate that quality in part constitutes the difference between profitable and unprofitable production," say the scientists. "Calculations we have obtained show that the difference between raw material that is free of quality defects and a batch with 40 per cent 'red' fillet may be as high as 23 per cent. In addition, the production costs for raw material of poor quality are higher." The report gives examples of how some actors manage to achieve a better price in the market for high quality. This demands good communication with the fishermen, a good understanding of the market and a long-term approach. In order to increase the value of products of high quality, it is necessary to develop more market segments with a high willingness to pay, secure a good flow of raw materials and have a level of continuity that makes it possible to be able to supply over time. Heide and Henriksen point to the fact that there are complex reasons as to why such a large proportion of the coastal fleet's catch is landed with reduced quality. Fluctuations

in spawning migrations and feeding migrations give from the outset a variation in the quality of the fish. Consequently, during certain periods there will be a requirement for gentler handling of the fish. "There is a need for a good dialogue between the fisherman and buyer and it is clear that individual actors have both a responsibility and an opportunity to influence the quality in a positive direction. Nevertheless, over a long period large quantities of cod with obvious quality deficiencies have been landed from the coastal fleet. "There is therefore reason to believe that a systematic error in the whole industry segment (coastal fishermen and the white fish industry) is producing the obvious loss of values.

Consequently, there is good reason to study whether and, if so, how the price system, fishery regulations and gradual reduction of public quality control has resulted in the major loss of incomes for the industry as well as the country," according to Heide and Henriksen

© fishnewseu.com

Se webartikkelen på <http://ret.nu/crXvcvXv>

FLISAS DAGBOK

Bladet Vesterålen. Publisert på trykk 27.02.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 26.

Vinteren slår tilbake Etter noen milde og svært fuktige dager, returnerer vinteren i vårt distrikt.

Værutsikter for perioden fredag 1.

til onsdag 6. mars. I Nord- Norge ventes det fredag og lørdag varierende vind, perioder med kuling. Litt snø av og til. Synkende temperatur.

Videre utsikter for onsdag til onsdag: I Nord-Norge blir det varierende vind, perioder med kuling. Lite nedbør og en kald værtype.

Sosiale medier bra for eldre Etter bare to måneder gir bruk av Facebook en hjerneboost hos folk som nærmer seg 70 år. Å lære nye ting kan bidra til å holde aldrende hjerner i form, skriver forskning.

no. Blant tingene som ser ut til å trekke i positiv retning, er å gi seg i kast med et sosialt medium. I en ny studie har doktorgradsstudent Janelle Wohltmann ved University of Arizona undersøkt det kognitive utbyttet eldre i alderen 68-91 har av å bruke Facebook. Studien er nylig lagt fram på International Neuropsychological Society Annual Meeting på Hawaii.

Næringslivet i Øksnes Årsmøtet i Øksnes Næringslivsforening holdes onsdag 6. mars på Myre hotell. Det blir enkel bevertning, ifølge skrivet til Øksnes kommune, og på sakslista er godkjenning av årsregnskap i tillegg til valg av styre og innkomne saker.

Norge taper på kvalitet Det norske kappfisket på store torskekvoter har ei skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger, skriver Nationen.

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt til 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide Fast. I en ny rapport ser de to på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet.

«Haakon Jr» sitter fast

Lanserer eget merke

Behov for vedtransport

Kvalitet er viktig

Norge taper på kvalitet

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk...

VÆRET	Fjo	Fjere	Over grensen	Sola
	1 dag	1 dag	1 dag	1 dag
	12-17	12-17	12-17	12-17
	13-16	13-16	13-16	13-16

Lanserer eget merke Norway Seafoods lanserer frosne fiskeprodukter under eget merkenavn. I første omgang skal basisproduktene fryst torskefilet og fryst seifilet bli å finne i frysediskene på Rema 1000 fra midten av februar. Ifølge en pressemelding skal det komme flere produkter. - Norske forbrukere får nytte godt av ressursene som ligger rett utenfor kysten vår - uten at de er sendt langt bort før de kommer tilbake til butikken i Norge, heter det i pressemeldingen.

Behov for vedtransport Erling Endresen har sendt søknad til Øksnes kommune om motorferdsel i utmark.

Det søkes om 30 transporter til hytte i Klodalen og om lag 100 transporter fra hogstplass til parkeringsplass på Klo. - Vi har behov for transport av ved som er større enn de fem transporter per år som er innvilget, skriver han til kommunen.

Tørster etter mer torsk Mens Vesterålen og deler av Troms får mer torsk enn de strengt tatt behøver, så tørster Fjordlaks-brukene i Nord-Troms og Vest-Finnmark etter mer torsk. - Vi kunne gjerne tatt i mot det dobbelte både her på Vanan og i Tufjorden, sier daglig leder

Vegard Dale fra fiskerbruket i Kristoffervalen til Fiskeribladet Fiskaren. Han kan lokke med både helgeåpent, døgnåpent og verken ukekvoter eller mannskapskvoter.

Mest vind og nedbør Stormen var godt varslet, og prognosene om at Lødingen ville få mest vind slo godt til.

Ved midnatt mandag blåste det over en 10 minutters periode 34 m/s i snitt, altså orkan styrke i henhold til Beauforts skala, i Lødingen.

Mest nedbør kom det imidlertid på Sortland. I 12-timersperioden fra klokka 19.00 mandag kveld til klokka 07.00 tirsdag morgen falt det hele 51,5 mm nedbør ved målestasjonen på Kystvakten, ifølge Meteorologisk institutt.

© Bladet Vesterålen

Samles over gamle motorer

YTTERDISTRIKTET

♥ Christine Kveinsjø
ytringen@ytringen.no

Svein Olav Wigum er som mange andre i ytterdistriktet opptatt av veteranbiler. Nå har han startet en forening, som skal holde interessen for gamle kjøretøy ved like. Nå har foreningen 20 medlemmer, og Wigum er positivt overrasket over responsen.

- Vi var åtte stykker som stilte på det første møtet, og etter hvert har vi fått flere påmeldte. Det er kjempegøy å se at så mange er interesserte, sier Svein Olav Wigum. Foreningen har fått navn «Motorhistorisk forening Ytre Namdal», og er for motorinteresserte i alle aldre.

FOR ALLE INTERESSERTE

- Vi har ingen krav om førerkort, eget kjøretøy, eller noe sånt. Alle med interesse for gamle kjøretøy er velkomne til å være med, sier han. Wigum håper at foreningen skal få til å delta på forskjellige aktiviteter etter hvert.

- Det er absolutt et mål å få til turer til utstillinger og treff. Vi håper også å få vise oss frem på blant annet Rørvik- og Kolvereiddagene, sier han.

ØNSKER FLERE DAMER

At det var stor interesse for gamle kjøretøy, fikk Wigum bekreftet da han laget en gruppe på Facebook for motorentusiaster i ytterdistriktet.

- Gruppen har over 80 medlemmer, så vi håper selvfølgelig mange av disse følger etter til foreningen. Jeg vet at det finnes mange gamle kjøretøy både i Nærøy og Vikna, og en slik forening kan motivere eierne

Svein Olav Wigum har selv en Cadillac i garasjen, og sammen med en gruppe andre veteranbilinteresserte har han nå startet en veteranbilklubb i regionen. FOTO: JOSTEIN BRÅ VARDEHAUG

til å ta bedre vare på dem, sier han. I tillegg håper han det blir flere damer og ungdommer å se på foreningsmøtene.

- Foreløpig er vi bare menn, med en snittalder på rundt 40 år. Vi planlegger å prate mye om holdninger

og sikkerhet i trafikken, og da vil vi ha med flest mulig ungdommer, sier han. Da tenker han spesielt på de mange overskriftene om råkjøring i distriktet den siste tida.

Taper store penger på lav kvalitet

TROMSØ

♥ Eystein Fiskum Hansvik
eystein.hansvik@ytringen.no

En fersk rapport fra forskningsinstituttet Nofima viser at den norske fiskerinæringa går glipp av 130 millioner kroner hvert år på grunn av for dårlig kvalitet.

Det er Nofima-forskerne Morten Heide og Edgar Henriksen som gir dette eksempelet i en fersk rapport: «Variabel kvalitet i verdikjeden - hvordan påvirker kvalitet lønnsomhet?». I 2011 ble islandskvalitet i Portugal betalt med 1,06 euro mer per kilo enn norsk kvalitet. Det tilsvarer mellom 120 og 130 millioner kroner i eksportverdi.

- Det vi har sett på er kvaliteten på spesielt torsk, og der er kvaliteten såpass dårlig at vi mener det går ut over inntjeningen til fiskerne og til industrien, sier Henriksen til NRK.

VIL HA MER PÅ LINE

Forskerne har intervjuet industriaktører og eksportører i hvitfisknærin-

gen og holdt dette opp mot tidligere arbeid og åpen offentlig statistikk. Forskerne peker i rapporten på at vesentlige deler av råstoffet som leveres er dårlig utblødd og den har slag- og klemskader. Dette til tross for en kystnær og svært velforvaltet bestand.

- Feil på fisk forplanter seg til sluttproduktene fører dårligere effektivitet og høyere kostnader i produksjonen, mindre utbytte, dårligere betalt produktmik, mindre fleksibilitet, lavere priser på sluttprodukt, flere reklamasjoner og dårlig omdømme, heter det i rapporten.

I markedet for fersk fisk er det normalt halvannen til dobbel pris for torsk av kvalitetene «blank» og «skrei» i forhold til prisen på industriråstoff. Av rapporten framgår det at det er fisk som er tatt med garn og snurrevad som har den dårligste kvaliteten. Forskerne anbefaler at næringa ser til Island for å bedre både kvalitet og verdi på fisken.

- I Norge har garnfiske solide tradisjoner. Slik var det også tidligere på Island. Men det skjedde ting knyttet til innføring av omsettelige kvoter

på Island som ga vekst i linefisket på bekostning av garnfisket, sier Nofima-forsker Edgar Henriksen.

På Island er 35 prosent av all torsk som leveres tatt av mindre autoline-fartøyer.

MANGLENDE KONTROLL

Forskerne peker også på at en nedtrapping av den offentlige kvalitetskontrollen har ført til store tap for så vel næringa som nasjonen.

- Det er god grunn til å undersøke om og eventuelt hvordan prissystem, fiskerireguleringer og nedtrapping av offentlig kvalitetskontroll har gitt store tap av inntekter, heter det i rapporten.

I Norges Råfisklag er man klar over utfordringene.

- Vi er med på å konkurrere om å levere mat til verden, så dette må vi ta på største alvor. Norske fiskekjøpere og fiskere må også ta et krafttak for kvalitet. Det handler om å la fisken bli ut, og ikke ta for store fangst på for kort tid. Tilgjengeligheten er stor i dag, og da er det lettere å få dårlig kvalitet, sier administrerende direktør Trygve Myrvang til NRK.

Vil bevilge 200.000 kroner til kirkegård

NÆRØYSTEIN

♥ Lillian Lyngstad
lillian.lyngstad@ytringen.no

Rådmannen går inn for å bevilge 200.000 kroner til kostnader rundt en utvidelse av Steine kirkegård.

Plassmangelen ved Steine kirkegård er som kjent prekær, men nå ønsker altså rådmannen å bevilge penger til en utvidelse. Nærøy kirkefellesråd har arbeidet med planer for en utvidelse av kirkegården en stund nå. Dette er en utvidelse som er planlagt å skje i området vest for eksisterende kirkegård. Det er forhandlet fram en avtale med grunneier om kjøp av 3 daa eiendom. 2 daa skal gå til kirkegårdsformål og 1 daa til parkeringsplass. Fradelingsprosessen er nå i gang. Rådmannen mener det er viktig å komme videre med denne saken og få satt i gang detaljplanlegging. Han tilrår at det opprettes et nytt prosjekt i investeringsbudsjettet med kroner 200.000, og bevilgningen foreslås dekket med bruk av ubundne investeringsfond. Saken behandles i formannskapet i dag og deretter i kommunestyret 7. mars.

Vil ha strengere kvalitetskontroll av fisk

NRK P2 - Dagsnytt 1. Sendt på radio/tv 25.02.2013 11:00. Profil: Nofima.

Det må innføres en strengere statlig kvalitetskontroll av norsk fisk. Det mener forskere, som har dokumentert at torsk som selges til utlandet har for dårlig kvalitet. Forsker i Nofima, Edgar Henriksen, mener Mattilsynet ikke strekker til. Han vil at Fiskeridirektoratet skal overta kontrollen.

- Frem til midten av 90-tallet hadde Fiskeridirektoratet et eget kontrollverk som kontrollerte kvaliteten på fisk. Etter mitt syn bør

man få det kontrollverket tilbake og revitalisert. Det er også noe som Råfisklaget har bedt om, uttaler Henriksen.

© NRK P2 - Dagsnytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/ofJQ9g3>

Mener Fiskeridirektoratet må overta kvalitetskontrollen av fisk

NRK Nordland - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 25.02.2013 10:03. Profil: Nofima.

Det må bli innført en strengere statlig kvalitetskontroll av norsk fisk. Det mener Nofima-forskerne som har dokumentert at torsk som blir solgt til utlandet har for dårlig kvalitet. Forsker Edgar Henriksen mener Mattilsynet ikke strekker til. Han vil at Fiskeridirektoratet overtar kvalitetskontrollen, slik det var tidligere.

- Frem til midten av 90-tallet så hadde Fiskeridirektoratet et eget kontrollverk som kontrollerte kvaliteten på fisk. Etter mitt syn bør

man få det kontrollverket tilbake og revitalisert. Det er også noe Råfisklaget har bedt om, uttaler Henriksen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/XGstm5yD>

Vil ha strengere kvalitetskontroll av norsk fisk

NRK Møre og Romsdal - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 25.02.2013 10:03. Profil: Nofima.

Det må bli innført en strengere statlig kvalitetskontroll av norsk fisk. Det mener Nofima-forskerne som har dokumentert at torsk som blir solgt til utlandet har for dårlig kvalitet. Forsker Edgar Henriksen mener Mattilsynet ikke strekker til. Han vil at Fiskeridirektoratet overtar kvalitetskontrollen, slik det var tidligere.

- Frem til midten av 90-tallet så hadde Fiskeridirektoratet et eget kontrollverk som kontrollerte kvaliteten på fisk. Etter mitt syn bør

man få det kontrollverket tilbake og revitalisert. Det er også noe Råfisklaget har bedt om, uttaler Henriksen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/V70uNbsA>

Vil at Fiskeridirektoratet må ta tilbake kvalitetskontrollen av fisk

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 25.02.2013 08:03. Profil: Nofima.

Fiskeridirektoratet må ta tilbake kvalitetskontrollen av fisk, slik de hadde før. Det mener Nofima-forsker Edgar Henriksen. Han har dokumentert at torsk som selges til utlandet har for dårlig kvalitet. Henriksen mener Mattilsynet ikke strekker til i denne jobben og at det må innføres en strengere statlig kvalitetskontroll av norsk fisk.

- Frem til midten av 90-tallet hadde Fiskeridirektoratet et eget kontrollverk som kontrollerte kvaliteten på fisk. Etter mitt syn bør man få det kontrollverket tilbake og revitalisert. Det er også noe som Råfisklaget har bedt om, uttaler Henriksen. Også mange fiskere og fiskekjøpere innser at kvaliteten har blitt dårligere. Det gjelder spesielt torsk som er fanget

med snurrevad, der fisken ikke får blø ut og får klemskader. Terje Kjøløy i Ålesund Fisk mener selvjustisen i næringen er for dårlig. - I dag er det en sak mellom fisker og kjøper på land der begge parter skal være enige om hvordan tingenes tilstand er. Det er ikke kontroll utover det, uttaler han. Han sier at det før i tiden var et offentlig tilsyn med kvalitet. I dag er det under Mattilsynet, og det er liten tvil om at det er årsaken til at det har vært en negativ utvikling, uttaler han.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/v5hb710L>

Noreg taper på kvalitet

Nationen. Publisert på trykk 25.02.2013. Profil: Nofima faglig. Jan-Morten Bjørnbakk NPK NTB. Side: 11.

Det norske kappfisket på store torskekvotar har ei skuggeside. Kvaliteten blir ikkje god nok, og både fiskarar og industri går glipp av store pengar.

Berre i Portugal kunne norsk saltfisk blitt seld for 120 - 130 millionar kroner meir dersom kvaliteten var like høg som det islendingane leverer, slår Nofima-forskarane Edgar Henriksen og Morten Heide fast.

- Ubløgga og usløg

I ein ny rapport ser dei på samanhengen mellom kvalitet og lønsemd i torskemarknaden. Det er nedslåande observasjonar forskarane gjer. Kvaliteten er jamt over ikkje god nok. Norsk fisk som er teken med store høl frå snurrevad og trål kjem dårlegast ut.

- Dette råstoffet er ofte blodsprengt, har klemskadar og spaltar lettare fordi det har lege i lengre tid ubløgga og usløg om bord, heiter det i rapporten «Variabel kvalitet i verdikjeda».

Men den same konklusjonen gjeld også leveransar frå kystflåten der «vesentlege deler av råstoffet er dårleg utblødd, har spalting og slag og klemskader.»

Det filetindustrien ønskjer seg er eit råstoff som er godt utblødd, ikkje åtesprengt, og der temperaturen har blitt halden låg frå fisken er fanga til han blir sett i produksjon.

Reiskapen avgjer

Nofima-rapporten stadfestar tidlegare undersøkingar som viser at det er ein klar og stor samheng mellom kva reiskapar som blir brukte og kvaliteten på fisken. Generelt gjev krokfanga fisk best kvalitet. Store fangstar frå store båtar blir generelt oppfatta å ha dårlegare kvalitet. Garn, snurrevad og not er ifølgje rapporten dei reiskapstypene som gjev dårlegast kvalitet. Det

NYHETER · NÆRINGS LIV

Tilpass: Kvaliteten på fisk som er teken med store høl frå snurrevad og trål kjem dårleg ut i ein ny rapport.

FOTO: ØRNØY HEDRUM/NTB/NTB

* FISKERI

Noreg taper på kvalitet

Det norske kappfisket på store torskekvotar har ei skuggeside. Kvaliteten blir ikkje god nok, og både fiskarar og industri går glipp av store pengar.

Berre i Portugal kunne norsk saltfisk blitt seld for 120-130 millionar kroner meir dersom kvaliteten var like høg som det islendingane leverer, slår Nofima-forskarane Edgar Henriksen og Morten Heide fast.

- Ubløgga og usløg
I ein ny rapport ser dei på samanhengen mellom kvalitet og lønsemd i torskemarknaden. Det er nedslåande observasjonar forskarane gjer. Kvaliteten er jamt over ikkje god nok. Norsk fisk som er teken med store høl frå snurrevad og trål kjem dårlegast ut.

- Dette råstoffet er ofte blodsprengt, har klemskadar og spaltar lettare fordi det har lege i lengre tid ubløgga og usløg om bord, heiter det i rapporten «Variabel kvalitet i verdikjeda».

Men den same konklusjonen gjeld også leveransar frå kystflåten der «vesentlege deler av råstoffet er dårleg utblødd, har spalting og slag og klemskader.»

Det filetindustrien ønskjer seg er eit råstoff som er godt utblødd, ikkje åtesprengt, og der temperaturen har blitt halden låg frå fisken er fanga til han blir sett i produksjon.

Reiskapen avgjer
Nofima-rapporten stadfestar tidlegare undersøkingar som viser at det er ein klar og stor samheng mellom kva reiska-

par som blir brukte og kvaliteten på fisken. Generelt gjev krokfanga fisk best kvalitet. Store fangstar frå store båtar blir generelt oppfatta å ha dårlegare kvalitet. Garn, snurrevad og not er ifølgje rapporten dei reiskapstypene som gjev dårlegast kvalitet.

Det er dei siste reiskapstypene som aukar mest blant landingane til kystflåten.

Eksempel år blir det teke meir torsk på garn enn det trålarane fangar. Samanlikna med dei andre store torkefiskande nasjonane som Island, Canada og Færøyane, skil Noreg seg klart ut med ein stor del torsk på garn, seier Edgar Henriksen til NTB.

Mindre garn
I ei tidlegare undersøking har Henriksen og Heide analysert kvifor islendingane klarer å levera jamnare og betre kvalitet enn norske fiskarar.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

- Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.

Saltfiskene dei sel til Portugal er anten trålfanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

fanga fisk av god kvalitet eller krokfanga fisk frå autolineflåten, seier Henriksen.

Den skandinaviske garmprosenten er mykje lågare enn i Noreg. Berre 20 prosent av torskene blir fanga i garn, 35 prosent med krokreiskapar og 45 prosent med trål, går det fram av rapporten.

Mindre betalt
I år fangstgjennom og sålet i 2011, meiner Nofima-forskarane at kvalitetsgapet i den norske saltfiskemarknaden. Portugal er på 120-130 millionar kroner. Det blir selt 17000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk frå Island blei i snitt betalt med 106

ISLENDINGANE
«Det er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.»

EURO-ANALYSE
STAVANGER 2013

JAN-MORTEN BJØRNBAKK, NPK NTB
redaksjon@n.no

11

Den islandske garnprosenten er mykje lågare enn i Noreg. Berre 20 prosent av torsken blir fanga i garn, 35 prosent med krokreiskapar og 45 prosent med trål, går det fram av rapporten.

Mindre betalt

Ut frå fangstane og salet i 2011, meiner Nofima-forskarane at kvalitetstapet i den kresne saltfiskmarknaden Portugal er på 120 - 130 millionar kroner. Det blei selt 17.000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk frå Island blei i snitt betalt med 1,06 euro (7,94 kr etter kursen i dag) meir per kilo enn den norske. Dersom norske fiskarar kunne levert Island-kvalitet, kunne dei ifølgje rapporten fått kr 4,50 meir per kilo.

Systemfeil

I rapporten blir det også lagt fram utrekningar som viser at fiskeindustrien både får lågare verdi og høgare lønskostnader som følgje av dårleg kvalitet. Nofima-forskarane peikar på at det burde vera opplagt at både fiskarar og fiskekjøparar er interesserte i å levera best mogleg kvalitet. Men slik er det ikkje.

- Heile det norske reguleringsystemet er innstilt

på å regulera ut frå mengd, ikkje kvalitet. Summen av dette er ein førstehandsmarknad som fungerer dårleg. Det handlar berre om å få mest mogleg fisk opp på kortast mogleg tid, seier Edgar Henriksen.

Nyheter · Næringsliv

Fiskeri

Sitat:

Islendingane

«Dei er mykje meir opptekne av kvalitet i alle ledd.»

Edgar Henriksen

Forskar ved Nofima

Bildetekst: Taper: Kvaliteten på fisk som er teken med store hal frå snurrevad og trål kjem dårleg ut i ein ny rapport. Foto: Bjørn-Owe Holmberg/NTB scanpix

© Nationen

Agderposten

Norsk saltfisk taper på kvalitet

Agderposten. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima faglig. Side: 13.

Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger. Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. I en ny rapportser de på sammenhengen mellom kvalitet

...og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. (©NTB).

© Agderposten

AGDERPOSTEN Lørdag 23. februar 2013
NORGE/VERDEN 13

Blir beskyttet for sjakk-OL

Kongepriis Håken har sagt ja til å bli lagbeskytter for neste års sjakk-OL i Tromsø. Dette betyr mye for oss, og det betyr sjakk-OL i tillegg på kortet, sier styreleder Herman Kristoffersen. Sjakk-OL skal arrangeres i Tromsø fra 1. til 4. august neste år. Med mer enn 100 deltakende nasjoner, er sjakk-OL verdens fjerde største sportsturnering. Det arriseres på rundt 1.500 sjakkspillere på dette. (©NTB)

Norsk saltfisk taper på kvalitet

Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger. Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. I en ny rapportser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. (©NTB)

i tunnelen

da han fredag la fram sin økonomiske vintersprognose. Arbeidspåpheten fortsetter å stige i eurosonen og vil

i europeisk banktilsyn

Unnsømt planer om et felleseuropeisk banktilsyn. Det er veldig viktig at vi forbedre tilsyn med bankene på tross av landspesifikke forskjeller. Og Norge ønsker å være en del av det europeiske systemet, sa Stoltenberg etter et møte med EU-president Herman Van Rompuy. Kommisjonsgjennomfører Jose Manuel Barroso sier det er innledende uttalelser til å se på hvordan Norge kan knyttes til tilsynet gjennom en observatorrolle som vil bli fulgt opp av det er i Norges interesse.

Bytt ikke kjøkken!

Bytt køkkener, skuffer, benkeplater og vask! Nye dører produsert etter mål! Opptatt til i taket! Passer alle typer kjøkken uansett alder! Vårt tilbud ved vel fornyelse: Gratis benkeplater!

Tremo Gruppen AS
Karl Knecht
Karlstrømsveien 100
905 65 649

Harstad Tidende

Dårlig fisk Det norske

Harstad Tidende. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.

kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger, menerNederst i skjem

Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide.

© Harstad Tidende

5 Nyheter Harstad Tidende tirsdag 23. februar 2013

Gir håp om en renere kommune

Bygging av nye boliger i Bjerkås. De tidligere boligene er blitt revet ned.

Bygging av nye boliger i Bjerkås. De tidligere boligene er blitt revet ned.

Bygging av nye boliger i Bjerkås. De tidligere boligene er blitt revet ned.

Bygging av nye boliger i Bjerkås. De tidligere boligene er blitt revet ned.

Forsvarsministeren til byen

Forsvarsministeren til byen

Forsvarsministeren til byen

Forsvarsministeren til byen

Dårlig fisk

Dårlig fisk

Dårlig fisk

Dårlig fisk

Taper på kvalitet

Rana Blad. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 48.

TROMSØ: Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside.

Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger.

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide.

I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut.

© Rana Blad

Hyttebutikken på Mo
Hytteepletter, hyttemøbler, oljelamper, pyntegenstander mm.
Åpningstider: Mand - Fred: 08.00-16.00 • Torsd: 08.00 - 17.00

Olle Røstam Nør
Hytte & Hjem
Tlf. 75 12 70 33
Butikken finner du i Viken ved Fellekkjøpet

VÆRET i dag

I FEBRUAR FÅR DU 50 ØRE RABATT PER LITER DRIVSTOFF

Kystver i dag Høydag Kveld
Norge 4.7 m/s 6.9 m/s 6.9 m/s

Beltevarsel Truslerommet
Morgen: 0.9 m/s Midt på dagen: 1.3 m/s Kveld: 1.3 m/s

Sol I dag I morgen Måne I dag I morgen
Opp kl 07.39 07.36 Opp kl 14.13 15.54
Ned kl 16.58 16.58 Ned kl 06.13 06.20

Flo I dag I morgen I dag I morgen
kl 18.22 19.22 kl 04.09 05.15
kl 20.14 20.45 kl 17.50 17.45

Over grensen I dag I morgen Mandag
Tårnby -1.2 0 0
Oslo +2 +1 +1

Norge i dag

Reisemål	I dag	I morgen
Aktovik	+1.2	+0.9
Åstøl	+1.6	+1.8
Bævre	-4.6	+1.4
Kista	+1.6	+1.8
Kjøbenhavn	-1.1	0
Lissabon	+1.7	+1.7
London	+2.6	+3
Paris	+1.1	+1.6
Prakut	+3.0	+3
Prakut	-3.0	+1.6
Riga	-5	-3
Stavanger	+1.9	+1.8
Stockholm	-1.6	+1

Mye elg i veibanen

RANA: Pass på når du kjører E6 mot Dunderlandsdalen.

Toril S. Altvåg
toril@vegvesen.no
Tlf: 75 12 21 31

Der Helge Hermansen slapp med skrekken, men holdt seg på å kontrollere med en elg på E6 i Ellenga fredag ettermiddag.

– Det er storstilt salt på veien, og det blir elg. I ettermiddag (fredag) ble tre elger og dekket salt på strandengen fra Ellenga og opp mot Dunderlandsdalen, fortalte Altvåg.

– Han ber bilister som ferdes på strandengen være oppmerksomme på de store elgene.

– De kommer berst på dag, og er vanskelig å se, sier Hermansen og fortsetter.

– Elgen flytter seg heller ikke stort når det kommer kjøret, fortalte hun, og kjør forbi, sier Tor Helge Hermansen.

Taper på kvalitet

TROMSØ: Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside.

Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger.

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide.

I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut.

PÅ NIND LØNNSOM:
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00

PÅ NIND LØNNSOM:
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00
0.20 00 Kjøtt i P/100 00 00 00 00

130 millioner kroner, har de sett på fangstene og salget i 2011.

Kunne fått mer

Det ble solgt 17.000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk fra Island ble i snitt betalt med 1,06 euro (7,94 kr etter dagens kurs) mer per kilo enn den norske. Dersom norske fiskere kunne levert Island-kvalitet, kunne de ifølge rapporten fått kr 4,50 mer per kilo.

I rapporten legges det også fram beregninger som viser at fiskeindustrien både får lavere verdi og høyere lønnskostnader som følge av dårlig kvalitet. Nofimaforskerne peker på at det burde være opplagt at både fiskere og fiskekjøpere er interessert i å levere best mulig kvalitet. Men slik er det ikke.

- Hele det norske reguleringssystemet er innstilt på å regulere ut fra mengde, ikke kvalitet.

Summen av dette er et førstehåndsmarked som fungerer dårlig. Det handler kun om å få mest mulig fisk opp på kortest mulig tid, sier Edgar Henriksen. (ANB-NTB)

Bildetekst: KAPPFISKE: De enorme skreimengdene utenfor Vesterålen og Lofoten gjør at kvaliteten på mye av fisken som blir lvert er for dårlig. Bildet viser Aage Vikedal på «Stortinn» fra Husvær, som ikke er kommet riktig igang med noe storfiske på Røst ennå. | KLIPPFISK: Denne skreien skal bli klippfisk. Nå viser det seg at kvaliteten ofte er for dårlig på fisken.

© Helgeland Arbeiderblad

Taper på kvalitet

Trønder-Avisa. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 12.

Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger.

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut. (NTB)

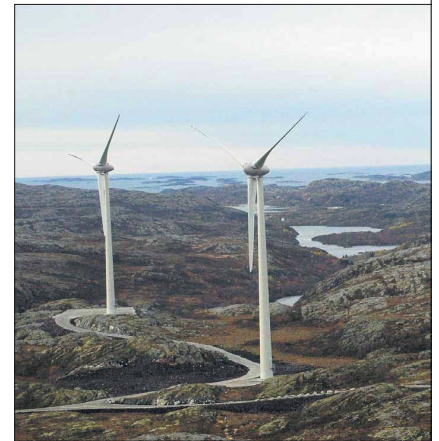
© Trønder-Avisa

12

TRØNDER-AVISA | LØRDAG 23. FEBRUAR 2013

NÆRINGS- & ØKONOMI

Planlegger 50 nye

50 NYE MILLJØR. Totalt anslår vindkraftselskapet Sarepta Energi AS hele 17 nye Vikna vindpark til en pris på rundt 300 megawatt. Det betyr 150 megawatt

Melkebønder får 26 øre for literen

Tilsvaret kommer til å betale ut 26 øre per liter i et melkebønder. Det er klart etter at Tine AS-selskapet er lagt frem. Det gir i gjennomsnitt hver bonde 10-200 kroner.

«Vi jobber for å klare å gi en høyere melkepris enn tidligere, men vi har hatt store kvevstøringer i nye melkebønder. Det gir en høyere melkepris og større lønnsomhet for å sette av penger til egenkapital, sier konsernsjef Helge Følkestad i Tine. Eierforholdene er den største siden 2008.

Eiendomsselskap slutt konkurs

STREMMER Det er med stor glede @hagegata 30 i Oslo har sluttet konkurs. Det har ledende i eiendomsselskapet. Aktivitet på Hagegata 30 i Oslo har sluttet konkurs. Aktivitet på Hagegata 30 i Oslo har sluttet konkurs. Aktivitet på Hagegata 30 i Oslo har sluttet konkurs.

Milliardunderskudd for Aker ASA

Konsernsjef Øyvind Erikson Ståhl og Aker ASA fikk et underskudd for året på 1,4 milliarder kroner i 2012, mot et overskudd på 1,04 milliarder i 2011. Omsetningen for Aker ASA i 2012 var på 5,9 milliarder kroner i 2012, mot 6,7 milliarder året før, viser det konsolidererte regnskapet. Driftsresultatet ble minus 1,8 milliarder kroner, mot fra 99 millioner kroner året før. (NTB)

Plan om karbonskatt

Kita planlegger i løpet av skatteåret som skal gjelde det første halvåret. De nye skattene skal innføres av statsdepartementet i løpet av våren. Regjeringen har sagt at det kommer å bli en del av den kommende budsjetten til høsten på grunn av det høye oljeprisen som har vært. Det vil ikke skattebetalerne for den sterke økende karbonskatten i Vikna. Det betyr at skattebetalerne vil ha en stor gevinst.

Taper på kvalitet

Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger. Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide. I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut. (NTB)

VIKNA
God økonomi i vind gjør at Sarepta Energi ønsker å bygge ut resten av Ytre Vikna vindpark.

Svein Helge Følkestad
konsernsjef i Tine AS

Planlegger et halvt år etter at de første 17 vindmillene i Ytre Vikna vindpark ble satt i gang. Sarepta Energi leder Inger Malin Malvik i Sarepta Energi ønsker å bygge ut resten av Ytre Vikna vindpark til en pris på rundt 300 megawatt. Det betyr 150 megawatt.

anbudskonkurranse på resten av vindparken.
«Det er snakk om en investering på opp mot to milliarder kroner», sier Inger Malin Malvik til Trønder-Avisa.

Tor på prosjektet
Det er flere elementer som gjør at Sarepta Energi ønsker å bygge ut resten av Ytre Vikna vindpark.

«Det er snakk om en investering på opp mot to milliarder kroner», sier Inger Malin Malvik til Trønder-Avisa.

«Det er snakk om en investering på opp mot to milliarder kroner», sier Inger Malin Malvik til Trønder-Avisa.

Nofima om norsk torsk: IKKE GOD NOK

Nordlys. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Jan-M. Bjørnbakk. Side: 12.

Det norske kappfisket på store torskekvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, og både fiskere og industri går glipp av store penger.

Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide.

- Ubløgget og usløyd

I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut.

- Dette råstoffet er ofte blodsprenget, har klemskader og spalter lettere fordi det har ligget i lengre tid ubløgget og usløyd om bord, heter det i rapporten «Variabel kvalitet i verdikjeden».

Men den samme konklusjonen gjelder også leveranser fra kystflåten der «vesentlige deler av råstoffet er dårlig utblødd, har spalting og slag og klemskader.»

Det filetindustrien ønsker seg er et råstoff som er godt utblødd, ikke åtesprenget og der temperaturen har blitt holdt lav fra den er fanget til den settes i produksjon.

Redskap avgjør

Nofima-rapporten bekrefter tidligere undersøkelser som viser at det er en klar og stor sammenheng mellom hvilke redskaper som brukes og kvaliteten på fisken. Generelt gir krokfanget fisk best kvalitet. Store fangster fra store båter oppfattes generelt å ha dårligere kvalitet. Garn, snurrevad og not er ifølge rapporten de redskapstypene som gir dårligst kvalitet. De er de siste redskapstypene som øker

mest blant kystflåten landinger.

- Enkelte år tas det mer torsk på garn enn det trålerne fanger. Sammenlignet med de andre store torskefiskende nasjonene som Island, Canada og Færøyene skiller Norge seg klart ut med en stor andel torsk tatt på garn, sier Edgar Henriksen til NTB.

I en tidligere undersøkelse har Henriksen og Heide analysert hvorfor islendingene klarer å levere jevnere og bedre kvalitet enn norske fiskere.

- De er mye mer opptatt av kvalitet i alle ledd. Saltfiskeren de selger til Portugal er enten trålfanget fisk av god kvalitet eller krokfanget fisk fra autolineflåten, sier Henriksen. Den islandske garnprosenten er mye lavere enn i Norge. Bare 20 prosent av torsken fanges i garn, 35 prosent med krokredskaper og 45 prosent med trål, går det fram av rapporten.

Mindre betalt

Når Nofima-forskerne kan anslå at kvalitetstapet i det kresne saltfiskmarkedet Portugal beløper seg til 120-130 millioner kroner, har de sett på fangstene og salget i 2011. Det ble solgt 17.000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk fra Island ble i snitt betalt med 1,06 euro (7,94 kr etter dagens kurs) mer per kilo enn den norske. Dersom norske fiskere kunne levert Islandkvalitet, kunne de ifølge rapporten fått kr 4,50 mer per kilo.

Systemfeil

I rapporten legges det også fram beregninger som viser at fiskeindustrien både får lavere verdi og høyere lønnskostnader som følge av dårlig

kvalitet. Nofima-forskerne peker på at det burde være opplagt at både fiskere og fiskekjøpere er interessert i å levere best mulig kvalitet. Men slik er det ikke.

- Hele det norske reguleringsystemet er innstilt på å regulere ut fra mengde, ikke kvalitet. Summen av dette er et førstehåndsmarked som fungerer dårlig. Det handler kun om å få mest mulig fisk opp på kortest mulig tid, sier Edgar Henriksen. (ANB-NTB)

, NTB

© Nordlys

- Norsk torsk ikke bra nok

Dagsavisen. Publisert på trykk 23.02.2013. Profil: Nofima faglig. JAN-MORTEN BJØRNBAKK. Side: 13.

fiskeeksport: Det norske kappfisket på store torsk kvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, ifølge forskere.

Både fiskere og industri går glipp av store penger. Bare i Portugal kunne norsk saltfisk blitt solgt for 120-130 millioner kroner mer dersom kvaliteten var like høy som det islendingene leverer, slår Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide.

I en ny rapport ser de på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet. Det er nedslående observasjoner forskerne gjør. Kvaliteten er jevnt over ikke god nok. Norsk fisk som er tatt med store hal fra snurrevad og trål kommer dårligst ut.

- Dette råstoffet er ofte blodsprenget, har klemskader og spalter lettere fordi det har ligget i lengre tid ubløggjet og usløyd om bord, heter det i rapporten «Variabel kvalitet i verdikjeden».

Men den samme konklusjonen gjelder også leveranser fra kystflåten der «vesentlige deler av råstoffet er dårlig utblødd, har spalting og slag og klemskader.»

Det filetindustrien ønsker seg er et råstoff som er godt utblødd, ikke åtesprenget og der temperaturen har blitt holdt lav fra den er fanget til den settes i produksjon.

Nofima-rapporten bekrefter tidligere undersøkelser som viser at det er en klar og stor sammenheng mellom hvilke redskaper som brukes og kvaliteten på fisken. Generelt gir krokfanget fisk best kvalitet. Store fangster fra store båter oppfattes generelt å ha dårligere kvalitet. Garn, snurrevad og not er ifølge rapporten de redskapstypene som gir dårligst kvalitet. De er de siste redskapstypene som øker mest blant kystflåtens landinger.

SAMFUNN | LØRDAG 23. FEBRUAR 2013 | Dagsavisen 13

- Norsk torsk ikke bra nok

FISKEEKSPORT: Det norske kappfisket på store torsk kvoter har en skyggeside. Kvaliteten blir ikke god nok, ifølge forskere.

III JAN-MORTEN BJØRNBAKK fra kystflåten der «vesentlige deler av råstoffet er dårlig utblødd, har spalting og slag og klemskader.»

«Det filetindustrien ønsker seg er et råstoff som er godt utblødd, ikke åtesprenget og der temperaturen har blitt holdt lav fra den er fanget til den settes i produksjon.»

Nofima-rapporten bekrefter tidligere undersøkelser som viser at det er en klar og stor sammenheng mellom hvilke redskaper som brukes og kvaliteten på fisken. Generelt gir krokfanget fisk best kvalitet. Store fangster fra store båter oppfattes generelt å ha dårligere kvalitet. Garn, snurrevad og not er ifølge rapporten de redskapstypene som gir dårligst kvalitet. De er de siste redskapstypene som øker mest blant kystflåtens landinger.

«Enkelt å tas det mer torsk på garn enn det trålerne fanger.»

Edgar Henriksen, forsker ved Nofima

KVALITET: Vi taper penger på et uttak som leverer like god kvalitet på saltfisk som det islendingene gir, gjelder en ny undersøkelse rapport. FOTO: JUAN MOYANO, PHOTOS.COM

klart ut med en stor andel torsk tatt på garn, sier Edgar Henriksen.

DÅRLIGERE BETALT I en tidligere undersøkelse har Henriksen og Heide analysert hvorfor islendingene klarer å levere jevnere og bedre kvalitet enn norske fiskere.

«De er mye mer opptatt av kvalitet i alle ledd. Saltfisk de selger til Portugal er enten trålfanget fisk, av god kvalitet, eller

krokfanget fisk fra autolineflåten, sier Henriksen.

Når Nofima-forskerne kan anslå at kvalitetstapet i det kresne saltfiskmarkedet Portugal beløper seg til 120-130 millioner kroner, har de sett på fangstene og salget i 2011. Det ble solgt 17.000 tons saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk fra Island ble innført betalt med 1,06 euro (7,28 kr) etter dagens kurs mer per kilo enn den norske. Dermed norske fiskere kunne levert Island kvalitet, kunne de tjene rapporten til 4,6 millioner per kilo.» (NTB)

Nyhetskeramiske benkeplater!

Benkeplater i granitt og komposittstein direkte fra leverandør!

Oppmåling og montering! Gode priser og høy kvalitet.

tel: 21075035 mob: 46349011 www.diapol.no e-post: salg@diapol.no **DIAPOL**

- Enkelte år tas det mer torsk på garn enn det trålerne fanger. Sammenlignet med de andre store torskefiskende nasjonene som Island, Canada og Færøyene skiller Norge seg klart ut med en stor andel torsk tatt på garn, sier Edgar Henriksen.

dårligere betalt

I en tidligere undersøkelse har Henriksen og Heide analysert hvorfor islendingene klarer å levere jevnere og bedre kvalitet enn norske fiskere.

- De er mye mer opptatt av kvalitet i alle ledd. Saltfisk de selger til Portugal er enten trålfanget fisk av god kvalitet eller krokfanget fisk fra autolineflåten, sier Henriksen.

Når Nofima-forskerne kan anslå at kvalitetstapet i det kresne saltfiskmarkedet Portugal beløper seg til 120-130 millioner kroner, har de sett på fangstene og salget

i 2011. Det ble solgt 17.000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk fra Island ble i snitt betalt med 1,06 euro (7,94 kr etter dagens kurs) mer per kilo enn den norske. Dersom norske fiskere kunne levert Island-kvalitet, kunne de ifølge rapporten fått kr 4,50 mer per kilo. (NTB)

«Enkelte år tas det mer torsk på garn enn det trålerne fanger.» edgar Henriksen, forsker ved nofima

- Ubløgget og Usløyd

Bildetekst: kvalitet: Vi taper penger på at vi ikke kan levere like god kvalitet på saltfisken som det islendingene gjør, påpeker en ny forskningsrapport.

© Dagsavisen

Taper millionbeløp på dårlig kvalitet

NRK Nordland 1. Sendt på radio/tv 22.02.2013 18:40. Profil: Nofima.

Norske fiskere og eksportører taper millionbeløp på at en del av torsken har for dårlig kvalitet. Det viser en fersk rapport fra Nofima. Norges kystfiskarlag er ikke overrasket. De mener at store kvoter på hver båt, fører til at fisken behandles dårligere. Arbeidsdagen på havet er over, fangsten skal leveres.

- Denne fisken ser veldig bra ut, du ser den er bløggjet skikkelig, den er utblødd og hvit i nakken, så dette er topp kvalitet. Men dette er unntaket. For en ny rapport fra Nofima, slår fast at altfor mye av torsken som selges til utlandet, er av for dårlig kvalitet. - Dels er det at du har det veldig travelt i sesong, dels er skyldes det redskapsbruk, dels er det at det er for liten oppmerksomhet både fra fiskekjøper og fisker på kvalitet, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Bare på salget av saltfisk til Portugal utgjorde variabel kvalitet i 2011 et verditap på 130 millioner kroner. - Forskningen vår viser at der hvor det er mest problematisk i forhold til

kvaliteten, det er i garnflåten og den store snurrevad-flåten, spesielt store båter med store fangster kommer til land med til dels tvilsom kvalitet på fisken, sier Henriksen. Paul Jensen har vært fisker gjennom et helt liv. Han er ikke overrasket over at kvaliteten har gått ned. - Store fangster henger sammen med dårlig kvalitet, og det er jo noe som vi har visst hele tiden. Rapporten viser at islendingene får høyere pris for torsken, rett og slett, fordi de tar bedre vare på kvaliteten. Kystfiskarlaget mener sammenslåing av kvoter i Norge er en del av problemet. - Der har jo struktureringen ført til at kvoten har blitt så stor at man ikke har tid til å kvalitetsbehandle fisken, sier Jensen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/iTh6ITsu>

Norsk torsk har ikke den samme kvaliteten som den islandske

NRK P2 - Dagsnytt 1. Sendt på radio/tv 22.02.2013 15:00. Profil: Nofima.

Kvaliteten på norsk torsk er langt dårligere enn den islandske. Det viser en fersk rapport fra Nofima. Dersom vi hadde hatt samme standard som Island, så ville eksportverdien til det viktigste eksportmarkedet Portugal, ligget 120 millioner til 130 millioner kroner høyere enn i dag. Det sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. - Islendingene har et mye sterkere fokus på kvalitet.

Fiskerinæringen deres er også organisert på en annen måte, hvis du ser på hvordan islendingene gjør ting, spesielt i forhold til saltfiskmarkedene,

så klarer de altså få ut en mye hvitere og finere saltfisk, som man får betydelig bedre betalt for i Portugal, som er vært hovedmarked, forklarer Henriksen. Norges råfisklag sier de tar denne rapporten på alvor.

© NRK P2 - Dagsnytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/pvZul9wq>

Canada og Færøyene skiller Norge seg klart ut med en stor andel torsk tatt på garn, sier Edgar Henriksen til NTB.

I en tidligere undersøkelse har Henriksen og Heide analysert hvorfor islandingene klarer å levere jevnere og bedre kvalitet enn norske fiskere.

- De er mye mer opptatt av kvalitet i alle ledd. Saltfiskene de selger til Portugal er enten trålfangnet fisk av god kvalitet eller krokfanget fisk fra autolineflåten, sier Henriksen.

Den islandske garnprosenten er mye lavere enn i Norge. Bare 20 prosent av torsken fanges i garn, 35 prosent med krokredskaper og 45 prosent med trål, går det fram av rapporten.

Mindre betalt

Når Nofima-forskerne kan anslå at kvalitetstapet i det kresne saltfiskmarkedet Portugal beløper seg til 120-130 millioner kroner, har de sett på fangstene og salget i 2011. Det ble solgt 17.000 tonn saltfisk til Portugal dette året. Saltfisk fra Island ble i snitt betalt med 1,06 euro (7,94 kr etter dagens kurs) mer per kilo enn den norske. Dersom norske fiskere kunne levert Island-kvalitet, kunne de ifølge rapporten fått kr 4,50 mer per kilo.

Systemfeil

I rapporten legges det også fram beregninger som viser at fiskeindustrien både får lavere verdi og høyere lønnskostnader som følge av dårlig kvalitet. Nofima-forskerne peker på at det burde være opplagt at både fiskere og fiskekjøpere er interessert i å levere best mulig kvalitet. Men slik er det ikke.

- Hele det norske reguleringssystemet er innstilt på å regulere ut fra mengde, ikke kvalitet. Summen av dette er et førstehåndsmarked som fungerer dårlig. Det handler kun om å få mest mulig fisk opp på kortest mulig tid, sier Edgar Henriksen. (ANB-NTB)

© Halden Arbeiderblad

Se webartikkelen på <http://ret.nu/TMyQjFOW>

Oversikt over like treff

Norsk fisk ikke bra nok

Firdaposten 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Malvikbladet 22.02.2013 12:37

Norsk fisk ikke bra nok

Øyene 22.02.2013 12:47

Norsk fisk ikke bra nok

Indre Akershus Blad 22.02.2013 12:49

Norsk fisk ikke bra nok

Fremover 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Kvinnheringen 22.02.2013 12:32

Norsk fisk ikke bra nok

Hardanger Folkeblad 22.02.2013 12:23

Norsk fisk ikke bra nok

Rogalands Avis 22.02.2013 12:33

Norsk fisk ikke bra nok

Glåmdalen 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Akershus Amtstidende 22.02.2013 12:46

Norsk fisk ikke bra nok

Sarpsborg Arbeiderblad 22.02.2013 12:46

Norsk fisk ikke bra nok

Lofotposten 22.02.2013 12:32

Norsk fisk ikke bra nok

ANB siste.no 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Opdalingen 22.02.2013 12:36

Norsk fisk ikke bra nok

Ringerikes Blad 22.02.2013 12:23

Norsk fisk ikke bra nok

Romerikes Blad 22.02.2013 12:57

Norsk fisk ikke bra nok

Telemarksavisa 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Namdalsavisa 22.02.2013 12:27

Norsk fisk ikke bra nok

Aust Agder Blad 22.02.2013 12:49

Norsk fisk ikke bra nok

Tvedestrandsposten 22.02.2013 13:02

Norsk fisk ikke bra nok

Rana Blad 22.02.2013 12:43

Norsk fisk ikke bra nok

Finnmark Dagblad 22.02.2013 12:33

Norsk fisk ikke bra nok

Hadeland 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Tidens Krav 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Arbeidets Rett 22.02.2013 12:36

Norsk fisk ikke bra nok

Finnmarken 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Helgeland Arbeiderblad 22.02.2013 12:22

Norsk fisk ikke bra nok

Sogn Avis 22.02.2013 12:38

Norsk fisk ikke bra nok

Østlands-Posten 22.02.2013 12:31

Norsk fisk ikke bra nok

Avisa Nordhordland 22.02.2013 12:37

Norsk fisk ikke bra nok

Lofot-Tidende 22.02.2013 12:29

Norsk fisk ikke bra nok

Bergensavisen 22.02.2013 13:03

Norsk fisk ikke bra nok

Vestby Avis 22.02.2013 12:35

Norsk fisk ikke bra nok

Nordlys 22.02.2013 12:27

Norsk fisk ikke bra nok

Bygdeposten 22.02.2013 12:49

Norsk fisk ikke bra nok

Avisa Nordland 22.02.2013 12:32

Norsk fisk ikke bra nok

Aura Avis 22.02.2013 12:31

Norsk fisk ikke bra nok

Porsgrunns Dagblad 22.02.2013 12:29

Norsk fisk ikke bra nok

Demokraten 22.02.2013 12:38

Norsk fisk ikke bra nok

Enebakk Avis 22.02.2013 12:31

Norge leverer dårlig fisk og taper millioner

NRK Nordland 22.02.2013 12:02

Norsk fisk ikke bra nok

Jarlsberg 22.02.2013 12:44

Norsk fisk ikke bra nok

Oppland Arbeiderblad 22.02.2013 12:36

Norsk fisk ikke bra nok

Firda 22.02.2013 12:29

Norsk fisk ikke bra nok

Stjørdalens Blad 22.02.2013 12:31

- Kunne tjent 130 millioner kroner mer på norsk fisk

NRK Troms og Finnmark. Publisert på nett 22.02.2013 13:23. Profil: Nofima faglig.
pia tøhaug, margot dyrstad.

Kvaliteten på norsk saltfisk er langt dårligere enn den islandske. Det viser en fersk rapport fra forskningsfirmaet Nofima.

Foto: Colourbox.com

En rapport fra Nofima viser at hvis norsk saltfisk hadde hatt samme kvalitet som den islandske kunne Norge tjent 120-130 millioner kroner mer bare på salg til Portugal. Portugal er det viktigste markedet for norsk saltfisk, men i fjor ble islandsk fisk solgt for 1,06 euro mer per kilo enn norsk fisk.

Hver norske fisker kunne med det tjent 4,50 kroner mer per kilo fisk i fjor, dersom kvaliteten hadde vært like god som på islandfisken.

Nofima-forskerne Edgar Henriksen og Morten Heide har sett på sammenhengen mellom kvalitet og lønnsomhet i torskemarkedet.

Det vi har sett på er kvaliteten på spesielt torsk, og der er kvaliteten såpass dårlig at vi mener det går utover inntjeningen til fiskerne og til industrien, sier Henriksen til NRK.

Nofima-forskerne Edgar Henriksen.

Foto: Nofima

Slag- og klemskader

Forskerne slår fast at Norge taper store penger på grunn av den variable kvaliteten på torsken som eksporteres.

Og det til tross for Norge har en lett tilgjengelig, godt forvaltet torskbestand som er i godt hold.

Blant annet er mye av fisken som leveres dårlig utblødd og den har slag- og klemskader.

Garn og snurrevad verst

Feil på fisk forplanter seg til sluttproduktene fører dårligere effektivitet og høyere kostnader i produksjonen, mindre utbytte, dårligere betalt

produktmiks, mindre fleksibilitet, lavere priser på sluttprodukt, flere reklamasjoner og dårlig omdømme, heter det i rapporten.

Fisk som er tatt med garn og snurrevad har den dårligste kvaliteten.

Det er flere grunner til den dårlige kvaliteten og Henriksen og Heide foreslår nå flere tiltak for å bedre kvaliteten og verdien av fisken.

Ifølge rapporten er mye av fisken som leveres dårlig utblødd og den har slag- og klemskader.

Foto: Harald Stavseth

Håndterer fisken skånsomt

De slår fast at Norge må se til Island hvor det fiskes mer med line enn med garn.

I tillegg må fisken behandles bedre etter at den er tatt opp.

Svingninger i gytevandringer og beitevandringer gir i utgangspunktet variasjon i fiskens kvalitet. Det vil derfor i perioder være behov for at fisken håndteres ekstra skånsomt, sier Henriksen og Heide, som også mener kvalitet og verdier også kan sikres ved hjelp av god kommunikasjon.

Nedtrapping av kontroll

Det er behov for en god dialog mellom fisker og kjøper, og det er åpenbart at enkeltaktører har ansvar for og mulighet til å påvirke kvaliteten i positiv retning, sier Nofima-forskerne.

De vil også se på om det er god nok

kvalitetskontroll på fisk.

Det er god grunn til å undersøke om og eventuelt hvordan prissystem, fiskerireguleringer og nedtrapping av offentlig kvalitetskontroll har gitt store tap av inntekter.

Administrerende direktør i Norges Råfisklag, Trygve Myrvang, sier Råfisklaget tar situasjonen på alvor.

Ikke overrasket

Norges Råfisklag er ikke overrasket over at norsk torsk taper i forhold til den islandske.

Jeg har bare fått gjengitt litt av rapporten, men Island har et jevnere uttak av sin fisk enn vi har. Vi har de store sesongfiskeriene og næringstorsk, eller torsk som vandrer i sild og lodde, og dermed har en dårligere konsistens, sier administrerende direktør i Trygve Myrvang til NRK.

Han sier at Råfisklaget tar situasjonen på alvor.

Vi er med på å konkurrere om å levere mat til verden, så dette må vi ta på største alvor. Norske fiskekjøpere og fiskere må også ta et krafttak for kvalitet. Det handler om å la fisken blø ut, og ikke ta for store fangst på for kort tid. Tilgjengeligheten er stor i dag, og da er det lettere å få dårlig kvalitet, sier han.

© NRK Troms og Finnmark

Se webartikkelen på <http://ret.nu/fwrTa2N5>

- Islendingene har et mye sterkere fokus på kvalitet

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 22.02.2013 12:03. Profil: Nofima.

Kvaliteten på norsk saltfisk er langt dårligere enn den islandske. Det viser en fersk rapport fra Nofima. Dersom vi hadde hatt samme standard som Island, så ville eksportverdien til det viktigste eksportmarkedet Portugal, ligget 120 millioner til 130 millioner kroner høyere enn i dag. Det sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. - Islendingene har et mye sterkere fokus på kvalitet.

Fiskerinæringen deres er også organisert på en annen måte, hvis du ser på hvordan islendingene

gjør ting, spesielt i forhold til saltfiskmarkedene, så klarer de altså få ut en mye hvitere og finere saltfisk, som man får betydelig bedre betalt for i Portugal, som er vært hovedmarked, forklarer Henriksen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/kafVOUpe>

Fiskerettigheter og samfunnsansvar

Finnmark Dagblad. Publisert på trykk 14.01.2013. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.
Petter Holm,|Edgar Henriksen,|Kathrine Tveiterås|Bjørn-Petter Finstad. Side: 18-19.

KRONIKK

Debatten om Aker og trålernes leveringsplikt fortsetter. Spørsmålet gjelder rammevilkårene i en av de viktigste eksportindustrier i Norge. Samtidig berører det et av de eldste stridsspørsmål i fiskeripolitikken og Nord-Norge. Hvem skal ha adgang til å utnytte fiskeressursene? Hvilket samfunnsansvar må følge en slik adgang?

Fisken tilhører det norske folk. For at slike felles ressurser skal gi grunnlag for verdiskapning, må enkeltaktører trå til på fellesskapets vegne. De som får anledning til å utnytte ressursene må yte noe tilbake til samfunnet. En slik samfunnskontrakt kan utformes på ulike måter. For de norske petroleumsressursene skjer dette ved at store selskaper utvinner ressursene mot en ressursskatt.

I fiskeriene er det annerledes. Historisk sett har fisken vært hovedgrunnlaget for bosettingen langs kysten. Fellesskapets interesser ble sikret direkte, ved at kystens folk utnyttet lokale ressurser. Adgangen til fisket var likevel ikke helt uregulert. For at fiskeriallmenningen skulle tjene samfunnet, måtte den forbeholdes kystfolket. Frykten for at industrikapitalister skulle overta og fortrenge kystfiskerne fra fiskefeltene har vært et gjennomgangstema, med Trollfjordslaget i 1890 som milepæl. Det særegne ved norsk fiskeripolitikk er at kystfiskerne vant fram og har hatt myndighetene og opinionen på sin side.

Til tross for endringer i fiskeripolitikken de siste tiårene, gjelder denne samfunnskontrakten fremdeles, uttrykt ved råfiskloven og deltakerloven. Bare aktive fiskere kan eie fiskefartøyer og det er fiskerne som har det avgjørende ordet i fastsettelsen av fiskeprisene. På denne måten har industriselskaper som en hovedregel vært utestengt.

Filetindustrien, inkludert trålerne som forsyner dem, representerer et unntak. Disse kom inn i

fiskerieringa i etterkrigstida som ledd i forsøket på å modernisere Nord-Norge og løfte landsdelen ut av fattigdom. Industriell filetproduksjon skulle skape lønnsomme arbeidsplasser på land og gi bedre pris til fiskerne. At planen møtte motstand er lett å forstå. En av forutsetningene var trålere for å sikre råstofftilførsel - en løsning kystfiskerne hadde kjempet mot siden begynnelsen av 1900-tallet. Likevel ble filetbedrifter bygd og trålerne slapp til, riktignok med strenge krav om at samfunnsansvaret måtte ivaretas. Unntaket fra hovedregelen om at fisken står til rådighet for kystens folk, var akseptabelt bare i den grad og så lenge trålerdrift og filetproduksjon kunne bidra til viktige samfunnsmessige mål.

Når regjeringa nå varsler en innskjerping av leveringsforpliktelsen, holder den seg til en solid tradisjon. Samfunnskontrakten tydeliggjøres, og fiskeriministeren stiller opp for permitterte filetarbeidere og ordførere i kamp for kystens folk.

Men selv om det er riktig og viktig å forhindre at kløktige kapitalister stikker av med fellesskapets ressurser, er det tvilsomt om leveringsplikt er et godt virkemiddel. Filetprodusentene sliter med lønnsomheten, og den blir neppe bedre av at staten vil detaljstyre driften. Det er flott at regjeringa stiller opp for kystbefolkninga. Men det er synd at det skjer ved å holde liv i en industripolitikk som for lengst har utspilt sin rolle.

Tiden er moden for å trekke opp en ny samfunnskontrakt for fiskeriene. Samfunnets interesser kan ikke sikres ved å holde liv i ulønnsom produksjon. Utfordringen blir

derfor å legge til rette for en mer hensiktsmessig industripolitikk, og samtidig ivareta samfunnets kontroll med disponering av fiskeressursene. En mulig løsning er å bygge på modellen i petroleumssektoren, slik at samfunnets interesser sikres ved at de som får fiskekvoter må betale en ressursavgift til staten. En annen er å følge mønsteret fra kraftsektoren, med et ressurselskap under offentlig kontroll.

I dagens debatt er det de industrieide trålerne som får gjennomgå for den kapitalistiske dreiningen i fiskeriene. Men etter introduksjon av regulering og fartøyskvoter, er adgangen til å delta i fisket stengt for de fleste. Det viktigste premisset for den gamle samfunnskontrakten i fiskeriene er derfor brutt. Problemet er ikke bare at Røkke forsøker å gjøre seg rik på fellesskapets bekostning. Vel så problematisk er det at de fiskereide fartøy allerede har sluppet unna sitt samfunnsansvar.

En reformulering av samfunnskontrakten vil gjøre det mulig å utvide perspektivet.

« Vel så problematisk er det at de fiskereide fartøy allerede har sluppet unna sitt samfunnsansvar.»

Petter Holm er professor ved Norges fiskerihøgskole, UiT og forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø.

Edgar Henriksen er forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø

Kathrine Tveiterås er forsker ved Norges fiskerihøgskole, UiT

Bjørn-Petter Finstad er førsteamanuensis ved Norges fiskerihøgskole, UiT

Bildetekst: Tiden er inne for å trekke opp en ny samfunnskontrakt for fiskeriene, skriver kronikkforfatterne. På bildet ser vi statsminister Jens Stoltenberg som besøker Aker Seafood og Kari Anne Magnesen i Mehamn.

© Finnmark Dagblad

Leveringsplikt og samfunnsansvar

Nordlys. Publisert på trykk 15.11.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 54.

Av Petter Holm, professor ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø og forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø, Edgar Henriksen, forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø, Kathrine Tveiterås, forsker ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, Bjørn-Petter Finstad, førsteamanuensis ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i

...Tromsø. Debatten går høyt om Aker og trålernes leveringsplikt. Spørsmålet gjelder rammevilkårene i en av de viktigste eksportindustrier i Norge. Samtidig berører det et av de eldste stridsspørsmål i fiskeripolitikken og Nord-Norge. Hvem skal ha adgang til å utnytte fiskeressursene? Hvilket samfunnsansvar må følge en slik adgang?

Fisken tilhører det norske folk. For at slike felles ressurser skal gi grunnlag for verdiskaping, må enkeltaktører trå til på fellesskapets vegne. De som får anledning til å utnytte ressursene, må yte noe tilbake til samfunnet. En slik samfunnskontrakt kan utformes på ulike måter. For de norske petroleumsressursene skjer dette ved at store selskaper utvinner ressursene mot en ressursskatt.

Hovedgrunlaget

I fiskeriene er det annerledes. Historisk sett har fisken vært hovedgrunlaget for bosettingen langs kysten. Fellesskapets interesser ble sikret direkte, ved at kystens folk selv sto fritt til å utnytte de lokale ressursene.

Adgangen til fisket var likevel ikke helt uregulert. For at fiskeriallmenningen skulle tjene samfunnet, måtte den forbeholdes kystfolket. Frykten for at industrikapitalister skulle overta og fortrenge kystfiskerne fra fiskefeltene har vært et gjennomgangstema, med Trollfjordslaget i 1890 som milepæl. Det særegne ved norsk fiskeripolitikk er at kystfiskerne vant fram og har hatt myndighetene og opinionen på sin side.

MENING

MENINGER

Tiden er moden for å trekke opp en ny samfunnskontrakt for fiskeriene. Samfunnets interesser kan ikke sikres ved å holde liv i livløsnettproduksjon. Utfordringen blir derfor å legge til rette for en mer hensiktsmessig industri- og fiskeripolitikk, og samtidig varetas samfunnets kontroll med disponering av fiskeressursene.

Leveringsplikt og samfunnsansvar

Av Petter Holm, professor ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø og forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø, Edgar Henriksen, forsker ved Nofima, Næring og bedrift, Tromsø, Kathrine Tveiterås, forsker ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, Bjørn-Petter Finstad, førsteamanuensis ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø.

Debatten går høyt om Aker og trålernes leveringsplikt. Spørsmålet gjelder rammevilkårene i en av de viktigste eksportindustrier i Norge. Samtidig berører det et av de eldste stridsspørsmål i fiskeripolitikken og Nord-Norge. Hvem skal ha adgang til å utnytte fiskeressursene? Hvilket samfunnsansvar må følge en slik adgang?

Fisken tilhører det norske folk. For at slike felles ressurser skal gi grunnlag for verdiskaping, må enkeltaktører trå til på fellesskapets vegne. De som får anledning til å utnytte ressursene, må yte noe tilbake til samfunnet. En slik samfunnskontrakt kan utformes på ulike måter. For de norske petroleumsressursene skjer dette ved at store selskaper utvinner ressursene mot en ressursskatt.

Hovedgrunlaget

I fiskeriene er det annerledes. Historisk sett har fisken vært hovedgrunlaget for bosettingen langs kysten. Fellesskapets interesser ble sikret direkte, ved at kystens folk selv sto fritt til å utnytte de lokale ressursene.

Adgangen til fisket var likevel ikke helt uregulert. For at fiskeriallmenningen skulle tjene samfunnet, måtte den forbeholdes kystfolket. Frykten for at industrikapitalister skulle overta og fortrenge kystfiskerne fra fiskefeltene har vært et gjennomgangstema, med Trollfjordslaget i 1890 som milepæl. Det særegne ved norsk fiskeripolitikk er at kystfiskerne vant fram og har hatt myndighetene og opinionen på sin side.

Til tross for endringer i fiskeripolitikken de siste tiårene, gjelder disse samfunnsansvarer likevel i stor grad. Det er derfor viktig å tenke på hvordan disse vil bli ivarettatt i fremtiden. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Utsettelse

Fiskeripolitikken, inkludert trålerne som forsyner dem, representerer et unntak. Disse kom inn i fiskerieringa i etterkrigstida som holdt fiskeripolitikken på plass i Nord-Norge og sør for fiskerieringa i etterkrigstida. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

har utviklet seg med fellesskapets ressurser, har industrietatene Røkke et godt poeng. Filetproduksjon lønner seg ikke, i hvert fall da lønnsstatus sammenlignet med andre deler av fiskeripolitikken. Leveringsplikt er et uønsket virkemiddel.

Det er flere i regjeringen som stiller seg til spørsmålet om å holde liv i en industri som ikke lønner seg. Det er derfor viktig å tenke på hvordan dette vil bli ivarettatt i fremtiden. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Steng for de fleste

I dagens debatt er det de industrielle kapitalistene som får gjennomslag for den kapitalistiske driften av fiskeripolitikken og fiskerieringa, er adgangen til å delta i fiskerieringa for de fleste. Det viktigste premisset bak denne beslutningen er at fiskerieringa er derfor bra.

Fiskerieringa er ikke bare Røkke-fiskerieringa. Det er også fiskerieringa som forsyner dem, representerer et unntak. Disse kom inn i fiskerieringa i etterkrigstida som holdt fiskeripolitikken på plass i Nord-Norge og sør for fiskerieringa i etterkrigstida. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Utsettelse virkemiddel

Når regjeringen vil vurdere en innføring av leveringsplikt, er det viktig å tenke på hvordan dette vil bli ivarettatt i fremtiden. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Men selv om det er riktig og viktig å forhindre at kapitalistene Røkke har et stort innflydder i fiskeripolitikken, bør det tas ut store mengder gullbukk, lakseopdretter ved Nordfisk og Salma, Vallabøstet på Kviteseid med oppdretter i rødt fiskerieringa. Fiskekystens representanter og et stort oppslagslag har fått gjennomslag for en beslutning om å stenge Røkke-fiskerieringa på cirka 900 km på et, med tilhørende kjøpedokument og stort antall samfunnsansvar.

Da vil samtidige besøk i «Verdens beste» fiskerieringa, som er etablert i Røkke-fiskerieringa, bli et stort poeng. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Hvis vi vil være beredte og sikre på å holde liv i fiskerieringa, bør det tas ut store mengder gullbukk, lakseopdretter ved Nordfisk og Salma, Vallabøstet på Kviteseid med oppdretter i rødt fiskerieringa. Fiskekystens representanter og et stort oppslagslag har fått gjennomslag for en beslutning om å stenge Røkke-fiskerieringa på cirka 900 km på et, med tilhørende kjøpedokument og stort antall samfunnsansvar.

Da vil samtidige besøk i «Verdens beste» fiskerieringa, som er etablert i Røkke-fiskerieringa, bli et stort poeng. Dette er et viktig spørsmål som bør diskuteres i forbindelse med de nye endringene i fiskeripolitikken.

Til tross for endringer i fiskeripolitikken de siste tiårene, gjelder denne samfunnskontrakten fremdeles, uttrykt ved råfiskloven og deltakerloven. Bare aktive fiskere kan eie fiskerifartøyer, og det er fiskerne som har det avgjørende ordet i fastsettelsen av fiskeprisene. På denne måten har industriselskaper som en hovedregel vært utestengt.

Unntak

Filetindustrien, inkludert trålerne som forsyner dem, representerer et unntak. Disse kom inn i fiskerieringa i etterkrigstida som ledd i forsøket på å modernisere Nord-Norge og slik løfte landsdelen ut av fattigdom. Industriell filetproduksjon skulle skape lønnsomme arbeidsplasser på land og gi bedre pris til fiskerne. At planen møtte motstand, er lett å forstå. Den var basert på løsninger kystfiskerne hadde kjøpet mot i generasjoner. Likevel ble filetbedrifter bygd og trålerne slapp til, riktignok med strenge krav om at

samfunnsansvaret måtte ivaretas. Unntaket fra hovedregelen om at fisken står til rådighet for kystens folk, var akseptabelt bare i den grad og så lenge trålerdrift og filetproduksjon kunne bidra til viktige samfunnsmessige mål.

Aker har fått en dominerende posisjon i Finnmark og Nordland med løfte om å overholde denne samfunnskontrakten. Når selskapet forsøker å frigjøre seg fra sine forpliktelser, men fortsatt vil disponere kvotene, vekker det sterke reaksjoner. Røkke går inn i rollen som kapitalistisk utbytter, nøyaktig det fiendebildet som er dyrket fram og institusjonalisert gjennom mer enn 100 års politisk kamp.

Møtet mellom kapitalisten og kystens folk portretteres fint av Brennpunkt-programmet nylig. I konfrontasjonen med den nordnorske røkla blir Røkke redusert til en sutrekopp. Storkapitalisten må gi tapt og kystallmuen vinner.

Utdatert virkemiddel

Når regjeringa nå varsler en innskjerping av leveringsforpliktelsen, holder den seg til en solid tradisjon. Samfunnskontrakten tydeliggjøres, og fiskeriministeren stiller opp for permitterte filetarbeidere og ordførere i kamp for kystens folk. Trollfjordslaget utkjempes på nytt, etter velkjent manus og med samme regj. Vi fryder oss langt ned i bunnen av vår nordnorske identitet.

Men selv om det er riktig og viktig å forhindre at kapitalisten Røkke stikker av med fellesskapets ressurser, har industrialisten Røkke et godt poeng. Filetproduksjon lønner seg ikke, i hvert fall så lenge staten blander seg opp i detaljer i driften. Leveringsplikt er et utdatert virkemiddel.

Det er flott at regjeringa stiller opp for kystbefolkninga. Men det er synd at det skjer ved å holde liv i en industripolitikk som for lengst har utspilt sin rolle.

Tiden er moden for å trekke opp en ny samfunnskontrakt for fiskeriene. Samfunnets interesser kan ikke sikres ved å holde liv i ulønnsom filetproduksjon. Utfordringen blir derfor å legge til rette for en mer hensiktsmessig industripolitikk, og samtidig ivareta samfunnets kontroll med disponering av fiskeressursene. En mulig løsning er å bygge på modellen i petroleumssektoren, slik at samfunnets interesser sikres ved at de som får fiskekvoter må betale en ressursavgift til staten. En annen er å følge mønsteret fra kraftsektoren, med et ressurselskap under offentlig kontroll.

Stengt for de fleste

I dagens debatt er det de industrieide trålerne som får gjennomgå for den kapitalistiske dreiningen i fiskeriene. Men etter introduksjon av regulering og fartøyskvoter, er adgangen til å delta i fisket stengt for de fleste. Det viktigste premisset for den gamle samfunnskontrakten i fiskeriene er derfor brutt.

Problemet er ikke bare at Røkke forsøker å gjøre seg rik på fellesskapets bekostning. Vel så problematisk er det at de fiskereide fartøy allerede har sluppet unna sitt samfunnsansvar. En reformulering av samfunnskontrakten vil gjøre det mulig å utvide perspektivet.

Tiden er moden for å trekke opp en ny samfunnskontrakt for fiskeriene. Samfunnets interesser kan ikke sikres ved å holde liv i ulønnsom filetproduksjon. Utfordringen blir derfor å legge til rette for en mer hensiktsmessig industripolitikk, og samtidig ivareta samfunnets kontroll med disponering av fiskeressursene.

Bildetekst: DEBATT OM LEVERINGSPLIKT: Aker Seafoods-tråleren «Jergul» ved kai ved Norway Seafoods anlegg i Båtsfjord.

© Nordlys

Manglende lønnsomhet i filetproduksjon

NRK 2 - Aktuelt 1. Sendt på radio/tv 07.11.2012 20:15. Profil: Nofima.

Kjell Inge Røkke anklages for avtalebrudd. Filetanlegg som skulle tatt imot fisken langs kysten står tomme store deler av året. Det er opprør i Nord-Norge. Fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen foreslår å skjerpe trålernes leveringsplikt til norske anlegg. Røkke mener det blir altfor dyrt.

Berg-Hansen forklarer at man ønsker å gjenopprette det som har vært meningen med leveringsforpliktelsene - at fisken som blir fisket av trålerne kommer på land på anleggene. Thomas Farstad, konsernsjef, Norway Seafoods, viser til at bedriften må forholde seg til markedet i Europa, som er i krise. Det kan ikke være slik at man politisk i Norge skal bestemme hvilke produkter vi skal produsere, kommenterer Farstad. Edgar Henriksen, forsker, Nofima, sier at problemet er gjennomgående lav lønnsomhet i filetindustrien som Aker driver. Kun to av de siste 20 årene har industrien i gjennomsnitt gått med overskudd. Problemet er at regjeringen forlanger at Aker skal produsere fisk med lønnsomhet. Tidligere hadde man virkemidler mot næringen, i form av subsidier. Disse er nå borte. Regjeringen står i fare for å påtvinge industrien en løsning som ikke er bedriftsøkonomisk lønnsom. Det er litt problematisk, kommenterer Henriksen. Bente Aasjord, statsviter og skribent, viser til havretten, som hviler på nærhetsprinsippet, som er et viktig prinsipp. Nærhet gir rett. Det samme prinsippet

har vi i norsk fiskeriforvaltning. Deltakerlovens formål er at fiskeriene skal komme kystsamfunnene til gode. Nå er vi kommet i en situasjon hvor Røkke og andre aktører får en stadig større andel av ressursene, mens de nordnorske kystsamfunnene og sjøsamiske samfunn mister rettigheter, beklager Aasjord. Hun gleder seg over at regjeringen prøver å få has på Røkke. John Arne Markussen, sjefredaktør, Dagbladet, er skeptisk til at regjeringen har bidratt til at Røkke kom billig til store verdier. Han tror Røkke aldri har vært interessert i de landbaserte anleggene, men bare de evigvarende trålkonsesjonene. Markussen mener at Røkke nå forbereder seg på et regjeringsskifte. Fridtjof Jacobsen, kommentator, VG, mener Røkke har rett på sikt. Da må man slippe til de råeste folka, som er flinke til å drive moderne, tøff industri, som f.eks. Røkke, sier han. Berg-Hansen mener det ligger til rette for å utvikle en fiskerindustri i Norge, og forteller at hun har invitert næringen til å være med på dette. Hun viser til at Norge har et stort hjemmemarked som følge av EØS-avtalen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/cjL4i712>

- Arv fra en annen tid

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 07.11.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 4.

Leveringsplikt og andre restriksjoner i hvittfisknæringen er arv fra en annen tid, med proteksjonisme og subsidier. Det mener Petter Holm, professor ved Norges Fiskerihøgskole.

I en artikkel i Dagens Næringsliv i går, skriver han sammen med forsker Edgar Henriksen fra Nofima og Bjørn Petter Finstad, førsteamanuensis ved Norges Fiskerihøgskole et innlegg hvor regjeringens politikk problematiseres. - Regjeringen vil ivareta en forestilling om at fiskeriene skal være samfunnsbærende i form av arbeidsplasser og bosetting. Samtidig er det en global næring som må være konkurransedyktig. Å ivareta begge disse kravene samtidig er vanskelig, sier Holm.

Han har ikke lest forslaget som ble sendt på høring i går, men mener forpliktelser knyttet til næringen må gi økonomisk mening.

- Hadde en ressursavgift på trålerkvotene vært en bedre løsning? - Det ville i hvert fall være en enklere løsning, og en annen måte å avklare samfunnsplikten på. I dag brukes ressursavgift i petroleumsnæringen, og det ville være mer i tråd med normale spilleregler, sier Holm.

Han kan vanskelig å se hvordan en innstramning av leveringsplikten og en kjøpsplikt skal kunne løse problemene med å få lønnsomhet i filetindustrien. kjersti.sandvik@fbfi.no Telefon: 55 21 33 28

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

4 NYHETER

ONSDAG 7. NOVEMBER 2012 FISKERIBLADET FISKAREN

FAKTA: LEVERINGSPLIKT
Regjeringen forventer at tilslutningsplikten økes til 200 % av fartstid for 62° N, og til 300 % for 62° N. Det er en kjøpsplikt for 70 % av tilslutningsforsk og type, når det er samme type til fartstid med leveringsplikt og tilslutningsforsk. Tilslutningsforsk forslås økt fra 70 % til 90 % av fartstid, og utvidet til også å omfatte type.

LØNNSOMHET: Fiskeindustrien kan bli råsløtt fra trålere med leveringsplikt må kunne drive lønnsomt, mener Frank Bakke-Jensen. 06/11/12

Støtter innskjerping

FISKEINDUSTRI

Høyre vil støtte en innskjerping av leveringsbetingelsene for Akers Seafoods trålere, men forutsetter at det legges tilrette for lønnsom drift.

Nils Torsvik og Kjersti Sandvik

Stettingsrepresentant for Høyre i Finnmark, Frank Bakke-Jensen, mener at det er et bra forslag som legger på bordet fra regjeringen i forhold til leveringsplikten. Han trekker særlig fram som positivt at det foreslås innført

en ny regel for ferak anvendelse.

Bra for ferak fisk
I det nye forslaget til ny regjeringsplattform fra regjeringen heter det at trålere som leverer leveringspliktig fangst av ferak fisk, type og størrelse, skal få en lavere avgift i forhold til kvote for å stimulere til økt levering.

Dette er bra. For første gang er trålerne tatt med i ferak fiskeriregionen, viser Bakke-Jensen til.

Ikke avgjort
Høyre-representanten fra Blåfjord understreker at forslaget

7 Det viktigste bør være å få lønnsomhet i forhold til leveringsplikten til fiskeindustrien.

Frank Bakke-Jensen, Høyre

som må er framlagt skal på høring, og at det derfor er for tidlig på å ha fastslått innstramning i forholdet i det.

Det viktigste bør være å få lønnsomhet i forhold til leveringsplikten til fiskeindustrien. Noe som kan være vanskelig dersom den også skal knyttes til en kjøpsplikt og en bevaringsplikt, mener han.

Kjøpsplikt kan aksepteres sammen med en leveringsplikt, men med en bevaringsplikt på toppen av dette, vil det kunne

gi ut over lønnsomheten.

Det kan føre til at industrien ikke har råd til å kjøpe fisket.

Noe av fangsten kan være særlig viktig for kjøpsplikt, mener han.

Fleksibilitet
Det er også bra at det foreslås å gi større fleksibilitet i handlinger, mellom anlegg med samme eller innenfor samme fylke, mener Bakke-Jensen. Begrunnelsen for dette er å gi rom for spesialisering og anlegg, og å utnytte mer av fisket.

Dette er praksis det Akers Seafoods har gjort til nå, og som de straffer for, viser han til, og mener det må være viktig å få plass et godt regelverk for hvordan dette skal gjøres.

hjelpestilstanden som Akers har vært i til nå, mener han.

Forsøkt

På spørsmål om tiltakene som må foretas ikke er foreldet portalkode sier Bakke-Jensen at det er en utbyen å tre ut industrien ikke skal struktureres og moderniseres.

Mens Akers Seafoods og Norway Seafoods er en politisk konstruksjon, som folk har hørt om og hørt på virksomheten til. Vi kan ikke bare tenke på lønnsomhet og selvkost og lønnsomhet. Selskapet har en forretningsplan og som sier de skal sikre råstoff til landindustrien, noe de må forholde seg til, mener Høyre-politikeren fra Finnmark.

nik.torsvik@fbfi.no
Tidligere 02.11.2012

Sp: - En seier

Den rødgrønne regjeringens forslag på å innstramme leveringsplikten for forsketrlåere, er en viktig seier for kystene, sier Irene Lange Nordahl.

Irene Lange Nordahl

der den var mest å lande, og sikre arbeidsplasser, verdiskapning og aktivitet på land, sier Nordahl.

Driftsingen med leveringsvilkår for trålerne skal sikre at fiskeforedlingsbedrifter i Finnmark, Troms og Nordfjord skal få jevn tilgang på råstoff av torsk og hyse.

Med denne innstramningen viser at den rødgrønne regjeringen er klar vilje til å sette viktige krav fra kysten ut i livet, og dette har vært en viktig sak for Sp, sier Nordahl.

Leveringsplikt og andre restriksjoner i hvittfisknæringen er arv fra en annen tid, med proteksjonisme og subsidier. Det mener Petter Holm, professor ved Norges Fiskerihøgskole. I en artikkel i Dagens Næringsliv i går skriver han sammen med forsker Edgar Henriksen fra Nofima og Bjørn Petter Finstad, førsteamanuensis ved Norges Fiskerihøgskole et innlegg hvor regjeringens politikk problematiseres.

Regjeringen vil ivareta en forestilling om at fiskeriene skal være samfunnsbærende i form av arbeidsplasser og bosetting. Samtidig er det en global næring som må være konkurransedyktig. Å ivareta begge disse kravene samtidig er vanskelig, sier Holm.

Han har ikke lest forslaget som ble sendt på høring i går, men mener forpliktelser knyttet til næringen må gi økonomisk mening.

Hadde en ressursavgift på trålerkvotene vært en bedre løsning? - Det ville i hvert

fall være en enklere løsning, og en annen måte å avklare samfunnsplikten på. I dag brukes ressursavgift i petroleumsnæringen, og det ville være mer i tråd med normale spilleregler, sier Holm.

Han kan vanskelig å se hvordan en innstramning av leveringsplikten og en kjøpsplikt skal kunne løse problemene med å få lønnsomhet i filetindustrien.

kjersti.sandvik@fbfi.no
Telefon: 55 21 33 28

7 Det viktigste bør være å få lønnsomhet i forhold til leveringsplikten til fiskeindustrien.

Frank Bakke-Jensen, Høyre

som må er framlagt skal på høring, og at det derfor er for tidlig på å ha fastslått innstramning i forholdet i det.

Det viktigste bør være å få lønnsomhet i forhold til leveringsplikten til fiskeindustrien. Noe som kan være vanskelig dersom den også skal knyttes til en kjøpsplikt og en bevaringsplikt, mener han.

Kjøpsplikt kan aksepteres sammen med en leveringsplikt, men med en bevaringsplikt på toppen av dette, vil det kunne

gi ut over lønnsomheten.

Det kan føre til at industrien ikke har råd til å kjøpe fisket.

Noe av fangsten kan være særlig viktig for kjøpsplikt, mener han.

Fleksibilitet
Det er også bra at det foreslås å gi større fleksibilitet i handlinger, mellom anlegg med samme eller innenfor samme fylke, mener Bakke-Jensen. Begrunnelsen for dette er å gi rom for spesialisering og anlegg, og å utnytte mer av fisket.

Dette er praksis det Akers Seafoods har gjort til nå, og som de straffer for, viser han til, og mener det må være viktig å få plass et godt regelverk for hvordan dette skal gjøres.

hjelpestilstanden som Akers har vært i til nå, mener han.

Forsøkt

På spørsmål om tiltakene som må foretas ikke er foreldet portalkode sier Bakke-Jensen at det er en utbyen å tre ut industrien ikke skal struktureres og moderniseres.

Mens Akers Seafoods og Norway Seafoods er en politisk konstruksjon, som folk har hørt om og hørt på virksomheten til. Vi kan ikke bare tenke på lønnsomhet og selvkost og lønnsomhet. Selskapet har en forretningsplan og som sier de skal sikre råstoff til landindustrien, noe de må forholde seg til, mener Høyre-politikeren fra Finnmark.

nik.torsvik@fbfi.no
Tidligere 02.11.2012

Aker i nordavind

Dagens Næringsliv. Publisert på trykk 06.11.2012. Profil: Nofima faglig. INNLEGG| FISKERI. Side: 4.

Dumping av fisk og brutte landingsforpliktelser. Aker er i vinden. Fiskeri som næringsvirksomhet er blitt en tilskuersport, og uregelmessigheter gir store avisoverskrifter.

Når filetmaskinen står stille i nordnorske kystbygder, er politikerne raskt på banen. Når forventninger om at fiskeriselskapene skal ta samfunnsansvar ikke oppfylles, er fordømmelsen hard.

Da Røkke gjorde sitt inntog i nordnorsk fiskerinæring i 2002, ble han ønsket varmt velkommen. Aker fremstod som det eneste realistiske alternativet for å sikre industriell fiskeforedling i nord og skulle lykkes der Nestlé-Findus, Finotro, Aarsæther, Westfish og Arctic Sea hadde feilet.

Men for konsernet har ikke filetproduksjonen vært noen stor økonomisk suksess, og selskapet ønsket derfor å strukturere virksomheten. Imidlertid er Akers plan om å flytte filetproduksjon fra Hammerfest til Båtsfjord så politisk betent at den er lagt på is.

Fiskeriministeren har i stedet annonsert at ordningen med leveringsplikt for trålerne skal skjerpes. Foreldede virkemidler - forlatt fordi de ikke kunne forenes med krav til lønnsomhet - hentes dermed frem igjen.

Tap av arbeidsplasser og fare for fraflytting er gode grunner til at lokale politikere engasjerer seg. Samtidig er nedleggelse av ulønnsomme bedrifter en nødvendig del av samfunnsutviklingen og et viktig prinsipp i norsk økonomisk politikk.

Det sterke lokale engasjement for fiskeindustrien er lett å forstå. Det spesielle er at dette hensynet vinner frem helt inn i regjeringen, som stiller andre krav til eiere av filetindustri enn til øvrig industri.

DEBATT

Nedleggelse av ulønnsomme bedrifter er et viktig prinsipp i norsk økonomisk politikk. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne **Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.**

Aker i nordavind

INNLEGG Fiskeri

Dumping av fisk og brutte landingsforpliktelser. Aker er i vinden. Fiskeri som næringsvirksomhet er blitt en tilskuersport, og uregelmessigheter gir store avisoverskrifter. Når filetmaskinen står stille i nordnorske kystbygder, er politikerne raskt på banen. Når forventninger om at fiskeriselskapene skal ta samfunnsansvar ikke oppfylles, er fordømmelsen hard.

Da Røkke gjorde sitt inntog i nordnorsk fiskerinæring i 2002, ble han ønsket varmt velkommen. Aker fremstod som det eneste realistiske alternativet for å sikre industriell fiskeforedling i nord og skulle lykkes der Nestlé-Findus, Finotro, Aarsæther, Westfish og Arctic Sea hadde feilet.

Men for konsernet har ikke filetproduksjonen vært noen stor økonomisk suksess, og selskapet ønsket derfor å strukturere virksomheten. Imidlertid er Akers plan om å flytte filetproduksjon fra Hammerfest til Båtsfjord så politisk betent at den er lagt på is.

Fiskeriministeren har i stedet annonsert at ordningen med leveringsplikt for trålerne skal skjerpes. Foreldede virkemidler - forlatt fordi de ikke kunne forenes med krav til lønnsomhet - hentes dermed frem igjen.

Tap av arbeidsplasser og fare for fraflytting er gode grunner til at lokale politikere engasjerer seg. Samtidig er nedleggelse av ulønnsomme bedrifter en nødvendig del av samfunnsutviklingen og et viktig prinsipp i norsk økonomisk politikk.

I dag er det ti filetbedrifter, men færre arbeidere enn dem som mistet jobben da Rec ble nedlagt. Hvertallet utendringer

arbeidsstyrken må overføres fra tilstevnet til lønnsom produksjon. Det sterke lokale engasjement for fiskeindustrien er lett å forstå. Det spesielle er at dette hensynet vinner frem helt inn i regjeringen, som stiller andre krav til eiere av filetindustri enn til øvrig industri.

HELT KJØLT Inge Røkke (til høyre) og Inge Røkke (til venstre) på en fiskeribåt i 2002. Foto: Bård Brønn (til høyre), VG/NTB Scansap

ARTIKKELFORFATTERNE: Edgar Henriksen (fra venstre), Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

ved trålerne leveringsforpliktelser og fiskeforlikene. Regjeringen følger prinsippet i tilfellet Rec. Men den lar det vike i fiskeindustrien, skriver forskerne Edgar Henriksen, Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad.

DN E-post: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10 Hovedinnlegg/krav: Maks 4000 tegn inkludert mellomrom. Underinnlegg/reaksjon: Maks 1500 tegn (ca 250 ord)

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vår Varsom-plakaten. Dagens Næringsliv beretter seg retten til å lagre og utgi alt stoff av elektronisk form, også gjennom samfunnsnettverkene. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte/revurdere manuskripter.

Debattinnlegg honoreres ikke. Debattinnlegg: Vidar Iversen, tlf. 22 00 10 10 - 832 56 05 debatt@dn.no

Edgar Henriksen er professor ved Norges fiskerihøgskole, UTV, forsker ved Nofima, og Bjørn-Petter Finstad, Ansettelsesnemndens ved Norges fiskerihøgskole, UTV.

FLERE INNLEGG Side 44 - 45

Gjeste kommentar Pengetilførsle Herlev Håvik

Forspite muligheten Torger Brønn Hjeltnes

Toll, fisk- og regjeringsskifte? Torgeir Aune Olesen

Mærstyt om sykkelhus Hans Eilend

Retriever Side 70 av 238

bearbeidingsplikt, ble viktigere enn lønnsom produksjon.

På 1970-tallet nådde filetindustrien sitt høydepunkt. Da utgjorde fryst torskefilet over halve eksportverdien av norsk torsk, og den kom fra cirka 100 bedrifter. I dag er det ti filetbedrifter tilbake, som samlet sysselsetter færre arbeidere enn dem som mistet jobben da Rec ble nedlagt.

Flertallet er utlendinger, mange av dem hyret inn av bemanningsbyråer.

Nedbyggingen gjenspeiler de omfattende endringene i global sjømatindustri siden 1990-tallet og det særnorske kostnadsnivået. Norge har samtidig gitt avkall på virkemidlene som ble tatt i bruk ved oppbyggingen av filetindustrien. Selv om tapet av arbeidsplasser langs kysten er tungt å bære, representerer det også en mulighet til å få bukt med overkapasitet og foreta nødvendige strukturendringer. Med ambisjonen om at Norge skal bli verdens fremste sjømatnasjon kunne en tro at dette allerede hadde fått gjennomslag.

Men slik kontroversen om trålnernes leveringsforpliktelser viser, er det en lang vei dit. Ropet om statlige intervensjoner vedlikeholder et mønster av statsavhengighet og svake lønnsomhetskrav, og fanger de involverte i en prosess som reproducerer gjentakende kriser.

Svak lønnsomhet i filetproduksjonen er og har vært kjernen i problemet. Stridstemaet er de

industrieide trålerne, deres plikt til å levere og industriens aktivitetsplikt. De fiskereide trålerne får på sin side tilpasse seg og kan konkurrere med petroleumsnæringen om nøkkelpersonell. Samtidig tviholdes det på forestillingen om filetsektorens rolle som samfunnsbærer. Imidlertid mangler det bedriftsøkonomiske fundamentet.

Røkke har gått fra å være redningsmann til å bli skyteskive i fiskerisektoren - og i debatten gjenopplives det gamle nordnorske fiendebildet av en grådig trålreder og storkapitalist. Men i Tromsø kan han fortsatt bli helt, når Aker-konsernet snart etablerer seg med flere hundre nye petroleumsarbeidsplasser. n Edgar Henriksen, forsker ved Nofima, Petter Holm, professor ved Norges fiskerihøgskole/UiT, forsker ved Nofima, og Bjørn-Petter Finstad, førsteamanuensis ved Norges fiskerihøgskole/UiT.

nKAN BLI HELT I NORD. I fiskerisektoren og i debatten gjenopplives det gamle nordnorske fiendebildet av Kjell Inge Røkke som en grådig trålreder og storkapitalist, skriver artikkelforfatterne. Foto: Eivor Eriksen ARTIKKELFORFATTERNE. Edgar Henriksen (fra venstre), Petter Holm og Bjørn-Petter Finstad. n HELT? Kjell Inge Røkke mottok applaus da han gjorde sitt inntog i nordnorsk fiskerinæring i 2002.

Foto: Rune Stoltz Bertinussen, VG/NTB Scanpix

© Dagens Næringsliv

Variabel kvalitet på landinger - hva så? Landbrukstoll uten konsekvenser

...for fiskeri.

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 15.10.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 16.

Forsker ved Nofima, Edgar Henriksen, tar i dette innlegget for seg kvaliteten på kystflåtens landinger.

Redusert kvalitet på kystflåtens landinger har lenge vært tema i denne avisen og blant fiskernes organisasjoner. Nofima har lagt fram resultater som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres. Diskusjonene tyder på at næringsaktørene kjenner seg igjen i virkelighetsbeskrivelsen og ser behovet for å snu trenden. Hvilke tiltak som vil være effektive, sier debatten mindre om. Råfisklaget har i årsmøtevedtak invitert til samarbeid med fiskeindustrien (FHL) og relevante myndighetsorganer for å snu utviklinga.

Dette er nødvendig, men forutsetter at alle parter følger opp. Dessuten er det ofte ikke mangler på gode intensjoner eller regler som er problemet. Det er hvordan de etterleves og håndheves som kan være et problem.

Mye tyder på at norsk saltfisk bedømmes som mindreverdige varer og derfor betales dårligere enn islandsk i viktige markeder i Spania og Portugal. Norsk fersk rund fisk sliter i mange tilfeller også med renomméet. Fryst rund fisk foretrekkes og betales bedre enn fersk. Det kan heller ikke sees bort i fra at det er sammenheng mellom kvaliteten på råstoffet som leveres og den dårlige lønnsomheten til store deler av hvitfiskeindustrien.

Fiskekjøpere rapporterer om støy og trusler om boikott, når kvalitetsstrekk blir diskutert. Når god kvalitet belønnes, kommer kravet om «overpris» til alle. Fiskerne kan også fortelle om gnisninger dem i mellom når yrkesbrødre drister seg til å antyde at de bør ha bedre betalt for fisk som har utmerket kvalitet. De innarbeidede handlingsmønstrene skal det mer enn gode

16 DEBATT

Hovedinnlegg: Fiskeribladet Fiskaren
E-post: redaksjon@fiskeribladet.no
Telefon: 76 73 23 05
Nettside: fiskeribladet.no

Hovedinnlegg/nytt: Maksimalt 5 000 tegn (ca. 750 ord)
Hovedinnlegg/nytt: Maksimalt 1 000 tegn (ca. 250 ord)
Fiskeribladet Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som overskrider disse grensene i utgangspunktet.

Publisert på trykk: Mandag 15. oktober 2012
Publisert på nettside: Mandag 15. oktober 2012
Publisert på nettside: Mandag 15. oktober 2012
Publisert på nettside: Mandag 15. oktober 2012

Variabel kvalitet på landinger – hva så?

Etter et år med skilte rammer som har redusert kvaliteten på kystflåtens landinger, er det fortsatt lite som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres.

Kvalitetsforskriften brytes åpenbart når det gjelder bløggning og tid for sløyning både av fiskefartøy og fiskekjøpere

Edgar Henriksen er forsker ved Nofima.

Etter et år med skilte rammer som har redusert kvaliteten på kystflåtens landinger, er det fortsatt lite som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres.

KVALITET: Nofima har lagt fram resultater som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres. I.FJØRD

En av årsakene til omkøring er at det får direkte betydning for oppgjør til ender og minniskap både i positiv og negativ retning. Ved dokumenterte kvalitetsbrudd kan det reklameres. Oppgjør reguleres i kjøttliten er slik at eventuelle kvalitetsbrudd må være åpenbart for sluttbruker. I de tilfellene kvalitetsbruddene er synlige eller direkte påviselige, vil det være åpenbart for sluttbruker. Tilsvarende tydelig gir det en viss fare for at man vil bli pålagt å følge opp.

Det er godt dokumentert at kvaliteten på fisk øker over år, men kvaliteten er fortsatt lav. Dette er et resultat av at fiskerne ikke har fått tilstrekkelig informasjon om kvalitetskravene. Dette er et resultat av at fiskerne ikke har fått tilstrekkelig informasjon om kvalitetskravene. Dette er et resultat av at fiskerne ikke har fått tilstrekkelig informasjon om kvalitetskravene.

Landbrukstoll uten konsekvenser for fiskeri

TOLLSAKEN
For det første, landbruk er viktig for fiskerier i EU. Landbruksproduktene er viktig for fiskerier i EU. Landbruksproduktene er viktig for fiskerier i EU.

I Norge. Verdiskapningen har økt betydelig over de siste årene. I 2011 eksporterte vi for 50 mrd kroner. Ca 60 % av norsk eksport eksporterte til EU. EU er den største markedsdelen for norsk eksport. EU er den største markedsdelen for norsk eksport.

Landbruk. Paradoxisk nok i land med fiskerierings og norske interesser. Det er en kombinasjon av faktorer som fører til at landbruksproduktene er viktig for fiskerier i EU.

intensjonens fra Råfisklaget for å bryte. Det er en viss fare for at mens «alle» er enige om at ting bør gjøres, er det «ingen» som vil være enige i at det skal ramme dem selv.

Det er fortsatt slik at fiskekjøpere både kan avvise fangster og betale etter kvalitet. Med rekordhøye kvoter til neste år er det liten fare for å bli uten fisk. Kjøperkorpset bør kanskje ta invitten fra Råfisklaget.

Kvalitetsforskriften brytes åpenbart når det gjelder bløggning og tid for sløyning både av fiskefartøy og fiskekjøpere. Svært store fangster, ofte fanget over flere dager og lagret i RSW/CSW, leveres usløydd. Deretter lagres fangsten lenge på land i påvente av sløyning. Råfisklaget ber om at pålegg om destruering som tiltak for å bedre kvalitet bør gjøres oftere av Mattilsynet. Ved destruering bør det kanskje også vurderes å gi større kvotetrek enn fangstmengden f. eks 200 %, dersom

fisker bærer vesentlig ansvar. Når kjøper er ansvarlig - bot på toppen av fullt oppgjør til fisker.

En av årsakene til ombordfryst fisk sin gode kvalitet er at det får direkte betydning for oppgjør til rederi og mannskap både i positiv og negativ retning. Ved dokumenterte kvalitetsavvik kan det reklameres. Oppgjørsreglene i kystflåten er slik at eventuelle kvalitetstrekk må være avtalt før sluttседdel skrives. I de tilfellene kvalitetsmanglene er synlige er denne praksisen rimelig. Ikke synlige kvalitetsmangler forekommer spesielt på større snurrevadfanger.

Tilsynelatende lytefri fisk går etter noen få dager nærmest i oppløsning. I slike tilfeller er det urimelig at det ikke skal kunne reklameres. Gjeldende oppgjørsregler hindrer den pedagogiske effekten det er for reder og fiskere å måtte ta den økonomiske konsekvensen av måten fisken er fanget og behandlet.

Det bør også vurderes å bruke reguleringsforskriften og/eller kvalitetsforskriften til å begrense bruksmengde, ståtid og fangstmengde. I og med at bløggning og sløyning er kritiske faktorer for kvalitet, bør dekkststyr og antall mann om bord sette begrensinger på tillatt dagsfangst. Godt rigga og godt bemanna fartøy vil kunne lande større fangster.

Det er godt dokumentert at krokfanget fisk jevnt over har bedre kvalitet enn fisk fra andre redskap. Fra aktører i markedet hevdes det at krokfanget torsk bidrar til å holde prisen høy for alle redskap. I og med at hverken kjøperne eller fiskernes egne organisasjoner ser ut til å ville premiere «krok-kvalitet», bør kanskje myndighetene vurdere å bruke kvotesystemet. Kvotebonus brukes for å premiere levendefangst. Det bør også vurderes for krokfangst. Edgar Henriksen, Nofima, 10. oktober 2012 Gjentatte ganger har vi sett i mediene påstanden over at økt toll på landbruksvarer for å beskytte norsk landbruk vil gi vanskeligere markedsadgang for

norsk fisk til EU. Dette er en påstand som er feil! Fiskerinæringa og Høyre må tydeligvis øke sine kunnskaper om EØS avtalen. For det første, landbruk er untatt fra EØS avtalen. EU beskytter også sitt landbruk med toll fra land utenfor Europa. Norge har med andre ord handlefrihet til å kunne gjøre dette både innenfor WTO- og EØS-avtalen.

Norge er verdens nest største eksportør av sjømat og norsk fiskeri- og havbruksnæring er en viktig bidragsyter til verdiskapning i Norge. Verdiskapningen har økt betydelig over de siste årene. I 2011 eksporterte vi for 53 mrd. kroner.

Ca 60 % av norsk sjømateksport går til EU. 20 % av EUs sjømatkonsum dekkes av Norge. Norge og EU står dermed i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre i handelen med sjømat.

Det er et faktum at norsk landbruks- og fiskeripolitikk er svært forskjellig, men slik er det i EU også. Vi bruker våre fortrinn - på samme måte som EU gjør det - i vår handel med hverandre. Det er i vår felles interesse. Det er ingen motsetning mot at et land beskytter enkelte områder og likevel driver handel på andre. Alle land i EU beskytter enkelte produkter og dette er det aksept for.

Det er trist å se at Høyre og fiskerinæringa pisker opp stemningen og løper EU's ærend gjennom å fremme koblingen mellom fiskeri og landbruk. Paradoksalt nok i strid med fiskerinæringas og norske interesser. Det er en kobling som ikke eksisterer i noen formell avtale og som disse aktørene burde kjenne godt til. Laila Gustavsen, stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet og medlem av utenriks- og forsvarskomiteen

KVALITET: Nofima har lagt fram resultater som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres. ILL.FOTO

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Distrikt eller profitt

Dag og Tid. Publisert på trykk 31.08.2012. Profil: Nofima faglig. RONNY SPAANS, FILETINDUSTRI. Side: 4-5.

For førti år sidan fanst det hundre filetfabrikkar i landet. I dag er talet ti. Skal industrien overleva, må filetverksemdene våre samlast i ein storfabrik, varskur Aker-konsernet.

Fiskekvotane er på eit historisk høgt nivå. Kvoteråda for 2013 inneheld eit framlegg om ein auke på 24 prosent for torskekvotane. «Vi står på terskelen til eit nytt haveventyr: Norsk sjømatnæring kan ha ein omsetjingsverdi på 550 milliard i 2050», heiter det hos Fiskeridepartementet.

Men så kjem paradokset: Det har aldri stått så dårleg til med norsk filetindustri. I Finnmark, sjølve filetfylket, fanst det 44 anlegg for tretti år sidan. I dag er det sju att. Fem av dei er åtte av Aker-konsernet. I analysar gjennomførde for Aker Seafoods blir det tilrådd at bedrifta sentraliserer verksemda til berre eitt anlegg. I framtida kan vi enda opp med éin storfabrik i nord, i Båtsfjord i Finnmark. Sjefen i Norway Seafood, Kjell Inge Røkke, Noregs største kvoteeigar, står overfor eit lagnadstungt val:

Skal han tenkje distrikt eller profitt?

- BETRE OM VI FEKK DØDSDOMEN

Meir og meir ser det ut som at det er profitten som tel. Det er nettopp avgjort at 25 årsverk ved anlegget i Hammerfest skal permitterast. Dag og Tid har vitja anlegget.

- Eg er har arbeidd på anlegget i førti år. Blir det slutt, finn eg ikkje annan jobb i Hammerfest, for det er filetering eg kan.

Det seier Mem, opphavleg frå Thailand, men har mann og barn i Hammerfest. Ho er eit godt bilete på arbeidsstokken på bedrifta. Halvparten er utlendingar, halvparten er nordmenn. I den siste gruppa er gjennomsnittsalderen femti år. Det finst ikkje noko anna for dei i petroleumsbyen Hammerfest.

Helst ville Aker Seafoods leggje ned anlegget

saman med eit anlegg i Melbu i Nordland. Men motstanden vart for stor. No er tydelegvis strategien å byggje ned industrien bit for bit. Det fører ikkje til betre arbeidstilhøve på anlegget:

- Det hadde vore betre om vi fekk dødsdomen med det same. Det er nervepirrande å jobbe i uvisse i ei bedrift der vi veit at vi ikkje er ynskte, seier ei filetjente til meg.

«DRAUMEPRINSEN RØKKE»

Korleis hamna så mykje av fiskeindustrien i fanget på milliardæren Kjell Inge Røkke - ein industri som enno står for meir enn halvparten av industrisysseletjinga i Finnmark? Oppbygginga av filetindustrien kom i si tid som ein del av ein distriktspolitikk med sjenerøse støtteordningar. Trålarnæringa var sentrert rundt selskapet Findus, som hadde ulike eigarar gjennom tidene.

Men i krisetider kring tusenårsskiftet stod selskapet atter til sals. Den einaste som var interessert i å kjøpe, var Røkkes Norway Seafoods. Han fekk tildelt dei verdfulle fiskekvotane på eitt vilkår: Med trålarkonsesjonane følgde ei leveringsplikt til anlegga i sju nordnorske kystbyar. I korta låg det altså at Røkke ikkje berre skulle drive butikk, men òg distriktspolitikk.

Det var full jubel i Hammerfest då avtalen kom til. «Nå ønsker de seg rett i favnen til den norske drømmeprinsen Kjell Inge Røkke og Norway Seafoods», skreiv Nordlys.

Kontrasten, no ti år etter, kunne ikkje ha vore større:

«Røkke fer med lygn», blir det kviskra på pubane i Hammerfest. Mistanken er ikkje grunnlaus. I fjor kom atter eit framlegg frå Aker-konsernet som vekte sinne: Reieridrifta skulle skiljast frå landindustrien. I dag er selskapet delt i Aker Seafoods og Norway Seafoods.

- Røkke vil kvitte seg med anlegga, men samle flest mogeleg kvotar, slik at dei kan levere der det er mest lønsamt. Han vil ha kvotane utan leveringsforpliktinga, meiner ordførar i Hammerfest Alf E. Jacobsen.

ULØNSAM INDUSTRI

Men denne striden står ikkje mellom folket og kapitalkreftene. Forskarar har meldt seg på. Dei tek eit uventa standpunkt:

- Trålverksemd med leveringsplikt av fersk fisk til filetbedrifter har vore ei lite lønsam løysing. Og det er lite som tyder på at konseptet vil bli lønsamt, seier Edgar Henriksen ved matforskningsinstituttet Nofima.

Saman med forskarane Bjørn-Petter Finstad og Petter Holm ved Norges Fiskerihøgskole sende Henriksen ut ein nådelaus rapport over norsk fiskeforedlingsindustri i sumar. Forventningane nordmenn har til filetindustrien som samfunnsbyggjar, står ikkje i stil med det han kan levere.

- I vår oljesmurde økonomi må vi spørja oss kva som er berekraftig. Å tru at filetindustrien både skal halde oppe små kystsamfunn og samstundes vera lønsame aktørar i ein global sjømatmarknad, har vist seg ikkje å halde mål. Skal vi løyse problema i filetindustrien, må vi ta tak i dette dilemmaet.

FORELDA ORDNING

- Ordninga med ferskfisktrålarar med leveringsforplikting til filetindustri representerer eit fortidsbruk som i dagens økonomi slit svært tungt økonomisk, fortel forskaren.

Henriksen viser til parallelle industriverksemdar i Nord-Noreg for å illustrere dilemmaet:

- Ingen vil i dag kjempe for jarnverket i Mo i Rana eller gruve drifta i Sør-Varanger som dei distriktpolitiske satsingane dei var i etterkrigstida. På desse stadene er industrien omstrukturert utan at det skapte krise for samfunna. Filetindustrien er Finnmarks «Mo i Rana». Det blir terpa gong på gong at det er krisetider i Finnmark. Men vi kan ikkje halde fram med å insistere på plangrunnlaget frå 1944. London-regjeringa sat den gongen og streka ut den framtidige næringsvegen for Nord-Noreg: frosen fisk og filet. Vi må koma oss vidare.

Kor avleggs systemet er, kan ein lesa i rapporten: I ti år har leveringsforpliktinga vore halde ved like i namnet, utan at ho har vore fylgt opp i praksis. Sidan 1993 har filetindustrien, medrekna bedrifter som nyt godt av leveringsforplikting, i gjennomsnitt berre opplevd to år med overskot.

TRÅLE- MOT LINEFISKE

Det er som sagt ti filetfabrikkar att i landet. Aker eig fem anlegg i Finnmark og to i Nordland: Stamsund og Melbu. Så finst det tre anlegg til i Nord-Noreg: Båtsfjordbruket i Båtsfjord, Tobø Fisk i Havøysund og Gunnar Klo AS på Myre i Vesterålen. Verksemdene går rimeleg godt, men så driv dei i ein annan klasse. Desse bedriftene får leveransane frå kystfloten, i hovudsak linefloten.

Men også i denne klassen trugar fare for nedleggjing. I januar i år avgjorde Rolf Domstein at filetproduksjonen av kvitfisk i Måløy må avviklast. Den siste filetfabrikken på Vestlandet er flagga ut til Litauen.

- For meg er det eit stort nederlag, sa han til Dag og Tid. Men skal filetfabrikkar overleva, må dei anten flytta verksemda til lågkostland eller fusjonere. Vi kan ende opp med berre to, tre filetfabrikkar i landet.

- EG TRUR RØKKE PÅ ORDET

I motsetnad til Domstein gjorde Røkke i si tid ikkje berre eit kjøp, han gjekk med på ein samfunnskontrakt. Motstanden i Finnmark mot Røkkes planar er forståeleg i denne samanhengen. Folk forventar at Røkke opererer som distriktpolitisk garantist.

- Brot på leveringsplikta blir ikkje berre opplevd som eit svik mot bedrifta, men òg i det lokalsamfunnet bedrifta ligg i, fortel Henriksen.

Men forskaren vil ikkje tvile på Røkkes intensjonar, han

trur ikkje Røkke er ute etter å bryte lovnadene med staten.

- Eg trur Røkke på ordet. Hadde vi no berre kunna gjort eit politisk vedtak som gav lønsam produksjon, hadde det vore greitt. Aker Seafoods prøver så hardt dei kan, men råmevilkåra gjer det svært tungt.

Henriksen strekar under at han ikkje vil industrien til livs. Han er i tillegg glad over siste nytt frå fiskeriministeren: Ho har varsla ei innstramming av leveringsordninga. Dette gjer at sakskomplekset må tenkjast gjennom på nytt:

- Sakskomplekset vart sist debattert på LOs konferanse i Kirkenes. Ein og ein halv million vart sette av til å skape grunnlag for nye løysingar for filetindustrien og trålarane. Skal ein filetindustri i Noreg overleva, må ein finne måtar som gjer det mogeleg. Krisene vil ikkje ta slutt før forventningane er justerte til eit realistisk nivå. Er det rimeleg å krevja at ein privat aktør skal ta dette ansvaret, når konseptet i seg sjølv ikkje er lønsamt?

«EUROPAS SINGAPORE»

- Petroleumsbyen Hammerfest har alt mange føter å stå på, difor er det klokt å satse på Båtsfjord, har konsernsjef Thomas Farstad i Norway Seafoods sagt til media når han vart konfrontert med framlegget om nedleggjing.

På veg bort frå filetfabrikken på Polarbase Hammerfest tenkjer eg over problemstillinga. Norsk fiskeindustri er samla på få hender. Kva Røkke og Norway Seafoods gjer, har følgjer for heile næringa. Dei har augo vende mot Båtsfjord.

Eg skjønar at eg er på feil plass. Det er i Båtsfjord eg skulle ha vore. «Start arbeidet med å gje Aust-Finnmark same strategiske tyding som Singapore har i dag», sa NHO-sjef John G. Bernander på ein Barentshav-konferanse for to år sidan. Han viste til at sjøvegen til Asia via nordaustpassasjen er i ferd med å bli ein realitet. Kjell Inge Røkke er saman med andre investorar i ferd med å posisjonere seg i området.

For fire hundre år sidan hadde engelske og nederlandske oppdagarar, med Willem Barents i spissen, augo vende same vegen. Aust-Finnmark assosierte dei ikkje med is og øydemarker, men med gull og økonomisk profitt - med Kina. Hildrar det same synet seg for augo til Kjell Inge Røkke?

- Polen og Baltikum har på kort tid vorte Europas nye produksjonsområde for kvitfiskfilet. Dei blir forsynte av råstoff frå Barentshavet, Østersjøen og resten av verda. Men merksemda synest likevel meir og meir å liggje på Kina som produsent. Her finst eit tilgjengeleg arbeidskraft, eit lågt lønsnivå og nærleik til marknadene, fortel Edgar Henriksen til slutt.

- Det hadde vore betre om vi fekk dødsdomen med det same. Filetarbeidar

- Trålverksemd med leveringsplikt er ei lite lønsam løysing. Edgar Henriksen, Nofima

- Trålverksemd med leveringsplikt er ikkje lønsamt. Edgar Henriksen, forskar ved Nofima

Bakgrunn

I 70-åra fanst det meir enn hundre filetanlegg i Noreg, nesten halvparten i Finnmark. I 1995 arbeidde 3300 personar i filetering i Noreg. I dag er talet 700. Norway Seafood ville i sumar leggje ned anlegga i Hammerfest og Melbu.

Trålarane til Aker Seafoods har leveringsplikt til anlegga på land. Då Røkke overtok trålkvotane, vart han del i ein samfunnskontrakt: Norway Seafoods skal ikkje berre drive butikk, men òg distriktpolitikk.

Som reaksjon har fiskeriministeren varsla innstraming av leveringsplikta. Men innstraming er ikkje nok, meiner forskarar. Heile ordninga med leveringsplikt på ferskfisktrålarar er avleggs og må omformast.

Bildetekst: Norway Seafoods opererer på ein globalisert marknad. For å konkurrere krevst det låge driftskostnader. Det kan Noreg ikkje tilby, meiner konsernet. |«Filetjentene ynskjer seg rett i famnen til draumeprinsen Kjell Inge Røkke», heitte det for ti år sidan. No råder ei heilt anna stemning: «Det er nervepirrande å vita at vi ikkje er ynskte», fortel ei filetjente.

© Dag og Tid

En bransje med mange muligheter

Dagligvarehandelen. Publisert på nett 21.08.2012 16:42. Profil: Nofima faglig.

I dagens avis er minitemaet vårt Karriere og utdannelse i dagligvarebransjen.

På få sider synes vi redaksjonen har lykkes godt med å illustrere det mangfold av utdannelse og praktisk erfaring som kan føre til en spennende karrierevei i en stor og solid bransje. -

Dagligvarehandelen er en av bransjene som forandrer seg kjappast og er full av muligheter:

På kort tid kan man få store oppgaver, mye ansvar og god lønn. Og det i en bransje som skriker etter unge, dyktige mennesker, fastslår Ultra-sjef Glenn Steiner overfor

Dagligvarehandelen. Det er ikke vanskelig å være enig med Steiner. Dagligvarebransjen har ikke vært god nok til å profilere seg overfor ungdommen. Svært mange unge er innovent bransjen en kort periode, men få blir værende, og enda færre planlegger en karriere i denne bransjen på et tidlig stadium. Her har bransjen en stor jobb å gjøre i samarbeid med BI og en rekke andre utdanningsinstitusjoner.

Dagligvarebransjen kan tilby mange muligheter, både for de skoletrette og de mer akademisk orienterte. De må bare få vite om det!

Nærhet til havet ikke nok
Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i noen av filetanleggene på kysten. Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima som har sett på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag. Paradoxet forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor. I takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge. Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for

The screenshot shows the website 'Dagligvarehandelen' with a main article titled 'En bransje med mange muligheter' dated 21.08.12 16:42. The article text is partially visible, discussing the industry's growth and opportunities. The website layout includes a top navigation bar, a search bar, and several sidebars with related content and advertisements. At the bottom, there are contact information sections for 'Nofima AS' and 'Dagligvarehandelen'.

bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et fortrinn av avgjørende betydning. Det kan vi like eller mislike, men slik er kostnadsbildet i høykostlandet Norge, dessverre. Trøsten er at fersk fisk fortsatt trenger både nærhet til havet og markedet!

© Dagligvarehandelen

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ngtSPhmt>

Dagligvarehandelen

Nærhet til havet er ikke nok

Dagligvarehandelen. Publisert på trykk 17.08.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 2.

Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter.

Mysteriet er at det fortsatt er liv i noen av filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima som har sett på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag. Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

I takt med at subsidiordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge. Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et fortrinn av avgjørende betydning. Det kan vi like eller mislike, men slik er kostnadsbildet i høykostlandet Norge, dessverre. Trøsten er at fersk fisk fortsatt trenger både nærhet til havet og markedet!

© Dagligvarehandelen

2 FIRDAGS 11. AUGUST - NR. 27 / 2012
Nyhetsklipp

DH MENER

(Ogover Midtveit)

Bjørn Kløvstad er informasjonsdirektør i Coop Norge. Han vil i tiden fremover komme med aktuelle kommentarer på denne pluss. Hans synspunkter er ikke nødvendigvis sammenfallende med redaksjonen.

BJØRN KLØVSTAD MENER:

Dagligvarer – en bransje med muligheter

■ I dagens avis er mistenksomhet vidt «karrere- og utdannings» dagligvarebransjen. På få sider synes vi medlemsene har lykkes godt med å illustrere den mangfold av utdannings- og praktisk erfaring som kan føre til en spennende karrierevei, en stor og solid bransje.

■ Dagligvarehandelen er en av bransjene som forandret seg kjappst og er full av muligheter. På kort tid kan man få store oppgjør, nye ansatte og god lønns. Og det i en bransje som skraker etter unge, dyktige mennesker. Fastslår Ulrik Spjeltnes overfor Dagligvarehandelen.

■ Det er ikke vanskelig å være enig med Steinert. Dagligvarebransjen har ikke vært god nok til å profilere seg overfor ungdommen. Smarte unge unge er innen bransjen en kort periode, men få blir varende, og enda færre planlegger en karriere innen bransjen på et tidlig stadium. Her har bransjen en stor jobb å gjøre i samarbeid med BI og en rekke andre utdanningsinstitusjoner. Dagligvarebransjen kan tilby mange muligheter, både for de skolerte og de mer akademisk orienterte. De må bare få vite om det!

Nærhet til havet er ikke nok

■ Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i noen av filetanleggene på kysten.

■ Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima som har sett på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag. Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

■ I takt med at subsidiordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge. Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et fortrinn av avgjørende betydning. Det kan vi like eller mislike, men slik er kostnadsbildet i høykostlandet Norge, dessverre. Trøsten er at fersk fisk fortsatt trenger både nærhet til havet og markedet!

NNN og matmakt

Norsk Nærings- og Nytelsesarbeiderforbund (NNN) har siden maktdeutvalget la frem sin rapport benyttet hver mulighet til å mistenkliggjøre dagligvareaktørene.

Det jeg liker veldig med det er først og fremst resultatet av den gjennomførte og utgjort gjennomføring. Det er utvilsomt et resultat som viser at det er viktig å ha et utvalg av ulike typer produsenter og produsenter som kjøper direkte anlegg fra produsentene i de ulike landene. Det er utvilsomt et resultat som viser at det er viktig å ha et utvalg av ulike typer produsenter og produsenter som kjøper direkte anlegg fra produsentene i de ulike landene.

«Det er hver enkelt leter hverandre skal kjøpe etter hverandre til alle butikkerne våre håper jeg er en tilbakeleget drøm»

Dagligvarehandelen

Frittstående utvalg for dagligvarebransjen

Rosenvikveien 20 - 1252 Oslo - Tlf 22 62 91 90

Fagpersoner

Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen.

For enkelt

Det blir likevel for enkelt å skylde på dårlig lønnsomhet. Forskerne identifiserer flere nøkkelfaktorer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien framstår som en sammenhengende krise. * Sterk konkurranse i markedene. * Bortfall av subsidier. * Uthuling av trålnes leveringsplikt. * Globalisering av handel og produksjon med fiskevarer. * Et høyt norsk

kostnadsnivå.

Når krisen blir permanent, skyldes det ikke lønnsomhetsproblemet i dag, men misforholdet mellom de økonomiske rammebetingelsene filetbedriftene arbeider under, og de forventninger som stilles til dem, heter det i artikkelen. (ANB-NTB)

Bildetekst: I KRISE: I følge forskere er det flere årsaker til at fiskeindustrien sliter, blant annet sterk konkurranse, bortfall av subsidier, uthuling av leveringsplikten og et høyt norsk kostnadsnivå.

© Finnmarken

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Tidens Krav. Publisert på trykk 13.08.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 6.

TROMSØ: Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig. Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene. (ANB-NTB)

© Tidens Krav

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel
 I Tromsø: Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten. Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag. Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor. De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig. Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene i storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene. (ANB-NTB)

Lobbelt så høy inn

Kristiansund tar kraftig innpå Ålesund og Molde Kjøpe

Leder: Pål Farstad i Kristiansund kommunes næringsutvalg mener sterk innvokst utviklingen har vært et av de underliggende kriteriene for 2013

Hayest vekst målt for alle husstander på Nordmøre hadde Halva med 8,2 prosent. I Trondheim endte viser tallene at i Hammerfest har Sæviut utbyggingen ført til en innvokst etter skatt på opp til 30 prosent fra 2005 til 2010, skrift var 710.000 kroner å rutte med i 2010. Tilsvarende tall i Kristiansund var 670.000 kroner. Hayestvekstgrupper Sammenligning av innvokstgrupper, viser det seg at det er høyestvekstgruppen med en samlet bruttoinntekt på over 700.000 kroner som vokste mest i Kristiansund. I 2008 ble sammensetningen med Frel utgjorde denne gruppen 17 prosent av alle byens husstander, mot 21 prosent i Ålesund og 24 prosent i Molde. I 2010 hadde gruppen vokst til å utgjøre hele 30 prosent av husstandene. Tilsvarende tall Ålesund og Molde var 34 prosent. Tall fra SSB viser at sammenlagt personer over 17 år som hadde en brutto årsmåttinntekt mellom 200.000 kroner, var tilsvarende ifølge de tre nærestørste byene 2008 til 2010. I Ålesund vokste gruppen som betyr mer enn 200.000 kroner med 118 personer i perioden. I Kristiansund med 17 og i Molde med 17. Kristiansund. Øljestemplet er et godt stempel, det. Jeg er helt overbe-

Øljestempele

LEDER Pål Farstad i kommunens næringsutvalg tror Kristiansund kan takke øljestemplet for mye av den massive utbyggingen av varehandels- og serviceforretninger i byen. Etter å ha sett hva arbeidsledigheten i oljeindustrien har gjort med kjøpekraften i Stavangerregionen kan det ha skapt en forventning om en lignende utvikling og innvokst i Kristiansund. Øljestemplet er et godt stempel, det. Jeg er helt overbe-

FISKEINDUSTRIEN SLITER

Havet langs kysten koker av fisk - og det blir landet rekordfangster, men

Nordlys. Publisert på trykk 13.08.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.

JAN-MORTEN BJØRNBAKK, NTB. Side: 14-15.

Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne

sektoren har gitt grunnlag for en systematisk samfunnsmessig og politisk mobilisering for å beskytte denne sektoren når den har vært under press, skriver forfatterne i rapporten, som er offentliggjort i tidsskriftet Økonomisk fiskeriforskning.

Står sterkt

Selv i dag representerer fiskeindustrien mer enn halvparten av industrisysselsettingen i Finnmark. Når Kjell Inge Røkkes fiskeriselskap Aker Seafoods møter storm når det utfordrer en leveringsplikt for sine trålere, er det ifølge artikkelforfatterne et uttrykk for hvor sterkt samfunnskontrakten fortsatt står.

- Brudd på leveringsplikten forstås ikke bare som et svik mot bedriften, men også som et svik mot kystsamfunnet der bedriften befinner seg, slår forskerne fast.

Mistet fortrinn

Men i takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen.

For enkelt

Det blir likevel for enkelt å skylde på dårlig lønnsomhet. Forskerne identifiserer flere nøkkelfaktorer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien framstår som en sammenhengende krise.

Sterk konkurranse i markedene.

Bortfall av subsidier.

Uthuling av trålnernes leveringsplikt.

Globalisering av handel og produksjon med fiskevarer.

Et høyt norsk kostnadsnivå.

Når krisen blir permanent, skyldes det ikke lønnsomhetsproblemet i dag, men misforholdet mellom de økonomiske rammebetingelsene filetbedriftene arbeider under, og de forventninger som stilles til dem, heter det i artikkelen.

Fakta

Aker Seafoods høster politisk storm når de vil legge ned sine industrianlegg i Hammerfest i Finnmark og på Melbu i Nordland.

Reaksjonene var også svært sterke da selskapet i fjor høst varslet at de ville skille rederidrift og

landindustri fra hverandre i to selskaper.

Forskere i Tromsø har sett på hvorfor fiskeindustrien ser ut til å befinne seg i evig krise, og hvorfor reaksjonene blir så sterke når anlegg skal legges ned.

De peker på at fiskeindustrien har en «samfunnskontrakt» med lokalsamfunnene. Bedriftene ble bygget opp for å modernisere Nord-Norge.

I storhetstiden på 1970-tallet var det mer enn 100 fabrikker i Nord-Norge som produserte fiskefilet.

I Finnmark har filetproduksjonen vært tyngre og større enn i Nordland og Troms. Ved inngangen til 80-tallet var det 44 anlegg i Finnmark. I dag er det sju.

Bildetekst: NÆRING I MOTBAKKE: I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nå sliter fiskeindustrien ilandsdelen mer enn noensinne. Det er konklusjonen til forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima.

© Nordlys

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Fremover. Publisert på trykk 13.08.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Jan-Morten Bjørnbakk. Side: 21.

Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne sektoren har gitt grunnlag for en systematisk samfunnsmessig og politisk mobilisering for å beskytte denne sektoren når den har vært under

Fremover mandag 13. august 2012
ANNONSE
21

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne sektoren har gitt grunnlag for en systematisk samfunnsmessig og politisk mobilisering for å beskytte denne sektoren når den har vært under

Lokalebedrifter

— det du trenger deg de for!

For annonsering i lokalavisen: Tlf. 4002 4075 eller annons@derubor.no • www.derubor.no

<p>Advokater</p> <p>ALE RIMINEN</p> <p>Barnerettsadvokat</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Brennbering</p> <p>Olefin Brenn</p> <p>Tlf: 95 11 86 61</p>	<p>Solen er tilbake</p> <p>Vi leverer og monterer persienner, markiser og interior</p> <p>Kjells markiser</p> <p>Tlf: 76 65 060</p>	<p>Handveker</p> <p>bvs</p> <p>Tlf: 76 95 09 19</p>
<p>Asfalt</p> <p>OPOTEN ASFALT</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Elektriker</p> <p>relacom</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Handveker</p> <p>bvs</p> <p>Tlf: 76 95 09 19</p>	<p>Reinvasjon</p> <p>Consis</p> <p>Tlf: 76 65 060</p>
<p>Avfall</p> <p>HRS</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>VI KJØPER HENTER OG FURNER</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Kiosk</p> <p>Marvik Fisk & Kjøtt</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Malmerstene</p> <p>SAJAPRISKOLEN</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>
<p>Begravelsebyrder</p> <p>Ballangen</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Bilskjerp</p> <p>Glenn</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Malmerstene</p> <p>SAJAPRISKOLEN</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Transporttjenester</p> <p>OS EXPRESS</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>
<p>Bilskjerp</p> <p>Glenn</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Bilskjerp</p> <p>Glenn</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Malmerstene</p> <p>SAJAPRISKOLEN</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>	<p>Transporttjenester</p> <p>OS EXPRESS</p> <p>Tlf: 76 95 93 80</p>

press, skriver forfatterne i rapporten, som er offentliggjort i tidsskriftet Økonomisk fiskeriforskning.

Står sterkt

Selv i dag representerer fiskeindustrien mer enn halvparten av industrisysselettingen i Finnmark. Når Kjell Inge Røkkles fiskeriselskap Aker Seafoods møter storm når det utfordrer en leveringsplikt for sine trålere, er det ifølge artikkelforfatterne et uttrykk for hvor sterkt samfunnskontrakten fortsatt står.

- Brudd på leveringsplikten forstås ikke bare som et svik mot bedriften, men også som et svik mot kystsamfunnet der bedriften befinner seg, slår forskerne fast.

Mistet fortrinn

Men i takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen.

For enkelt

Det blir likevel for enkelt å skylde på dårlig lønnsomhet. Forskerne identifiserer flere nøkkelfaktorer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien fram-står som en sammenhengende krise.

Sterk konkurranse i markedene.

Bortfall av subsidier.

Uthuling av trålernes leveringsplikt.

Globalisering av handel og produksjon med fiskevarer.

Et høyt norsk kostnadsnivå.

Når krisen blir permanent, skyldes det ikke lønnsomhetsproblemet i dag, men misforholdet mellom de økonomiske rammebetingelsene filetbedriftene arbeider under, og de forventninger som stilles til dem, heter det i artikkelen.

(ANB-NTB)

Bildetekst: MY FISK, MEN: Forskere mener det er et mysterium at det fortsatt er liv i filetanlegg i Nord-Norge.

© Fremover

Filetindustrien i dyp krise

Trønder-Avisa. Publisert på trykk 13.08.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 11.

TROMSØ: Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise.

Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

I takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen. (NTB)

© Trønder-Avisa

MANDAG 13. AUGUST 2012 TRØNDER-AVISA

NÆRINGSLIV 11

Næringslivet i Trønder-Avisa er Espen Lønseth. Han nås på tlf. 43 06 700, e-post: espen.lonseth@tr-a.no. Tips eller kommentarer om næringslivet i Nord-Trøndelag kan sendes til redaksjonen@tr-a.no eller per brev til Trønder-Avisa, postboks 2090, 7728 Sverrekei. Sentraltbordet nås på telefon 01622.

Filetindustrien i dyp krise

TROMSØ: Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise.

Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

I takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen. (NTB)

Kjennne dig tror sannhet, sier Gudrun Austli om sin medhjelper for å være i filmbransjen. FOTO: GUNN WAGNER GILJAN

illefilm i 2014

nk, er det ikke mulig å lage søg og levende.

- Men man får kontaktet og trening på å lage film. Dessuten er det viktig å lage film som kommer utenfor Norge, mener hun. Kortfilmer er også en måte å markedsføre seg overfor de større produsentene.

Spillfilmer er det vanskelig å lage. Det trenger man penger for å lage norsk spillefilm, sier hun. Austli har sagt nok om å bli rik på å lage film.

Målet er å gjøre noe som synes er utradisjonelt. Det må være kreativt og markedsorientert, sier hun. Austli mener den viktigste grunnstenen til å bli rikere er å ha en sterk kontroll på produksjonen.

ny spillefilm

Den første trønderske spillefilmen er nå klar. Den er innspilt på Skokknes i Åfjord av det lokale filmelskapslaget Moflys. Det er trønderskstenen

Rune Drenstad Langlo og Brevde Hovland som står for manus, regi og produksjon.

Filmen har et budsjett på 20 millioner, og er klar for visning i mars neste år.

Bra for miljøet

Ungdag: Indre Schor. Arndal i Midtmark. Filmene er det er viktig for filmindustri i regionen som Gudrun Austli etablerer seg i Sotra.

- Jeg vet om mange selskaper som ønsker en slik kompetanse som Gudrun har. Derfor håper jeg hun skal bidra i andre produksjoner også, sier Austli.

Over hele landet finnes det regionale filmstudioer. De finansierer dokumentar- og kortfilmer som produserer i regionen.

- Dette er midler som filmindustri i Oslo ikke har. Vi er opplyst av å bygge opp miljøet her i Midt-Norge. Derfor håper jeg at Gudrun også flytter hjem etter hvert, sier Austli.

FAKTA

Gudrun Austli (32)

- Filmprodusent, opprinnelig fra Sotra.
- Har jobbet på hotell i bransjen siden 2005.
- Er oppkalt av to produsent- og produksjonsfirmaer i Lillehammer.
- Var produsent på den Oscar-nominerte kortfilmen «Laba adelfen». Samme film vant i kåringen av student Oscar i Oslo.
- Nå er hun aktuell med kortfilmen «Presten». Den vant pris på Mifilmfestival i Trondheim i år, og er nå nominert til Annapolisprisen i september av det mest i kåringen av beste norske kortfilm.
- Etablerte Filmelskapslaget Skokknes AS på Sotra. Målet er å produsere nye trønderske film.

DE BESTE TILBUD FRA NORGES STØRSTE DØR- OG VINDUSLAGER

JUBELTILBUD

NorDan

Sikkerhetsvindu og foppsving m/ventil
Str. 110x120 - U-verdi 1.2
Ord. 6854

2650

Sikkerhetsvindu og foppsving m/ventil
Str. 120x120 - U-verdi 1.2
Ord. 7203

2850

SIKKERHETS-VINDU HVIT		
STR.	U-VERDI	ORD.
100x110	1.2	5665
140x110	1.4	6935
90x120	1.2	5644
60x140	1.4	5885
TOPPSVING HVIT		
STR.	U-VERDI	ORD.
110x80	1.2	5215
110x80	1.4	4946

SIKKERHETSALKONGDØR FG GODKJENT HVIT

100x210, 1.4
80 brysting..... **4500**

Tore Ligaard

STORHELD: 74 81 05 00 - TRONDHØM: 73 95 50 60
Åpent mandag - fredag 9-18 - lørdag 9-18 i Lenda stengt

www.ligaard.net

KLASSEKAMPEN Venstresidas dagsavis

Fiskeindustri sliter i nord

Klassekampen 1. Publisert på trykk 13.08.2012. Profil: Nofima faglig. Av Jan-Morten Bjørnbakk.

SLITER: Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter.- Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetindustrien på kysten.

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge, nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne sektoren har gitt grunnlag for en systematisk

samfunnsmessig og politisk mobilisering for å beskytte denne sektoren når den har vært under press, skriver forfatterne i rapporten, som er offentliggjort i tidsskriftet Økonomisk fiskeriforskning.

Selv i dag representerer fiskeindustrien mer enn halvparten av industrisysselsettingen i Finnmark. Når Kjell Inge Røkkes fiskeriselskap Aker Seafoods møter storm når det utfordrer en leveringsplikt for sine trålere, er det ifølge artikkelforfatterne et uttrykk for hvor sterkt samfunnskontrakten fortsatt står.

- Brudd på leveringsplikten forstås ikke bare som et svik mot bedriften, men også som et svik mot kystsamfunnet der bedriften befinner seg, slår forskerne fast.

Mistet fortrinn

Men i takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til

Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen.

Det blir likevel for enkelt å skylde på dårlig lønnsomhet. Forskerne identifiserer flere nøkkelfaktorer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien framstår som en sammenhengende krise.

* Sterk konkurranse i markedene.

* Bortfall av subsidier.

* Uthuling av trålernes leveringsplikt.

* Globalisering av handel og produksjon med fiskevarer.

* Et høyt norsk kostnadsnivå.

Når krisen blir permanent, skyldes det ikke lønnsomhetsproblemet i dag, men misforholdet mellom de økonomiske rammebetingelsene filetbedriftene arbeider under, og de forventninger som stilles til dem, heter det i artikkelen.©NTB

© Klassekampen

Nærhet til fisken ingen fordel

Lofotposten. Publisert på nett 12.08.2012 17:02. Profil: Nofima faglig.

Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten, mener forskere. Hva mener du?

Er det et mysterium at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter? Foto: Bjørn Hugo Pettersen, ANB Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne

Senteret bugner av sommerens FRESHE NYHETER Lofotsenteret

Nærhet til fisken ingen fordel
Mysteriet er ikke at havet koker av fisk mens landanleggene i Nord-Norge sliter. Mysteriet er at det fortsatt er liv i filetanleggene på kysten, mener forskere. Hva mener du?

12.08.2012 kl 17:02 | 12.08.2012 kl 17:02

Det hevder forskere ved Norges fiskerihøgskole og Nofima i en vitenskapelig artikkel som ser på hvorfor utviklingen i filetindustrien framstår som en sammenhengende krise. Dette gjelder spesielt i Finnmark som for 30 år siden hadde 44 anlegg, mot sju i dag.

Nøkkel til velstand

Paradokset forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm griper fatt i er at fiskeindustrien sliter mer enn noensinne, mens fiskere tar rekordfangster i havet utenfor.

De ser på den historiske begrunnelsen for å bygge opp en fiskeindustri etter krigen, med modernisering av Finnmark og posisjonering i et uregulert fiske som mål. En storstilt utbygging av filetindustri ble sett som nøkkelen for å løfte Nord-Norge ut av fattigdom etter andre verdenskrig.

Sjenerøse støtteordninger ble etablert for en industri som var beskyttet av et eksportmonopol, og som til enhver tid hadde overkapasitet. Anleggene fikk lov til å kjøpe trålere for å sikre en jevn råstofftilgang. Trålerne ble underlagt en leveringsplikt til anleggene.

Samfunnskontrakt

I storhetstiden på 70-tallet var det mer enn 100 filetanlegg i Nord-Norge. Nesten halvparten av dem i Finnmark. Med oppbyggingen ble det også ifølge forskerne etablert en samfunnskontrakt der bedriftene og trålerne de eide ble stående som en garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene.

Finnmarks ensidige avhengighet av denne sektoren har gitt grunnlag for en systematisk samfunnsmessig og politisk mobilisering for å avslutte denne sektoren når den har vært under press, skriver forfatterne i rapporten, som er utarbejdet i samarbeid med Økonomisk forskningsnett.

Sår skript

Selv i dag representerer fiskeindustrien mer enn halvparten av industriytelseverdien i Finnmark. Når kjøl igjen faller vil økonomien i distriktene rulle ut av seg selv, mener de som har utarbejdet rapporten for sine trålere, er det fiskearbeidstakerne et uttrykk for hvor sterkt samfunnskontrakten fortsatt eksisterer.

– Skript på leveringsplikten foretar ikke bare som et sakk med bedriften, men også som et sakk med fylkeskommunen der bedriften tidligere var, sier forskerne fast.

Mistet fortro

Men i takt med at støtteordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerierne blitt mer globalisert. Lave fiskepriser gjør det mer sannsynlig å tråle fra fjernsiden av landet enn på kysten i Nord-Norge.

– Nærheten til fiskerietene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på nordkysten er ikke lenger et komparativt fortrinns, heter det i artikkelen.

For enkelt

Det blir levd for enkelt å stykke på idrøtt lønnsuttel. Fiskerietene identifiserer flere utfordringer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien framstår som en sammenhengende krise.

- * Sterk konkurranse i markedene
- * Korttall av subsidier
- * Utbygging av trålerne leveringsplikt
- * Globalisering av handel og produksjon med fiskerietene
- * Et høyt norsk kostnadsnivå

Har du noe å selge?

WREST LIST NA

Havnet i fyllearesten

Tina (22) fikk kontoen tappet fra Bangkok

Mediahuset Novas

Mer jubel for FK Lofoten

sektoren har gitt grunnlag for en systematisk samfunnsmessig og politisk mobilisering for å beskytte denne sektoren når den har vært under press, skriver forfatterne i rapporten, som er offentliggjort i tidsskriftet Økonomisk fiskeriforskning.

Står sterkt

Selv i dag representerer fiskeindustrien mer enn halvparten av industrisysselettingen i Finnmark. Når Kjell Inge Røkkes fiskeriselskap Aker Seafoods møter storm når det utfordrer en leveringsplikt for sine trålere, er det ifølge artikkelforfatterne et uttrykk for hvor sterkt samfunnskontrakten fortsatt står.

- Brudd på leveringsplikten forstås ikke bare som et svik mot bedriften, men også som et svik mot kystsamfunnet der bedriften befinner seg, slår forskerne fast.

Mistet fortrinn

Men i takt med at subsidieordningene er bygget ned og fjernet har også fiskerinæringa blitt mer globalisert. Lave fraktkostnader gjør det mer lønnsomt å frakte fisk til Kina for foredling enn å foredle den på land i Nord-Norge.

- Nærheten til fiskerifeltene, selve grunnlaget for bosetting og samfunnsutvikling på norskekysten er ikke lenger et komparativt fortrinn, heter det i artikkelen.

For enkelt

Det blir likevel for enkelt å skyldes på dårlig lønnsomhet. Forskerne identifiserer flere nøkkelfaktorer som er avgjørende for at utviklingen i fiskeindustrien framstår som en sammenhengende krise.

- * Sterk konkurranse i markedene.
- * Bortfall av subsidier.
- * Uthuling av trålnes leveringsplikt.
- * Globalisering av handel og produksjon med fiskevarer.
- * Et høyt norsk kostnadsnivå.

Når krisen blir permanent, skyldes det ikke lønnsomhetsproblemet i dag, men misforholdet mellom de økonomiske rammebetingelsene filetbedriftene arbeider under, og de forventninger som stilles til dem, heter det i artikkelen. (ANB-NTB)

FAKTA OM FILETINDUSTRIEN

? Aker Seafoods høster politisk storm når de vil legge ned sine industrianlegg i Hammerfest i Finnmark og på Melbu i Nordland.

? Reaksjonene var også svært sterke da selskapet i fjor høst varslet at de ville skille rederidrift og landindustri fra hverandre i to selskaper.

? Forskere i Tromsø har sett på hvorfor fiskeindustrien ser ut til å befinne seg i evig krise, og hvorfor reaksjonene blir så sterke når anlegg skal legges ned.

? De peker på at fiskeindustrien har en samfunnskontrakt med lokalsamfunnene. Bedriftene ble bygget opp for å modernisere Nord-Norge.

? I storhetstiden på 1970-tallet var det mer enn 100 fabrikker i Nord-Norge som produserte fiskefilet.

? i Finnmark har filetproduksjonen vært tyngre og større enn i Nordland og Troms. Ved inngangen til 80-tallet var det 44 anlegg i Finnmark. I dag er det sju. (ANB-NTB)

© Lofotposten

Se webartikkelen på <http://ret.nu/6BqKEw6B>

Oversikt over like treff

Nærhet til fisken ingen fordel

Finnmarken 12.08.2012 13:31

Nærhet til fisken ingen fordel

Lofot-Tidende 12.08.2012 13:37

Nærhet til fisken ingen fordel

Finnmark Dagblad 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Hardanger Folkeblad 12.08.2012 13:31

Nærhet til fisken ingen fordel

Rana Blad 12.08.2012 13:21

Nærhet til fisken ingen fordel

Fremover 12.08.2012 13:19

Nærhet til fisken ingen fordel

Halden Arbeiderblad 12.08.2012 14:32

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

NRK Sámi Radio 12.08.2012 09:49

Nærhet til fisken ingen fordel

Avisa Nordhordland 12.08.2012 13:29

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Nationen 12.08.2012 09:26

Nærhet til fisken ingen fordel

Øyene 12.08.2012 13:40

Nærhet til fisken ingen fordel

Oppland Arbeiderblad 12.08.2012 14:00

Nærhet til fisken ingen fordel

Avisa Nordland 12.08.2012 13:25

Nærhet til fisken ingen fordel

Indre Akershus Blad 12.08.2012 13:42

Nærhet til fisken ingen fordel

Porsgrunns Dagblad 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Opdalingen 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Namdalsavisa 12.08.2012 13:20

Nærhet til fisken ingen fordel

Vestby Avis 12.08.2012 13:17

Nærhet til fisken ingen fordel

Jarlsberg 12.08.2012 13:25

Nærhet til fisken ingen fordel

Telemarksavisa 12.08.2012 13:29

Havet koker over av fisk - landanleggene sliter

Nordlys 12.08.2012 11:31

Nærhet til fisken ingen fordel

Rogalands Avis 12.08.2012 13:29

Nærhet til fisken ingen fordel

Tidens Krav 12.08.2012 13:29

Nærhet til fisken ingen fordel

Kvinnheringen 12.08.2012 13:14

Nærhet til fisken ingen fordel

Bygdeposten 12.08.2012 13:33

Nærhet til fisken ingen fordel

Arbeidets Rett 12.08.2012 13:49

Nærhet til fisken ingen fordel

Nordlys 12.08.2012 13:18

Nærhet til fisken ingen fordel

Bergensavisen 12.08.2012 13:38

Nærhet til fisken ingen fordel

Helgeland Arbeiderblad 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Lofotposten 12.08.2012 13:37

Nærhet til fisken ingen fordel

Sarpsborg Arbeiderblad 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Firda 12.08.2012 13:36

Nærhet til fisken ingen fordel

Aura Avis 12.08.2012 13:33

Nærhet til fisken ingen fordel

Tvedestrandsposten 12.08.2012 13:40

Nærhet til fisken ingen fordel

Glåmdalen 12.08.2012 13:45

Nærhet til fisken ingen fordel

Firdaposten 12.08.2012 13:30

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Sunnmørsposten 12.08.2012 13:17

Nærhet til fisken ingen fordel

Demokraten 12.08.2012 13:50

Nærhet til fisken ingen fordel

Romerikes Blad 12.08.2012 13:44

Nærhet til fisken ingen fordel

Hadeland 12.08.2012 13:19

Nærhet til fisken ingen fordel

Stjørdalens Blad 12.08.2012 13:18

Nærhet til fisken ingen fordel

Enebakk Avis 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ingen fordel

Østlands-Posten 12.08.2012 13:37

Nærhet til fisken ingen fordel

Aust Agder Blad 12.08.2012 13:19

Nærhet til fisken ingen fordel

Ringerikes Blad 12.08.2012 13:31

Nærhet til fisken ingen fordel

Akershus Amtstidende 12.08.2012 13:28

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

NRK Nordland 12.08.2012 09:53

Nærhet til fisken ikke lenger en fordel

Byggeindustrien 12.08.2012 10:04

Nærhet til fisken ingen fordel

ANB siste.no 12.08.2012 13:18

Nærhet til fisken ingen fordel

Malvikbladet 12.08.2012 13:38

Nærhet til fisken ingen fordel

Sogn Avis 12.08.2012 13:44

Ad rapport om norsk filetindustri

Fremover. Publisert på trykk 30.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Bjørn-Petter Finstad ,|Edgar Henriksen|og Petter Holm. Side: 8-9.

Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten

I et innlegg i Fremover 28. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrivet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: «... leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon». (Hele setningen Eliassen har valgt siste ledd av, lyder: «I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon»).

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrivet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen: «Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette

perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg.»

Ingen av disse løsrivne sitatene

fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det

skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hard konkurranse i internasjonale markeder. Det vi har påpekt i denne forbindelsen er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basisnæring og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angå den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålerne leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en rituell øvelse ... uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon." Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt

i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramming av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at

de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene fremover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her: <http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisensom-ikke-tar-slutt>

Bildetekst: ? Delta i debatten og skriv hva du mener. Send innlegget på e-post til redaksjon@fremover.no Innlegg må ha fullt navn og kan ha en maksimal lengde på 800 ord/5.000 tegn. Fremover forbeholder seg retten til å redigere lange innlegg.

© Fremover

Norsk filetindustri bygger

Finnmarken. Publisert på trykk 29.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 3.

?Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten. Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima.

Industrien er ikke egnet som politisk virkemiddel, mener han.

© Finnmarken

Fredag 29 juni 2012 3

FINNMARKEN KLINGESKIV

✓ Island og Færøyene er langt større enn Norge på eksport av tørkede fiskeribaker. Island som er størst eksporterende landet for 226 millioner kroner i 2011. Fra Færøyene gikk det tørkebaker for 125 millioner kroner. Følelsesligge åpner snart sitt andre marked i Båstadpøst.

✓ Biler som skryt økonomi i Karibien lunder Karibien om fornyingsfase. Det er påvist store mengder olje og gull i Karibien, men ikke på Island like de vært langt mer. Statistikk har manglet en avtale med Rossett som betyr at Statistikk vil bli med på oljefeltet på landfart.

✓ Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten. Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Industrien er ikke egnet som politisk virkemiddel, mener han.

ent beløp

Alle foto: Vilgeri Madson

uten veiledning på norsk. Altså har det nådd på norsk i stedet for dansk. – Nordmenn er en stor og viktig kundegruppe. Vi har også mange russiske kunder, men nordmennene er nok flere, avhengig av år. Ansatte. Og de norske kundene velger gjerne på norske butikker, Kjøpsk og skisky er mest populært.

I dag er ikke differansen på diesel mer en krona. Forskjellen har på det meste vært over to kroner. Bjørn Christensen

Det er norske biler så langt øst kan se utenfor K-Market i Naastamo.

Benedicte Salmi og Renate Kristiansen fra Kirkenes drar over grensa til Finland for å handle hver andre uke.

Selger også billige bleier

Russere handler for 52 millioner kroner i butikker i Sør-Vaningen i 2010, viser en undersøkelse som Kirkenes Næringslag publiserte i 2011. Beløpet kan selge mye dette året.

Grossoppsattingen over Skjoflos venter i år med 50 prosent i år til følge det norske generalkonsulent i Murmansk. Det betyr 300.000 passasjerer og de aller fleste passasjerer er russiske statsborgere.

Næringslagets undersøkelser viser at flere og flere blir mer populære blant de russiske kundene. De handler gjerne i det laveste eller midste prisklasse. Fisk som har et stort utvalg av rimeligere matvarer og matvarebutikker, hadde også mange russiske kunder.

I dag selger bleier over på russenes handelssteder. Pumpen bleier selges til halv pris som i Norge i forhold til Russland.

land. Det samme er tilfelle i Finland.

Både fisk og møske kjøpment har grunn til å fylke laget omsetning dersom Pumpen og andre. Men produsenten ønsker prisene i Russland. Da kan en god del av trafikken bli borte.

I Dralo og Kirkenes selger det samme. Russiske bleier lates til å være, og alle mest av bleier.

Turen fra Murmansk til Dralo er mer enn 1000 km. Murmansk er et stort tilbud av i budo.

det for Kirkenes. En tilfeldig innlegg formidling i pan kunne Finnmark. Næringsliv, ville flere russisk registrerte can fisk registrerte biler på den store parkeringsplassen utenfor S-miljøet og Olvne lokaler.

Kirkenes frister med flere butikker og store utvalg av dralo, men varen valget i budo er i større grad tilpasset de russiske kundene. Rimelige kiler og kiler, som følge underøkelsen fra Kirkenes Næringslag er mest etterspurt, er det stort tilbud av i budo.

Handelsytene russetur er ikke reddet for å kjøre langt. Fra budo til Murmansk er avstanden 30 mil.

Norsk filetindustri bygger

Finnmark Dagblad. Publisert på trykk 29.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 3.

Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten. Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima.

Industrien er ikke egnet som politisk virkemiddel, mener han.

© Finnmark Dagblad

FINNMARK KLUBBINGSSLV Fredag 29. juni 2012 **3**

• Island og Færøyene er langt større enn Norge på eksport av varslende fiskeressurser. Island som et stort eksporterte billetter for 250 millioner kroner i 2011. Fra Færøyene gikk det bokstavelig talt for 125 millioner kroner. Fiskeridirektoratet åpner snart sitt andre kontor i Bodø.

 • Biler som styret økonomi i Karasjøen ligger i Karesviken som fornyingsplan. Det er påvist store mengder olje og gull i Karasjøen, men ikke på land like de vann langt mer. Statistikk har manglet en avtale med Rossett som betyr at Statens vil bli med på utbygging på land.

 • Norsk fileindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten. Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Industrien er ikke egnet som politisk virkemiddel, mener han.

ent beløp

Det er norske biler så lang øyet kan se utenfor K-Market i Nåsind.

Benedicte Salmi og Renate Kristiansen fra Kirkene drar over grensa til Finland for å handle hver andre uke.

I dag er ikke differansen på diesel mer enn en krone. Forskjellen har på det meste vært over to kroner. Bjørn Christensen

Selger også billige bleier

Russere handler for 52 millioner kroner i butikker i Sør-Varanger i 2010, viser en undersøkelse som Kirkenes Næringslag publiserte i 2011. Beløpet kan selge mye dette året.

Grenseoversettingen over Skagfjord var i år med 50 prosent i år til følge det norske generalkonsulatet i Murmansk. Det betyr 300.000 passasjerer og de aller fleste passasjerer er russiske statsborgere.

Næringslagets undersøkelse viser at flere og flere var mest populære blant de russiske kundene. De handler gjerne i det laveste eller midste prisklasse. Fisk som har et stort utvalg av rimeligere matvarer og matvareprodukter, hadde også mange russiske kunder.

I dag selger bleier over på russenes handelssteder. Pampers bleier selges til halv prisen i Norge i forhold til Russland. Det samme er tilfelle i Finland.

Både fisk og norske kjøpene har grunn til å fylke langt omkring dersom Finns og andre næringslagene selger prisen i Russland. Da kan en god del av trafikken bli borte.

I Dralo og Kirkenes selger det samme. Russiske bleier lates til å være, og alle mest av bleier.

Turen fra Murmansk til Dralo er mer enn 1000 km og det er ikke lett å finne godkjente russiske kunder. Rimelige kiler og kjøler, som følge under-søket fra Kirkenes Næringslag er mest etterspurt, er det stort tilbud av i Dralo.

det for Kirkenes. En tilfeldig innlegg formidling i pan kunne Finnsmark. Næringslag, ville flere russisk registrerte can fisk registrerte biler på den store parkeringsplassen utenfor S-markedet og Olve i Dralo. Kirkenes frister med flere butikker og store utvalg om Dralo, men varen valget i Dralo er i større grad tilpasset de russiske kundene. Rimelige kiler og kjøler, som følge under-søket fra Kirkenes Næringslag er mest etterspurt, er det stort tilbud av i Dralo.

Handelsytene russere er ikke reddet for å kjøpe langt. Fra hotel til Murmansk er omtrent 30 mil.

moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise er de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder.

Poenget med artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Motstridende forventninger

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en «rituell øvelse - uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon.»

Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart ti år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende

forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventningskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramming av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien, er mer tvilsomt.

I forhold til vårt primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater, og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen vår her: <http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt>

Bildetekst: FORVENTNINGER: Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris, skriver artikkelforfatterne.

© Nordlys

Om leveringsplikten til trålerne

Finnmark Dagblad. Publisert på trykk 27.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Bjørn-Petter Finstad (NFH)|Edgar Henriksen (Nofima)|Petter Holm (NFH og Nofima). Side: 20-21.

I en kronikk har Steinar Eliassen hentet ut et løsrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: «...

leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon». (Hele setningen Eliassen har valgt lyder: «I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon»).

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen: «Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg.»

Motsetninger

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det

skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hard konkurranse i internasjonale markeder. Det vi har påpekt i denne forbindelsen er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basisnæring og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Ingenting innfris

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en «rituell øvelse ... uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon.» Poenget her er at

leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Foredring

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramning av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert

magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her: <http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt>

«Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt.»

Bildetekst: Artikkelforfatterne er usikre på effekten av skjerpingen av leveringsplikten. Her er Aker Seafoods tre nye trålere, som er kontrahert. Aker Seafoods

© Finnmark Dagblad

samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris..

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en rituell øvelse uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon. Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise..

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramming av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover..

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her:

[http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt-Bjorn-Petter-Finstad-\(NFH\),-Edgar-Henriksen-\(Nofima\)-og-Petter-Holm-\(NFH\)-og-Nofima](http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt-Bjorn-Petter-Finstad-(NFH),-Edgar-Henriksen-(Nofima)-og-Petter-Holm-(NFH)-og-Nofima) Det foregår en omfattende energiproduksjon i form at mat i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja som er av stor nasjonal og global betydning. Disse havområdene er et av de rikeste fiske-, gyte- og

oppvekstområdene for de siste, store og selvfornyende matressursene verden har tilgang til. En potensiell evigvarende matenergiproduksjon. Det er denne energiproduksjonen vi risikerer å redusere eller tape dersom vi tillater petroleumsvirksomhet i akkurat disse havområdene. Den betydningen havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja har for verdens matenergiproduksjon må gå foran betydningen av eventuelle olje- og gassfunn i samme område. Vi står overfor et valg mellom evigvarende matenergi og tidsbegrenset fossil energi. Vårt bidrag til å opprettholde verdens matproduksjon ligger i å forvalte fiskeressursene på en god og forsvarlig måte. Da kan vi ikke tillate petroleumsvirksomhet i de havområdene der naturen selv produserer denne livsviktige matenergien.

Det blir hevdet at et oljeutslipp i verste fall kan ødelegge deler av, eller en hel årsklasse skrei. Dersom det igangsettes petroleumsvirksomhet i disse havområdene, vil kontinuerlig seismikkskyting og utslipp av kjemikalier, miljøgifter, borekaks osv, være en normal negativ effekt av virksomheten. Da kan selv et lite oljeutslipp gi langvarige skader, og en ukontrollert utblåsning føre til kollaps i havets økosystem. Vi må heller ikke glemme de ekstreme værforholdene det skal opereres under, som er på yttergrensen av det som er menneskelig mulig og teknisk gjennomførbart.

Når det snakkes om å flytte petroleumsvirksomheten på norsk sokkel nordover, flyttes den til områder som er langt mer sårbare for miljøpåvirkninger enn i Nordsjøen. Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja er det området i verden der våre politikere og vi som nasjon og folk har valget mellom å gi verdens befolkning fossil energi i et tidsperspektiv på få dager, eller å gi verdens befolkning matenergi i et tilnærmet evighetsperspektiv. Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen

KRITISK: Steinar Eliassen får kritikk for å kun hente ut enkelt sitat om en rapport knyttet til leveringsforpliktelsene. ILL.FOTO: DN FBFI 10.februar 2012

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig.

Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålnes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig.

Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en rituell øvelse uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon. Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer

forventningsstrukturer vedlike holdes.

Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramning av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter.

Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien, er mer tvilsomt.

I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde.

Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold.

Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater, og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her: <http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikketar-slutt>

Bildetekst: Edgar Henriksen (Nofima) svarer Steinar Eliassen. (Arkivfoto: Tone M. Sørensen)

© Bladet Vesterålen

Løsrevne sitater

Framtid i Nord. Publisert på trykk 26.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.

Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten

I en kronikk i Intrafish 21. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: "Leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon". (Hele setningen Eliassen har valgt lyder: "I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon").

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen:

"Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg."

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hard konkurranse i internasjonale

Løsrevne sitater
Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten

I en kronikk i Intrafish 21. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: "Leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon".

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen:

"Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg."

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hard konkurranse i internasjonale

Ny langtidsplan for Forsvaret

markeder. Det vi har påpekt i denne forbindelsen er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basisnæring og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet. Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en "rituell øvelse ? uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon." Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramming av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer

tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her:
<http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt>

Bjørn-Petter Finstad (NFH), Edgar Henriksen (Nofima) og Petter Holm (NFH og Nofima)

© Framtid i Nord

Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten

Lofotposten. Publisert på trykk 26.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Bjørn-Petter Finstad (NFH)|Edgar Henriksen (Nofima)|Petter Holm (NFH og Nofima). Side: 11.

I et innlegg i Lofotposten 22. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål.

Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: «... leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon». (Hele setningen Eliassen har valgt lyder: «I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon»).

Dersom han hadde valgt hele setningen eller et annet løsrrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen: «Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskerierne. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigete bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg.»

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien. Tradisjonell har fiskerierne vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskerierne gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hardt konkurranse i internasjonale

markeder. Det vi har påpekt i denne forbindelse er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basisnæring og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for at den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordning-er forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskerierne skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en rituell øvelse ... uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon." Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramning av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de

økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her:
<http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisensom-ikke-tar-slutt>

© Lofotposten

Svar til Steinar Eliassen om leveringsplikten

Intrafish. Publisert på nett 22.06.2012 13:12. Profil: Nofima faglig.

Relaterte artikler **Åpent spørsmål til de beste blant oss.**

Redaksjonen IntraFish Media

AM

Oppdatert: 22 juni 2012 10:55 AM

Denne kronikken er skrevet av Bjørn-Petter Finstad (NFH), Edgar Henriksen (Nofima) og Petter Holm (NFH og Nofima).

I en kronikk i Intrafish 21. juni har Steinar Eliassen hentet ut et løsrevet sitat i en artikkel skrevet av oss, og på bakgrunn av dette utviklet sine resonnementer og stilt en rekke spørsmål. Her påstår Eliassen at vi konkluderer med: leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon. (Hele setningen Eliassen har valgt lyder: I stedet for en relasjon mellom tre parter, der lokalsamfunnets interesser i saken var gjort eksplisitt og sanksjonert ved offentlige konsesjonsvilkår, har leveringsforpliktelsen blitt til en rituell øvelse mellom fartøy og bedrift uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon).

Dersom han hadde valgt hele setningen en annet løsrevet sitat, kunne han enkelt ha argumentert med motsatt fortegn og stilt oss helt andre spørsmål. Han kunne for eksempel valgt følgende setninger fra samme side i artikkelen:

Leveringsforpliktelsene er - ut fra dette perspektivet - en institusjonell garanti for lokalsamfunnets plass i verdiskapningen i fiskeriene. Brudd på leveringsforpliktelsene forstås dermed ikke bare som et svik mot den begunstigede bedrift, men også som et svik mot det kystsamfunn der bedriften befinner seg.

Ingen av disse løsrevne sitatene fanger opp spennet og nyansene i problemkomplekset vi bretter ut i artikkelen. Den handler om den permanente krisesituasjonen i norsk filetindustri. Et viktig poeng i vår artikkel er de motsetningsfylte forventninger som stilles til

fiskerinæringa, og da særlig til filetindustrien.

Tradisjonelt har fiskeriene vært et sentralt grunnlag for liv og virke på kysten. I løpet av de siste tiårene, og da særlig etter 200-mila og oljeøkonomiens inntog, har fiskeriene gradvis mistet denne posisjonen. Samtidig har det skjedd en globalisering. Norsk fiskerinæring møter derfor hard konkurranse i internasjonale markeder. Det vi har påpekt i denne forbindelsen er at dagens fiskerisektor befinner seg i spennet mellom to næringsmodeller. På den ene siden den tradisjonelle næringsformen, der fiske og fiskeforedling har vært basisnæring og livsgrunnlag. På den andre siden en moderne konkurranseutsatt økonomisk sektor, med stadig økende krav til effektivitet, kvalitet, dokumentasjon og leveringsdyktighet.

Vår artikkel sier ikke, slik Steinar Eliassen synes å tro, at myndighetene bør legge seg flat for den globale markedslogikk. Det vi har forsøkt å vise de dilemmaer som oppstår når institusjonelle ordninger forankret i en tradisjonell næringsmodell støter an mot kravene i globale sjømatmarkeder. Poenget ved artikkelen er ikke å angi den ene rette vei, men å få fram vanskene ved å ri to hester samtidig. Når forventningene om at fiskeriene skal være samfunnsbærende opprettholdes samtidig med kravet om at bedriftene skal være lønnsomme aktører i globale sjømatmarkeder, kan resultatet lett bli at ingen av delene innfris.

Når det gjelder det punktet Eliassen spesielt har trukket fram, trålernes leveringsforpliktelser, er det et godt eksempel på hvordan motstridende forventninger aktiviseres samtidig. Som vi påpekte i vår artikkel, har ordningen siden 2003 vært praktisert som en rituell øvelse uten praktisk betydning eller mulighet for offentlig intervensjon. Poenget her er at leveringsforpliktelsen i snart 10 år har vært vedlikeholdt i navnet, uten at den har blitt fulgt opp i praksis. Ordningen er et eksempel på et mer generelt mønster, der motstridende forventningsstrukturer vedlikeholdes. Dette gjør at vi i minst like stor grad har en forventingskrise som en industrikrise.

Vi har notert fiskeriministerens varsel om en mulig innstramning av leveringsordningen for trålerne, slik at den får et reelt pliktinnhold. Dette vil helt sikkert bedre

råstofftilførselen til enkelte filetbedrifter. Om det bidrar til å løse de økonomiske vanskene i filetindustrien er mer tvilsomt. I forhold til vår primære argument er forslaget likevel en åpenbar forbedring, nettopp fordi det gir en avklaring av hvilke krav som skal gjelde. Når en leveringsforpliktelse først er etablert, bør den ha et reelt og praktisk innhold. Historisk sett har imidlertid løsningen levert magre økonomiske resultater og vi kan ikke se at de underliggende forholdene er endret. Vi tror derfor at disse spørsmålene fortsatt kommer til å stå på den

politiske dagsorden i årene framover.

For den interesserte leser finnes hele artikkelen her:
<http://www.nofima.no/nyhet/2012/06/krisen-som-ikke-tar-slutt>

© Intrafish

Se webartikkelen på <http://ret.nu/Pk6yC10f>

Fra optimisme til krise på kysten

Nordlys. Publisert på trykk 09.06.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 24.

Bare smuler er igjen av den tidligere så stolte filetindustrien. For 100 filetbedrifter for 40 år siden, til bare 10 i dag.

Men fortsatt er det store forventninger til at filetindustrien skal holde opp bosettingen langs kysten. Resultatet er permanent krisestemning, mener flere forskere, som har studert utviklingen i norsk fiskeindustri fra etterkrigstiden og fram til i dag.

- Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten. Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima.

Sammen med Bjørn-Petter Finstad og Petter Holm ved Norges fiskerihøgskole tar han for seg temaet i forskningsartikkelen «Fra krise til krise - forventninger og svik i norsk fiskerinæring.»

- Filetindustrien står i et konstant spenningsforhold der det forventes at industrien skal holde oppe bosettingen langs kysten, samtidig som de skal være konkurransedyktige aktører i et globalisert fiskevaremarked. Etter vår mening er ikke filetindustrien egnet som politisk virkemiddel, sier Henriksen til Nofima.no.

Med sterk offentlig støtte ble industrien bygget opp i Nord-Norge etter krigen. Prosjektet bidro til å etablere en slags samfunnskontrakt, der det offentlige med filetindustrien og trålere, ble betraktet som garantist for sysselsetting i distriktene. Idag er rammebetingelsene helt endret, men samfunnsforventningene til filetindustrien er fortsatt til stede.

Bildetekst: Store forventninger: Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten, som det ikke er grunnlag for, mener forskere.

© Nordlys

24 LØRDAG, 9. JUNI 2012

LØRDAG | fint & vite

Superstjerne til Tromsø
Den verdenskjente sjøfiskeraren og politiske aktivisten Niam Chomley er en akademisk superstjerne. Start kommer han til Tromsø.
Chomley, som ofte regnes på kops-h-fisken over verdens mest vrviltselvsriske intellektuelle, besøker Universitet og Center for Advanced Study in Theoretical Linguistics i september.

Seismikk ved Jan Mayen
For noen dager siden begynte fjelldjekkterater som menes å være underlaget ved Jan Mayen. Etter planen skal det samles inn om lag 1200 kilometer seismisk data områdene. Arbeidet utføres av det lokale «Nordic Explorer», og skal pågå fram til begynnelsen av august. Totalt skal det samles inn nær 30 000 kilometer seismisk i nord i sommer.

Fra optimisme til krise på kysten

Yoga mot angst

For del av varmere klima

Kyst-Norges historie

Behandling Metastasen viste seg å være en alvorlig sykdom. Den danske forskeren har nettopp publisert en metaanalyse som gir oversikt over forskningen på sammenheng mellom kreft og mindfulness.
De har funnet god dokumentasjon for at yoga og meditasjonsøvelser kan hjelpe kreftsyke til å få større kontroll over de kroppslige og psykologiske symptomene som gjør dem triste og nedde.
-Tidene med et metastase er en veldig vanskelig å behandle angst og depresjon blant kreftsyke. Antidopamin medisin har brukningen og er dyrt, så resultatene er veldig positive. Behandling med mindfulness hjelper å etablere deprimerte pasienter, sier Bobby Zachariae, som er professor ved kreftbehandling, Aarhus universitetshus og Psykiatrisk institutt, Aarhus universitet, (Kilde: forskning.no)

Fiskeri Kvartalsvis kommer 2014.

LØRDAG | quiz

1. Hva heter den noe anorgante grise-dvaen i «The Muppet Show»?
2. Hvilket nummer i rekken er det nåværende fortsettelsen?
3. Hva er stas?
4. Hvilken kommune er den mest folketette av de norske kommunene deponert i vår bort fra bykommunene?
5. Hvor gammel ble Adolf Hitler?
6. Hva er lyntenn i Fotball?
7. Hva er focaccia?
8. Hvem er giftet av de originale Gøttardskommunen?
9. Kar (Gjedy) er Norges første kvinnelige eksemplar.
10. Hvem var den vanligste brotteren på en stasjon?
11. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?
12. Hvem er netter i Fremstidspartiet og leder av justiskomiteen på Stortinget?
13. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?
14. Hvem bor normalt i en korbølg?
15. Kjemper er et navn på dages fra 23. juli til 23. august?
16. Hvem er bismannkong?
17. Vet du hva som menes med rolle i en tabellmeding?
18. Var 2010 et skuddår?
19. Churchill har ikke hatt en, men hva står i Winston S. Churchills for?
20. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?
21. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?
22. Hvor medok Måsen De Død fra Gud?
23. Hvilken vinter kommune har verdens utdanning, Ragnnakk, i norsk mytologi?
24. Er det så enkelt å gjøre med gressvender?
25. Hvor mange kommuner består Lofoten av?
26. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?
27. Hvem er en sosialist?
28. Hva er en sosialist?
29. Hva er en sosialist?
30. Hva er en sosialist?
31. Hva heter Lillebjørn Nilsens pratisk vren som fikk seg angest i «Gjeldighet og Kattorsoms» kan være seg et oppdrag?
32. Hva heter fotballklubben i Armenia?
33. Hvor mye er et snitt?
34. Hva er det vanligste kjønnet for folk i 1919?
35. Hvilken svensk forfatter skrev den mildt sagt tegningsvordene «Gjeldighet og Kattorsoms»?
36. Kan du nevne minst to av de tre som har navnet på en fisk?
37. Du husker kanskje «Bender som gjorde kur til biter». Du god hva du husker «Bender som gjorde kur til biter»?
38. Kjemper du et mer folketett navn på verdenskartet?
39. Hvilke av de to navnene «Carn» på A-landingset i fortsettelsen?
40. Hvor mange fru Hens i «Hil» Skolemargaret?
41. Hva kalles en kommune?
42. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?
43. Kan du et fere ord for omstilling av vni?
44. Hvor høyt er du hvis du går på www.fru.no på internet?
45. Hvilke to navn har navnet 17 mai?

Svarnøkkelen er her! Her er svarnøkkelen til quizen av Nofima Kjetil-Johansen, Vegar Porsing

1. Hva heter den noe anorgante grise-dvaen i «The Muppet Show»?	1. Hva er stas?	1. Hva er stas?
2. Hvilket nummer i rekken er det nåværende fortsettelsen?	2. Hvilken kommune er den mest folketette av de norske kommunene deponert i vår bort fra bykommunene?	2. Hvilken kommune er den mest folketette av de norske kommunene deponert i vår bort fra bykommunene?
3. Hva er stas?	3. Hvor gammel ble Adolf Hitler?	3. Hvor gammel ble Adolf Hitler?
4. Hvilken kommune er den mest folketette av de norske kommunene deponert i vår bort fra bykommunene?	4. Hva er lyntenn i Fotball?	4. Hva er lyntenn i Fotball?
5. Hvor gammel ble Adolf Hitler?	5. Hva er focaccia?	5. Hva er focaccia?
6. Hva er lyntenn i Fotball?	6. Hvem er giftet av de originale Gøttardskommunen?	6. Hvem er giftet av de originale Gøttardskommunen?
7. Hva er focaccia?	7. Kar (Gjedy) er Norges første kvinnelige eksemplar.	7. Kar (Gjedy) er Norges første kvinnelige eksemplar.
8. Hvem er giftet av de originale Gøttardskommunen?	8. Hvem var den vanligste brotteren på en stasjon?	8. Hvem var den vanligste brotteren på en stasjon?
9. Kar (Gjedy) er Norges første kvinnelige eksemplar.	9. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?	9. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?
10. Hvem var den vanligste brotteren på en stasjon?	10. Hvem er netter i Fremstidspartiet og leder av justiskomiteen på Stortinget?	10. Hvem er netter i Fremstidspartiet og leder av justiskomiteen på Stortinget?
11. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?	11. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?	11. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?
12. Hvem er netter i Fremstidspartiet og leder av justiskomiteen på Stortinget?	12. Hvem bor normalt i en korbølg?	12. Hvem bor normalt i en korbølg?
13. Hva er den vanligste brotteren på en stasjon?	13. Kjemper er et navn på dages fra 23. juli til 23. august?	13. Kjemper er et navn på dages fra 23. juli til 23. august?
14. Hvem bor normalt i en korbølg?	14. Hvem er bismannkong?	14. Hvem er bismannkong?
15. Kjemper er et navn på dages fra 23. juli til 23. august?	15. Vet du hva som menes med rolle i en tabellmeding?	15. Vet du hva som menes med rolle i en tabellmeding?
16. Hvem er bismannkong?	16. Var 2010 et skuddår?	16. Var 2010 et skuddår?
17. Vet du hva som menes med rolle i en tabellmeding?	17. Churchill har ikke hatt en, men hva står i Winston S. Churchills for?	17. Churchill har ikke hatt en, men hva står i Winston S. Churchills for?
18. Var 2010 et skuddår?	18. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?	18. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?
19. Churchill har ikke hatt en, men hva står i Winston S. Churchills for?	19. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?	19. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?
20. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?	20. Hvor medok Måsen De Død fra Gud?	20. Hvor medok Måsen De Død fra Gud?
21. Hvor mange baller plukket Kalle Melua der er i Beipjng?	21. Hvilken vinter kommune har verdens utdanning, Ragnnakk, i norsk mytologi?	21. Hvilken vinter kommune har verdens utdanning, Ragnnakk, i norsk mytologi?
22. Hvor medok Måsen De Død fra Gud?	22. Er det så enkelt å gjøre med gressvender?	22. Er det så enkelt å gjøre med gressvender?
23. Hvilken vinter kommune har verdens utdanning, Ragnnakk, i norsk mytologi?	23. Hvor mange kommuner består Lofoten av?	23. Hvor mange kommuner består Lofoten av?
24. Er det så enkelt å gjøre med gressvender?	24. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?	24. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?
25. Hvor mange kommuner består Lofoten av?	25. Hvem er en sosialist?	25. Hvem er en sosialist?
26. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?	26. Hva er en sosialist?	26. Hva er en sosialist?
27. Hvem er en sosialist?	27. Hva er en sosialist?	27. Hva er en sosialist?
28. Hva er en sosialist?	28. Hva er en sosialist?	28. Hva er en sosialist?
29. Hva er en sosialist?	29. Hva er en sosialist?	29. Hva er en sosialist?
30. Hva er en sosialist?	30. Hva er en sosialist?	30. Hva er en sosialist?
31. Hva heter Lillebjørn Nilsens pratisk vren som fikk seg angest i «Gjeldighet og Kattorsoms» kan være seg et oppdrag?	31. Hva heter fotballklubben i Armenia?	31. Hva heter fotballklubben i Armenia?
32. Hva heter fotballklubben i Armenia?	32. Hvor mye er et snitt?	32. Hvor mye er et snitt?
33. Hvor mye er et snitt?	33. Hva er det vanligste kjønnet for folk i 1919?	33. Hva er det vanligste kjønnet for folk i 1919?
34. Hva er det vanligste kjønnet for folk i 1919?	34. Hvilken svensk forfatter skrev den mildt sagt tegningsvordene «Gjeldighet og Kattorsoms»?	34. Hvilken svensk forfatter skrev den mildt sagt tegningsvordene «Gjeldighet og Kattorsoms»?
35. Hvilken svensk forfatter skrev den mildt sagt tegningsvordene «Gjeldighet og Kattorsoms»?	35. Kan du nevne minst to av de tre som har navnet på en fisk?	35. Kan du nevne minst to av de tre som har navnet på en fisk?
36. Kan du nevne minst to av de tre som har navnet på en fisk?	36. Du husker kanskje «Bender som gjorde kur til biter». Du god hva du husker «Bender som gjorde kur til biter»?	36. Du husker kanskje «Bender som gjorde kur til biter». Du god hva du husker «Bender som gjorde kur til biter»?
37. Du husker kanskje «Bender som gjorde kur til biter». Du god hva du husker «Bender som gjorde kur til biter»?	37. Kjemper du et mer folketett navn på verdenskartet?	37. Kjemper du et mer folketett navn på verdenskartet?
38. Kjemper du et mer folketett navn på verdenskartet?	38. Hvilke av de to navnene «Carn» på A-landingset i fortsettelsen?	38. Hvilke av de to navnene «Carn» på A-landingset i fortsettelsen?
39. Hvilke av de to navnene «Carn» på A-landingset i fortsettelsen?	39. Hvor mange fru Hens i «Hil» Skolemargaret?	39. Hvor mange fru Hens i «Hil» Skolemargaret?
40. Hvor mange fru Hens i «Hil» Skolemargaret?	40. Hva kalles en kommune?	40. Hva kalles en kommune?
41. Hva kalles en kommune?	41. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?	41. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?
42. Hvilke fiktive karakterer ble sammen med Alva Myrdal i 1982?	42. Kan du et fere ord for omstilling av vni?	42. Kan du et fere ord for omstilling av vni?
43. Kan du et fere ord for omstilling av vni?	43. Hvor høyt er du hvis du går på www.fru.no på internet?	43. Hvor høyt er du hvis du går på www.fru.no på internet?
44. Hvor høyt er du hvis du går på www.fru.no på internet?	44. Hvilke to navn har navnet 17 mai?	44. Hvilke to navn har navnet 17 mai?
45. Hvilke to navn har navnet 17 mai?		

Krisen som ikke tar slutt

Kyst.no. Publisert på nett 06.06.2012 08:25. Profil: Nofima faglig.

- Norsk filetindustri bygger på for høye forventninger om suksess og velstand langs kysten.

Det er det ikke grunnlag for, og derfor går industrien fra krise til krise, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima

Til tross for rekordfangster i fiskeflåten er det ingen utsikter til bedre tider for fiskeindustrien på land.

- Filetindustrien står i et konstant spenningsforhold der det forventes at industrien skal holde oppe bosettingen langs kysten, samtidig som de skal være konkurransedyktige aktører i et globalisert fiskevaremarked. Etter vår mening er ikke filetindustrien egnet som politisk virkemiddel, sier Henriksen i en pressemelding.

Sammen med forskerkolleger har han studert utviklingen i norsk fiskeindustri fra etterkrigstiden til i dag.

Samfunnsansvar

Etter krigen hersket bred politisk enighet om en strategi for modernisering og industrialisering av Nord-Norge generelt, og Finnmark spesielt. Dermed satset man stortilt på filetindustri, som ble bygd opp med sterk offentlig støtte.

- Dette prosjektet bidro til å etablere en slags samfunnskontrakt der det offentlige, med filetindustrien og tilhørende trålere, ble stående som garantist for sysselsetting og bosetting i distriktene, forteller Henriksen.

Nedgangstider

Optimismen fra etterkrigstiden står i sterk kontrast til den vanskelige situasjonen de siste tiårene. På førti år er antall norske filetbedrifter redusert fra 100 til 10. Dette skyldes en rekke faktorer, både konkurranse i markedene, bortfall av subsidier, endringer i leveringsplikten for trålerne, globalisering og høye kostnader.

Selv om rammebetingelsene er helt andre nå enn

ved starten, er ikke forventningene om filetindustrien som samfunnsbærende sektor forandret. Det hersker fortsatt en oppfatning om at fiskeindustrien skal sørge for sysselsetting og bosetting langs kysten, mens kravene til effektivitet og konkurransekraft i internasjonale markeder blir stadig sterkere.

- Det er avviket mellom forventninger og realiteter som gjør at krisen i filetindustrien blir permanent, mener forskerne.

Edgar Henriksen har sammen med Bjørn-Petter Finstad og Petter Holm fra Norges fiskerihøgskole skrevet en artikkel til neste nummer av

Økonomisk fiskeriforskning med tittelen Fra krise til krise forvetninger og svik i norsk fiskerinæring. Artikkelen kan du laste ned via lenken til høyre.

Forskningen finansieres av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF).

06.06.12 kl 07:36

© Kyst.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/riKeZ1Gh>

- Industrien kan ikke bygge samfunn

Intrafish. Publisert på nett 06.06.2012 07:05. Profil: Nofima faglig.

Filetindustrien har ikke lenger forutsetninger for å innfri den samfunnskontrakten de er pålagt gjennom leveringsplikten til trålerne og driveplikten i land.

Terje Jensen/ Fiskeribladet Fiskaren

AM

Oppdatert: 05 juni 2012 04:58 PM

Det hevder Nofima-forskerne Bjørn-Petter Finstad, Edgar Henriksen og Petter Holm. De har laget ei utredning som en del av det såkalte Torskeprogrammet i regi av FHF hvor de tar utgangspunkt i en grundig analyse av filetindustriens fremvekst fra krise til krise her til lands.

Det fundamentale spørsmålet de stiller er: Hvorfor vedlikeholdes forventningene om at filetindustrien, en sektor som knapt kan bære sine egne kostnader, skal være ryggraden i kystsamfunnene?

Svaret de gir er langt på vei at samfunnskontrakter a la leveringsplikt og driveplikt i land er gått ut på dato, men at politikerne klamrer seg fast til dette i politisk retorikk.

I følge forskerne gikk det sånn noenlunde bra så lenge ressurstilgangen var på det nærmeste ubegrenset og staten bidro aktivt med støttemillioner gjennom Hovedavtalen. Men med stramme fiskekvoter og bortfall av statsstøtte, ble filetindustrien eksponert for lønnsomhetskrav fra internasjonale markeder. Og da er man ille ute i et høykostland som det norske.

Samfunnsbærer-myte På den ene siden er det åpenbart at rammebetingelsene gjør lønnsom filetproduksjon i Norge vanskelig. På den andre siden vedlikeholdes forestillingen om at fiskeribedriften skal bære kystsamfunnet. Det er i sameksistensen av disse to motstridende virkelighetsforståelser krisen blir permanent, heter det i utredningen fra Tromsø-forskerne.

I en presentasjon av to andre Nofima-forskere, Bjørn I Bendiksen og Bernt Dreyer, som ble lagt fram på FHLs årsmøte nå i vår, konkluderte disse også ganske entydig med at fiskeindustrien burde unngå produkter som kan produseres billigere i den globale verdikjeden. Et slikt produkt er frosne fiskefileter.

Symbolpolitikk? I utredningen fra Finstad, Henriksen og Holm går de langt i å si at samfunnskontrakten gjennom leveringsplikt og driveplikt i land, bare er symbolpolitikk, og egentlig en samfunnsmessig anakronisme.

Selv om den gamle samfunnskontrakten stadig holdes ved like, kan en stille spørsmål om dens reelle gjennomslagskraft og betydning.

Helga Pedersen Det er mest retorikk. I praksis er den for svak til å ha gjennomslag på tvers av globale strømninger, nasjonal politikk og økonomiske maktstrukturer, konkluderer de tre som arbeider med økonomisk fiskeriforskning på Nofima i Tromsø.

Som eksempel på dette bruker de tidligere statsråd Helga Pedersen og hennes program fra hun var fylkesordfører, fiskeripolitikk med finnmarksvri. Den karakteriserer forskerne som et forsøk på å få til en oppdatert samfunnskontrakt etter gammelt mønster, men nå med fylkeskommunen som garantist.

Pedersen prøvde seg i sin statsrådstid med distriktskvoter og begrensninger i strukturpolitikken som ei oppfølging av finnmarksvrien. Det er ikke så enkelt å se hvordan dette skal kunne gjennomføres. Det synes i hvert fall å forutsette en retur til proteksjonistiske løsninger og korporativt samrøre som har svinnende legitimitet, i hvert fall som en generell samfunnsmodell, heter det i utredningen. Hva er så løsningen på røret rundt leveringsplikt og industrivilkår på til sammen 40 - 50 trålkonsesjoner og et halvt dusin fiskeindustrianlegg nordpå?

Se det sier utredningen ingen ting om.

© Intrafish

Se webartikkelen på <http://ret.nu/rJ0v50U>

Oversikt over like treff

- *Industrien kan ikke bygge samfunn*

Fiskeribladet Fiskaren 06.06.2012

- Filétindustrien vil fortsette å dø ut

NRK Troms og Finnmark. Publisert på nett 05.06.2012 12:05. Profil: Nofima faglig, , harald stavseth.

Gammel storhet for fall: Etter flere tiår med stortilt produksjon, er nedgang nå trenden i fiskeindustrien. Foto: Thor Werner Thrane/NRK
Nedgangen ser ikke ut til å flate ut, ifølge forsker.

Den langsomme forvitningsprosessen vi ser nå, kommer til å fortsette, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima.

Han er sikker på at den norske fiskeindustrien nå nærmest ligger på sotteseng.

Slutten på en era

I over 50 år har man ment at stortilt produksjon av torskefilet skal sørge for vekst og velstand langs kysten, spesielt her i Nord-Norge.

Flere hundre milliarder skattekroner har blitt sprøytet inn i næringen, helt frem til for 10 år siden, da det ble forbudt. Men også andre land gjorde det samme, og markedet ble mettet på torsk.

Så lenge du kunne subsidiere denne industrien over Hovedavtalen, så gikk det for så vidt greit. Men også da hadde man problemer, sier Henriksen.

Taper terren

Lokale, regionale og nasjonale politikere har generasjon etter generasjon bygd opp forventninger om at velstand og lykke langs kysten skulle bygges på en stor og sterk filetindustri.

Den er etablert med så mye politisk prestisje at den har en slags samfunnskontrakt.

Det vi mener er viktig å ta opp til debatt, er hvor godt egnet filétindustrier er som et politisk virkemiddel. Vi er sterkt i tvil om den er det, sier Henriksen.

© NRK Troms og Finnmark

Se webartikkelen på <http://ret.nu/QQ0qGjYE>

Tror mesteparten av filetindustrien forsvinner

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 05.06.2012 07:03. Profil: Nofima.

I 50 år har politikere skapt forventninger om at en ulønnsom filetindustri skal sikre bosetting og arbeidsplasser langs kysten. Forskere fra Norges Fiskerihøgskole og Nofima mener mesteparten av filetindustrien kommer til å forsvinne.

- Så lenge man kunne subsidiere industrien over hovedavtalen, så gikk det for så vidt greit, men også da hadde man problemer, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima. Henriksen sier at industrien er etablert med så mye politisk prestisje at den har en slags samfunnskontrakt. -

Det vi mener er viktig å ta opp til debatt er hvor godt egnet filetindustrien er som et politisk virkemiddel. Da er svaret vårt at vi er sterkt i tvil om den er det, sier han.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/vTn063jR>

- Filetindustrien forsvinner

NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1. Sendt på radio/tv 05.06.2012 07:03. Profil: Nofima.

I 50 år har politikere skapt forventninger om at en ulønnsom filetindustri skal sikre bosetting og arbeidsplasser langs kysten. Forskere fra Norges Fiskerihøgskole og Nofima mener mesteparten av filetindustrien kommer til å forsvinne.

- Så lenge man kunne subsidiere industrien over hovedavtalen, så gikk det for så vidt greit, men også da hadde man problemer, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima. Henriksen sier at industrien er etablert med så mye politisk prestisje at den har en slags samfunnskontrakt. -

Det vi mener er viktig å ta opp til debatt er hvor godt egnet filetindustrien er som et politisk virkemiddel. Da er svaret vårt at vi er sterkt i tvil om den er det, sier han.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/tTDc8DPK>

Kvaliteten på fisk synker

Finnmarken. Publisert på trykk 25.05.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 6.

Statlig kontroll kan være nødvendig for å sikre at Norge produserer fisk av høy kvalitet. Dette ble luftet på årsmøtet i Norges Kystfiskarlag.

Forsker Edgar Henriksen fra Nofima sa på møtet at det gjennomsnittlige kvalitetsnivået på fanget fisk er på vei ned. Mens krokfanget fisk gir best kvalitet, og garn og snurrevad gir dårligere kvalitet, er det likevel garn og snurrevadfangstene som øker.

© Finnmarken

FINNMARK NÆRINGSLEVE

Ø Fredag 25. mai 2012

Tjente godt på mer vind
Det er penger å tjene på vindkraft. Fred Olesen Renevablen, som samarbeider med Finnmark Kraft som eier og produsent av vindkraft i Finnmark, fikk et godt resultat i årets første kvartal. Driftsresultatet på 87 millioner kroner var mer enn dobbelt så høyt som året før. Mer vind, er selskaper forklaring på resultatet. Fred Olesen Renevablen har fire vindparker i Skandland og tre i Sverige.

Nilsen velger bort Hasvik
Borger Nilsen kan ha blitt på et tidspunkt i Ålsmund når han går av som leder for Norges Fiskarlag. – Vi vil først finne ut hva vi vil, men etter 12 år i en stilling som Trondheims, kan det bli en utstilling i borette seg fra Hasvik. Spesielt har jeg fått mange venner og kjente på Samnærve, og Ålsmund er en by som passer oss godt, sier Nilsen til FiskeribladetFiskerierne.

Kvaliteten på fisk synker
Statlig kontroll kan være nødvendig for å sikre at Norge produserer fisk av høy kvalitet. Dette ble luftet på årsmøtet i Norges Kystfiskarlag. Forsker Edgar Henriksen fra Nofima sa på møtet at det gjennomsnittlige kvalitetsnivået på fanget fisk er på vei ned. Mens krokfanget fisk gir best kvalitet, og garn og snurrevad gir dårligere kvalitet, er det likevel garn og snurrevadfangstene som øker.

NYBILSALGET 2011

Brukte 1,2 milliarder

Finnmarkingene spanderte mer enn 1,2 milliarder kroner på bilkjøp og verkstedgjester i 2011. Det viser Finnmark Næringsleves gjennomgang av forhandlerens regnskapsattall.
Viljars Mathis
smil@finnmark.no

De største bilkjøper gikk til kjøp av nye bil. Billettsalget i Finnmark vokste seg 1284 nye personbiler og 330 nye varebiler i løpet av 2011. I fjor var det enda mer spanderte. Da ble det registrert 1373 nye personbiler og 446 nye varebiler.

Men bilhandelen er ikke den eneste lukrative bransjen man kan snakke på. Det samlede overskuddet for bilhandlere utgjorde ikke mer enn drøye 10 prosent av omsetningen. 76 av 98 handlere avsluttet 2010 med underskudd for året.

Vokser i Alta
Markedsandelen kan dekket flytte og fersk. Alta Motorsenter som 2010 var fremst blant bilhandlere, har virkelig vokst opp til andreplass i 2011. Selskapets driftsresultat vokste med hele 55 millioner kroner fra 2010 til 2011. De endte i fjor på 135 millioner kroner.

Alta Motorsenter gjorde Kia til det mest solgte bilmerket i Alta i 2011, men det var ikke hovedforklaringen til den sterke omsetningen. De nye agenter på Mercedes-Benz og Peugeot bidro mye.

Kia til østfylket
– Vi har jobbet med Kia i 16 år og er godt fornøyd med salget også nå langt i år. Med Peugeot og Mercedes-Benz i tillegg, har vi et bredt og godt tilbud, sier daglig leder Ole Steinar Østlyngren i Alta Motorsenter. Selskapet har investert 20 millioner kroner i nye verksteder for å kunne yte service til den voksende kundekretsen.

Kia, som importøren av Berndt O. Steen, ble tredje på bilkjøp i Øst-Finnmark i kjøper av lastebil. Salgsveien i Alta har fått importøren til å sikre en forhandler i østfylket.

Fra minus til pluss
Berndt O. Steen som også er importør av Peugeot og Mercedes-Benz, har all grunn til å være tilfreds med utviklingen i Finnmark. Merkeforhandleren Steen Autoen i Hammerfest sendte resultat fra minus til pluss i 2011.

– Vi har hatt markedet med oss, sier daglig leder Frank Eriksson. Eriksson har jobbet med Steen Autoen siden 2008 og har sendt både sykkelsalget og negativt regnskapsresultat. På fire år ble driftsresultatene dobbelt.

Viljars Mathis har tatt Kirkensens Bil til å vokse og er med på sikre Volkswagen teppesjoggen i Finnmark. Foto: Viljars Mathis

Kvalitetssvikt sjokkerer

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 25.05.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 5.

Sak 1 på Råfisklagets årsmøte: Vi er verdens beste sjømatnasjon. Sak 2: Over halvparten av norsk ferskfisk holder ikke mål kvalitetsmessig, og det blir bare verre og verre...

Kontrastene kunne knapt vært større enn under første dag av Råfisklagets representantskapsmøte i Tromsø onsdag denne uka.. Terje Kjølåsøy, tidligere Aker-leder og nå daglig leder i Ålesundfisk, hevdet under møtet at over halvparten av den fiskene de tilbys fra norske fiskere, ikke er i henhold til kvalitetsforskriften..

Han viste eksempler fra nå i vinter på hele billaster av torsk og hyse som var sterkt kvalitetsforringet og nærmest ødelagt av dårlig bløggning og spalting. Blir verre - Over 50 prosent av den ferske hysa har tildels alvorlige kvalitetsmangler, og minst 25 prosent er ikke egnet til fersk anvendelse. Dette gir store verditap og undergraver tilliten til norsk fisk ute, hevdet Kjølåsøy i Ålesund-bedriften som nå er ute av mottak og produksjon, og kun driver markedsføring og salg.. Kjølåsøy sa han var hundre prosent sikker på at utviklingen nå går i feil retning, noe han også har forskningsmessig støtte for. En undersøkelse gjennomført av Nofima i Tromsø, som vi har omtalt i Fiskeribladet Fiskaren tidligere, konkluderte med at en stadig større andel av de norske landingene kommer fra de fartøygruppene som leverer dårligst kvalitet, nemlig store båter som fisker med garn eller snurrevad, mens det blir en stadig mindre andel av ettertrakta kvalitetsfisk fra line og juksa. - Fiskerne satser på kvantum i stedet for kvalitet. Kvalitet belønnes ikke, og lønner seg derfor ikke, er blant konklusjonene som Edgar Henriksen i Nofima har presentert på Kystfiskerlaget årsmøte tidligere i mai, og gjentok på Råfisklagsmøtet denne uka. Aller verst blir det under styrtfisket vinterstid. Kjølåsøys «skrekkbilder» fra kaikanten skrev seg da også fra rekordukene i mars..

- De ble betegnet som «gode gamle dager». Men slike dager kan jeg betakke meg for, sa Kjølåsøy

FISKERIBLADET FISKAREN FREDSAG 25. MAI 2012
NYHETER 5

Kvalitetssvikt sjokkerer

ÅRSMØTE

Sak 1 på Råfisklagets årsmøte: Vi er verdens beste sjømatnasjon. Sak 2: Over halvparten av norsk ferskfisk holder ikke mål kvalitetsmessig, og det blir bare verre og verre..

Kontrastene kunne knapt vært større enn under første dag av Råfisklagets representantskapsmøte i Tromsø onsdag denne uka..

Terje Kjølåsøy, tidligere Aker-leder og nå daglig leder i Ålesundfisk, hevdet under møtet at over halvparten av den fiskene de tilbys fra norske fiskere, ikke er i henhold til kvalitetsforskriften..

Han viste eksempler fra nå i vinter på hele billaster av torsk og hyse som var sterkt kvalitetsforringet og nærmest ødelagt av dårlig bløggning og spalting.

Blir verre

Over 50 prosent av den ferske hysa har tildels alvorlige kvalitetsmangler, og minst 25 prosent er ikke egnet til fersk anvendelse. Dette gir store verditap og undergraver tilliten til norsk fisk ute, hevdet Kjølåsøy i Ålesund-bedriften som nå er ute av mottak og produksjon, og kun driver markedsføring og salg..

Kjølåsøy sa han var hundre prosent sikker på at utviklingen nå går i feil retning, noe

han også har forskningsmessig støtte fra En undersøkelse gjennomført av Nofima i Tromsø, som vi har omtalt i Fiskeribladet Fiskaren tidligere, konkluderte med at en stadig større andel av de norske landingene kommer fra de fartøygruppene som leverer dårligst kvalitet, nemlig store båter som fisker med garn eller snurrevad, mens det blir en stadig mindre andel av ettertrakta kvalitetsfisk fra line og juksa.

- Fiskerne satser på kvantum i stedet for kvalitet. Kvalitet belønnes ikke, og lønner seg derfor ikke, er blant konklusjonene som Edgar Henriksen i Nofima

har presentert på Kystfiskerlaget årsmøte tidligere i mai, og gjentok på Råfisklagsmøtet denne uka. Aller verst blir det under styrtfisket vinterstid. Kjølåsøys «skrekkbilder» fra kaikanten skrev seg da også fra rekordukene i mars..

- De ble betegnet som «gode gamle dager». Men slike dager kan jeg betakke meg for, sa Kjølåsøy til en stum forsamling fiskere.

Trekker ikke

Det paradoksale er at fiskekjøperne kjøper denne fisken av dårlig kvalitet til full pris. Bare 0,24 prosent av den fisken som

Ber næringa rydde

Fiskerne vil ha myndige berne med på en storallt kvalitetsdag..

...nå, blant annet med Mattiljøret og Liv Holmefjord

Fiskeritilsynet tilkale på kaikanten for fullt. Det kan de gjennom, folge fiskeritilsynet Liv Holmefjord.

- Dette er sjømatnæringsansvar. Fiskeritilsynet har vistens ressurser eller kompetansen som trengs til å gjennomføre denne aktiviteten i dag, hevdet Holmefjord på Råfisklagsmøtet.

- Vi har muligens enkelt-

personer som kan gjøre en jobb.

Men som stat betalt er vi ikke rustet til å gjøre den jobben som Kontrollverket gjorde for, sa fiskeritilsynet.

Han viste til at det var politikere som i sin tid som ga Mattiljøret ansvar for kvalitetskontrollen. - Skal vi trappe opp må det tilfelle tas opp av politikere, fastslo han.

Holmefjord viste til flere eksempler hvor næringa selv har bedt om dette ansvaret, og om å la rydde opp selv. Det var blant annet tilfelle da det ble diskutert røktregulering i Reguleringsperiod.

Nytteløst?

- Det er skrekkelig å se det som nå skjer etter at vi har snakket om viktigheten av optimal kvalitet på fisken i alle disse årene, sa Jan A Johnsen fra Brønnøysund som er organisasjonsveteran..

erje.jensen@fbfi.no Telefon: 77 05 90 21

Les mer på [fbfi](#)

til en stum forsamling fiskere. Trekker ikke Det paradoksale er at fiskekjøperne kjøper denne fisken av dårlig kvalitet til full pris. Bare 0,24 prosent av den fisken som ble landet i vinter fikk prisreduksjon, viser statistikkene fra Norges Råfisklag. Det er situasjonen til tross for at fiskekjøperne kan trekke inntil 40 prosent av minsteprisen for kvalitetsforringet fisk..

- Fiskerne har et stort ansvar for det som skjer..

Men når fiskekjøperne ikke bruker de prismekanismene vi har i slike sammenhenger, så har de også et klart ansvar for det som skjer, hevdet Råfisklagets styreleder Robert Hansen under kvalitetsdebatten i Tromsø.

Råfisklaget tar nå til ordet for en ny omfattende kvalitetsdugnad a la det man hadde for 20 år siden med Kvalitetsbølgen. Nytteløst? - Det er skrekkelig å se det som nå skjer etter at vi har snakket om viktigheten av optimal kvalitet på fisken i alle disse årene, sa Jan A Johnsen fra Brønnøysund som er organisasjonsveteran.. erje.jensen@fbfi.no Telefon: 77 05 90 21 Han for sin del er garnfisker..

- Før i tiden kunne garnene godt stå over helga. Nå er det utenkelig. Men samtidig er det sånn at vi mister kontrollen på den gode kvaliteten i 12 - 1 - tiden på dagen når vi blir liggende ved kai i kø for å få levere. Da har vi tapt. Så her må hele kjeden ta et ansvar for å få oss ut av uføret, appellerte Johnsen.

SJOKKBILDER: Terje Kjøløy i Ålesundfisk viste sjokkbilder av store mengder ødelagt fisk. FOTO:

TERJE JENSEN på Råfisklagets representantskapsmøte.

- Dette er ikke unntaket. Det er regelen, presisterte fiskeelgeren FBFI FiskeribladetFiskaren

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Ønsker Kontrollverket tilbake

Intrafish. Publisert på nett 14.05.2012 07:10. Profil: Nofima faglig.

Dårlig kvalitet på norsk fisk er i ferd med å undergrave det som skulle være næringas viktigste fortrinn. Nå ber fiskerne om å få Kontrollverket tilbake på kaikanten.

Jon Eirik Olsen/ Fiskeribladet Fiskaren

14 mai 2012 06:04 AM

Oppdatert: 11 mai 2012 03:55 PM

Fiskeridirektoratets Kontrollverk var i sine velmaktsdager ikke noen sikker vinner blant fiskerne langs kysten. Men nå hever det seg røster for å få blåst nytt liv i den tidligere kontrollstaten. Grunnen er en tilsynelatende håpløs kamp for bedre kvalitet på norsk fisk.

Uheldig utvikling Det litt spesielle kravet dukket opp på Landsmøtet i Norges Kystfiskarlag i Svolveer nylig, der kvalitetsproblematikken ble grundig belyst i ressursdebatten. Ikke minst pekte Nofima-forsker, og tidligere fisker, Edgar Henriksen, på en del utviklingstrekk i næringa som bidrar til at det gjennomsnittlige kvalitetsnivået på norsk fisk er for nedadgående. En opplysning som ikke ble imøtegått av landsmøtorepresentantene - heller tvert imot.

Mest er best Henriksen pekte på paradokset i at krokfanget fisk gir generelt best kvalitet - og er på nedtur i landingsstatistikkene. Mens garn og snurrevad står for generelt lavere kvalitet - og øker sin fangstandel. Og sist, men ikke minst:

- Større fangster gir dårligere kvalitet - men fangstene bare øker, sa Nofima-forskeren.

Pris - kvalitet Når man så legger til at en uheldig kvalitetsutvikling framskyndes av en stadig mindre tydelig kobling mellom pris og kvalitet, så

er bildet komplett.

- Det kan se ut til at en stor fangst ofte blir bedre betalt, enn en mindre fangst med topp kvalitet, antydet Henriksen, og tilkjennega stor forståelse for de yrkesutøverne som arbeider fram fiskeråstoff av god kvalitet, men ikke får betalt for innsatsen.

Fort og gale I debatten ble det pekt på flere grunner til at næringa er på vei inn i et kvalitets-uføre. Både strukturpolitikk, reguleringsopplegg, sesongvariasjoner og arbeidskrafttilgang ble nevnt. Resultatet ble ifølge Henriksen at tid blir en knapphetsfaktor.

- For rederiene blir det bedriftsøkonomisk riktigere å satse på fort og gale, enn å satse på kvalitet, konkluderte han, og understreket at vurderingene av forholdet mellom redskap, fangststørrelse og kvalitet var basert på et generelt gjennomsnitt, og ikke den enkelte fisker eller båt.

Mellom ørene Mot et slikt bakteppe dukket så Kontrollverket opp i debatten, for noen år siden fiskerimyndighetenes aktør på kaikanten, midt inne mellom fisker, kjøper og lovverket. Ofte omstridt, men altså ikke verre enn at tanken om en gjenoppstandelse ble luftet av flere landsmøtorepresentanter.

- Er fiskerinasjonen Norge tjent med denne utviklinga? Kan vi gjøre noe, spurte Henriksen, og antydet at løsningen nok heller lå mellom ørene på fiskeren enn mellom rekkene på båten, som han uttrykte det.

© Intrafish

Se webartikkelen på <http://ret.nu/SixMWutV>

med «bra kvalitet». Dermed finnes det ikke noen grunn til å betale mer for «god kvalitet».. Fisken havner i same parti, uansett. Og store fangster gir sikkerhet for produksjonen. Om en del av fangsten heller ikke holder «bra kvalitet», så finnes det avsetning for den fisken også, om enn kanskje med tap. Andre er bedre - Hvis fiskerinæringa ikke ser seg tjent med en slik fastlåst situasjon, så finnes det mulige tiltak, sier Nofima-forsker Edgar Henriksen, og viser til at land som Færøyene og Island har et bedre kvalitetsrykte ute på markedene enn Norge. Kvotetrek? Kontrollverket i ny versjon er allerede nevnt, og forskeren peker også på bruksbegrensninger, maks fisketid for garn, maks fangststørrelse for snurrevad og eventuelt andre kapasitetstiltak om bord som mulige tiltak. «Våpen» for det nevnte Kontrollverket vil også kunne bli et tema, og Henriksen ser for seg at destruksjon av dårlig kvalitet og kvotetrek på 150 prosent av slik fisk, burde kunne ha effekt. Ødeleggende På Landsmøtet i Kystfiskarlaget sto denne problemstillingen på dagsordenen, og oppfordringen om å ta tak i kvalitetsutfordringene kom fra både fiskerne sjøl og fra myndighetene. - Vi kan ikke tillate oss å ødelegge fisken vår, sa statssekretær Kristine Gramstad i Fiskeri- og kystdepartementet på møtet Svolvær.

PÅ KAIKANTEN: Kanskje kan Fiskeridirektoratets folk igjen gjøre en jobb i kvalitetskontrollen på kaikanten? Etaten er fortsatt på plass i miljøet,

men i dag bare som ressurskontrollører. ARKIVFOTO Edgar Henriksen KVALITETSTORSK: Her er torskefangst av god kvalitet. ILL.FOTO FBFI FiskeribladetFiskaren 19.mars 2012

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Uten kontroll

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 14.05.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 2.

I 1999 opphørte Fiskeridirektoratets Kontrollverk som egen avdeling i direktoratet.. På Landsmøtet i Norges Kystfiskarlag i Svolvær nylig kom det fram at fiskerne ønsker Kontrollverket tilbake. Vi lever i sannhet i den siste tidl.

Bakgrunnen var en debatt om kvaliteten på norsk fisk der Nofima-forsker Edgar Henriksen viste en del utviklingstrekk som bidrar til fallende kvalitetsnivå. Det viste seg at deltakerne på landsmøtet var enig med forskeren..

En av årsakene til den lavere kvaliteten skal være tid, altså at fiskerne (og fiskekjøperne) har det for travelt. Det vurderes som mer lønnsomt for rederiene å satse på fort og galt, isteden for å satse på høyere kvalitet..

Under det svært gode fisket i Lofoten og Vesterålen tidligere i år ble det også påpekt at de store volumene som ble landet på kort tid gikk hardt ut over kvaliteten på fisken, både på sjø og land..

Fiskerne og til dels også fiskekjøperen ser altså ut til å prioritere volum fram for kvalitet. Gitt at disse er oppgående forretningsfolk og at faktorenes orden er likegyldig skulle man i teorien kunne oppnå omtrent samme økonomiske resultat ved å selge litt fisk til høy kvalitet og dermed høy pris, som ved å selge mye fisk av lavere kvalitet og dermed lavere pris. Problemet med dette regnestykket er øyensynlig at prismeaksjonen ikke fungerer. Det betales ikke mer for god kvalitet og det trekkes ikke for dårlig kvalitet. Dermed har man ingen økonomisk grunn til å anstrenge seg for å øke kvaliteten. Det er mer lønnsomt å fylle båt og kai. Sånn sett er det som skjer helt logisk og rasjonelt på kort sikt..

En av årsakene til at fiskekjøperne ikke benytter seg av muligheten til å redusere prisen til fisker ved dårlig kvalitet skal være redselen for å miste båter til nabobruket. Konkurransen om råstoffet er så hard at man velger å se gjennom fingrene med problemet. Dermed fungerer ikke prisen

2 MENINGER
MANDAG 14. MAI 2012 FISKERIBLADET FISKAREN

Publisert: 14.05.2012
Redaktør: Bjørn Høge

Dokument: den Eiken Olfsson Nygård
Redaktør: Nils Torvik

fiskeribladetfiskaren.no **fbfi.no**
 Fiskeribladet Fiskaren etableres etter 100 år av utgivelse under navnet Fiskeribladet. Bladet er registrert av utgivelsen som en opplysnings- og kulturaktivitet. www.fiskeribladetfiskaren.no
 Ansvarlig: Nils Torvik | Postboks 20, 46 Svolvær, 6805 Svolvær, Lofoten, Vesterålen | Tlf: 77 24 20 20

Fiskeribladet Fiskaren

En uanhengig avis for Kyst-Norge

Uten kontroll

I 1999 opphørte Fiskeridirektoratets Kontrollverk som egen avdeling i direktoratet. På Landsmøtet i Norges Kystfiskarlag i Svolvær nylig kom det fram at fiskerne ønsker Kontrollverket tilbake. Vi lever i sannhet i den siste tid.

Bakgrunnen var en debatt om kvaliteten på norsk fisk der Nofima-forsker Edgar Henriksen viste en del utviklingstrekk som bidrar til fallende kvalitetsnivå. Det viste seg at deltakerne på landsmøtet var enig med forskeren..

En av årsakene til den lavere kvaliteten skal være tid, altså at fiskerne (og fiskekjøperne) har det for travelt. Det vurderes som mer lønnsomt for rederiene å satse på fort og galt, isteden for å satse på høyere kvalitet.

Under det svært gode fisket i Lofoten og Vesterålen tidligere i år ble det også påpekt at de store volumene som ble landet på kort tid gikk hardt ut over kvaliteten på fisken, både på sjø og land.

Fiskerne og til dels også fiskekjøperen ser altså ut til å prioritere volum fram for kvalitet. Gitt at disse er oppgående forretningsfolk og at faktorenes orden er likegyldig skulle man i teorien kunne oppnå omtrent samme økonomiske resultat ved å selge litt fisk til høy kvalitet og dermed høy pris, som ved å selge mye fisk av lavere kvalitet og dermed lavere pris. Problemet med dette regnestykket er øyensynlig at prismeaksjonen ikke fungerer. Det betales ikke mer for god kvalitet og det trekkes ikke for dårlig kvalitet. Dermed har man ingen økonomisk grunn til å anstrenge seg for å øke kvaliteten. Det er mer lønnsomt å fylle båt og kai. Sånn sett er det som skjer helt logisk og rasjonelt på kort sikt.

En av årsakene til at fiskekjøperne ikke benytter seg av muligheten til å redusere prisen til fisker ved dårlig kvalitet skal være redselen for å miste båter til nabobruket. Konkurransen om råstoffet er så hard at man velger å se gjennom fingrene med problemet. Dermed fungerer ikke prisen som regulator.

Tradisjonelt er deler av fiskerinæringen volumorientert. Mer er bedre enn mindre, og jo større landinger jo bedre. Man måler suksess i tonn og ikke i kroner på bunnlinja. Dersom man i tillegg ikke får bedre betalt for å anstrenge seg for å heve kvaliteten er det liten grunn til å gjøre det. At dette over tid vil svekke Norges posisjon i markedene har man tydeligvis ikke tid til å tenke over.

Riktig prioritering?
Elok Mattilsynet ansvar for kvalitetskontrollen av fisk. Ikke rart de ikke finner noe galt med torsken. De bruker all sin tid på å lete etter bly og kadmium i laksen som skal til Russland.

Sushi til folket?

Folk spiser stadig mer sushi. På restaurant og fra take-away. Og mange har begynt å lage sushi hjemme.

GJESTEN
 Arun Hovsen, Nofima
 Iversen er forsker ved Nofima.

Gjesterkribber:
KRIST Røskan Iversen
AUDUN Lovren
BARNAR Tøftedal
TRUDE Olfsson
INGE Halseth
HALFDAN Møntveit

Etter en «flyting start», med stor oppmerksomhet og godt salg, så dapper interessen av

Sushi er en balansegang mellom det estetiske og det smaglige. Sushi er på sitt beste et kaldt fisk lages på bakken ris, og spises direkte. I butikken må det kompromiseres til både transporten og benyttet til rotter tilsette av sushi en må lages for en viss holdbarhet. I dag har det mest av butikksushi 2-3 dagers holdbarhet. Men holdbarheten kommer med et kostnad, det må brukes ris som blir tørret og hardere å spise, og smaglig. Det begrenset. Resultatet blir en oppopplevelse som ligger langt fra gourmetopplevelse man kjenner med sushi.

Vi ser riktignok eksempler på sushi som er mer spennende og interessante, med kortere holdbarhet. Man kan bruke grønnsaker som eller blir brukt for eksempel avokado, og man kan bruke ingredienser som tilberedt fisk og kribber. Og med et produkt som ligger mer i restaurantopplevelse, og som kan være høyere, gir det også rom for å bruke flere og flere ingredienser. Men de enkelte sushiutvalgene i dag bare kan ikke erstatte og varansvarer som råstoff, ser vi at de store gourmetopplevelse lett kan innholde både kunnighet, til kunnig og kanskje andre typer holdbar.

Selv om konsumert øker, er vi ikke på bunnlina på holdbarhet og å treffe et godt pris-praktisk holdbarhet begrenset voksten. Det er kanskje på tide å gi opp og søke sushi-utvalget mer å velge if

som regulator..

Tradisjonelt er deler av fiskerinæringen volumorientert. Mer er bedre enn mindre, og jo større landinger jo bedre. Man måler suksess i tonn og ikke i kroner på bunnlinja. Dersom man i tillegg ikke får bedre betalt for å anstrenge seg for å heve kvaliteten er det liten grunn til å gjøre det. At dette over tid vil svekke Norges posisjon i markedene har man tydeligvis ikke tid til å tenke over..

Riktig prioritering? Etter at Kontrollverket ble nedlagt i 1999 overtok Mattilsynet ansvaret for kvalitetskontrollen av fisk. Ikke rart de ikke finner noe galt med torsken. De bruker all sin tid på å lete etter bly og kadmium i laksen som skal til Russland.. Det betales ikke mer for god kvalitet

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Landsmøte for kystfiskerne

Bladet Vesterålen. Publisert på trykk 04.05.2012. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 5.

SVOLVÆR: Norges Kystfiskarlag holder sitt landsmøte i Lofoten i dag.

T K J

Landsmøtet startet i går, der statssekretær i Fiskeri- og Kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Det var ministeren selv som skulle holde dette innlegget, men Lisbeth Berg-Hansen måtte i regjeringssmøte og kunne derfor ikke møte.

Berg-Hansen skulle også i møte med Øksnes kommune under landsmøtet i Svolvær, men dette møtet ble heller arrangert i Oslo, da ordfører Jørn Martinussen tok veien dit i går.

Bladet Vesterålen har ikke rukket å få vite hva dette møtet skulle dreie seg om.

Aktuelle temaer Regulering, fordeling og kvalitet av norsk arktisk torsk i lys

av bestandsutvikling og endringer i flåtestruktur, var temaer som statssekretær Kristine Gramstad og forsker Edgar Henriksen fra Nofima tok for seg som innledere.

Erstatningsoppgjør for fiskere ved yrkesskade var tema da innleder advokat Knut Pedersen hadde ordet i går.

Kampen om havarealene, utfordringer knyttet til nye næringers inntog på fiskefeltene var tema da statsviter Bente Aasjord innledet til debatt.

Bildetekst: Paul Jensen, Norges Kystfiskarlag. (Foto: Trond K. Johansen)

© Bladet Vesterålen

Bladet Vesterålen Fredag 4. mai 2012
Nyheter
5

m i Meløya

Anbefaler trege linjer i distriktene

Distrikthøgskoleledet i distriktene er ikke samarbeidskompetent levement, sier en rapport fast. Distrikthøgskoleleder er rapportert av kystfiskerne, melder Nofima.

Oppsettet vurderes det fram at det er mye å lære på og en breivik, breivikskole, og det er ca 300.000 som i dag ikke har noen form for breiviksskole.

Det er et stort behov for breiviksskoler, sier statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, som i går holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Få reaksjoner hos Breivik

Oslo (NTB): Fiskeridepartementet har fått mange reaksjoner på landsmøtet i Svolvær, men statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, sier hun ikke har fått noen reaksjoner fra Breivik.

Statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

SAS med milliardtap

Stockholm (NTB): Flyselskapet SAS har et underskudd på 1,1 milliard svenske kroner for året i fjor, skriver Svenska Dagbladet.

SAS har et underskudd på 1,1 milliard svenske kroner for året i fjor, skriver Svenska Dagbladet.

Landsmøte for kystfiskerne

SVOLVÆR: Norges Kystfiskarlag holder sitt landsmøte i Lofoten i dag.

Landsmøtet startet i går, der statssekretær i Fiskeri- og Kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Statssekretær i fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad, holdt et innlegg om hva som skjer med torsken.

Lise og Vigard liker å være på besøk i sauoppsett.

Prishistorisk tankekors

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 02.05.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 3.

- Da Norges Kystfiskarlag ble stiftet i 1987, fikk vi bedre pris for torskenn enn i dag. Det er et tankekors som kommer i søkelyset når vi nå skal markere 25-årsjubileum.

Jon Eirik Olsen Harstad Det sier Kystfiskarlagets leder, Paul O. Jensen, foran Landsmøtet i Svolvær denne uka. Torsdag samles troppene, med torskenn som hovedtema. Da skal både reguleringer, ressursfordeling og kvalitetsaspektet belyses. Fredag står bruken av havarealene i sentrum, med oljevirksomhet, oppdrett og havkraftproduksjon som stikkord. Struktur og pris - Det er nok av viktige ting for næringa å ta fatt i, og for egen del vil jeg bruke åpningstalen til å se ting litt i historisk perspektiv etter 25 år. Hva har vi oppnådd? Hva har vi ikke oppnådd? Og hvorfor? - Hvordan stemmer den nevnte prisutviklingen med den øvrige utviklingen i næringa? Har vi strukturert oss så langt at torskenn i dag er blitt et bulk-produkt som ikke fortjener bedre pris? Dette bør bli en problemstilling når statssekretær Kristine Gramstad i Fiskeri- og kystdepartementet innleder på første møtedag, sier Jensen.

At strukturpolitikken også kan ha markedsmessige konsekvenser, skal diskuteres når Nofima-forsker Edgar Henriksen tar fatt på sin del av samme sak. Finans og børser? - Når man hører argumentene i en del av den politiske debatten rundt fiskerinæringa er det også naturlig å be departementet om en avklaring: Hvem er det de forvalter fiskeressursene på vegne av? Er det finansnæringa og børsen, eller er det kystbefolkningen og fellesskapet - slik det framstilles i festtaler? Her bør det komme noen avklaringer, sier Jensen, og har forventinger til statssekretær Gramstad, selv om han beklager at statsråden ikke kommer til Landsmøtet, slik det opprinnelig var annonsert. Splitt og hersk Forholdet mellom næringa og myndighetene går igjen i flere av temaene på møtet, og Jensen nevner blant annet det som har blitt en følelsesladet debatt rundt Kystfiskeutvalget. -

3

NYHETER

Lovbrudd: En utenlandsk statsborger vil bli forvist fra Norge etter smuglerforsøk med fisk. Det var fredag kveld forfattet en mann i begynnelsen av 40-årene å smugle 200 kilo fisk over grensa fra Norge til Finland.

Prishistorisk tankekors

LANDSMØTE
- Da Norges Kystfiskarlag ble stiftet i 1987, fikk vi bedre pris for torskenn enn i dag. Det er et tankekors som kommer i søkelyset når vi nå skal markere 25-årsjubileum.

Jon Eirik Olsen
Harstad

UTTFORDRER: Et dagens løve torskpris er resultat av strukturpolitikken? spør Kystfiskarlagets leder Paul Jensen når han i morgensamler sine tropper til Landsmøtet i Svolvær. AVBILDNING: JON EIRIK OLSEN

Fakta: Kystfiskarlaget
Stiftet i september 1987 i Flakstad i Lofoten, under navnet Kystfiskerens Forening. Initiativtaker og forfatter da var Steinar Friis, som forfattet har stiftelsen i organisasjonen.
Foreningen ble stiftet som et korrektiv til Norges Fiskarlag, som man mente for ikke godt prioriterte havfiskefeltene på bedring av den tradisjonelle kystfiskerens interesser.
Da foreningen i 1990 fikk anerkjennelse på statsnivå og ble gruppeorganisasjon i Fiskarlaget, ble den med modernisering og etablerte et tiftelseledersorganisasjonsalternativ under navnet Norges Kystfiskarlag.

Hvem er det de forvalter fiskeressursene på vegne av? Er det finansnæringa og børsen, eller er det kystbefolkningen og fellesskapet - slik det framstilles i festtaler? Her bør det komme noen avklaringer, sier Jensen, og har forventinger til statssekretær Gramstad, selv om han beklager at statsråden ikke kommer til Landsmøtet, slik det opprinnelig var annonsert.

Splitt og hersk
Forholdet mellom næring og myndighetene går igjen i flere av temaene på møtet, og Jensen nevner blant annet det som har blitt en følelsesladet debatt rundt Kystfiskeutvalget.
- Rettigheter til noen og ikke til andre, i en sak der jeg ser klare spor av splitt og hersk underveis. Dette er en vanskelig sak, der vi også er splittet innad hos oss i Kystfiskarlaget, konstaterer han.

Latterliggjøres
- I tidligere tider har vi hatt små anlegg og lokale aktører å forholde oss til som fiskere. Det har gått noenlunde greit. I dag er både anleggene og selskapene av helt andre dimensjoner. Når vi nå tar opp problemstillinger opplever vi at selskapene bagatelliserer og latterliggjør kystfisket. Det er selvfølgelig helt uakseptabelt. Et minstekrav må være at man behandler sine naboer med respekt, sier lederen i Kystfiskarlaget, og stiller nyaktig samme krav til olje/seismikk-aktiviteten utenfor kysten.

publisert 02.05.2012 klokke 17:05:02

Båter til 75 mill.
FRTTOSBÅTER: Det finnes 750.000 frittosbåter i Norge. Verden er anslått til 75 millioner kroner, viser en undersøkelse, melder Alltidsbladet / NTB. Totalt bruker nordmenn 6,25 milliarder kroner årlig på båt, viser Båttillitsundersøkelsen 2012 som Opus Probus har gjennomført for Kjøpergilde Norge Forbruk og Nordica, skriver Alltidsbladet. Alle de båtene er med plastdekk, glassfiber og bare 10 prosent av båtene er av tre, viser undersøkelsen.

Dyrkorn Frittd
VE: Ansettelse 700 mda - 7 Fomalgje 700 mda

RYDDESALG

Krepselne: Krepse Vel kr 235,- eks mva. **Tilbud kr 198,- eks mva**
Krepselne: Gryttafjorden Vel kr 255,- eks mva. **Tilbud kr 198,- eks mva**
Krepselne, Ellingsøy: Vel kr 238,- eks mva. **Tilbud kr 149,- eks mva**

Redigert opp så har vi et utvalg i våre tidsskrift. For mer informasjon, oppå www.dyrkornfrittd.no

Rettigheter til noen og ikke til andre, i en sak der jeg ser klare spor av «splitt og hersk» underveis. Dette er en vanskelig sak, der vi også er splittet innad hos oss i Kystfiskarlaget, konstaterer han. Når det gjelder bruken av havet er oljenæringa og havkraft selvsagte emner for debatt, med rikelig konfliktstoff i seg. - Men jeg vil også trekke fram oppdrett/havbruk. Nye gigantanlegg plasseres nå ut, og vi er redd for at disse anleggene har vesentlig større miljøeffekt enn folk flest vet om. Latterliggjøres - I tidligere tider har vi hatt små anlegg og lokale aktører å forholde oss til som fiskere. Det har gått noenlunde greit. I dag er både anleggene og selskapene av helt andre dimensjoner. Når vi nå tar opp problemstillinger opplever vi at selskapene bagatelliserer og latterliggjør kystfisket. Det er selvfølgelig helt uakseptabelt. Et minstekrav må være at man behandler sine naboer med respekt, sier lederen i Kystfiskarlaget, og stiller nyaktig samme krav til olje/seismikk-aktiviteten utenfor kysten. jon.eirik.olsen@fbfi.no Telefon: 77 05 90 22

UTFORDRER: Er dagens lave torskepris et resultat av strukturpolitikken? spør Kystfiskarlagets leder Paul Jensen når han i morgen samler sine tropper til Landsmøte i Svolvær. ARKIVFOTO: JON EIRIK OLSEN FiskeribladetFiskaren FiskeribladetFiskaren

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Møter kystfiskerne

Lofotposten. Publisert på nett 18.04.2012 17:06. Profil: Nofima faglig.

Fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen vil være tilstede under landsmøtet til Norges Kystfiskerlag.

Lisbeth Berg-Hansen Foto: Knut Johansen
Mandag var fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen en av fire ministre som var i Svolve i forbindelse med konferansen `Framtid i Nord`. I mai kommer hun tilbake til Svolve. -Det er i forbindelse med landsmøtet til Norges Kystfiskerlag som holdes i Svolve 3. og 4. mai at fiskeriministeren kommer, skriver Norges Kystfiskerlag på sine hjemmesider.

På landsmøtet står blant annet reguleringer og flåtestruktur på programmet og fiskeriministeren skal ha en innledning om temaet. Forsker Edgar Henriksen fra Nofima skal også holde et innledningsforedrag over samme tema.

Advokat Knut Pedersen vil informere om erstatningsoppgjør for fiskere ved yrkesskade. Statsviter Bente Åsjord skal holde et foredrag om `Kampen om havarealene`.

© Lofotposten

Se webartikkelen på <http://ret.nu/NeTfOqgH>

The screenshot shows a news article on the Lofotposten website. At the top, there are several promotional banners: 'Friskhuset Svolve og Leknes trenger 15 personer til en uformell versjon av slankekrigen', 'SLANKE krigen', and 'Kjøp 117 for 100'. The main headline reads 'Møter kystfiskerne' and the sub-headline is 'Fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen vil være tilstede under landsmøtet til Norges Kystfiskerlag'. Below the headline is a large photo of Lisbeth Berg-Hansen, a woman with short dark hair and glasses, wearing a red scarf and a dark jacket. The article text below the photo discusses her visit to Svolve for a conference on 'Framtid i Nord' and her participation in the annual meeting of the Norwegian Coastal Fishermen's Association (Norges Kystfiskerlag) on May 3rd and 4th. It mentions that she will give an introductory speech on the agenda, which includes regulations and fleet structure. Other speakers mentioned are researcher Edgar Henriksen from Nofima, lawyer Knut Pedersen, and state auditor Bente Åsjord. The article also lists several other news items on the right side of the page, such as 'Skal vi betale dine kredittkort og smålån?', 'Slipper nå å betale', 'Bortviste løve', and 'Ordfører-tja til Gimsøy'. At the bottom of the page, there is a large advertisement for 'Mageproblemer?' featuring a professor's research.

Mer fisk, mindre kvalitet

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 19.03.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 5.

«Spesielt store fangster fra store fartøy ser ut til å medføre redusert råstoffkvalitet», var en av påstandene i en mye omtalt rapport fra forskningsselskapet Nofima i fjor. Rapporten hadde navnet «Fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten.

Ferskt råstoff til fiskeindustrien i Nord-Norge».

Her har forskerne Edgar Henriksen og Marianne Svorken i utgangspunktet tatt for seg en mulig sammenheng mellom reguleringer og råstoffkvalitet med utgangspunkt i ferskfisksatsingen i nord. I presentasjonen av rapporten skriver forskerne:

«Vi finner at de redskapstypene som gir dårligst råstoffkvalitet (garn, snurrevad og not (for sei)) øker sine andeler av kystflåtens landinger, mens juksa og line, som gir beste kvalitet, reduserer sine andeler. Fangstene blir også større, og spesielt store fangster fra store fartøy ser ut til å medføre redusert råstoffkvalitet..

Siden sammenhengen mellom råstoffkvalitet og råstoffpris er svak og gjør at pris er et lite effektivt virkemiddel for å bedre råstoffkvaliteten, anbefales det å undersøke hvorvidt råstoffkvalitet bør være en av faktorene som vektlegges i reguleringsopplegget».

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

FISKERIBLADETTYKKESEN MANDAG 19. MARS 2012

bygg til alle formål: 200-70.000. m²

Telefon 97 70 73 00 - www.ferlab.no

NYHETER 5

– Varierende kvalitetskrav

sk fisk
kte

fra kjøperne

Kjøperne må ta den nødvendige tid med kvalitet ved såkalt, slik at fisken holdes i live, og er live når den foretasende bløtting og raskt komme i nedkjølt spensis like raskt, og så befinne seg godt nedkjølt fram til levering.

– Det er mulig å få akseptabel kvalitet av en 100 tonn fangst, og det er også mulig å selde en fangst på 40 tonn. Mange faktorer spiller inn, og prisen er ikke alltid et eget virkemiddel.

Jan Brox

Ikke alt er enkelt

Jan Brox er saksfører i Nofima Råstoffkvalitet, og er med i næringslivet med nettopp dette temaet i en artikkel.

– Det finnes noen viktige retningsskritt for å oppnå optimal råstoffkvalitet. Men samtidig trenger ikke all fisk å være av den toppkvaliteten som eksempelvis lever av fiskerik, levert under varemerket «Kvite». Skal det være en mulig finans det mange ansees som et presserende mål, så må det være, selv om kvaliteten ikke ville være optimal i andre sammenhenger, sier Brox.

Ingen klar sammenheng

– Prisen varierer med etterpørselen, og det er ikke nødvendigvis noen klar sammenheng mellom pris og kvalitet i alle ledd fram til forbrukeren, og dermed holder ikke alltid når det gjelder pris til fisker, sier han, og påpeker at kjøperne også kan være under press når en fangst kjøpes.

De må ha arbeid til sine ansatte og de må ha noe å levere til sine kunder.

Og tillegg har de ofte lite informasjon om en fangst som eventuelt tilbys per telefon fra feltet.

Alarmsklokker ringer

– Men når det er sagt, så må jeg medgi at det ringer noen alarmsklokker når jeg hører om handelsstørrelse fangster. Her skal ting være godt forberedt og gjennomført for at resultatet skal bli bra. Det er snakk om både kunnskap, kapasitet, teknologi og tid.

Men er alle disse faktorene på plass, så kan resultatet bli akseptabelt til en viss produksjon, mener Brox.

Klare krav

Brox skisserer at en korrekt behandling av et snurrevad kan for større kyststøttholder i korte trekk kan foregå som følger:

– Fiskekse og spesielt store fangster fra store fartøy ser ut til å medføre redusert råstoffkvalitet, var en av påstandene i en mye omtalt rapport fra forskningsselskapet Nofima i fjor.

Rapporten hadde navnet «Fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten. Bortsett råstoff til fiskeindustrien i Nord-Norge». Her har forskerne Edgar Henriksen og Marianne Svorken i utgangspunktet tatt for seg en mulig sammenheng mellom reguleringer og råstoffkvalitet med utgangspunkt i ferskfisksatsingen i nord. I presentasjonen av rapporten skriver forskerne:

«Vi finner at de redskapstypene som gir dårligst råstoffkvalitet (garn, snurrevad og not (for sei)) øker sine andeler av kystflåtens landinger, mens juksa og line, som gir beste kvalitet, reduserer sine andeler. Fangstene blir også større, og spesielt store fangster fra store fartøy ser ut til å medføre redusert råstoffkvalitet..

Siden sammenhengen mellom råstoffkvalitet og råstoffpris er svak og gjør at pris er et lite effektivt virkemiddel for å bedre råstoffkvaliteten, anbefales det å undersøke hvorvidt råstoffkvalitet bør være en av faktorene som vektlegges i reguleringsopplegget».

Mer fisk, mindre kvalitet

– Jeg er ikke imponert over utbløttingen i en del av torsekangstene. Gjennom bløttingen riktige, sier Jan Brox i Råstoffkvalitet.

– Hvor godt utbløt fisker er, spiller en betydelig rolle for kvalitet og holdbarhet på slakteproduktet. Og det betyr lite å gjøre seg til med de øvrige kvalitetsfaktorene hvis ikke fisken er skikkelig utbløt i prosessen, påpeker Brox.

– Og det leder igjen til spørsmålet om de som utøver bløttingen virkelig kan sin oppgave. Etter mine observasjoner bør skipperen om bord ikke ta det for gitt at fiskerne behandler dette. Dette må sjekkes, og her må det erfare blant mannskaper ta ansvar for de som kanskje er forskere i trynet.

Brox skisserer at det er forskjellige oppfatninger av hvordan man mest effektivt bløtter fisken, og han har også selv sine meninger om sin gir best resultat. – Det viktigste er imidlertid at man sjekker at den tekniske man

bruker fungerer, og at fisken blir an som den skal. Jeg har sett nok av tilfeller der det bare er stukket hull på fiskens øyner og ingenting annet. Det holder ikke, sier Brox, og under utbløttingen videre til de ansvarlige som bord.

– Bløttingen må skjerpes

KORREKT: Bløttingen er en avgjørende faktor for at fisken skal holde i kvalitet. I denne artikkelen

Mye er bra

– Hadde det vært en klar og sterk sammenheng mellom pris og kvalitet, så hadde det vært greit. Men det må legges til at mye av det vil levere er gode varer – selv om det spørsmålet gir litt fort i svangere- og til.

Og med tanke på det generelle perspektivet på norsk, og hva fisker og industri har igjen etter sesongen. Dårlig kvalitet fremmer absolutt ikke bedre priser!

store marine verneom- Nye arter Nofima-forskeren pekte på at norsk fiskeindustri også får hard konkurranse fra nye arter, som alaska pollock, i tillegg til konkurranse fra lavkostland. - For klippfisk og tørrfisk spiller naturen og markedet og det norske arbeidsmarkedet på lag. Alt spiller på lag for de som gjør det tradisjonelt. Men det gjør det vanskelig å drive fiskeindustri slik dere vil det på Melbu, sa Henriksen. - Nordland Ventre har ikke sagt at vi vil ha fiskeindustri, vi har sagt at vi vil ha trålerne tilbake hit, repliserte Ove Schei. - På Sunnmøre er det klippfiskindustri, bygget opp på fisk fra nord, sa Henriksen. - Nå er man i ferd med å bygge opp klippfiskindustri også i nord, sa han. Vibeke Groven og May Valle, sistnevnte har vært på fiskerikonferanser før, og hadde med seg notater fra 2002. - Mye er det samme, men man trodde da at man ville få et oppsving på oppdrettstorsk, noe som ikke har slått til, sier hun. (Foto: Tone M. Sørensen) - Interessant May Valle var blant politikerne på skolebenken: - Veldig interessant. Vi hadde også et flott foredrag fra Nordlaks, som er en stor aktør som har lagt igjen ressurser i lokalsamfunnet, og vært enestående i så måte, sier hun. Valle mener flere oppdrettsselskap ville hatt bedre omdømme, om de hadde fulgt i Nordlaks sine fotspor. Hun mener fiskerinæringa står overfor Sterke tradisjoner At klippfiskindustrien skulle bli så stor, trodde man ikke. - I begynnelsen skulle trålerne forsyne en moderne filetindustri med råstoff, det var oppbygging på Melbu, i Stamsund og Finnmark. Før krigen var det ei tro på at høytbetalende markeder i Vest-Europa var vil- utfordringer i fleng. - Det er både et generasjonsskifte og et stort kapitalbehov. Og et rekrutteringsproblem. Fiskeri er et komplisert felt, sier hun. - Fiskeripolitikk er også utrolig viktig for med riktig forvaltning har vi fornybare ressurser og kortreist, og store muligheter i en verden som trenger mat, sier hun. - Sjarken er mest miljøvennlig HADSEL: - Sjarken er det mest miljøvennlige og

bærekraftige alternativet, sier Tor Valle (V) fra Hamarøy. TONE M. SØRENSEN t o n e @ b l v . n o - Det har vært ei kontinuerlig nedbygging av kystfiskeflåten, fra den tida da sjarken og 50- fots kuttere dominerte. Og det synes jeg er synd, sier Tor Valle, som peker på at sjarken er driver det mest miljøvennlige og bærekraftig fiskeriet. - Og kvaliteten på fisken blir best. Og nettopp det at det var mye fartøy, gjorde livet interessant å leve i små samfunn langs kysten. Nå har vi ikke eget fiskemottak på Hamarøy, og fiskerne må kjøre lange veier med fangsten på henger, for å få den levert, sier han. Til venstre Kjell Stave som tidligere har vært fisker på både snurrevad og trål, og Tor Valle (V) , som deltok på fiskerikonferansen. (Foto: Tone M. Sørensen)

© Bladet VesterålenPublisert: 29.03.2012.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/Cgr5llh4>

Filetindustrien har dårligere inntjening enn konvensjonell industri

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 06.03.2012 07:03. Profil: Nofima.

Tre av fire arbeidsplasser innen filetindustrien har forsvunnet de siste 12 årene. Filetindustrien langs kysten kan dø ut dersom de ikke får bedre vilkår, mener konsernsjef Magnar Pedersen i fiskerikonsernet Nergaard. De la ned sin filetproduksjon for ti år siden. Siden 2000 har antallet filetabrikker gått ned fra 28 til 11. Det viser tall fra Nofima.

- De kan være døde hvis det ikke gjøres noen grep. Men tas det nødvendige grep, håper jeg industrien kan overleve og bli lønnsom i fremtiden, sier Pedersen. - Det er for kostbart å drive produksjon i Norge når du konkurrerer med andre land som har langt billigere arbeidskraft. Filetproduksjon er en arbeidsintensiv produksjon og da fant vi ut at det best å gå over til produksjon av saltfisk og etterhvert klippfisk som krever mye mindre bruk av arbeidsfolk, sier han. Forsker Edgar Henriksen i Nofima sier flere har

gått over til saltfiskproduksjon, fordi det er mer penger å tjene der. - Gjennomsnittstallene viser at filetindustrien har dårligere inntjening enn hva saltfisk, tørrfisk og de som ferskpakker fisken og sender ut, sier Henriksen. Pedersen sier at så lenge du skal produsere ferske produkter, så er du helt avhengig av å kunne levere ferske produkter over hele året for å få innpass i supermarkedene i Europa. Da går det ikke an til at hele trykket kommer over noen få måneder i året, mener Pedersen. Det må bli mer mulig å legge mer kvote på torsk på en tråler enn de begrensninger som finnes i dag, sier Pedersen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/rT9Z9bAU>

Mener filetindustrien kan dø ut hvis den ikke får bedre vilkår

NRK Nordland - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 06.03.2012 07:03. Profil: Nofima.

Tre av fire arbeidsplasser innen filetindustrien har forsvunnet de siste 12 årene. Filetindustrien langs kysten kan dø ut dersom de ikke får bedre vilkår, mener konsernsjef Magnar Pedersen i fiskerikonsernet Nergaard. De la ned sin filetproduksjon for ti år siden. Siden 2000 har antallet filetabrikker gått ned fra 28 til 11. Det viser tall fra Nofima.

- De kan være døde hvis det ikke gjøres noen grep. Men tas det nødvendige grep, håper jeg industrien kan overleve og bli lønnsom i fremtiden, sier Pedersen. - Det er for kostbart å drive produksjon i Norge når du konkurrerer med andre land som har langt billigere arbeidskraft. Filetproduksjon er en arbeidsintensiv produksjon og da fant vi ut at det best å gå over til produksjon av saltfisk og etterhvert klippfisk som krever mye mindre bruk av arbeidsfolk, sier han. Forsker Edgar Henriksen i Nofima sier flere har

gått over til saltfiskproduksjon, fordi det er mer penger å tjene der. - Gjennomsnittstallene viser at filetindustrien har dårligere inntjening enn hva saltfisk, tørrfisk og de som ferskpakker fisken og sender ut, sier Henriksen. Pedersen sier at så lenge du skal produsere ferske produkter, så er du helt avhengig av å kunne levere ferske produkter over hele året for å få innpass i supermarkedene i Europa. Da går det ikke an til at hele trykket kommer over noen få måneder i året, mener Pedersen. Det må bli mer mulig å legge mer kvote på torsk på en tråler enn de begrensninger som finnes i dag, sier Pedersen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/HM64a6Hf>

Meter, ikke fot

ANDØY: Bladet Vesterålen kom i utgivelsen 25. februar i skade for å skrive at den spanske tråleren Nuevo Virgen de Lodoiro er 65 fot. Det riktige skal være 65 meter. Vi beklager feilen.

Biomar leier på Helgeland

ØKSNES: BioMar AS og Helgeland Havbruksstasjon AS har undertegnet en avtale om forsøksarbeid. BioMar skal leie 50 prosent av kapasiteten på forsøksanlegget det neste året.

Partene skal samarbeide videre om utvikling av forprodukter for å øke ytelsen, teste nye bærekraftige råvarer og bedre fiskehelsen.

Helgeland Havbruksstasjon har i de siste årene tilegnet seg økt kompetanse innen forsøksvirksomhet og fiskehelse.

Få matbutikker straffes for ulovlig alkoholsalg

Oslo (NTB): 12010 mistet sju av over 4200 matbutikker alkoholbevillingen fordi de solgte alkohol til mindreårige. Organisasjonen Juvente tror tallet burde vært over 1.800.

Bytter plass i Kvæfjord

Helge Stoltenberg fratrer stillingen som teknisk sjef i Kvæfjord. Det skjer med virkning fra 10. april. Han vil da gå over i annen stilling ved teknisk kontor.

Fram til ny tiltredelse finner sted, vil Elleke Bergersen-Wartena bli konstituert som teknisk sjef.

Marit Kristoffersen vil ut fra helsemessige årsaker fratze stillingen som IKT-sjef i Kvæfjord kommune med virkning fra 1. mars. Hun skal tidvis fungere i en rådgiverfunksjon for kommunen. Ansvar for IKT-tjenester vil i første omgang bli ivarettatt av oppvekst- og kultursjef Lars Tverseth. Det løpende daglig driftsansvaret tillegges IKT-konsulent Fridlaug Bendiksen, skriver Kvæfjord kommune på sin nettside.

Estland rystet av russisk spionskandale

Tallinn (NTB-Reuters): Estisk politi har pågrepet en høytstående sikkerhetsoffiser og hans kone og sikket dem for spionasje til fordel for Russland.

Næringsråden på Myre i dag

ØKSNES: Næringsråd Arve Knutsen vil vite mer om transportørens problemer på Bjørnfjell.

TROND K. JOHANSEN
trond@blv.no

Næringsråden møter Arne Antonsen ved Klobruket på Myre i ettermiddag. Der vil han bli orientert om hvilke utfordringer firmaet står overfor med hensyn til transport av fersk fisk ut av regionen.

Fiskerieringa har i flere år slitt med at åpningstidene på Bjørnfjell ikke er tilpasset den enorme eksporten av fersk fisk som går til Europa.

De samme problemene gjentar seg i år som i fjor. Vogntog må kjøre av gårde før de er ferdig lastet, for å kunne rekke passering av tollstasjonen på Bjørnfjell før den lukker for natta. Transportøren kan ikke risikere et døgn forsinkelse, og har i realiteten ikke noe valg. De må kjøre selv om bilen ikke er fulllastet.

Næringen kan antakelig sette en prislapp på hva dette koster og tollvesenet har også tall på hva en utvidet åpningstid vil koste.

Et voldsomt dilemma

Gunnar Klo AS på Myre er en av de bedrifter som er rammet av dette. Der er ledelsen fortvilet, og har henvendt seg til næringsråden for å få hjelp.

Arne Antonsen ved Gunnar Klo AS på Myre møter Arve Knutsen i dag for å informere om hva stengt Bjørnfjell betyr for næringen. (Foto: Trond K. Johansen)

Vesterålen regionråd og Lofotrådet har henvendt seg til Nordland fylkeskommune. Spørsmålet har også vært opp i Stortingets spørretime.

Et møte mellom næringa, Nordland fylkeskommune og Tollregion Midt-Norge har så langt ikke ført til noen løsning. Næringsråd Arve Knutsen

møter Arne Antonsen hos firmaet Gunnar Klo på Myre i dag.

Firmaet forventer at det gjøres mer for å løse saken og Arve Knutsen møter primært for å lytte og være løsningsorientert for å kunne fremme næringens utfordring politisk.

Venstre setter fisken under lupen

HADSEL: Fredag er det mulig å få greie på det du ikke visste om fiskeri og oppdrett. Da inviterer Nordland Venstre til fiskerikonferanse på Stokmarknes.

Da stiller direktør i Nordlaks Produkter, Roger Mosand, opp for å snakke om oppdrettsnæringa, mens forsker ved Nofima i Tromsø, Edgar Henriksen, tar sveisjet over kvitfisknæringa. Bølge skal på hver sine områder gå gjennom utviklingsstrek i sine næringer fram til i dag, og fortsette videre med å trekke opp hva slags utvikling man kan vente, både for verdiskaping, eksport og miljø.

– Vi kommer til å få høre en del om hvor det er rom for å

drive politikk både innenfor oppdrettsnæring og fiskeriering framover, forteller Ove Schei fra arrangøren til Bladet Vesterålen.

Konferansen, som er åpen for alle, skal ikke først og fremst være et arena for politisk debatt.

– Heller et sted for å lære mer om hvordan næringene er skrudd sammen. Det er viktig for oss politikere å ha kunnskap om hvordan ting fungerer, mener Schei.

Han håper på lokale aktører og mange interesserte.

Det er Nordland Venstre som er arrangør, og Schei trekker fram Svein Helge Martinussen fra Bø Venstre som sentral i planlegginga av konferansen.

– Vi kommer til å kjøre flere slike arrangement etter hvert, forteller Ove Schei.

Norske piloter frykter EU-regler

Oslo (NTB): Pilotene er bekymret for flyulykker dersom arbeidstiden oppjusteres. De mener regelverket i Norge må strammes inn for det er for sent. EU-reglene innen luftfart åpner opp for arbeidsdager på 14 timer. Forslaget om å oppjustere arbeidsdagene som vil gi opptil 60-timers arbeidsuker er upopulær blant de berørte.

– Vi frykter at folk gjør så store feil at vi kan oppleve ulykker, sier Oddbjørn Holsether, pilot og representant for arbeidstakerorganisasjonen Parat Luftfart. Siden 2008 har Holsether jobbet 60-timersuker, som følge av en prøveordning. Nå som reglene foreslås å bli permanente håper han de heller strammes inn. 20 prosent av flyulykkene skjer fordi piloten er utmattet, ifølge NRK.

– Det er grunn til å tro at Norge skal være i særstilling der, siden vi opererer under langt verre forhold store deler av året, mener Holsether.

Samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) skal gi sine synspunkter på det nye EU-regelverket i mars, og vil ikke si noe på nåværende tidspunkt. (©NTB)

Tiltalt for uaktsom kjøring

HADSEL: Det er opprettet trafikksak på en mann i slutten av 20-årene som sladdet i Markedsgata på Stokmarknes, mellom Midtre Hålogaland politidistrikt.

Den uaktsomme kjøringen ble meldt inn i politiløkken rundt klokken 18, fredag ettermiddag.

Skadeverk på bil i Lødingen

LØDINGEN: Fredag ettermiddag rykket en politipatrulje ut fra Sortland til Lødingen.

– Jeg har bedt politipatruljen om å rykke ut i full fart fra Sortland til Lødingen. Der er det en person som har opplevd å få skadeverk på bilen sin, og det er i den forbindelse politiet er dratt dit, sier operasjonsleder ved Midtre Hålogaland politidistrikt.

BIOENERGI I NORD-NORGE
13. - 14. MARS
RADISSON BLU, TROMSØ

forestpower.net

nobio
Norsk Bioenergiforening

Meld deg på og delta i konferansen!

For påmelding:
www.nobio.no

Eller ta kontakt med Roger Andreassen
i Forest Power på tlf. 901 01 422

- Ikke helt på jordet

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 10.02.2012. Profil: Nofima faglig. Side: 11.

I en ny undersøkelse indikerer Nofima at strukturering må ta skylden for at fangsteffektivitet prioriteres fremfor råstoffkvalitet. Det har fått debatten til å rase.

Forsker Edgar Henriksen ved Nofima tar nå til motmæle Henriksen står bak undersøkelsen og han har fulgt debatten om saken på fiskeribladetfiskaren.no, og er positiv til hvordan diskusjonen har utviklet seg.

- Nå har den jo utviklet seg til en diskusjon om hva man skal gjøre for å gå opp kvaliteten, og det er jo positivt, sier han. Onsdag la Henriksen frem resultatene fra undersøkelsen til styringsgruppen.

- Jeg opplever at når vi får mulighet til å presentere undersøkelsen, så får vi mulighet til å nyansere de resultatene vi har funnet - og i tillegg svare på responsen.

Undersøkelsen til Nofima baserer seg på datamateriell fra tidligere Fiskeriforskning der de har sett på sammenhengen mellom fangstskader, bruk av redskapstype og kvalitet. De har intervjuet 17 fiskekjøpere over en 14 dagers periode i fjor vår fra Båtsfjord til Vest-Lofoten - og i tillegg har de brukt Fiskeridirektoratets sluttseddel-database for å se på landingene. - Vi har jo presentert dette for fiskere og fiskekjøpere som sitter i styringsgruppen for prosjektet. De har også kommet med innspill om hvilke faktorer vi bør inkludere i undersøkelsen. Tilbakemeldingene vi har fått tyder på at vi ikke er helt på jordet, sier Henriksen.

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

FISKERIBLADET FISKAREN FREDSAG 10. FEBRUAR 2012 NYHETER 11

MARITIM ELEKTRONIKK - Navigasjon - Fiskeleiting **SEVI**
WWW.SEVI.NO - Tlf 700 85 500 - DØGNVAKT

KVALITET
Kystfisker August Fjeldskår har ingen tro på at struktureringen i flåten fører til at fangsteffektivitet blir prioritert fremfor kvalitet. - Struktur er viktig for lønnsomheten, sier Fjeldskår.
Torhild M. Martinussen
Bergen

Underlig konklusjon
Fjeldskår mener det er hvor lenge fisker blir stående, som er avgjørende for oppnådd kvalitet. - Nofima var med oss i lørdagens for å sjekke levedyktigheten på fisk. Den viste seg å være 6 timer dersom den blir stående i garnet. Så det er nok hvor lenge fisker blir stående i garnet som er avgjørende for kvaliteten. Og kvaliteten er noe Fjeldskår ser etter stor fisk på. - Det er noe vi jobber mye med - spesielt er vi mye med kjøling av fisk når vi får den ombord. Man kan gjøre mye om bord for å løse kvaliteten på ristetofet, påpeker han.

FAKTA: RAPPORTEN
Kvaliteten på råstoffet fra kystflåten er blitt dårligere, viser undersøkelsen til Nofima, og gjort kjent av NRK i torsdag. I Nordfjordeid i Norge kjører karyat, Arne Pedersen, skylder den dårlige råstoffkvaliteten på strukturering i kystflåten. I tillegg fra sine fem undersøkelser mener Nofima at flere reguleringsgrupper kan føre til å bedre kvaliteten på fisken.

- Ikke helt på jordet
I en ny undersøkelse indikerer Nofima at strukturering må ta skylden for at fangsteffektivitet prioriteres fremfor råstoffkvalitet. Det har fått debatten til å rase. Forsker Edgar Henriksen ved Nofima tar nå til motmæle Henriksen står bak undersøkelsen og han har fulgt debatten om saken på fiskeribladetfiskaren.no, og er positiv til hvordan diskusjonen har utviklet seg. - Nå har den jo utviklet seg til en diskusjon om hva man skal gjøre for å gå opp kvaliteten, og det er jo positivt, sier han. Onsdag la Henriksen frem resultatene fra undersøkelsen til styringsgruppen. - Jeg opplever at når vi får mulighet til å presentere undersøkelsen, så får vi

get sin båt. -Nesejenta- med fisker på kvalitet, men han vil ikke trokkes frem som et godt eksempel på en som leverer god kvalitet. - Som jeg påpeker så kan alle være uheldig med kvaliteten. Vi må gå i oss selv og ha tid til å ta fisken på land - og ikke fiske så på en dag i fiskem. Som fisker må man være på vakt for å ikke ta for store bage. inaturen, men noen ganger kan det jo hende at man setter for mange garn og blir overvaktet. - Man har ikke inntrykk av at kvoten for strukturering forbyr er så store at man må fiske seg til land fordi man har dårlig tid heller.
torhild.martinussen@fisk.no
tlf: 52 21 21 00

NR.1 I NORGE
Vi i Hjelpestad - 8000 Samna
Tlf. 73 02 99 40 Fax. 73 02 99 41
www.truclink.no

TRUCK TRK
■ Vi kan kraner, hydraulikk og vinsj
■ Sakkyndig kontroll
■ Kompetanse og erfaring: 20 år i bransjen
■ Nærhet til kunden
■ God service

Has oss kjøper du den komplette løsning - etter ditt ønske

La oss komme med tilbudet!

Kvaliteten på norsk fisk har blitt dårligere

NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1. Sendt på radio/tv 06.02.2012 08:03. Profil: Nofima.

En av Norges viktigste eksportartikler kan få et dårlig rykte. Årsaken er dårligere kvalitet på mye av fisken som leveres i dag, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Garn og snurrevad står for de største fangstene, men mye tyder på at disse fører til dårligere fiskekvalitet enn det som blir tatt opp på krok.

På fiskebedriften Saga i Svolvær har kvaliteten på fisken mye å si for videre salg. - Hvert år blir det en liten feber hvor det er om å gjøre å fiske mest mulig og produsere mest mulig, og da dette kvaliteten. Det sier daglig leder i Saga Erling Falk Junior. De skal konkurrere om å selge saltfisken sin til en god pris på markedene i Europa. Men de siste årene har islendingene fått en mye bedre pris. - De har innarbeidet et produkt som leverer en jevn kvalitet hele året, mens hos oss er det mer at det går i rykk og napp med kvalitet. Men det kan få negative følger for ryktet til norsk fisk, mener forsker Edgar Henriksen ved Nofima. - Ja, det kan ha den

betydningen at vi etterhvert svekker vårt renommé i markedet som kvalitetsleverandør av fisk, og det har også betydning for de ulike anvendelsene av fisk. Han har sett på fangstene som er levert de siste årene og intervjuet 17 fiskeribedrifter fra Vest-Lofoten til Båtsfjord i nord. Undersøkelsen viser at i dag blir en større del av fisken tatt med garn, not eller snurrevad, i stedet for med juksa eller line. - Og da har de press på fangsten og de har det veldig travelt, det gjør at de pumper, kanskje bløgger dårlig, pumper på land igjen, og konsekvensene av det er at linefanget og krokfanget fisk fra små fartøy har bedre kvalitet enn store fangster fra store fartøy.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/hliWK0se>

Må gjøre noe for å bedre kvaliteten på fisk

NRK Nordland - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 06.02.2012 08:03. Profil: Nofima.

En av Norges viktigste eksportartikler kan få et dårlig rykte. Årsaken er dårligere kvalitet på mye av fisken som leveres i dag, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Garn og snurrevad står for de største fangstene, men mye tyder på at disse fører til dårligere fiskekvalitet enn det som blir tatt opp på krok.

På fiskebedriften Saga i Svolvær har kvaliteten på fisken mye å si for videre salg. - Hvert år blir det en liten feber hvor det er om å gjøre å fiske mest mulig og produsere mest mulig, og da dette kvaliteten. Det sier daglig leder i Saga Erling Falk Junior. De skal konkurrere om å selge saltfisken sin til en god pris på markedene i Europa. Men de siste årene har islendingene fått en mye bedre pris. - Vi har innarbeidet et produkt som leverer en jevn kvalitet hele året, mens hos oss er det mer at det går i rykk og napp med kvalitet. Men det kan få negative følger for ryktet til norsk fisk, mener forsker Edgar Henriksen ved Nofima. - Ja, det kan ha den betydningen at vi etterhvert svekker vårt renommé i markedet som kvalitetsleverandør av fisk, og det har også betydning for de ulike anvendelsene av fisk. Han har sett på fangstene som er levert de siste årene og intervjuet 17 fiskeribedrifter fra Vest-Lofoten til Båtsfjord i nord. Undersøkelsen viser at i dag blir en større del av fisken tatt med garn, not eller snurrevad, i stedet for med juksa eller

line. - Og da har de press på fangsten og de har det veldig travelt, det gjør at de pumper, kanskje bløgger dårlig, pumper på land igjen, og konsekvensene av det er at linefanget og krokfanget fisk fra små fartøy har bedre kvalitet enn store fangster fra store fartøy. Fiskekjøperen i Svolvær tror at ved å ta seg bedre tid til fiske, som på Island, ville kvaliteten blitt bedre. Der har de et jevnt sig av fisk, istedet for et hopp i vintersesongen. - Det er blitt mer og mer viktig, særlig nå når du skal selge en større mengde, må det være ordentlig kvalitet, hvis ikke har du tapt når du skal konkurrere. Nordland Fylkes Fiskarlag er enig i at kvaliteten på fisken som blir levert kunne vært bedre. Styreleder Einar Helge Meløysund mener fiskerne som leverer god kvalitet bør bli belønnet for det. - Én som er veldig flink og tar vare på fisken sin på en god måte har ingen økonomisk gevinst av det, kanskje heller tvert imot, den som tar litt mindre fisk med seg på land og bruker lenger tid på det han gjør, får ingen økonomisk gevinst for den fiskeren. Og jeg føler og tror at det er der vi er nødt til å begynne.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/FpMzoVxn>

En av Norges viktigste eksportartikler kan få et dårlig rykte

NRK Nordland - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 06.02.2012 07:03. Profil: Nofima.

Årsaken er dårligere kvalitet på mye av fisken som leveres i dag, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima. Garn og snurrevad står for de største fangstene, men mye tyder på at disse fører til dårligere fiskekvalitet enn det som blir tatt opp på krok. Linefanget og krokanget fisk fra små fartøy har bedre kvalitet enn store fangster fra store fartøy.

Det kan ha den betydningen at vi etterhvert svekker vårt renommé i markedet som kvalitetsleverandør av fisk, og det har også betydning for de ulike anvendelsene av fisk.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/97ztZJj>

Nofimas undersøkelser viser at fisk fanget med garn og snurrevad ofte fører til dårligere kvalitet

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 06.02.2012 07:03. Profil: Nofima.

Forsker Edgar Henriksen i Nofima mener norsk fiskeeksport er i ferd med å få et dårlig rykte. Årsaken er at kvaliteten på norsk fisk er blitt dårligere. Undersøkelsene Nofima har gjort viser at fisk fanget med garn og snurrevad ofte fører til dårligere fiskekvalitet enn det som blir tatt opp på krok.

- Linefanget og krokfanget fisk fra små fartøy har bedre kvalitet enn store fangster fra store fartøy.

Det kan ha den betydningen at vi etterhvert svekker vårt renommé i markedet som kvalitetsleverandør av fisk, og det har også betydning for de ulike anvendelsene av fisk.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/shaXSu18>

Nofima-forsker mener norsk fiskeeksport er i ferd med å få et dårlig rykte

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 06.02.2012 06:03. Profil: Nofima.

Forsker Edgar Henriksen i Nofima mener norsk fiskeeksport er i ferd med å få et dårlig rykte. Årsaken er at kvaliteten på norsk fisk er blitt dårligere. Undersøkelsene Nofima har gjort viser at fisk fanget med garn og snurrevad ofte fører til dårligere fiskekvalitet enn det som blir tatt opp

på krok.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/8aFYUf2H>

Dårligere kvalitet på norsk fisk

NRK Nordland. Publisert på nett 05.02.2012 18:11. Profil: Nofima faglig.

MISTER SITT GODE RYKTE: I følge en fersk forskningsrapport fra Nofima går det nedover med kvaliteten for norsk fisk. Her fra det tradisjonsrike Lofotfisket utenfor Røst.

Foto: Berit Roald/Scanpix

En av Norges viktigste eksportartikler kan få et dårlig rykte. Tidspress og moderne fangstmetoder får skylda. Fakta - Lofotfisket

Foto: Børretzen, Sverre A. Foto: Sverre A. Børretzen / Aktuell / SCANPIX/SCANPIX

Lofotfisket er det viktigste sesongfisket etter torsk i Norge.

Lofotfisket starter normalt i slutten av januar og varer et stykke ut i april.

I denne perioden kommer torsk inn fra Barentshavet for å gyte.

De viktigste gytefeltene ligger på nordsiden av Vestfjorden, fra Lødingen til Røst.

Inntil 1940 var lofotfisket hovedinntektskilden for et flertall av fiskerne i Nord-Norge.

Fangstene varierer. Ved årtusenskiftet ble det tatt 30.000 tonn torsk. I 1947 var fangsten rekordhøy med 146.000 tonn.

Skrei er en torsk, men i motsetning til den stasjonære kysttorken, er skreien en vandrer. Når den er gytemoden i november/desember, legger den i vei fra sine beiteområder i Barentshavet, mot Lofoten, hvor den gyter i løpet av februar - april. Yngelen driver tilbake til det arktiske havet hvor den vokser opp, og når skreien er 3-4 år gammel, drar den til Norskekysten, som foreldrene i sin tid gjorde.

Skrei kan bli opptil 20 år gammel, innpå 2 meter lang, og veie inntil 55 kilo.

Lofottorsket er i full gang og fiskerne legger ut på havet i håp om storfangst. Men tidspress og nye

The screenshot shows a news article on the NRK Nordland website. The main headline is "Dårligere kvalitet på norsk fisk". The article text is partially visible, discussing the decline in quality of Norwegian fish, specifically mentioning the Lofotfisket (loft fish) and the impact of time pressure and modern fishing methods. There are several images: a large fishing boat, a smaller boat, and a close-up of fish. The article is dated 05.02.2012. The website layout includes a navigation bar at the top, a sidebar with related news items, and a footer with social media links.

fangsmetoder kan true kvaliteten til den nordatlantiske torsken.

Hos fiskebedriften Saga er det årets travlest tid. Da kommer det ofte inn fisk av ymse kvaliteten.

Hvert eneste år blir det en feber hvor det om å gjøre å fiske mest mulig på kortest mulig tid. Da blir kvaliteten dårligere, sier Erling Falck jr.daglig leder i fiskebedriften Saga.

Han konkurrerer om å selge saltfisken sin til en god pris på markedene i Europa, men de siste årene har islendingene fått en mye bedre pris for sine produktene.

De har innarbeidet et produkt der de leverer en jevn kvalitet hele året. Hos oss går det mer i rykk og napp, sier Falck.

Dårligere rykte for norsk fisk

Det kan få negative følger for ryktet til norsk fisk, mener forsker Edgar Henriksen ved Nofima.

Det kan få den betydningen at vi etterhvert svekker vårt renommé i markedet som kvalitetsleverandør av fisk. Det har også betydning for de ulike anvendelsene for fisken, sier Henriksen.

Mener tidspress ødelegger fisken

Han har sett på fangstene som er levert de siste årene og intervjuet 17 fiskeribedrifter fra Vest-Lofoten til Båtsfjord i nord.

Undersøkelsen viser at i dag blir en større del av fisken tatt med garn, not eller snurrevad, i stedet for med juksa eller line.

Det gir fisken en dårligere kvalitet, mener forskeren.

Da har fiskerne det veldig travelt. Det kan føre til at de pumper og sløyer dårlig. Kanskje pumper

du på land igjen.

MENER KVALITETEN ER FOR DÅRLIG: Forsker Edgar Henriksen i Nofima, sier norsk fisk har fått dårligere kvalitet i løpet av de siste årene.

Foto: Nofima Konsekvensen av det blir at de store fangstene fra de store fiskebåtene, har dårligere kvalitet enn de mindre fangstene fra mindre fartøy, mener han.

Garn og snurrevad står i dag for de største fangstene, men forskeren mener mye tyder på at disse fører til dårligere fiskekvalitet, enn det som blir tatt opp på krok.

Vil lære av islendingene

Fiskekjøperen i Svolvær tror at ved å ta seg bedre tid til fisket, som på Island, ville kvaliteten blitt bedre. Der har de et jevnt sig av fisk, i stedet for et hopp i vintersesongen.

(Artikkelen fortsetter under bildet).

NYE FANGSTMETODER: Norsk fisk kan få et dårligere rykte ettersom det fiskes i store kvantum på kortest mulig tid.

Foto: Scanpix/Scanpix

Det er blitt mer og mer viktig med god kvalitet, spesielt når man skal selge store kvantum. Har man ikke kvalitet å tilby har man tapt når en kommer ut og skal konkurrere, sier Falck.

Han forteller at de raskt mister noen kroner i kilopris hvis fisken bærer preg av dårlig behandling.

Hvis fisken er rød og man kan se blodutredelser, så er det fort noen kroner ned i prisen pr kilo.

© NRK Nordland

Se webartikkelen på <http://ret.nu/oXTKhqq7>

Dårligere kvalitet

iTromsø. Publisert på nett 03.02.2012 06:53. Profil: Nofima faglig.

Vi formelig bader i fisk. For vi har stelt pent med ressursene i havet. Det er nok å ta av, om vi forvalter denne formuen med klokskap. Vi tar store fangster førsteklasses sjømat, men steller ikke godt nok med råstoffet.

Produktene vi selger her hjemme, og på det internasjonale markedet, holder derfor ikke den høye og jevne kvaliteten vi har forutsetninger for å levere.

Her ligger sannsynligvis noe av forklaringen på at norsk fiskerinæring sliter med å tjene penger. Vi må få større verdier ut av hver eneste kilo fisk. Norge er en stormakt i fiskeriene, verdens nest største eksportør av sjømat. Laksen er vinneren. Torsk, sei og hyse sliter med for lave priser.

Størst mulig fangst i løpet av kortest mulig tid. Vi tenker i bulk og tonn, lite i kvalitet. Målestokken på suksess er det store sjøværet. Det ligger i ryggmargen. Vi har ikke helt grepet på kvalitet som styrende for fangst og bearbeidelse av produktene. Det bekreftes i en studie om fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten. Den slår fast at fiskeindustrien i Nord-Norge får dårligere råvarer nettopp fordi fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Si din mening nederst i saken!

Studien er gjennomført av forskerne Edgar Henriksen og Marianne Svorken ved Nofima, Europas største institutt for anvendt forskning innen fiskeri, akvakultur og mat, med hovedkontor i Tromsø. Forskerne ser at den omstridte omstrukturering i kystflåten, blant annet med større kvoter på færre båter, også har bidratt til at fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Krokfanget fisk fra små fartøy gir best kvalitet og minst variasjon. Likevel reduseres leveransene fra dem. Til gjengjeld øker fangstene som er tatt med de redskapstypene som gir dårligst råstoffkvalitet. Det gjelder fisk tatt med garn, snurrevad og not. Fisk fra juksa og line, som gir

The screenshot shows a news article on the website Tromsø.no. The main headline is "Dårligere kvalitet" (Worse quality). The article discusses the quality of fish products in Norway, mentioning that while Norway is a major fish exporter, the quality of raw materials is declining due to prioritizing catch efficiency over quality. The article is dated 03.02.2012. Below the article is a comment section with the heading "SI DIN MENING NEDERST I SAKEN!". To the right of the article is a sidebar with various news snippets and advertisements, including one for "Varme hos Neumann" and another for "Gikk løs på bil".

best kvalitet, blir det stadig mindre av. Forskerne finner sammenheng mellom redskapsvalg, fartøystørrelse, fangststørrelse, kvalitet på råstoff fra kystflåten - og at kvaliteten blir dårligere.

Forskerne peker på at dagens prissystem gir rom for fiskekjøperne både til å trekke i pris for dårlig kvalitet og til å betale mer enn minstepris for å premiere kvalitet. Men dette skjer bare i liten grad. Muligens er forklaringen på en passiv kvalitetsbevissthet at det ikke finnes dokumentasjon på at en generell kvalitetsheving av råstoffet gir økt verdiskaping gjennom hele verdikjeden - og høyere pris på sluttproduktet.

Prosjektleder Edgar Henriksen ser reguleringsgrep som kan øke kvaliteten på ferskt råstoff. Men dem vil han vente med til det er

dokumentert at økt kvalitet er lønnsomt. Vi tror ikke man skal vente for lenge. Det er mange eksempler på at dårlig kvalitet ikke er veien til en varig, økt verdiskaping.

Leder

© iTromsø

Se webartikkelen på <http://ret.nu/RMio23o2>

Oversikt over like treff

Fisk og kvalitet

Troms Folkeblad 03.02.2012 01:27

Dårligere kvalitet

iTromsø. Publisert på trykk 03.02.2012. Profil: Nofima faglig.

Vi formelig bader i fisk. For vi har stelt pent med ressursene i havet. Det er nok å ta av, om vi forvalter denne formuen med klokskap. Vi tar store fangster førsteklasses sjømat, men stiller ikke godt nok med råstoffet.

Produktene vi selger her hjemme, og på det internasjonale markedet, holder derfor ikke den høye og jevne kvaliteten vi har forutsetninger for å levere.

Her ligger sannsynligvis noe av forklaringen på at norsk fiskerinæring sliter med å tjene penger. Vi må få større verdier ut av hver eneste kilo fisk. Norge er en stormakt i fiskeriene, verdens nest største eksportør av sjømat. Laksen er vinneren. Torsk, sei og hyse sliter med for lave priser.

Størst mulig fangst i løpet av kortest mulig tid. Vi tenker i bulk og tonn, lite i kvalitet. Målestokken på suksess er det store sjøværet. Det ligger i ryggmargen. Vi har ikke helt grepet på kvalitet som styrende for fangst og bearbeidelse av produktene. Det bekreftes i en studie om fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten. Den slår fast at fiskeindustrien i Nord-Norge får dårligere råvarer nettopp fordi fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Studien er gjennomført av forskerne Edgar Henriksen og Marianne Svorken ved Nofima, Europas største institutt for anvendt forskning innen fiskeri, akvakultur og mat, med hovedkontor i Tromsø. Forskerne ser at den omstridte omstrukturering i kystflåten, blant annet med større kvoter på færre båter, også har bidratt til at fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Krokfanget fisk fra små fartøy gir best kvalitet og minst variasjon. Likevel reduseres leveransene fra dem. Til gjengjeld øker fangstene som er tatt med de redskapstypene som gir dårligst råstoffkvalitet. Det gjelder fisk tatt med garn, snurrevad og not. Fisk fra juksa og line, som gir

best kvalitet, blir det stadig mindre av. Forskerne finner sammenheng mellom redskapsvalg, fartøystørrelse, fangststørrelse, kvalitet på råstoff fra kystflåten - og at kvaliteten blir dårligere.

Forskerne peker på at dagens prissystem gir rom for fiskekveperne både til å trekke i pris for dårlig kvalitet og til å betale mer enn minstepris for å premiere kvalitet. Men dette skjer bare i liten grad. Muligens er forklaringen på en passiv kvalitetsbevissthet at det ikke finnes dokumentasjon på at en generell kvalitetsheving av råstoffet gir økt verdiskaping gjennom hele verdikjeden - og høyere pris på sluttproduktet.

Prosjektleder Edgar Henriksen ser reguleringsgrep som kan øke kvaliteten på ferskt råstoff. Men dem vil han vente med til det er dokumentert at økt kvalitet er lønnsomt. Vi tror ikke man skal vente for lenge. Det er mange eksempler på at dårlig kvalitet ikke er veien til en varig, økt verdiskaping.

© iTromsø

Dårligere kvalitet på nordnorsk fisk

Harstad Tidende 02.02.2012

Oversikt over like treff

Fisk og kvalitet

Troms Folkeblad 03.02.2012

- Råstoffkvaliteten blir dårligere

Fish. Publisert på nett 02.02.2012 21:19. Profil: Nofima faglig.

Illustrasjonsbilde: Blankpakket torsk før ising. (Foto: Norges Råfisklag). Resultatene fra en ny undersøkelse indikerer at strukturering i kystflåten har ført til at fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Nofima har sett nærmere på sammenhengen mellom redskapsvalg, fartøystørrelse, fangststørrelse og kvalitet på råstoff fra kystflåten og gjort funn som tyder på at kvaliteten blir dårligere, skriver Nofima i en pressemelding.

- Smått er godt

Krokfanget fisk fra små fartøy gir best kvalitet og minst variasjon, men likevel reduseres disse landingene i kystflåten. I fiskeindustrien er oppfatningen at råstoffkvaliteten fra store fangster fra store fartøy er dårligst.

Fangststørrelsene har økt for alle fartøygruppene, konstaterer Nofima.

23.01.2012

- Må ta grep

Dagens prissystem gir rom for fiskekjøperne både til å trekke i pris for dårlig kvalitet og til å betale mer enn minstepris for å premiere kvalitet. Dette skjer imidlertid i liten grad. I dag foreligger det ingen dokumentasjon på at en generell kvalitetsheving av råstoffet gir økt verdiskaping gjennom hele verdikjeden, opplyser Nofima. I undersøkelsen peker Nofima på at det kan gjøres reguleringsgrep som kan bidra til at kvaliteten på ferskt råstoff blir bedre.

- Dette bør imidlertid ikke gjøres før potensialet for økt verdiskaping som følge av økt kvalitet er dokumentert, mener prosjektlederen, forsker Edgar Henriksen.

Les også: 16.12.2010

Prosjektet er finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) og er en del av programmet Markedsbasert høsting av fiskeressurser.

Nofima har laget et faktaark og rapport som går mer i dybden på dette forholdet. Se vedlagte faktaark og link til rapportene nedenfor.

© Fish

Se webartikkelen på <http://ret.nu/FbCPXJUR>

Les mer (pdf)

Se også rapport: (pdf)

Nofima: Quality becoming worse

World Fishing. Publisert på nett 01.02.2012 16:59. Profil: Nofima int.

Nofima has been looking into the correlation between the choice of gear, vessel size, catch size and the quality of raw materials from the coastal fleet and has made findings that indicate the quality is deteriorating.

The results of the study indicate that structuring in the Norwegian coastal fleet has led to catch efficiency gaining greater priority than quality. Hook-caught fish from small vessels gives the best quality and least variation, but nonetheless reduces these landings in the coastal fleet. The perception in the fishing industry is that the raw material quality from large catches from large vessels is the worst. The catch size has increased for all vessel groups. Today's pricing system gives room for fish buyers to make a deduction for poor quality and to pay more than the minimum price for premium quality. However, this occurs to a low degree. No documentation is currently available to show that a general raise in quality of the raw material provides increased

added value throughout the value chain. In the study, Nofima points out that the regulatory process may be used to contribute to improving the quality of fresh raw materials. However, this should not be done until the potential of increased added value as a result of increased quality may be documented, says project manager, Scientist Edgar Henriksen. Nofima has written a fact sheet and a report looking at these conditions in more depth. These are available from the Nofima website but are in Norwegian language only. This is one of the projects in a large research programme at Nofima, financed by the Fishery and Aquaculture Industry Research Fund (FHF).

© World Fishing

Se webartikkelen på <http://ret.nu/kHhEvr3b>

Kvaliteten blir dårligere

Kyst.no. Publisert på nett 01.02.2012 07:32. Profil: Nofima faglig.

Nofima har sett nærmere på sammenhengen mellom redskapsvalg, fartøystørrelse, fangststørrelse og kvalitet på råstoff fra kystflåten. Og funnene tyder på at kvaliteten blir dårligere og at det er liten sammenheng mellom pris og kvalitet.

Resultatene i undersøkelsen indikerer at strukturering i kystflåten har ført til at fangsteffektivitet prioriteres fremfor kvalitet, skriver Nofima i en pressemelding.

Krokfanget fisk fra små fartøy gir best kvalitet og minst variasjon, men likevel reduseres disse landingene i kystflåten. I fiskeindustrien er oppfatningen at råstoffkvaliteten fra store fangster fra store fartøy som bruker redskaper som garn, snurrevad eller not er dårligst. Fangststørrelsene har økt for alle fartøygruppene.

Liten sammenheng mellom pris og kvalitet Ifølge undersøkelsen er sammenhengen mellom råstoffkvalitet og råstoffpris svak, noe som gjør at pris i dag er et lite effektivt virkemiddel for å øke råvarekvaliteten. Dette skjer selv om d

agens prissystem gir rom for fiskekjøperne både til å trekke i pris for dårlig kvalitet og til å betale mer enn minstepris for å premiere kvalitet.

Mulig å gjøre reguleringsgrep Det foreligger ingen dokumentasjon på at en generell kvalitetsheving av råstoffet gir økt verdiskaping gjennom hele verdikjeden, men i undersøkelsen peker Nofima på at det kan gjøres reguleringsgrep som kan bidra til at kvaliteten på ferskt råstoff blir bedre. - Dette bør imidlertid ikke gjøres før potensialet for økt verdiskaping som følge av økt kvalitet er dokumentert, mener prosjektlederen forsker Edgar Henriksen.

Prosjektet er finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) og er en del av programmet Markedsbasert høsting av fiskeressurser.

Les rapporten her

Andre rapporter: Fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten. Ferskt råstoff til fiskeindustrien i Nord-Norge.

Markedsbasert høsting av fiskeressurser
Sluttrapport for 2010.

01.02.12 kl 06:51

© Kyst.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/WeoNw76y>

Oversikt over like treff

Kvaliteten blir dårligere

Nofima 31.01.2012 07:59

Kvaliteten blir dårligere

Forskning.no. Publisert på nett 01.02.2012 05:34. Profil: Nofima faglig.

Fiskeindustrien i Nord-Norge får dårligere råvarer fordi fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Irene Andreassen Informasjonskonsulent

Onsdag 01. februar 2012 I samarbeid med Nofima

Eksempel på dårlig og korrekt bløgget råstoff. (Foto: Leif Akse)

En studie av sammenhengen mellom redskapsvalg, fartøystørrelse, fangststørrelse og kvalitet på råstoff fra kystflåten, tyder på at kvaliteten blir dårligere.

Forskere fra Nofima har undersøkt ferskt råstoff av torsk, hyse og sei som leveres til fiskeindustrien i Nord-Norge.

Resultatene indikerer at strukturering i kystflåten har ført til at fangsteffektivitet prioriteres foran kvalitet.

Krokfanget fisk fra små fartøy gir best kvalitet og minst variasjon, men likevel reduseres disse landingene i kystflåten.

Redskapstypene som gir dårligst råstoffkvalitet, som garn, snurrevad og not, øker sine andeler av kystflåtens landinger, mens jukset og line, som gir best kvalitet, reduserer sine andeler.

Fangstene blir også større og spesielt store fangster fra store fartøy ser ut til å medføre redusert råstoffkvalitet, konkluderer forskerne.

I fiskeindustrien er oppfatningen at råstoffkvaliteten fra store fangster fra store fartøy er dårligst. Fangststørrelsene har økt for alle fartøygruppene.

Må ta grep

Dagens prissystem gir rom for fiskekjøperne både til å trekke i pris for dårlig kvalitet og til å betale mer enn minstepris for å premiere kvalitet. Dette skjer imidlertid i liten grad.

I dag foreligger det ingen dokumentasjon på at en generell kvalitetsheving av råstoffet gir økt

verdiskaping gjennom hele verdikjeden.

I undersøkelsen peker forskerne på at det kan gjøres reguleringsgrep som kan bidra til at kvaliteten på ferskt råstoff blir bedre.

Dette bør imidlertid ikke gjøres før potensialet for økt verdiskaping som følge av økt kvalitet er dokumentert, mener prosjektleder Edgar Henriksen.

Referanse:

Henriksen & Svorken: Fangstregulering og råstoffkvalitet i kystflåten. Ferskt råstoff til fiskeindustrien i Nord-Norge, Nofima-rapport

25/2011.

Bakgrunn:

Prosjektet er finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) og er en del av programmet Markedsbasert høsting av fiskeressurser.

© Forskning.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/Tv1ZVvLX>

Quality on the decline: Nofima

Fish Information & Services. Publisert på nett 31.01.2012 19:25. Profil: Nofima int.

, has taken a closer look at the correlation between the choice of gear, vessel size, catch size and the quality of raw materials from the coastal fleet and has made findings that indicate the quality is deteriorating.

The results of the study indicate that structuring in the coastal fleet has led to catch efficiency gaining greater priority than quality. Hook-caught fish from small vessels gives the best quality and least variation, but nonetheless reduces these landings in the coastal fleet. The perception in the fishing industry is that the raw material quality from large catches from large vessels is the worst. The catch size has increased for all vessel groups. Today's pricing system gives room for fish buyers to make a deduction for poor quality and to pay more than the minimum price for premium quality. However, this occurs to a

low degree. No documentation is currently available to show that a general raise in quality of the raw material provides increased added value throughout the value chain. In the study, Nofima points out that the regulatory process may be used to contribute to improving the quality of fresh raw materials. However, this should not be done until the potential of increased added value as a result of increased quality may be documented, says the project manager, scientist Edgar Henriksen. By Irene Midling Andreassen/Nofima

© Fish Information & Services

Se webartikkelen på <http://ret.nu/U0VKX5fl>

Quantity not quality

fishnewseu.com. Publisert på nett 31.01.2012 12:50. Profil: Nofima int.
lianne@swfpa.com (Lianne Morenc.

THE Norwegian fisheries research institute, Nofima, has published a study indicating that the quality of seafood landed by the country's coastal fleet is deteriorating.

The research was undertaken by taking a closer look at the correlation between the choice of gear, vessel size and catch size. The results of the study indicate that structuring in the coastal fleet has led to catch efficiency gaining greater priority than quality. Hook-caught fish from small vessels gives the best quality and least variation, but nonetheless reduces these landings in the coastal fleet. The perception in the fishing industry is that the raw material quality from large catches from large vessels is the worst. The catch size has increased for all vessel groups. The current pricing system gives room for fish buyers to make a deduction for poor quality and

to pay more than the minimum price for premium quality, but this only occurs to a minor extent. No documentation is currently available to show that a general rise in seafood quality provides increased added value throughout the value chain. In the study, Nofima points out that the regulatory process may be used to contribute to improving the quality of fresh raw materials. "However, this should not be done until the potential of increased added value as a result of increased quality may be documented," says the project manager, Edgar Henriksen.

© fishnewseu.com

Se webartikkelen på <http://ret.nu/IBdqVbBN>

Quality of Raw Materials is Declining

The Fish Site. Publisert på nett 31.01.2012 12:32. Profil: Nofima int.

NORWAY - Nofima has taken a closer look at the correlation between the choice of gear, vessel size, catch size and the quality of raw materials from the coastal fleet and has made findings that indicate the quality is deteriorating.

The results of the study indicate that structuring in the coastal fleet has led to catch efficiency gaining greater priority than quality. Hook-caught fish from small vessels gives the best quality and least variation, but nonetheless reduces these landings in the coastal fleet. The perception in the fishing industry is that the raw material quality from large catches from large vessels is the worst. The catch size has increased for all vessel groups. Today's pricing system gives room for fish buyers to make a deduction for poor quality and to pay more than the minimum price for premium quality. However, this occurs to a low degree. No documentation is currently available to show that a general raise in quality of the raw material provides increased added

value throughout the value chain. In the study, Nofima points out that the regulatory process may be used to contribute to improving the quality of fresh raw materials. ?However, this should not be done until the potential of increased added value as a result of increased quality may be documented,? says the project manager, Scientist Edgar Henriksen. Nofima has written a fact sheet and a report looking at these conditions in more depth. This is one of the projects in a large research programme at Nofima, financed by the Fishery and Aquaculture Industry Research Fund (FHF).

TheFishSite News Desk? Nofima (formerly Fiskeriforskning)

© The Fish Site

Se webartikkelen på <http://ret.nu/yL1scxia>

Quality of Raw Materials is Declining

The Meat Site. Publisert på nett 31.01.2012 11:39. Profil: Nofima int.

NORWAY - Nofima has taken a closer look at the correlation between the choice of gear, vessel size, catch size and the quality of raw materials from the coastal fleet and has made findings that indicate the quality is deteriorating.

The results of the study indicate that structuring in the coastal fleet has led to catch efficiency gaining greater priority than quality. Hook-caught fish from small vessels gives the best quality and least variation, but nonetheless reduces these landings in the coastal fleet. The perception in the fishing industry is that the raw material quality from large catches from large vessels is the worst. The catch size has increased for all vessel groups. Today's pricing system gives room for fish buyers to make a deduction for poor quality and to pay more than the minimum price for premium quality. However, this occurs to a low degree. No documentation is currently available to show that a general raise in quality of the raw material provides increased added

value throughout the value chain. In the study, Nofima points out that the regulatory process may be used to contribute to improving the quality of fresh raw materials. An example of poorly bled and correctly bled raw materials ?However, this should not be done until the potential of increased added value as a result of increased quality may be documented,? says the project manager, Scientist Edgar Henriksen. Nofima has written a fact sheet and a report looking at these conditions in more depth. This is one of the projects in a large research programme at Nofima, financed by the Fishery and Aquaculture Industry Research Fund (FHF).

© The Meat Site

Se webartikkelen på <http://ret.nu/mNI6CIA5>

Norways coastal fleet prioritises cod

World Fishing. Publisert på nett 25.01.2012 16:56. Profil: Nofima int.

Norways coastal fleet prioritises cod.

Credit: Frank Gregersen © Nofima A Nofima research programme, Market-based harvesting strategies, has found that most of Norways coastal fleets cod quota is caught in the first half of the year, providing fishermen with a good annual salary. As a result, there is generally a low level of interest in the fleets quotas for species such as haddock and saithe, and large quotas for these species are transferred annually to the deep-sea fishing fleet. One of the projects in the programme involved studying the coastal fleets catch behaviour, and looking at how this influenced the next link in the value chain. The scientists have ascertained that fishing for cod is the coastal fleets top priority, largely because of the good prices the industry pays for it. However, we are now seeing that fishing for haddock and saithe is becoming a significant part of the income base for some coastal fishing vessels, says scientist Edgar Henriksen, who was responsible for this study. Despite this, large quotas of haddock and saithe remain, and these

are transferred to deep-sea fishing fleet. As a result, the Norwegian industry has little benefit from these catches as they are frozen and exported. The Norwegian fishing industry appears to be mostly interested in fresh fish of high quality, preferably hook-caught fish, says Mr Henriksen. Nofima says that in the years ahead, attention should focus on the long-term effect of increased onboard freezing in the deep-sea fishing fleet, in particular with a view to countering any undesired effects for the fishing industrys supply situation if haddock stocks in particular, and consequently the quotas, are reduced from todays level. Another effect is that the deep-sea fishing fleet lose part of its income base, the scientist concludes.

© World Fishing

Se webartikkelen på <http://ret.nu/0QB6eY7E>

Kystflåten prioriterer torsk

Fish. Publisert på nett 23.01.2012 17:10. Profil: Nofima faglig.

Det meste av kystflåtens torskekvote tas første halvår, noe som gir fiskerne en relativ god årslønn.

Da blir interessen for flåtens kvoter på andre arter som hyse og sei som regel liten, og store kvoter på disse artene blir årlig overført til havfiskeflåten, skriver Nofima i en pressemelding.

Kystflåtens fangstadferd

Et stort forskningsprogram ved Nofima, finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), bærer tittelen Markedsbasert høsting av fiskeressurser.

I et av prosjektene i programmet har oppgaven vært å studere kystflåtens fangstadferd, og se på hvilken innflytelse dette har på de neste ledd i verdikjeden. Forskerne har konstatert at fiske etter torsk prioriteres høyt i kystflåten, mye på grunn av de gode prisene industrien betaler for torsken.

- Vi ser nå likevel at en del kystfartøy er i ferd med å gjøre hyse- og seifisket til en vesentlig del av sitt inntektsgrunnlag.

Det forteller forsker Edgar Henriksen, som har vært ansvarlig for undersøkelsen.

Kvoter overføres til havfiskeflåten

På tross av dette, er det fremdeles igjen store kvoter på hyse og sei, som overføres og tas av havfiskeflåten. Dette betyr blant annet at disse fangstene i liten grad kommer norsk industri til gode, da denne fangsten fryses rund og eksporteres, påpeker forskerne ved Nofima.

- Norsk fiskeindustri ser ut for å være mest interessert i fersk fisk av høy kvalitet, fortrinnsvis krokfanget, sier Henriksen.

Effektene på lengre sikt av økt ombordfrysing i havfiskeflåten, bør få oppmerksomhet i årene som kommer. Spesielt med sikte på å motvirke eventuelt uheldige effekter for fiskeindustriens

forsyningssituasjon dersom spesielt
hysebestanden, og dermed kvotene, reduseres
fra dagens nivå, fremholder Henriksen.

- En annen effekt er at havfiskeflåten vil kunne
miste deler av sitt inntektsgrunnlag, konkluderer
forskeren.

Nofima har skrevet et faktaark og en rapport som
går mer i dybden på dette forholdet.

Les mer (pdf) (pdf)

(pdf)

© Fish

Se webartikkelen på <http://ret.nu/oSIXRrLz>

Oversikt over like treff

Kystflåten prioriterer torsk

Forskning.no 22.01.2012 05:26

Kystflåten prioriterer torsk

Nofima. Publisert på nett 17.01.2012 14:28. Profil: Nofima faglig.

Det meste av kystflåtens torskekvote tas første halvår, noe som gir fiskerne en relativ god årslønn.

Da blir interessen for flåtens kvoter på andre arter som hyse og sei som regel liten, og store kvoter på disse artene blir årlig overført til havfiskeflåten.

Et stort forskningsprogram ved Nofima, finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), bærer tittelen Markedsbasert høsting av fiskeressurser. I et av prosjektene i programmet har oppgaven vært å studere kystflåtens fangstadsferd, og se på hvilken innflytelse dette har på de neste ledd i verdikjeden. Forskerne har konstatert at fiske etter torsk prioriteres høyt i kystflåten, mye på grunn av de gode prisene industrien betaler for torsken.

- Vi ser nå likevel at en del kystfartøy er i ferd med å gjøre hyse- og seifisket til en vesentlig del av sitt inntektsgrunnlag, forteller forsker Edgar Henriksen, som har vært ansvarlig for denne undersøkelsen.

På tross av dette er det fremdeles igjen store kvoter på hyse og sei, som overføres og tas av havfiskeflåten. Dette betyr blant annet at disse fangstene i liten grad kommer norsk industri til gode, da denne fangsten fryses rund og eksporteres.

- Norsk fiskeindustri ser ut for å være mest interessert i fersk fisk av høy kvalitet, fortrinnsvis krokfanget, sier Henriksen.

Effektene på lengre sikt av økt ombordfrysing i havfiskeflåten, bør få oppmerksomhet i årene som kommer. Spesielt med sikte på å motvirke eventuelt uheldige effekter for fiskeindustriens forsyningssituasjon dersom spesielt hysebestanden, og dermed kvotene, reduseres fra dagens nivå.

- En annen effekt er at havfiskeflåten vil kunne miste deler av sitt inntektsgrunnlag, konkluderer forskeren.

The screenshot shows a news article on the Nofima website. The article title is "Kystflåten prioriterer torsk" (The coastal fleet prioritizes cod). The author is Edgard Henriksen, dated 17. januar 2012. The article text discusses the prioritization of cod in the coastal fleet, mentioning that most of the quota is taken in the first half of the year, leading to a relatively good annual income for fishermen. It also notes that interest in other species like haddock and sea bass is low, and their quotas are often transferred to the coastal fleet. A research program at Nofima, funded by the FHF, is mentioned, focusing on market-based harvesting of fish resources. The article highlights that cod is highly prioritized in the coastal fleet due to high prices paid by the industry. It also notes that some coastal vessels are increasingly relying on haddock and sea bass for income, and that these catches are often frozen and exported, which is not beneficial for the domestic industry. The article concludes that the long-term effects of increased on-board freezing in the coastal fleet should be monitored, especially regarding the supply situation for the fishing industry if haddock stocks and quotas are reduced. Another effect mentioned is that the coastal fleet could lose parts of its income base.

Below the article, there is a sidebar with a profile picture of Edgard Henriksen and a list of related articles or categories. At the bottom of the page, there is contact information for Nofima AS, including address, phone, fax, email, and social media links.

Nofima har skrevet et faktaark og en rapport som går mer i dybden på dette forholdet. Se vedlagte faktaark og link til rapporten nedenfor.

© Nofima

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ZUCoHVgG>

Fleire vil bli fiskarar

NRK Sogn og Fjordane. Publisert på nett 07.08.2011 11:15. Profil: Nofima faglig.

Illustrasjonsfoto) For fyrste gang på 10 år, aukar talet på yrkesfiskarar i fylket. Foto: Frode Fimland/NRK I over 10 år har talet på yrkesfiskarar på i Sogn og Fjordane gått ned. No peikar pila oppover att.

Veldig gledeleg, seier leiar i Sogn og Fjordane fiskarlag, Jon Magne Silden. Det skriv Bergens Tidende søndag.

Oppgang

I 1999 var det over 1000 registrerte yrkesfiskarar i fylket, men frå 1999 til 2009 vart talet nesten halvert. No peikar pila oppover att, og i 2010 var det 608 registrerte fiskarar i Sogn og Fjordane.

Les óg: Mannskapet tek snart juleferie

Det er veldig gledeleg at denne negative trenden ser ut til å ha snudd. No får me berre håpa at det held fram slik, seier leiar i Sogn og Fjordane fiskarlag, Jon Magne Silden, til bergensavisa.

Effektivisering

Årsaka til at talet stupte, er at maskiner og utstyr i større grad har blitt automatisert, meiner Edgar Henriksen, som er forskar ved Nofima.

Effektiviseringa vil nok halda fram, men ikkje i like stor grad som tidlegare, seier han.

Les óg: Fryktar seismikk øydelegg fisket

© NRK Sogn og Fjordane

Se webartikkelen på <http://ret.nu/VoqToSmm>

The screenshot shows the NRK website interface. The main article is titled "Fleire vil bli fiskarar" and features a large image of a fishing boat at sea. The article text is partially visible, discussing the increase in professional fishermen in the region. To the right of the main article, there is a sidebar with several smaller news items, including "Fylkesleksikon", "Vestlandstrysselen 28.08", "Vestlandstrysselen 29.08", "På scenen: Lettloyst kringgate?", "Overgangshysteri", "Les alt om Sogndal", "Nettkamera i Sogn og Fjordane", and "Finn din tur på Sogn". At the bottom of the page, there is a grid of smaller article thumbnails with titles like "Fleire vil bli fiskarar", "Mykje fyl, stasjon og utro", "Danke klar for Sogndal", "Bereket suveren opp Fauskåen", "Overtid-drama i Måøy", and "Må seiga brøven mot strupeit".

Forsker ved Nofima, Edgar Henriksen, sier den tekniske effektiviseringen er en viktig årsak til at det har vært en nedgang i antall fiskere i flere år.

- Man har fått større vinsjer og pumper, og alt er veldig automatisert. Det er all grunn til å tro at denne utviklingen vil fortsette også i årene som kommer, men den største nedgangen i antall fiskere er trolig over, sier Henriksen.

Han sier bestandssituasjonen også er svært gunstig.

- På slutten av 80-tallet startet man en smertefull prosess der man begrenset uttaket. Det skapte mye hyl og skrik fra fiskerinæringen, men det er på mange måter denne politikken man nå høster fruktene av. Både når det gjelder sild, makrell, torsk, lodde, sei og hyse er bestanden stor nå. At den er det samtidig er ganske unikt, sier Henriksen.

Han påpeker at det også får konsekvenser for mange lokalsamfunn dersom det blir færre fiskere.

- Flere steder har vi sett en klar sammenheng mellom nedgang i antall fiskere og fraflytting fra utkantene. Når man ikke kan leve av fisket, blir det naturlig for mange å søke mot mer sentrale

strøk, sier han.

Mangler personell

Statssekretær i Fiskeri- og kystdepartementet, Kristine Gramstad (Ap), sier myndighetene spiller en svært viktig rolle i å forvalte bestanden.

- Forvalter man fiskeressursene på en god måte sikrer man samtidig god lønnsomhet i næringen. Det vil igjen være avgjørende for å få rekruttert flere folk til yrket, sier Gramstad.

Fiskerlagslederen i Sogn og Fjordane sier det fortsatt vil være et stort behov for fiskere.

- Spesielt gjelder dette sertifisert personell som skippere, maskinister og styrmenn. Der har vi tapt i kampen mot offshoreflåten. Det har ført til at vi må utenlands for å finne kvalifiserte folk, sier Jarl Magne Silden.

Johannes Sedahl Røttingen (26) har aldri vurdert noe annet yrke enn fisker.

FOTO: Odd Mehus

© Stavanger Aftenblad

Se webartikkelen på <http://ret.nu/ObAdDlss>

Linefiske som konkurransefortrinn

Matindustrien. Publisert på nett 15.03.2011 14:53. Profil: Nofima.

Linefanget torsk og hyse oppfattes som den beste fisken og har et svært positivt omdømme i markedet. I artikkelen diskuterer forfatterne hvorfor linefisken har et så godt omdømme og hvilke fordeler dette gir.

De tar også opp mulige trusler mot linefiskens omdømme og hvordan den sterke markedsposisjonen best mulig kan forvaltes i fremtiden.

Av Geir Sogn-Grundvåg og Edgar Henriksen, Nofima Marked 15.03.11

Som en del av prosjektet Sjømatnæringen: produkt differensiering og konkurransefortrinn, finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), har artikkelforfatterne studert hvordan linefanget torsk og hyse oppfattes blant fiskekjøpere/produsenter, eksportører og importører/grossister/detaljister i verdikjeden for fersk hvitfisk (Henriksen og Sogn-Grundvåg, 2011; Sogn-Grundvåg, 2010). Innen strategifaget er et omdømme definert som oppfatninger av en bedrifts evne til å skape verdi relativt til konkurrenter (Fombrun, 1996). Et omdømme signaliserer til kunder, leverandører og andre viktige interessenter hvordan en bedrifts produkter, strategier og utsikter står i forhold til konkurrentene (Fombrun & Shanley, 1990). Det er vel kjent at et positivt omdømme er en av de viktigste om ikke den viktigste kilden til bedrifters konkurransefortrinn gjennom differensiering (Barney, 2011) Dette forklares med at et positivt omdømme er svært vanskelig å matche for konkurrenter fordi det er vanskelig og kostnadskrevenende å bygge opp og det tar lang tid (Barney, 2011; Hall, 1992).

Bygge omdømme

Bedrifter kan aktivt forsøke å bygge et positivt omdømme, gjerne innen områder der de har spesielt gode forutsetninger for å lykkes. Bedrifter som alltid holder hva de lover vil gjerne bli oppfattet som leveringsdyktige, mens bedrifter som er i front innen produktutvikling vil bli kjent

som innovative. Bedrifter som tar særlig hensyn til miljøet vil over tid bli kjent som miljøvennlige og bedrifter som leverer produkter av svært høy kvalitet vil bli kjent for dette. Det er ingenting i veien for at bedrifter kan ha et positivt omdømme på flere områder som for eksempel høy kvalitet, leveringsdyktighet og innovasjon. Dette vil gi bedriften flere ben å stå på i konkurransen om kundene

Fordeler

Et positivt omdømme kan gi bedriften en rekke fordeler. For eksempel kan et omdømme som signaliserer høy produktkvalitet gi tilgang til de beste leverandørene og kundene, høyere priser i markedet, bedre tilgang til kompetent arbeidskraft, kapital og andre viktige innsatsfaktorer. Artikkelforfatterne diskuterer sentrale kilder til linefiskens positive omdømme og hvilke fordeler omdømmet gir. Denne analysen gir grunnlag for å diskutere flere strategisk viktige

spørsmål, inkludert hvilke begrensninger og trusler det positive omdømmet står overfor og hvordan det best kan utnyttes og styrkes fremover. Les fagartikkelen i Matindustrien nr. 3 2011.

Klikk her for å bestille abonnement på Matindustrien

Linefiske oppfattes å være mer skånsomt mot havbunnen og å gi mindre utkast. Linefisken passer også godt inn i mange supermarkedskjeders miljøstrategier spesielt i det britiske markedet. Foto: Finn-Arne Egeness, Nofima

© Matindustrien

Se webartikkelen på <http://ret.nu/b0nyWSmG>

Linefisker løfter ferskfiskprisen

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 15.12.2010. Profil: Nofima faglig. Side: 26.

Markedet foretrekker krokfanget fisk fordi den oppfattes å ha bedre kvalitet enn all annen villfanget fisk landet i Norge. Line- og juksaflåten løfter de generelle prisene i ferskfiskmarkedet.

Dette går fram av en intervju-undersøkelse som forskerne Edgar Henriksen, Geir Sogn-Grundvåg og Finn-Arne Egeness ved Nofima Marked har gjennomført i høst. Men selv om den krokfangede fisken er foretrukket i markedet og oppnår de beste prisene, reflekteres dette i mindre grad i prisen til fisker. Det framstår som et betydelig paradoks at samtidig som krokfanget fisk er vinneren i ferskfiskmarkedet - så går landingene fra juksa- og kystlineflåten tilbake. Prosjekt Det er som en del av prosjektet: «Sjømatnæringen: produkt differensiering og konkurransefortrinn» finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), at forskere ved Nofima Marked gjennomført denne undersøkelsen. Den har omfattet norske linefiskere, fiskekjøpere og eksportører, salgslagene, så vel som konkurrenter fra Island. Dette er fulgt opp med markedsundersøkelser i Storbritannia, Frankrike og Tyskland. Fortrinn Både norske og islandske eksportører hevder at krokfanget fisk har et betydelig fortrinn i ferskfiskmarkedet. Den gir ikke alltid bedre betalt, men lar seg alltid selge før fisk tatt på andre redskap. Grunnen er at krokfanget fisk oppfattes å ha langt bedre og jevnere kvalitet enn fisk fanget med andre redskap. «Krokfanget» fisk har over tid befestet et positivt renommé og en unik konkurranseposisjon i det europeiske ferskfiskmarkedet. Den sterke posisjonen til krokfanget fisk synes også å ha økt betydelig de siste årene, spesielt i det britiske markedet hvor for eksempel Marks & Spencer utelukkende vil ha linefanget torsk og hyse. Krok og line som fangstredskap er til og med kommunisert fram til forbruker på deres brett-pakkede torsk- og hyseprodukter. Dårlig utnyttet Det er imidlertid god grunn til å stille spørsmål ved om man klarer å utnytte denne gunstige konkurranseposisjonen fullt ut. Fersk fisk fra kystline- og juksaflåten

26 LINEFISKE ONSDAG 15. DESEMBER 2010 FISKERIBLADET FISKAREN

Fiskekjøpernes dilemma

Fiskekjøperne som ble intervjuet i undersøkelsen var enige om at likevel sett skille kvalitets egenskapenes i pris til fisker - og at det ble mer venter større forskjell i pris mellom krokfanget fisk og fisk tatt på andre redskap.

Når mange fiskekjøpere likevel ikke praktiserer prisdifferensiering tilskrives dette flere forhold:

- Prispremie for beste kvalitet gir forventning om høyere pris også hos fiskere som avlever fisk av dårligere kvalitet. Dette bidrar til press på fiskekjøper om å betale samme pris til alle.
- Fiskekjøperne som betaler samme pris for god og dårlig kvalitet har et dårlig utgangspunkt for gode økonomiske resultater, som igjen gir dem vanskelig å betale mer til fisker.
- Prisdifferensiering basert på kvalitet fører ofte til ressursevelde forhandlinger med høy temperatur. Det kan også føre til uenighet fiskere i mellom. Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHLL) stiller tilbud om høyere pris på linefanget torsk, på like like med linefanget hyse, ferske bløtt annet like fisk.
- Det er kostnadsrevidende å ta mot relativt små inntinger fra mange små forter.
- Under vinterhalvåret etter torsk stiger krokfanget fisk ofte en liten andel, og

Line Caught Cod Fillets
Cod Fillets from the clear waters of the North East Atlantic Ocean

Linefisker løfter ferskfiskprisen

Dette går fram av en intervju-undersøkelse som forskerne Edgar Henriksen, Geir Sogn-Grundvåg og Finn-Arne Egeness ved Nofima Marked har gjennomført i høst. Men selv om den krokfangede fisken er foretrukket i markedet og oppnår de beste prisene, reflekteres dette i mindre grad i prisen til fisker. Det framstår som et betydelig paradoks at samtidig som krokfanget fisk er vinneren i ferskfiskmarkedet - så går landingene fra juksa- og kystlineflåten tilbake. Prosjekt Det er som en del av prosjektet: «Sjømatnæringen: produkt differensiering og konkurransefortrinn» finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), at forskere ved Nofima Marked gjennomført denne undersøkelsen. Den har omfattet norske linefiskere, fiskekjøpere og eksportører, salgslagene, så vel som konkurrenter fra Island. Dette er fulgt opp med markedsundersøkelser i Storbritannia, Frankrike og Tyskland. Fortrinn Både norske og islandske eksportører hevder at krokfanget fisk har et betydelig fortrinn i ferskfiskmarkedet. Den gir ikke alltid bedre betalt, men lar seg alltid selge før fisk tatt på andre redskap. Grunnen er at krokfanget fisk oppfattes å ha langt bedre og jevnere kvalitet enn fisk fanget med andre redskap. «Krokfanget» fisk har over tid befestet et positivt renommé og en unik konkurranseposisjon i det europeiske ferskfiskmarkedet. Den sterke posisjonen til krokfanget fisk synes også å ha økt betydelig de siste årene, spesielt i det britiske markedet hvor for eksempel Marks & Spencer utelukkende vil ha linefanget torsk og hyse. Krok og line som fangstredskap er til og med kommunisert fram til forbruker på deres brett-pakkede torsk- og hyseprodukter. Dårlig utnyttet Det er imidlertid god grunn til å stille spørsmål ved om man klarer å utnytte denne gunstige konkurranseposisjonen fullt ut. Fersk fisk fra kystline- og juksaflåten

MARKED
Markedet foretrekker krokfanget fisk fordi den oppfattes å ha bedre kvalitet enn all annen villfanget fisk landet i Norge. Line- og juksaflåten løfter de generelle prisene i ferskfiskmarkedet.

oppnår i gjennomsnitt dårligere priser enn fisk fanget med andre konvensjonelle redskaper. Prisvinneren i det norske råstoffmarkedet er ombordfrosset torsk og hyse fra autolineflåten, sammenlignet med fryst råstoff fra trålere og ferskt råstoff generelt. På den islandske fiskeauksjonen, som omsetter ca en fjerdedel av de årlige fangstene, kommer fersk torsk og hyse fra lineflåten relativt sett bedre ut enn i Norge. 20 prosent over 1 perioder med høy etterspørsel betales krokfanget fisk bedre - dette gjelder spesielt krokfanget hyse. Dette var en gjengs oppfatning på Island og i Norge. Flere av eksportørene oppga en «prispremie» for hel sløyd fersk hyse på opptil 20 prosent. Det kundene er villige til å betale mer for, er en råstoffkvalitet som gir lengre holdbarhet og mindre svinn. I og med at «krokfanget» også brukes som miljøargument i markedskommunikasjonen overfor forbrukere, ble informantene spurt om de oppfattet at dette påvirket pris og etterspørsel. Både de islandske og norske eksportørene var av den oppfatning at råstoffkvalitet var det desidert viktigste salgargumentet. God

fangstbehandling Den antatte årsaken til at krokfanget fisk har et så godt renommé i markedet er fangstbehandlingen. Rask bløgging og skånsom individuell behandling framholdes som årsak til hvit fiskefilet med lite klemskader. Dette gir høyere filetutbytte og mulighetene for lengre eksponeringstid i butikk. Norske eksportørers oppfatning er at fisk tatt på garn og snurrevad også kan ha utmerket kvalitet for fersk omsetning. Problemet er at kvaliteten varier sterkt og at den til tider er meget dårlig. Spesielt gjelder dette på vår/forsommer for fisk fra store snurrevadfanger. redaksjon@fbfi.no Telefon: 55 21 33 00

MARKEDSFØRING: Linefisk brukes i stadig større grad i markedsføringen for å indikere ekstra god kvalitet. Dette er eksempler. FOTO: NOFIMA FiskeribladetFiskaren FiskeribladetFiskaren linefisk ferskpakket linefisk ferskpakket linefisk ferskpakket linefisk ferskpakket islandsfisk

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Overlot kvoter verdt 400 til 500 millioner kroner til havfiskeflåten

NRK Nordland - Nyheter 1. Sendt på radio/tv 29.11.2010 09:03. Profil: Nofima.

I fjor overlot nord-norske kystfiskere 75.000 tonn av hyse- og seikvoten - verdt 4 til 5 millioner kroner - til havfiskeflåten fra Vestlandet. Samtidig forlanger kystfiskerne at de må få en større del av totalkvoten. Forsker Edgar Henriksen fra Nofima, har skrevet en rapport om dette til Norske sjømatbedrifters landsforening. - Det er vel kanskje sånn at når man år etter år lar være

å bruke den samme kvoten - og den kvoten blir overført til den havgående flåten som veldig ofte

hører hjemme i andre deler av landet, så er det sånn at de nå muligens driver på å opparbeide seg rettigheter til den fisken som de nord-norske kystfiskerne lar stå igjen i havet, sier Henriksen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/bEzuoJwH>

Fisker heller torsk og blåkveite

NRK Troms og Finnmark - Tromsnytt 1. Sendt på radio/tv 29.11.2010 08:03. Profil: Nofima.

I fjor overlot nordnorske kystfiskere en hyse- og seikvote på 75.000 tonn til havfiskeflåten fra Vestlandet. Kystflåten vil heller fiske torsk og blåkveite som gir bedre avkastning. - Det er synd, mener Steinar Eliassen i sjømatbedriften Nordfra. Forsker Edgar Henriksen ved Nofima har for Norske sjømatbedrifters landsforening laget rapporten som viser hva som skjer. - Her er det snakk

om fangstinntekter på kanskje en plass mellom 400 millioner og en halv milliard kroner, og

eksportinntekter på kanskje 600 til 800 millioner kroner, og det er klart at det er penger som kunne ha overrisla nordnorske kystsamfunn, sier Henriksen.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/oqxhSNBj>

Enig med Nofima-forsker

NRK Troms og Finnmark - Finnmarksnytt 1. Sendt på radio/tv 29.11.2010 07:03. Profil: Nofima.

I fjor overlot nord-norske kystfiskere 75.000 tonn av hyse- og seikvoten - verdt 400 til 500 millioner kroner - til havfiskeflåten fra Vestlandet. Samtidig forlanger kystfiskerne at de må få en større del av totalkvoten. Forsker Edgar Henriksen fra Nofima, har skrevet en rapport om dette til Norske sjømatbedrifters landsforening. - Det er vel kanskje sånn at når man år etter år lar væ

re å bruke den samme kvoten - og den kvoten blir overført til den havgående flåten som veldig ofte hører hjemme i andre deler av landet, så er det sånn at de nå muligens driver på å opparbeide seg rettigheter til den fisken som de nord-norske

kystfiskerne lar stå igjen i havet, sier Henriksen.

Fiskarlagsformann Hans Petter Rasmussen er enig. - Du kan kanskje si at det ikke henger helt på grep når det blir framstilt sånn. Så kystflåten bør absolutt gjøre en større innsats for å ta sin del kvoten, både på hyse og sei, sier han.

Kilde: © SisteNytt

Se/hør nyheten på <http://ret.nu/ZWasDYXC>

Island er flinkest i klassen

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 22.10.2010. Profil: Konkurrenter, SINTEF. Side: 10.

De som pr. i dag har lyktes best med line, er islendingene. Der tok de et klart valg ut fra at krokfanga fisk ble ansett å være den mest miljøvennlige. Maskevidden i garn var så høy at de bare fikk tatt den største torsken. Følgelig ble fangstene små.

Samtidig ga de ekstra kvote til lineflåten.

I dag er det ikke uvanlig at kystlinebåter på Island fisker 1000 tonn i året. Det er det fullt mulig å få til også i Norge. Eskøy-rederiet i Troms, med speedsjarkene «Åsta B» og «Saga K», står bokført med over 800 tonn hyse så langt i år etter å ha fisket etter islandsk modell.

- Håpet er å få lagt en kunnskapsbase og få til et forskningsmessig samarbeid over landegrensene som kan bidra til et løft for linefisket i alle nordiske land, sier Edgar Henriksen i Nofima.

I Norge er det Fiskerihøgskolen i Tromsø, Nofima og SINTEF som samarbeider. Da handler det både om teknologi, reguleringer og fartøyutvikling.

En av de som har deltatt på konferansen i Reykjavik denne uka er Terje Kjølåsøy i Ålesundfisk. De skal blant annet selge linefisken til Marine Fresh fra Napp i Lofoten som FiskeribladetFiskaren har skrevet om tidligere.

- Dette er ei interessant satsing sett fra en fiskeselgers synspunkt. Linefisken har definitivt et ekstra potensiale i spesielle markeder som det er ei utfordring for oss å hente ut, sier Kjølåsøy.

FiskeribladetFiskaren 15. oktober 2010

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

10 NYHETER
FREDAG 22. OKTOBER 2010 FISKERIBLADET FISKAREN

Internasjonalt lineløft

LINEPLAN
Denne uka har fiskere, fiskekjøpere og forskere stukket hodene sammen i Reykjavik for å finne ut av hva man kan gjøre for å bedre lønnsomheten i linefisket.

Terje Jensen
Nofima

Alle vil ha linefisket, og de aller fleste er enige om at den gjennomgående er av best kvalitet. Men det gjelder så lenge når det er så mange som vil selge vanskelig å få så mye ekstra båtstøtt for å stille ut det opp for de ekstra kostnadene i linefisket.

Vi prøver å få til ei revitalisering av lineforskningen i hele Norden
Edgar Henriksen, Nofima.

Prispotensiale
- Slik vi ser det, er det mest å hente på prisen, forteller Edgar Henriksen i Nofima i Tromsø som er en av de som har dratt i gang denne ukas linekonferansen i Reykjavik. Men det arbeides også med å få til effektivisering av drifta, for eksempel mer rasjonell regning i land.

Konferansen denne uka samlet deltakere fra både Island, Færøyene, Grenland og Norge.

Edgar Henriksen er til ei revitalisering av lineforskningen i hele Norden. Utenom litt vedskapsforskning har det vært gjort lite innovasjon innenfor linefisket.

Gylden mulighet?
I Norge er det debatten rundt belåring for å levere ut, belåningsvolumer og antall retningsstasjoner av ses- og byvekst, spesielt for kystlinen, som har satt fart i forskningen.

Et slikt lineløft vil gi mye linefiske og suksessfulle fiskere. Det kan være en gylden mulighet til å se en klar nedgang i fisketilgangen for å sikre linefisket hvis vi gjør ting på rette måten, mener Tromsø-forskeren.

terje.jensen@fbl.no
Telefon: 77 05 90 22

ETTERTRAKTET: Linefisket er ettertraktet vare. Nå jakter forskere både på øyprøve og på mer effektivt lineløft. S.17/10

EFFORTLESS, MÅLING MADE SAFE

12V TEINEHALER
Trekkraft 90 kg
5590,-
inkl. mva

NORTH LIFT
www.northlift.com

Da som på i dag har lyktes best med line, er islendingene. Der tok de et klart valg ut fra at krokfanga fisk ble ansett å være den mest miljøvennlige. Maskevidden i garn var så høy at de bare fikk tatt den største torsken. Følgelig ble fangstene små. Samtidig ga de ekstra kvote til lineflåten.

I dag er det ikke uvanlig at kystlinebåter på Island fisker 1000 tonn i året. Det er det fullt mulig å få til også i Norge. Eskøy rederiet i Troms, med speedsjarkene «Åsta B» og «Saga K», står bokført med over 800 tonn hyse så langt i år etter å ha fisket etter islandsk modell.

- Håpet er å få lagt en kunnskapsbase og få til et forskningsmessig samarbeid over landegrensene som kan bidra til et løft for linefisket i alle nordiske land, sier Edgar Henriksen i Nofima.

I Norge er det Fiskerihøgskolen i Tromsø, Nofima og SINTEF som samarbeider. Da handler det både om teknologi, reguleringer og fartøyutvikling.

En av de som har deltatt på konferansen i Reykjavik denne uka er Terje Kjølåsøy i Ålesundfisk. De skal blant annet selge linefisken til Marine Fresh fra Napp i Lofoten som FiskeribladetFiskaren har skrevet om tidligere.

- Dette er ei interessant satsing sett fra en fiskeselgers synspunkt. Linefisken har definitivt et ekstra potensiale i spesielle markeder som det er ei utfordring for oss å hente ut, sier Kjølåsøy.

Island er flinkest i klassen

Da som på i dag har lyktes best med line, er islendingene. Der tok de et klart valg ut fra at krokfanga fisk ble ansett å være den mest miljøvennlige. Maskevidden i garn var så høy at de bare fikk tatt den største torsken. Følgelig ble fangstene små. Samtidig ga de ekstra kvote til lineflåten.

I dag er det ikke uvanlig at kystlinebåter på Island fisker 1000 tonn i året. Det er det fullt mulig å få til også i Norge. Eskøy rederiet i Troms, med speedsjarkene «Åsta B» og «Saga K», står bokført med over 800 tonn hyse så langt i år etter å ha fisket etter islandsk modell.

- Håpet er å få lagt en kunnskapsbase og få til et forskningsmessig samarbeid over landegrensene som kan bidra til et løft for linefisket i alle nordiske land, sier Edgar Henriksen i Nofima.

I Norge er det Fiskerihøgskolen i Tromsø, Nofima og SINTEF som samarbeider. Da handler det både om teknologi, reguleringer og fartøyutvikling.

En av de som har deltatt på konferansen i Reykjavik denne uka er Terje Kjølåsøy i Ålesundfisk. De skal blant annet selge linefisken til Marine Fresh fra Napp i Lofoten som FiskeribladetFiskaren har skrevet om tidligere.

- Dette er ei interessant satsing sett fra en fiskeselgers synspunkt. Linefisken har definitivt et ekstra potensiale i spesielle markeder som det er ei utfordring for oss å hente ut, sier Kjølåsøy.

Fisker ikke opp kvotene

Forskning.no. Publisert på nett 21.09.2010 11:06. Profil: Nofima.

Fiskekvoter verdt flere hundre millioner kroner må hvert år overføres fra kystflåten til havfiskeflåten. Kystflåten fisker nemlig ikke opp kvotene sine.

Wilhelm Andreas Solheim
Kommunikasjonsrådgiver

Tirsdag 21. september 2010 I samarbeid med Nofima

Sløyging av torsk. (Foto: Frank Gregersen, Nofima)
I dag prioriterer kystflåten å fiske torsk. Torsken er lett å fiske når den kommer til kysten for å gyte og betalingen er bedre enn for andre typer fisk.

På et par hektiske vintermåneders tas kvotene.

Men det hurtige torskefisket svekker kystfiskernes interesse for annen type fisk som sei og hyse som de får mindre betalt for.

Hvert år får kystfiskerne tildelt store kvoter sei og hyse som de aldri fanger. På slutten av året må derfor disse kvotene refunderes.

Det betyr at de overføres til andre fartøy som har lyst til å fiske dem opp. I dette tilfelle havfiskeflåten.

Det kan virke som om store deler av kystfiskerne velger fritid i stedet for fiske når inntekten kommer over et visst nivå. Kystflåten fanger tre firedeler av fisken i noen hektiske måneder om vinteren. Deretter er det bråstopp.

Dette er greit for fiskerne, men skaper utfordringer for fiskeindustrien som ikke får jevne leveranser hele året, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima.

Fra nord til sør

De siste årene har kystflåten fått økte kvoter på både hyse og sei. Men dette har bare i liten grad ført til at de fanger mer fisk. I stedet blir store deler av den økte hysekvota overført til havfiskeflåten hver høst.

Dermed blir hysa fryst og foredles ofte utenfor

landet. Da går Norge glipp av store verdier.

De fleste kystfiskebåtene befinner seg i Nord-Norge, mens mange større havfiskebåter har base i sør. Dermed er dette en stor omfordeling av fisk fra nord til sør. Men det er ingen som tar noe fra Nord-Norge. Det er Nord-Norge som gir fra seg fisken, sier Henriksen.

Island

En løsning for å få kystfiskerne til å fange mer hyse og sei kan være å se til Island hvor mange har satset på autoline.

Med autoline eignes lina automatisk om bord i stedet for manuelt på land. Det gir veldig mobile fiskebåter med liner med mange kroker.

I 2009 fanget `Saga K` utstyrt med autoline 489 tonn fisk. Autoline er kvotevinneren på Island. Ulempen er at utstyret er dyrere enn det som brukes i tradisjonelt fiske. Autoline krever også større mannskap, minst tre personer må jobbe om bord.

Dette fordrer at båtene er i drift hele året, men det norske regelverket er ikke helt tilpasset denne driftsformen, sier Henriksen.

`Saga K

Saga K er en snaut 11 meter lang kystfiskebåt som har base i Tromsø. Båten er bygget på Island. Om bord er det installert et autoline-system med 13 000 kroker.

De siste årene har Nofima fulgt båten gjennom et forskningsprosjekt om bruken av autoline i norske farvann.

I fjor fanget båten 489 tonn fisk alene. Det er flere ganger mer enn de tradisjonelle fiskebåtene klarer å fiske. Over halvparten av fangsten var hyse, og mer enn halvparten av fangsten ble tatt andre halvår.

Forskningen viser at slike båter både bidrar til at kystflåten fanger mer hyse og til at fiskeindustrien får jevnere leveranser av råstoff hele året, sier Henriksen.

Men torsken kan være et problem for slike båter.

I store deler av året blokkeres fiskefeltene av arter der fisket er lukket. Det er også umulig å unngå for mye torsk vinter og vår, selv om man fisker etter andre arter. Bifangstordningene tillater fangst av noe torsk når man fisker etter andre arter, men hva skjer når også bifangstknoten er tatt, spør Henriksen.

Nytenking

For å legge til rette for nye driftsformer som autoline foreslår Henriksen endringer i fiskerireguleringene.

Det må nytenking til om kvotene skal fiskes opp av kystflåten. En mulig løsning er å premiere de som fisker mye hyse og sei med større torskekvoter. Kvotekjøp og større bifangstkvoter kan også hjelpe.

Oppstart av kvoteåret i september i stedet for ved årsskiftet kan også gi større fangst av hyse og sei, avslutter Henriksen.

© Forskning.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/eYbSR8A7>

Taking Tips From Iceland

The Fish Site. Publisert på nett 10.09.2010 03:56. Profil: Nofima int.

NORWAY - Fishing quotas worth millions of Norwegian kroner must be transferred annually from the coastal fleet to the deep-sea fishing fleet as the coastal fleet is not catching its quotas. A solution may be copying the fishermen in Iceland.

The priority today for the coastal fleet is cod. Cod is easy to catch when it migrates along the coast to spawn and the price is better than for other fish species. The fishermen catch their quotas in the space of two hectic winter months. But the rapid cod fishery reduces the coastal fishermen's interest in other types of fish, such as saithe and haddock, which fetch lower prices. Each year the coastal fishermen are allocated large quotas for saithe and haddock that they never catch. At the end of each year, these quotas must be redistributed. This means they are transferred to other vessels wishing to fish them, in this instance the deep-water trawler fleet. It appears that many coastal fishermen are choosing recreation instead of fishing when their income reaches a certain level, says Nofima Scientist Edgar Henriksen. The coastal fleet catches three quarters of the fish in the space of a few hectic winter months, then it's a sudden stop. This is fine for the fishermen, but creates challenges for the fishing industry as it does not receive regular supplies year-round. From north to south in recent years the coastal fleet has received increased quotas for both haddock and saithe. But this has only to a slight degree resulted in them catching more fish. Instead, large parts of the increased haddock quota are transferred to the deep-sea fleet each autumn. As a result, the haddock is being frozen and often processed abroad, which means Norway is missing out on large sums of money. The majority of coastal fishing boats are located in Northern Norway while many larger vessels are based in the south. Consequently, there is a large redistribution of fish from north to south, says Mr Henriksen, adding: But no one is taking anything from Northern Norway. It is Northern Norway which is

giving away the fish. Iceland One solution to get the coastal fishermen to catch more haddock and saithe may be to look at Iceland where many have invested in autoline vessels. The autoline system baits the hooks automatically on board instead of manually on land. This results in high speed, smaller fishing boats and long lines with many hooks. Autoline is the quota winner in Iceland, says Mr Henriksen. The disadvantage is that the equipment is more expensive than that used in traditional fishing. Autoline vessels also require larger crews as at least three people need to work on board. This requires the boats to be in operation year-round, but the Norwegian regulations do not completely accommodate this form of operation. Saga K Saga K, which has its home port in Troms, is a coastal fishing boat that is nearly 11 m long. It was built in Iceland and is fitted with a 13,000-hook autoline system. In recent years, Nofima has followed the vessel through a research project about the use of autoline vessels in Norwegian waters. Last year the boat caught 489 tonnes of fish alone, which is several times more than the traditional fishing boats manage to catch, says Mr Henriksen. More than half the catch was haddock and more than half the catch was caught in the second half of the year. This research demonstrates that such vessels contribute to the coastal fleet catching more haddock and to the fishing industry receiving regular supplies of raw materials all year round. However, cod can be a problem for such boats. For large parts of the year the fishing grounds are blocked by species where that fishery is closed. It is also impossible to avoid catching too much cod in the winter and spring even if you fish for other species, says Mr Henriksen. The bycatch quota scheme permits you to catch some cod when you are fishing for other species, but what happens when you have caught your bycatch quota? New thinking In order to prepare for new forms of operation such as autoline, Henriksen proposes changes to the fisheries regulations. A new approach is required if the coastal fleet is going to catch its quotas, he says. One possible solution is to reward those who catch a lot of haddock and saithe with larger cod quotas. Quota purchases and larger bycatch quotas can help too. Starting the quota year in September instead of at the

start of the calendar year can also give larger catches of haddock and saithe.

© The Fish Site

Se webartikkelen på <http://ret.nu/PQz9QcpA>

Norwegian coastal fleet fails to catch quotas

fishnewseu.com. Publisert på nett 06.09.2010 14:46. Profil: Nofima int.
dianew@macraestephen.co.uk (Diane Noble).

NORWEGIAN fishing quotas worth millions of pounds must be transferred annually from the coastal fleet to the deep-sea fishing fleet as the coastal fleet is not catching its quotas, according to an article by research group Nofima.

A solution may be copying the fishermen in Iceland, states the author of the article, Wilhelm Andreas Solheim. The priority today for the coastal fleet is cod, Solheim writes. Cod is easy to catch when it migrates along the coast to spawn and the price is better than for other fish species. The fishermen catch their quotas in the space of two hectic winter months. But the rapid cod fishery reduces the coastal fishermen's interest in other types of fish, such as saithe and haddock, which fetch lower prices. Each year the coastal fishermen are allocated large quotas for saithe and haddock that they never catch. At the end of each year, these quotas must be redistributed. This means they are transferred to other vessels wishing to fish them, in this instance the deep-water trawler fleet. Nofima scientist Edgar Henriksen adds: It appears that many coastal fishermen are choosing recreation instead of fishing when their income reaches a certain level. The coastal fleet catches three-quarters of the fish in the space of a few hectic winter months, then it's a sudden stop. This is fine for the fishermen, but creates challenges for the fishing industry as it does not receive regular supplies year-round. In recent years the coastal fleet has received increased quotas for both haddock and saithe. But this has only to a slight degree resulted in them catching more fish. Instead, large parts of the increased haddock quota are transferred to the deep-sea fleet each

autumn. As a result, the haddock is being frozen and often processed abroad, which means Norway is missing out on large sums of money. The majority of coastal fishing boats are located in Northern Norway while many larger vessels are based in the south. Consequently, there is a large redistribution of fish from north to south, says Henriksen. But no one is taking anything from Northern Norway. It is Northern Norway which is giving away the fish. The article states that one solution to get the coastal fishermen to catch more haddock and saithe may be to look at Iceland where many have invested in autoline vessels. The autoline system baits the hooks automatically on board instead of manually on land. This results in high speed, smaller fishing boats and long lines with many hooks. Autoline is the quota winner in Iceland, says Henriksen. The disadvantage is that the equipment is more expensive than that used in traditional fishing. Autoline vessels also require larger crews as at least three people need to work on board. This requires the boats to be in operation year-round, but the Norwegian regulations do not completely accommodate this form of operation. Henriksen proposes changes to the fisheries regulations. A new approach is required if the coastal fleet is going to catch its quotas, he says. One possible solution is to reward those who catch a lot of haddock and saithe with larger cod quotas. Quota purchases and larger bycatch quotas can help too. Starting the quota year in September instead of at the start of the calendar year can also give larger catches of haddock and saithe.

© fishnewseu.com

Se webartikkelen på <http://ret.nu/cleNQmMh>

Fisker ikke opp kvotene

Kyst.no. Publisert på nett 27.08.2010 08:24. Profil: Nofima.

Fiskekvoter verdt flere hundre millioner kroner må hvert år overføres fra kystflåten til havfiskeflåten. Kystflåten fisker nemlig ikke opp kvotene sine. En løsning kan være å gjøre som fiskerne på Island.

I dag prioriterer kystflåten å fiske torsk. Torsken er lett å fiske når den kommer til kysten for å gyte og betalingen er bedre enn for andre typer fisk. På et par hektiske vintermåneders tas kvotene.

Men det hurtige torskefisket svekker kystfiskernes interesse for annen type fisk som sei og hyse som de får mindre betalt for.

Hvert år får kystfiskerne tildelt store kvoter sei og hyse som de aldri fanger. På slutten av året må derfor disse kvotene refunderes. Det betyr at de overføres til andre fartøyer som har lyst til å fiske dem opp. I dette tilfelle havfiskeflåten. -Det kan virke som om store deler av kystfiskerne velger fritid i stedet for fiske når inntekten kommer over et visst nivå. Kystflåten fanger tre firedeler av fisken i noen hektiske måneder om vinteren. Deretter er det bråstopp. Dette er greit for fiskerne, men skaper utfordringer for fiskeindustrien som ikke får jevne leveranser hele året, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima i en pressemelding.

Fra nord til sør De siste årene har kystflåten fått økte kvoter på både hyse og sei. Men dette har bare i liten grad ført til at de fanger mer fisk. I stedet blir store deler av de økte hysekvota overført til havfiskeflåten hver høst.

Dermed blir hysa fryst og foredles ofte utenfor landet. Da går Norge glipp av store verdier. -De fleste kystfiskebåtene befinner seg i Nord-Norge, mens mange større båter har base i sør. Dermed er dette en stor omfordeling av fisk fra nord til sør. Men det er ingen som tar noe fra Nord-Norge. Det er Nord-Norge som gir fra seg fisken, sier Henriksen.

Island En løsning for å få kystfiskerne til å fange

The image shows a screenshot of the website kyst.no. The main article is titled "Fisker ikke opp kvotene" and discusses the issue of fish quotas being over-allocated to the coastal fleet. The sidebar contains several advertisements, including:

- SMART FISHING: Nye aktive komponenter. Et komplett og spesifikt utvalg av smørte for...
- PORTO: Feriehotell October 5-8, 2010. Destination: Thøne EP 400, Bergen, 25.09.2010.
- SEKUNDAFT 31.08.
- AQUALINE.
- Saker Manager Therapeutics.
- AKVATOR.
- EWOS.
- GENNOMFØR SYSTEMATISK PD-OVERVÅRING: ANNUELLT ÅRS-PROGRAM. PRIDGEN.
- WIPRO: Spalte vider produsent.
- FAKTA 2009: LASTEN TEMANJAMNET GRATIS.
- RENE FISK: 2003. Last ned gratis.

mer hyse og sei kan være å se til Island hvor mange har satset på autoline.

Med autoline eignes lina automatisk om bord i stedet for manuelt på land. Det gir veldig mobile fiskebåter med liner med mange kroker. - Autoline er kvotevinneren på Island. Ulempen er at utstyret er dyrere enn det som brukes i tradisjonelt fiske. Autoline krever også større mannskap, minst tre personer må jobbe om bord. Dette fordrer at båtene er i drift hele året, men det norske regelverket er ikke helt tilpasset denne driftsformen, sier Henriksen.

~Saga K Saga K er en snaut 11 meter lang kystfiskebåt som har base i Tromsø. Båten er bygget på Island. Om bord er det installert et autoline-system med 13.000 kroker. De siste årene har Nofima fulgt båten gjennom et forskningsprosjekt om bruken av autoline i norske farvann. - I fjor fanget båten 489 tonn fisk alene. Det er flere ganger mer enn de tradisjonelle fiskebåtene klarer å fiske. Over halvparten av fangsten var hyse, og mer enn halvparten av fangsten ble tatt andre halvår. Forskningen viser at slike båter både bidrar til at kystflåten fanger mer hyse og til at fiskeindustrien får jevnere leveranser av råstoff

hele året, sier Henriksen.

Men torsken kan være et problem for slike båter. - I store deler av året blokkeres fiskefeltene av arter der fisket er lukket. Det er også umulig å unngå for mye torsk vinter og vår, selv om man fisker etter andre arter. Bifangstordningene tillater fangst av noe torsk når man fisker etter andre arter, men hva skjer når også bifangstknoten er tatt, spør Henriksen.

Nytenking For å legge til rette for nye driftsformer som autoline foreslår Henriksen endringer i fiskerireguleringene. - Det må nytenking til om kvotene skal fiskes opp av kystflåten. En mulig løsning er å premiere de som fisker mye hyse og sei med større torskekvoter. Kvotekjøp og større bifangstkvoter kan også hjelpe. Oppstart av kvoteåret i september i stedet for ved årsskiftet kan også gi større fangst av hyse og sei, avslutter Henriksen.

26.08.10 kl 13:15

© Kyst.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/eqeH8Cs4>

Kvotegåve frå nord

Sunnmørsposten. Publisert på trykk 21.08.2010. Profil: Nofima faglig. Side: 14.

Kystfiskarane i Nord-Norge fiskar ikkje opp kvotane sine. Nofima-forskar Edgar Henriksen har løysinga, men den vil innebære meir arbeid. Fiskeri. Kystflåten har dei siste åra overlata trålarflåten. Dette gjeld både hyse og sei, som kystfiskarane ikkje klarer å fiske opp, og som dermed vert refordelt på slutten av året, til glede for trålarflåten.

...-Dette er i stor grad ei omfordeling av fisk frå nord til sør. Men det er ingen som tar noko frå Nord-Norge. Det er Nord-Norge som gir frå seg, seier Edgar Henriksen i Nofima Marked. Årsaka er at kystflåten prioriterer å fiske torsk- som er lett å fiske når han kjem til kysten for å gyte. - Vanlegvis vert tre firedelar av all kvitfisk tatt første halvår. Det er full fart, og så bråstopp, seier forskaren. Autoline. På eit seminar under Nor-Fishing messa foreslo han at kystfiskarane gjer som sine kollegaer på Island, nemleg å satse meir på autolinefiske, spesielt etter hyse. - Dette er kvotevinnarane på Island, seier forskaren. Ulempene er at utstyret er forholdsvis dyrt og ikkje minst: Arbeidsinnsatsten og mannskapsbehovet aukar fordi fangstraten er forholdsvis låg. -Det viktigaste er at ein fiskar heile året, slik at ein tar heile kvoten av både torsk, sei og hyse, seier Edgar Henriksen. For å legge til rette for nye driftsformer som autolinefiske foreslår Henriksen også omleggingar i reguleringane. -Både bifangsreglar og manglande strukturering er hinder, seier han. Latskap? Betyr dette at kystfiskarane i Nord-Norge er late? Forskaren, som sjølv er frå Nord-Norge, må vege sine ord når han svarer. -Det ser ut til at store delar av flåten vel fritid framfor fiske, etter at inntekta har kome over eit visst nivå. Dette er greitt nok for fiskarane, men ugrent for fiskeindustrien, og for landsdelen sett under eitt, seier Edgar Henriksen. Svein Aam svein.aamsmp.no. Det er Nord-Norge som gir frå seg.

Edgar Henriksen

14 SUNNMØRSPOSTEN
Lørdag 21. august 2010

SAMFUNN

Kvotegåve frå nord

Kystfiskarane i Nord-Norge fiskar ikkje opp kvotane sine. Nofima-forskar Edgar Henriksen har løysinga, men den vil innebære meir arbeid.

FISKERI. Kystflåten har dei siste åra overlata kvoten sine. Dette gjeld både hyse og sei, som kystfiskarane ikkje klarer å fiske opp, og som dermed vert refordelt på slutten av året, til glede for trålarflåten.

Dette er i stor grad ei omfordeling av fisk frå nord til sør. Men det er ingen som tar noko frå Nord-Norge. Det er Nord-Norge som gir frå seg, seier Edgar Henriksen i Nofima Marked.

Årsaka er at kystflåten prioriterer å fiske torsk- som er lett å fiske når han kjem til kysten for å gyte.

-Vanlegvis vert tre firedelar av all kvitfisk tatt første halvår. Det er full fart, og så bråstopp, seier forskaren.

Autoline. På eit seminar under Nor-Fishing messa foreslo han at kystfiskarane gjer som sine kollegaer på Island, nemleg å satse meir på autolinefiske, spesielt etter hyse.

-Dette er kvotevinnarane på Island, seier forskaren.

Ulempene er at utstyret er forholdsvis dyrt og ikkje minst: Arbeidsinnsatsten og mannskapsbehovet aukar fordi fangstraten er forholdsvis låg.

-Det viktigaste er at ein fiskar heile året, slik at ein tar heile kvoten av både torsk, sei og hyse, seier Edgar Henriksen.

For å legge til rette for nye driftsformer som autolinefiske foreslår Henriksen også omleggingar i reguleringane.

-Både bifangsreglar og manglande strukturering er hinder, seier han.

Latskap? Betyr dette at kystfiskarane i Nord-Norge er late? Forskaren, som sjølv er frå Nord-Norge, må vege sine ord når han svarer.

-Det ser ut til at store delar av flåten vel fritid framfor fiske, etter at inntekta har kome over eit visst nivå. Dette er greitt nok for fiskarane, men ugrent for fiskeindustrien, og for landsdelen sett under eitt, seier Edgar Henriksen.

SVEIN AAM
svein.aamsmp.no

Det er Nord-Norge som gir frå seg.

Edgar Henriksen

LANDLIGGE Kystflåten i Nord-Norge overlata kvoten sine for 400-500 millionar i året til trålarflåten.

Nytinking

SVEIN AAM
svein.aamsmp.no

BAKGRUNN

Havet er fullt av torsk, men mange kystfiskarar nordpå er på randen av konkurs.

Fisk som er dimesverte etter 500 år og 100 år gamle metodar, altså klipptak og nertak, sel berre i fiskefabrikane til Aker Seafoods.

Fiskarane får berre betalt for frosne fisk om dei får fisk.

Dette er tre paragrafer for norsk kvitfiskeriering i dag.

Og det er ein situasjon som skapar hovudtrykk på vel i Fiskeridepartementet, Aker Seafoods og Norges Fiskarlag.

Taparlaget. Aker Seafoods er på...

Bildetekst: Landligge Kystflåten i Nord-Norge overlata kvoten for 400500 millionar i året til trålarflåten.

Arkivfoto

© Sunnmørsposten

Godt med huse for Mikal

FiskeribladetFiskaren skriver om Mikal Steffensen fra Myre, som fisker for Stø, at han har doblet husefangstene i forhold til i fjor.

– Jeg tror oppturen kommer at at det ikke har vært skutt seismikk i sommer, sier Mikal til avisen. Etter to magre huseår, der det har vært skutt nye seismikk i området utenfor Stø, har det i år vært fredelige forhold.

Det har gitt kraftig oppturn for husefisket, et fiske som for Steffensen er nesten like viktig enn torskefisket. For industrien på land er dette meget viktig, i og med at det holder hylene igang ved fihethallen til Gunmar Klo AS på Myre.

Etter påkjørsel på Sortland:

– Bilførere plikter å stoppe

SORTLAND: En bilfører skal stoppe å undersøke om noen er skadet dersom det oppstår et sammenstøt. Det slår politifullmektig Kay Rønning-Nyvold fast.

SV-EIN-HENRY WEDDING s.h.j@blv.no

Sist lørdag ble en 16 år gammel syklist påkjørt i

Karles vei på Sortland. Ifølge gutten og 16-åringens mor stoppet ikke bilføreren etter sammenstøtet, og forholdet er anmeldt til politiet.

– Jeg kjenner ikke til denne aktuelle saken, men på generell grunnlag kan jeg si at bilførere plikter å stoppe etter et sammenstøt for å sjekke om noen er skadet, uavhengig av hvem som må-

te være skyld i trafikkuhell, sier politifullmektig Kay Rønning-Nyvold ved Sortland lensmannskontor til Bladet Vesterålen.

Foreldre
– Hva skal man gjøre dersom man er uheldig og kjører på en mindre-årig?
– Da er det naturligvis

lurt å ta kontakt med foreldre eller annen verge. Det er kanskje ikke alle barn og unge som forteller heime at de har vært involvert i et sammenstøt. Det kan dessuten være greit å få vite fra en annen voksen hvordan vedkommende har opplevd situasjonen. Bilførere skal uansett undersøke om det er gått bra med den/andre involverte, sier Rønning-Nyvold.

Bilførere som er involvert i trafikkuhell med personskader og som ikke stopper etterpå, risikerer straff og inndragelse av førerkortet.

Topptur i Andøy
Til toppen av Bjørn-skinnfjellet. Oppmøte søndag 22. august kl. 11.00 ved parkeringsplass nedst i Kobbedalen. Spørsmål til Bård Michalsen, tlf. 476 09 911. Turen tar ca. 4 timer. Bli med!
Delokelse på alle turtagere skjer på eget ansvar.
www.turforbarn.no/vesteralen

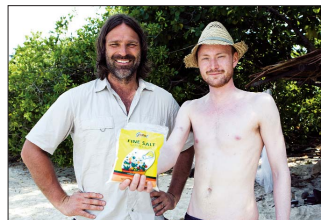
Stengt på Andenes

ANDØY: Biblioteket på Andenes er stengt inntil videre, går det fram av nettsida til Andøy kommune.

Vesterålinger i Robinson

Vesterålingene Werner Solheim (27) og Arvid Ari Mallaug (26) skal være med i årets Robinson-serie på TV3.

IDAR OVESEN idar@blv.no

Programleder Christer Falch og Arvid Ali Mallaug. (Foto: TV3/Odd-Steinar Tøllefsen)

Ifølge informasjon fra TV3 er Werner Solheim fra Frøskeland og Stokmarknes, og bosatt i Sortland. Han er fisker av yrke.

Arvid Ari Mallaug er fra Sortland, omsorgsarbeider og dessuten globe-trotter og livsnyter, skal vi tro TV3.

Robinsonekspedisjonen er tilbake fra 12. september, i sin tiende sesong med sydhavsdramma, leser vi fra skrevet vi har fått. Ekspedisjonens lag er delt inn i nordlendinger og søringer. Den gamle motsetningen mellom Norges landsdeler skal settes på prøve. Er nordlendingene like barske og brautende som søringene er glatte og snobbete?

Programleder Christer Falch har et bein i hver landsdel, og vet hvilke brytere han skal vri på for å få opp temperaturen blant tørrfisktilhengerne i

nord og sushigjengen i sør.

Robinsonekspedisjonen er en hardfor reality-serie som gjennom et tiår har talt det meste av både tv-konkurranse og vær og vind. Innspillingen av årets ekspedisjon har imidlertid blitt den mest dramatiske noensinne, da et utbrudd av denguefeber rammet øyområdet der serien spilles inn. Hele produksjonen ble evakuert og omsider flyttet til en ny location.

Denne sesongen blir en amerledes ekspedisjon som det sererne er vant til, full av overraskelser og tvister, ifølge TV3.

Werner Solheim. (Foto: TV3/Odd-Steinar Tøllefsen)

†
Min inderlig kjære kone, min smille, gode mamma, min beste venn og farmor, min søster, svigerinne og tante
May Kristin Robertsen
født Bjørnland, født 24. mai 1956, døde brått fra oss i dag, Moss 15. august 2010.
En engel med én tanke og ett kall: å være der for andre, forlot oss så altfor, altfor tidlig. Minnene er for evig i oss meislet.
Harald
Magnus
Sondre
Henning (bror) Pia
Evelyn
Ole-Richard Anne Lise
Roger
Nevoer og nieser
Øvrige familie
Bisettes fra Moss kirke onsdag 25. august kl. 14.30.

†
Min kjære ektemann, vår gode far, svigerfar, bestefar, bror, svigerbror og onkel
Ottar Vollen
født 29. januar 1940 døde 15. august 2010.
Din dag er over, nu har du fått fred, du stille sover i evighet.
Lødningen, Pæpa, Oslo
Jorunn
Ekstefelle
Jørn Gry Anne
Terje Mona
Erik Kari
Barn Svigerbarn
Marius, Jørgen, Marianne, Kaja, Kamilla, Malin
Barnebarn
Søsken, svigersøsken og øvrige familie
Begravelse fra Lødningen kirke tirsdag 24. august kl. 13.00. Alle som ønsker å følge Ottar til hans siste hvilested er velkommen.

†
Vår kjære pappa, svigerfar, bestefar og oldefar
Edgar Lillevik
Født 5. mai 1923, sovnet stille inn 16. august 2010.
Bø, Trondheim, Myre, Oslo, Moss
Ditt hjerte som banket så varmt for dine, og øyet som våket og strålte så ømt, har stanset og sluknet til sorg for oss alle, men hva du har gjort, skal aldri bli glemt.
Eireen Charles
Roy
Tommy Jimmy
Barn
Monika
Svigerbarn
Barnebarn, oldebarn og øvrige familie
Alle som ønsker å følge Edgar til hans siste hvilested er velkommen til Betel, Straume, tirsdag 24. august kl. 11.30. Sørgehytideligheten avsluttes ved graven.

Vil ha svar om gangvei til Hadsel

HADSEL Bente Robertsen Aanes (SV) spurte i formannskapsmøtet tirsdag om hvem som finansierer tilretteleggingen for gang- og sykkelvei mellom Stokmarknes og Hadsel, i forbindelse med leggingen av vannledning. – Det hadde vært mulig å velge billigere traséer dersom man ikke trengte å ta hensyn til en framtidig gang- og sykkelvei, sa hun.

Ordfører Kjell-Børge Freiberg (Frp) lovet svar i neste formannskapsmøte.

Ekstrakvote for helårsfiskere

Myndighetene arbeider med planer om å finne nyheter og fleksible virkemidler for styrking av forskningsingen til industri og kystflåte. FiskeribladetFiskaren skriver at en ikke skal bli forundret dersom det dukker opp ekstra kvote til dem som får til å fiske torsk og som driver med krok.

– Vi er ikke på jakt etter løsninger med stort L, men etter flere løsninger som fungerer i samspill eller parallelt, sier Edgar Henriksen i Nofima.

www.blv.no

HUGGES NÅ!

99 Audi A3	1,6	3D
96 Audi A4	1,8T	4D
01 Audi A4	2,0	Shv
98 BMW E46	318i	4D
97 BMW 525 E39	2,5	4d
95 Citroen Berlingo	1,4	Shv
01 Citroen C2	2,0HD	Shv
03 Citroen C2	2,0HD	Shv
95 Citroen Xsara Picasso	1,6	Shv
94 Fiat Doblo Cargo	1,3	5d
02 MB W203 C220	2,200	Shv
98 MB E210	2,204	Sed
02 Mercedes	1,6	4D
98 Mercedes	1,8	4d
00 Mercedes	1,6	Shv
98 Mercedes	2,0T	Vare
01 Mercedes	2,300	Vare
96 Nissan King Cab	2,500	Pick Up
04 Opel Zafira	2,0	Shv
04 Opel Vivaro	1,900	Vare
05 Peugeot 307	1,6	5D
98 Peugeot Partner	1,50	5D
94 Renault Megane	1,500	Shv
06 Renault Scenic	1,500	Shv
09 Renault Kangoo	1,500	Vare
94 Saab 9-5	2,0T	4D
10 Skoda Fabia	1,2	5d
03 Skoda Octavia	1,9T	5D
08 Suzuki Liana	1,6	Shv
00 Subaru Legacy	2,0	Shv
94 Suzuki Vitara XL7	2,0TDI	5D
98 Toyota Corolla	1,6	Shv
01 Toyota Picnic	1,3	5D
98 VW Golf 4	1,6	5d
98 VW Golf 4 4x4	1,9T	5D
00 VW Passat 4motion	1,9T	Shv
98 VW Polo	1,4TDI	5D
06 VW Transporter TS	1,9TDI	Bus

+ 30 000 deler på lager!
www.tromsbildelsenter.no
Flere biler og deler - brukte og nye.

3D Troms FellesSentrer tlf 77 60 07 00
post@tromsbildelsenter.no

Barnas Turlag
Mat på villmarksvis ved Lamarkvatnet. Oppmøte søndag 22. august kl. 12.00 ved travbanen på Jønnestad, Sortland. Spørsmål til Sunniva Birke-land, mob. 970 84 056. Turen tar ca. 3 timer. Bli med!
Delokelse på alle turtagere skjer på eget ansvar.
www.turforbarn.no/vesteralen

Nordland Fylkeskommune
Sortland Videregående skole
Hybler ønskes
Husciere på Sortland som har ledige hybler til leie for skoleelever, bes kontakte Sortland videregående skole ved Olga Madsen, tlf. 907 17 029
Rektor

SUBARU
MITSUBISHI MOTORS
TYSSE
+30 000 deler på lager!
www.tromsbildelsenter.no
Flere biler og deler - brukte og nye.

Vurderer ekstravote til de som fisker hele året

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 18.08.2010. Profil: Konkurrenter, SINTEF. Side: 14.

Bjørn Tore Forberg Berlevåg

Norge har i mange år gått i spiss innen forskning på fangst-, fartøy og redskapsteknologi. Lenge har tyngden av bevilgningene vært rettet mot trål- og havfiskeflåten. Nå dreies innsatsen gradvis inn mot kystflåten for å nå målene med ferksfiskstrategi, kortreist mat, kvalitet, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisamfunnene på land. Ikke minst leder Fiskeridepartementet etter måter å øke fiskes kvaliteten, spre innsatsen på flere arter og i tillegg drøye sesongen.

Fleksible ordninger

Etter det Fiskeribladet Fiskaren kjenner til, skal Fiskeridepartementet ha lagt ryggen til for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både industrien og kystflåten. Lineegnetilskudd er for alltid ute.

Men ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp. Ikke minst er kystflåteforskningen trappert vesentlig opp. En synlig del av dette er tre forskningsrapporter på speed-linesjarkene «Saga K» og «Åsta B». Det er av flere rederier som har lagt vekt på å følge de to siste fiskeriministrenes forsterkede marsjordre om å fiske flere arter og helårlig.

Vil ikke spekulere

Forsker Edgar Henriksen ved Nofima i Tromsø vil ikke spekulere på hva myndighetene har på gang. Men han bekrefter at forskningen på kystflåtestrategier er trappert vesentlig opp. Blant annet samarbeides det også tett med Islandsk fiskerieriering, og ikke minst med norske fiskere.

Vi er ikke på jakt etter løsningen med stor «L», men etter flere løsninger som fungerer i samspill eller på siden av hverandre.

Som kommentar til autolinedrift, er det fiskere som sier til oss at de heller fisker med garn fordi det gir større lott på kortere tid. Andre hevder at

14 NYHETER
ONSDAG 18. AUGUST 2010 FISKERIBLADET FISKAREN

Vurderer ekstravote til de s

FERSKFIKSK

Myndighetene arbeider for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både ferksfiskstrategien til både industri og kystflåte. Ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp.

Bjørn Tore Forberg
Berlevåg

Norge har i mange år gått i spiss innen forskning på fangst-, fartøy og redskapsteknologi. Lenge har tyngden av bevilgningene vært rettet mot trål- og havfiskeflåten. Nå dreies innsatsen gradvis inn mot kystflåten for å nå målene med ferksfiskstrategi, kortreist mat, kvalitet, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisamfunnene på land. Ikke minst leder Fiskeridepartementet etter måter å øke fiskes kvaliteten, spre innsatsen på flere arter og i tillegg drøye sesongen.

Fleksible ordninger
Etter det Fiskeribladet Fiskaren kjenner til, skal Fiskeridepartementet ha lagt ryggen til for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både industrien og kystflåten. Lineegnetilskudd er for alltid ute.

Men ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp. Ikke minst er kystflåteforskningen trappert vesentlig opp.

Edgar Henriksen
Nofima

Forsker Edgar Henriksen ved Nofima i Tromsø vil ikke spekulere på hva myndighetene har på gang. Men han bekrefter at forskningen på kystflåtestrategier er trappert vesentlig opp. Blant annet samarbeides det også tett med Islandsk fiskerieriering, og ikke minst med norske fiskere.

«Vi er ikke på jakt etter løsningen med stor «L», men etter flere løsninger som fungerer i samspill eller på siden av hverandre.

Edgar Henriksen, forsker Nofima

14 NYHETER

18. AUGUST 2010

Vurderer ekstravote til de s

FERSKFIKSK

Myndighetene arbeider for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både ferksfiskstrategien til både industri og kystflåte. Ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp.

Bjørn Tore Forberg
Berlevåg

Norge har i mange år gått i spiss innen forskning på fangst-, fartøy og redskapsteknologi. Lenge har tyngden av bevilgningene vært rettet mot trål- og havfiskeflåten. Nå dreies innsatsen gradvis inn mot kystflåten for å nå målene med ferksfiskstrategi, kortreist mat, kvalitet, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisamfunnene på land. Ikke minst leder Fiskeridepartementet etter måter å øke fiskes kvaliteten, spre innsatsen på flere arter og i tillegg drøye sesongen.

Fleksible ordninger
Etter det Fiskeribladet Fiskaren kjenner til, skal Fiskeridepartementet ha lagt ryggen til for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både industrien og kystflåten. Lineegnetilskudd er for alltid ute.

Men ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp. Ikke minst er kystflåteforskningen trappert vesentlig opp.

14 NYHETER

18. AUGUST 2010

Vurderer ekstravote til de s

FERSKFIKSK

Myndighetene arbeider for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både ferksfiskstrategien til både industri og kystflåte. Ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp.

Bjørn Tore Forberg
Berlevåg

Norge har i mange år gått i spiss innen forskning på fangst-, fartøy og redskapsteknologi. Lenge har tyngden av bevilgningene vært rettet mot trål- og havfiskeflåten. Nå dreies innsatsen gradvis inn mot kystflåten for å nå målene med ferksfiskstrategi, kortreist mat, kvalitet, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisamfunnene på land. Ikke minst leder Fiskeridepartementet etter måter å øke fiskes kvaliteten, spre innsatsen på flere arter og i tillegg drøye sesongen.

Fleksible ordninger
Etter det Fiskeribladet Fiskaren kjenner til, skal Fiskeridepartementet ha lagt ryggen til for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både industrien og kystflåten. Lineegnetilskudd er for alltid ute.

Men ekstra torsekvote for fiskere som fisker «bifangst», helårlig og ikke minst med krok, kan fort dukke opp. Ikke minst er kystflåteforskningen trappert vesentlig opp.

Nor Dan 35' Speedsjark Nyhet!!!

Bestikk vår stand 4-001 under
Nof-Fishing 2010
Web: www.adn.no • e-post: adm@adn.no

Merdis Boat Trading AS
Tlf: +47 27 93 04 08
Salg: +47 924 41 526 / +47 928 80 138

de får god kvalitet på fisken med snurrevad og garn dersom det tas hensyn til nettopp kvalitet. Alt dette er riktig. Selv om utgangspunktet er det beste, er det ingen automatisk kvalitetsgaranti for linefisk, dersom det ikke også er kvalitet i linefiskernes behandling av fangsten. Også her må det bløgges, skylles, kjøles og lagres etter boka, sier Henriksen.

Samarbeider tett

Bjarni Sigurdsson som vi samarbeider nært med i forskningen på «Saga K» og «Åsta B», har litt annen bakgrunn enn de fleste andre fiskere. Han har vært rådgiver, leder av produksjonsbedrift med spesielt fokus på fiskekvalitet, bankmann og leder i et konsern med fiskebåtrederi. Han kommer dessuten fra Island der industrien har lyktes med en strategi der linefanget fisk framstår som miljøriktig fanget fisk av spesielt god kvalitet. Dette er en bakgrunn som er spennende når vi er opptatt av å diskutere alternativer til dagens drift, sier Edgar Henriksen.

Et sjefsargument fra kystlinefiskerne er at handegnet line gir omtrent dobbelt så god fangst per krok som autoline.

Samarbeid

Sammen med Sintef og Fiskerihøgskolen har vi fått forskningsmidler fra FHF til å arbeide fram et FOU-program der vi spør fiskerne før vi innretter forskningen. Løsninger for å automatisere egning gjerne på land, er etterspurt. En annen utfordring er mer effektive autolinesystemer. Her vil blant annet se nærmere på et trommelsystem, Selectfish, utviklet av Mustad Longline. Ting tyder på at fangsteffektiviteten er tilnærmet like god som håndegnet line. Dersom dette viser seg å holde stikk kan autolinedrift bli langt vanligere i Nord-Norge enn det har vært, sier Edgar Henriksen. Han har ellers store forventninger til samarbeid på tvers av grensene.

Vi har mye å lære av andre fiskerinasjoner, og

de har mye å lære av oss. Allerede til høsten skal vi delta på et stort seminar om linefiske på Island der temaet er deling av kunnskap om marked, teknologi, strategi og forvaltning.

bjorn.forberg@fbfi.no Telefon: 77 66 56 82

NYE TANKER: Norske myndigheter vil dreie innsatsen gradvis inn mot kystflåten for å nå målene med ferksfiskstrategi, kortreist mat, kvalitet, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisamfunnene på land. ALLE FOTO: BJØRN TORE FORBERG FiskeribladetFiskaren FiskeribladetFiskaren FiskeribladetFiskaren 16. august 2010

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Vil prøve uten ekstra torskekvote

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 18.08.2010. Profil: Nofima faglig. Side: 14.

Jeg er ikke uenig med forsker Edgard Henriksen i at vi med et slikt opplegg som vi kjører, har behov for å strukturere inn mer torskekvote.

Men det vil koste oss så mange flere millioner kroner, at vi vil prøve oss med den torsken vi har, sier Bjarni Sigurdsson.

Han understreker imidlertid at prosjektet med de to båtene i utgangspunktet var basert på hjemmelskvoter under 11 meter.

Det at Nofima og Norges Fiskerihøgskole kom inn med forskningskvoter, var noe forskningen sjøl tok initiativet til. Vi har ment, og mener fortsatt at det skal være mulig å drive selektivt hele året uten ekstra torskekvote, sier han.

Opplegget var å følgemyndighetenes råd, og de var av de aller fleste som satset på «Helga-båter» da hun ville gi rimelig fritt fiske for fartøy under 11 meter.

Men dette i likhet med andre reguleringer har endret seg.

Han skisserer følgende strategi: Vi vil satse maksimalt på det selektive agnet der torsken viker unna og hyse biter på i økte mengder.

Derneft vil vi rømme fiskefelt der det står mye torsk.

Vi vil legge perioden for båtpuss til vinteren/våren når torsken står tettest over et stort område.

I tillegg setter vi vår lit til at myndighetene fortsatt skal åpne for tidlig bifangstfiske på torsk, slik de har gjort i år.

Sigurdsson sier at dersom denne strategien ikke lykkes slik at det fører til vesentlig kortere sesong, så må de investere i torskekvote.

Det innebærer at vi i stedet for å styrke egenkapitalen, må ta mer lån. Det blir selvsagt krevende etter allerede i å ha investert ganske mye i to nye fartøy, sier han.

14 NYHETER
ONSDAG 18. AUGUST 2010 FISKERIBLADET FISKAREN

Vurderer ekstrakvote til de s

FERSKFIK

Myndighetene arbeider for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både forskningskvoteringen til både industri og kystflåte. Ekstra torskekvote for fiskere som fisker østfangsta, heiderlig og ikke minst med krok, kan fort lukke opp.

Bjarni Tore Forberg
Berlings

Norge har i mange år gått i spiss innen forskning på fangst, fartøy og fleksible teknologier. Lengre har tingene utviklet seg. Edgard Henriksen mener torsk og havskråbåten. Nå droies innsettsen gradvis inn med kvotering for å nå millionen med forskningskvotering kortreist med kvotering, markedsstrategi og ringvirkninger for fiskerisektoren på land. Ikke minst leder Fiskeridepartementet etter muligheter til å øke kvaliteten, spre innsettsen på flere arter og i tillegg drive sesongen.

Fleksible ordninger
Etter det Fiskeribladet Fiskaren kjemper til skal Fiskeridepartementet ha lagt ryggen til for å finne nye og fleksible virkemidler som kan styrke både industrien og kystflåten. Løseordene er for alltid ut.

Men ekstra torskekvote for fiskere som fisker østfangst, heiderlig og ikke minst med krok, kan fort lukke opp. Ikke minst er kystflåtefiskerikvoten trappert vesentlig opp.

Fakta: TRE EIERE
Eierne tok i 2009 69,9 fcl og «Saga K» (36 fcl) med avrettede Ekoky AS. Deres 40 prosent av Nordeng AS, som igjen er 100 prosent av Bjarni Sigurdsson. (Nordeng AS ser og 100 prosent av Innebyen Sigurd B.)

De to båtene har til enhver tid et mannskap på mellom 10 og 15 personer. De to båtene har til enhver tid et mannskap på mellom 10 og 15 personer. De to båtene har til enhver tid et mannskap på mellom 10 og 15 personer.

Vil ikke spekulere
Forsker Edgard Henriksen ved Nofima i Trondheim vil ikke spekulere på hva myndighetene har på gang. Men han beredder seg på forskningen på kystflåtestrategier og trappert vesentlig opp. Blant annet samarbeider det også tett med kystflåte fiskerisetter, og ikke minst med norske fiskere.

«Vi er ikke på jakt etter løsninger som fungerer i samspill eller på siden av hverandre. Edgard Henriksen, forsker Nofima

Samarbeider tett
Bjarni Sigurdsson som vi i år har tatt med oss i forskningskvoten på «Saga K» og «Asta B», har fått sammen bakgrunn med

NYE TANKER: Norske myndigheter vil dreie innsettsen gradvis inn mot by

Nor Dan 35' Speedsjark Nyhet!!!

Bestikk vår standard 4-801 under
Nor-Fishing 2010
Web: www.adb.no • e-post: adm@adb.no

Merid Boat Trading AS
Tlf: +47 37 93 04 08
Salg: +47 924 41 326 / +47 920 80 138

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Trål ut speedsjark inn?

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 16.08.2010. Profil: Konkurrenter, SINTEF. Side: 25.

-Store autolinere er på vei ut den dagen vi kan bygge opp til 35 tonn store speedsjarker utstyrt med framtidens autolinesystemer. Omtrent slik uttalte han seg, den islandske fiskefartøybyggeren Oskar Gudmundsson, til Fiskaren for ca fem år siden.

På denne tida hadde en betydelig del av islandsk ferskfiskindustri langt på vei kvittet seg med tråleravhengighet, og baserte produksjonen av kvalitetsfisk, fangstet med raske linebåter.

I Norge ble det diskutert hvor lenge det ville gå før Kjell Inge Røkke ville skifte ut gamle og konsesjonstunge trålere med speed-sjark i fiske på de helårige fiskerike områdene utenfor Finnmark. Det tok ikke lang tid før Aker i samarbeid med fiskere gjorde forsøk med line-speed. Men det stagnerte litt da Aker fikk nei på å ta trålkvoter med kystbåter.

Med gjennomgående høyere priser på fryst enn fersk fisk, går utviklingen mer mot en rolledeling enn et enten eller. Trenden til fryns om bord øker på, samtidig som speedsjark-revolusjonen preger mye av fornyingen den norske kystfiskflåten.

De to siste årene har innsatsen til norsk-islandingen Bjarni Sigurdsson og hans partnere vakt oppsikt med speedsjarkene Saga K (36 fot) og Åsta B (49,9 fot) utrustet med autoline. De har langt på vei dokumentert at sjarklinefiske etter knappe torskekvoter, sammen med maksimal innsats på alternative arter som hyse, steinbit, blåkveite, uer, brosme og en liten slump sei de lykkes med å fange, kan rekke til kontinuerlig fangst fra 1. Januar til 22. desember. Med andre ord: De har gitt noen svar på de evige spørsmålene om utnyttelse av alle arter, fjerning av sesongsvingninger og i tillegg kortreist fisk, fanget med krokredskap.

Forsker ved Nofima Edgar Henriksen har denne vurderingen: - De har nesten svart på noen av disse spørsmålene. Problemet er at de begge har hjemmelskvoter under 11 meter, og dermed for lite torsk til å greie hele året selv om de satser

BÅKGRUNN
BJØRN TORE FORBERG

Trål ut – speedsjark inn?

Med andre ord: De har gitt noen svar på de evige spørsmålene

11 meter, og dermed for lite torsk til å greie hele året selv om de satser beredt på å unngå trosk. Med 40 tonn torskekvote, vil farøyene i løpet av vinteren fiske opp torskekvoten, og de vil få problemer med å finne lovlige driftsalternativer i påvente av at bifangstfisket åpner. Men fordi det er framtidsmidler til forskning og bedre samspill mellom produksjon og marked, fantes det ikke kortsiktede og lang-siktede løsninger. Norges Fiskerihøgskole, Sintef og Nofima samarbeider om slik forskning, og begge fartøyer i Bjarnis prosjekt ble tildelt forskningskvoter fra Nofima og NFH. Dermed har de

VOLVO PENTA GIR DEG 100 ÅR MED MOTORUTVIKLING

Volvo Penta har utviklet og produsert marine motorer i over 100 år. Dette har gjort oss til verdens største motorleverandør for marine motorer, noe du som kunde vil merke. Den lange erfaring vi har sammen med våre partnere er din sikkerhet. Vi tar deg som kunde på alvor. Vi er for at du skal kunne gjøre jobben din smartest, mest effektivt. Står på 100 års erfaring

VOLVO PENTA
www.volvopenta.no

NOR-FISHING 25

Volvo Pentas profesjonelle servicecenter i Norge:

BERGEN	Sjunde & Møller AS Phone: +47 5558 19 70 Email: fms@sjunde.no Web: www.sjunde.no
HAVFYSUND	AS Havnepand Patentfisk Phone: +47 7842 48 80 Email: fms@havnepand.no Web: www.sjunde.no
OSLO	Oslo Bit og Motor AS Phone: +47 247 60 00 Email: bit@oslobit.no Web: www.oslobit.no
NORVIK	Revolt Marina AS Phone: +47 7428 05 50 Email: post@revoltmarina.no Web: www.revoltmarina.no
SVØDGER	O. Marthug Sjø & Mek. Verksted AS Phone: +47 7058 60 60 Email: marthug@marthug.no Web: www.marthug.no
TRONDHØM	Martin Sjø & Motor AS Phone: +47 7188 31 00 Email: fms@martinsjo.no Web: www.martinsjo.no
ÅLESUND	Wiking Sjøfart Phone: +47 7011 85 00 Email: huse@wiking.no Web: www.wiking.no

Bestill: www.volvopenta.no for mer informasjon

bevist på å unngå trosk. Med 40 tonn torskekvote, vil fartøyene i løpet av vinteren fiske opp torskekvoten, og de vil få problemer med å finne lovlige driftsalternativ i påvente av at bifangstfisket åpner.

Men fordi det er funnet midler til forskning på kystflåtestrategier og bedre samspill mellom produksjon og marked, fantes det både kortsiktede og langsiktede løsninger. Norges Fiskerihøgskole, Sintef og Nofima samarbeider om slik forskning, og begge fartøyer i Bjarnis prosjekt ble tildelt forskningskvoter fra Nofima og NFH. - Dermed har de hatt nok torsk til å fiske i to år uten å strukturere, samtidig som vi som forskere har kunnet studere fangsteffektivitet, driftøkonomi og gjort forsøk med agn og linetyper. For kommersiell drift må de nok basere seg på å kjøpe hjemmelskvoter over 11 meter og strukturere opp torskekvoten, sier Henriksen.

Sammen med forskerne Bent Dreyer og Bjørn Inge Bendiksen har Edgar Henriksen gjennomført tre forskningsprosjekter. Ett sammenligner norsk og islandsk kystlinefiske. Et prosjekt drøfter ulike lineagn,

mens et tredje ser på fangststrategier og økonomi for de to fartøyene.

Det er helt nye toner i norsk fiskeripolitikk at kystflåten er kommet i sentrum. Norsk fiskerinæring har ikke gjort så mye med at islendingene har klart seg best både med det ene og det andre. Vi har nøydt oss med å kopiere noe av det omsettelige kvotesystemet, noe som definitivt ikke har fungert særlig bra på Sagaøye. Med unntak av det omsettelige kvotesystemet har

kystflåtehøveding Arthur Bogasson sagt det omtrent slik: Det kan være trygt for nordmenn å følge etter når Island har prøvd i med suksess i 30 år.

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

- Vellykket tilpassing

Nordlys. Publisert på trykk 30.04.2010. Profil: Nofima faglig. Side: 18.

I dag er fiskeflåten betydelig bedre tilpasset ressursgrunnet. Tilpassningen har vært vellykket.

Dette mener Nofima-forskerne Øystein Hermansen og Edgar Henriksen. De siste tiårene har det vært en jevn nedgang i antall fiskebåter.

Denne flåtetilpassningen har gått mer smidig i Norge enn i andre land. Forklaringen er at etterspørselen etter arbeidskraft i andre bransjer har kompensert for tapet av arbeidsplasser i fiskeflåten. Dermed har man ikke fått noen store krise på kysten, påpeker de to.

Men det har hatt negativ sysselsettingseffekt i de små fiskeriavhengige kystkommunene.

© Nordlys

18 FRIDAY 30. APRIL 2010
NYHETER
NORDLYS

FISKERINÆRINGA I ENDRING

Her er **FREMTID**

11.000 færre fiskebåter.

Landets mest moderne kystfiskebåter foser ut Tromsøysundet. 50 fers store «Asta B» er den nye superfiskebåten, med siste skrik innen fisketeknologi og komfort.

Tokt: Bengt Nielsen
bengt.nielsen@nordlys.no

Foto: Torgrim Røth Olsen

Spranget er enormt fra den gamle sjøtjener i stein, og den nordnorske fiskeflåten som den framme for 30 år siden. Dette er den mest avanserte 50-fotings som er bygget, så det gjelder teknologi, sier Bjørn S. Sigurdsson og Helgi Sigvaldsson. De er «Asta B», sammen med Helgis broe Hvala gjennom aksjonsselskapet Fiskeb. Asta, de er fra Island. Men kom til Norge lengst for framdrift og sikkerhet. Nå har de gjort nordnorske av seg. Med base i Tromsø ligger de helt i front i utviklingen av framtidens kystfiskeflåte i Nord-Norge.

Siden 1980-tallet har både kystflåten og fiskeristanden gjennomgått en bemerkelsesverdig slakkprosessen. Nesten 11.000 færre fiskebåter i Nord-Norge. Nesten 7000 færre fiskere. Fangsttiden er kortere og spesialiteter langs kysten har blitt sett vart litt fallt. Utviklingen har gått i retning av færre, men større og mer effektive fartøyer.

Den nye 50-fotings «Asta B» er et skillefremt av denne utviklingen.

Nær 10 mill. – Vi fikk bliken i november i fjor. En investering på 7 millioner kroner, så klarten utstyret om bord. Den er bygget på et verk på Island, men er i Norge Sigurdsson og Sigvaldsson.

– Vi har det pypperte av masker og

Islandsk «fiskekann-bør», hefrer de fleste sier.

I et intervju forteller den fagligste fiser, som i en moderne fiskekystflåte. «Asta B» er en avansert, med den nye sisteste mekaniserte fiskeflåte. Arbeidskledet er svært godt. Siste nytt inneholder GPS og kommunikasjonssystemer, som gir fiskeren utmerket informasjon for å unngå fiske. Moderne fangstbehandlingssystemer, for å sikre best mulig kvalitet på fisken.

Tilgang til internet, Bekvemmeligheter som TV, med skjenke kabinett, oppraskningskabin, vaskemaskin og søkkrommet.

Fire ukler fri
Mannskapet på fire har en regulert arbeidsklima, med fire ukler på hver og fire ukler fiskestede i land.

– Vi har sjåtte ideer fra større fiskebåter og fra fiskebransjen. Folk vil ha en regulert arbeidsklima, og fiskeriet er viktig, forteller Bjørn og Helgi.

De sauset på utvalget, og det med stil nær 23 km lange og 22.000 kroner store fiskeflåte. I noen kan det gå en fangst på rundt 8000 kilo per hal. Målet er en riktig fiskeflåte, med mest hoveddekk på fangst av byse. Tonken er ikke hoveddekk.

– Tonken blir nesten en plage, som fangst, sier de.

Storregien er å levere fangster hver dag, sier de.

– Denne driftformen er en kopi av den islandske sekvensen med spesialtjaker, tilpasset norske forhold.

De to forteller om et nytt spennende forskningsprosjekt sammen med Nofima. Som foretar fiskeflåte brukere de sags som er spesiallaget for byse. Et signalement er en klar fordel for byse, men som tørken ikke liker noe særlig.

– Her er vi begynnelsen på noe fantastisk. Det kommer en å kaste til sags som er tilpasset til fiskeflåte. Det kan vi fiske på bestilling fra markedet og så da.

« Science Fiction i dag, men det blir framtidens, mener Bjørn S. Sigurdsson og Helgi Sigvaldsson.

COCKPITET: Siste høst den nyeste moderne kystfiskebåten «Asta B» er på vei ut i havet.

– Vellykket tilpassing

I dag er fiskeflåten betydelig bedre tilpasset ressursgrunnet. Tilpassningen har vært vellykket.

Dette mener Nofima-forskerne Øystein Hermansen og Edgar Henriksen. De siste tiårene har det vært en jevn nedgang i antall fiskebåter.

– Denne flåtetilpassningen har gått mer smidig i Norge enn i andre land. Forklaringen er at etterspørselen etter arbeidskraft i andre bransjer har kompensert for tapet av arbeidsplasser i fiskeriet.

Dermed har man ikke fått noen store krise på kysten, påpeker de to.

Men det har hatt negativ sysselsettingseffekt i de små fiskeriavhengige kystkommunene.

Side 208 av 238

Prøver nytt linebruk

ØKSNES: Roger Larsen fra Alsvåg vil ha fiskerne i Øksnes til å prøve en ny type line.

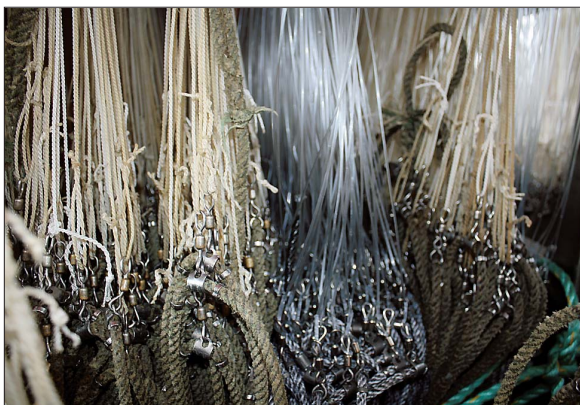
TROND K. JOHANSEN
trond@blv.no

I morgen, onsdag, vil Larsen sammen med Universitetet i Tromsø, Nofima og Sintef, holde orientering om det nye linebruket på Myre Hotell. Dit er alle fiskerne som har interesse av dette, invitert.

– Universitetet i Tromsø, Norges fiskerihøgskole, har fått i oppdrag av Fiskeri og Havbruksnæringens Forskningsfond (FHF) å gjennomføre prosjektet «Kartlegging av brukorienterte FoU-behov for videreutvikling av kystlinefiske». Arbeidet gjøres som et samarbeid mellom UIT (Roger Larsen), NOFIMA marked (Edgar Henriksen) og SINTEF Nord (Lasse Rindahl) sammen med næringsaktørene, forteller Roger Larsen.

Larsen sier at det ligger i kortene at de som står bak dette prosjektet ønsker å finne enda flere gode argumenter for å fremme linefiske som fangstmetode.

– Vi har bestilt lokaler på

Linebruk er en vitenskap. Nå vil Roger Larsen ha fiskerne med i utviklingen av enda bedre linebruk. (Foto: Roger Larsen)

Myre Hotell og håper å samle så mange representanter fra flåten og produksjonsanlegg som mulig fra både Myre og Sto.

– Vi tre prosjektledere vil holde en kort innledning om hva som er gjort av forskningsinnsats på line de siste fem-

seks årene, og vil gi en kortfattet orientering om noen planer vi sysler med for videre lineforskning, sier Roger Larsen.

Konsesjon i Steinlandsfjorden

Monica Uhre Fredvang har fått konsesjon for eiendommen Vangen, gårdsnummer 57, bruksnummer 8 på Elvenesstrand innerst i Steinlandsfjorden. Eiendommen består av tre parseller, innmarksteig, torvteig og skogteig. Eiendommen skal først og fremst brukes til boligieendom, men som vilkår for konsesjonen settes at de dyrka og dyrkbare arealene leies ut på langsiktig kontrakt til slått og beite dersom det er interesse for det. Kjøpesummen er på 600.000 kroner og ansees som normal for området. Det er ikke aktiv drift på noen av eiendommene i området. Saken ble enstemmig vedtatt av teknisk utvalg i Øksnes.

Eiendoms-skatt til himmels

På få år har de rødgrønne partiene tredoblet eiendomsstakken i Bodo. – For å finansiere slapp drift i kommunen? spør styreleder Bjørn Roald Olsen i Kløverenga borettslag, ifølge Avisen Nordland.

Sjokkregningen fra Bodo kommune har fått styreleder Bjørn Roald Olsen og styremedlem Karl Jensen i Kløverenga borettslaget må ut med 51.821 kroner mer i året.

Det skal ikke være slik at man kan pålegge byens befolkning å betale tusenvis av kroner ekstra i året i eiendomsskatt sånn helt uten videre, sier styreleder Olsen.

Veabø får overta Fellesbygget

BØ: Guttorm Veabø får kjøpe Bø kommunes aksjer i Fellesbygget på Straume til pålydende.

– Bø kommune har 51 prosent av aksjene, men aldri vært aktiv driver i selskapet. Når noen vil drive næringsarbeid på denne måten, ser jeg ikke noe poeng i at Bø kommune skal sitte som aksjeeier, sa ordfører Sture Pedersen, da formannskapet i Bø enstemmig gikk inn for salg torsdag.

Veabø var i sin tid initiativtaker til at forretningsbygget Fellesbygget ble reist. Bø kommune har vært leietaker i bygget, som også huser frisør og tannhelsetjenesten. Aksjonæravtalen tilsier forkjøpsrett på aksjeposten til pålydende, fortalte ordføreren.

Mindre vann

Molde (NTB): Det fortsetter å minke stygt i kraftverkens magasiner. I Sørøst-Norge er den gjennomsnittlige fyllingsgraden nå 18 prosent. Det betyr at det enkelte steder begynner å bli tomt for vann.

I gjennomsnitt for hele landet var magasinbeholdningen på om lag 25 prosent ved utgangen av den siste uka.

Hygget seg på Skarstein

Hygget seg på Skarstein: f.v. Solveig Strand, Lillian Toften, Gunn Salomonsen, Åshild Gudbrandsen, Knut Toften og Jarle Strand. (Foto: Idar Ovesen)

ANDØY: Når Andøy Røde Kors Omsorg holder hyggestund på Skarstein er det vel verd å ta turen fra Andenes, synes Solveig og Jarle Strand.

IDAR OVESEN
idar@blv.no

– Vi pleier å komme på disse arrangementene, forteller Solveig Strand, som sammen med ekteparten hygget seg med laksemiddag på grendehuset på Skarstein.

Etter å ha holdt arrangemen-

tet på Nordmela noen år, valgte besøkstjenesten denne gangen Skarstein. Der har en for øvrig vært tidligere.

– Vi pleide også å dra til Nordmela, men det er jo litt kortere veg hit, sier Solveig og Jarle, som ved bordet har selskap av Lillian og Knut Toften, Gunn Salomonsen og Åshild Gudbrandsen.

Vist seg fram

Da lederen for seniorordanserne var borte på kurs, tok for øvrig Lillian kommandoen slik at

danserne fikk vist seg fram på Skarstein. Det ble suksess, i likhet med sang av Tone Skagen, og gla'oner fra Oddvar Nybrott og Ingvard Hansen.

– Alisangen hortos godt både på «La oss leve for hverandre» og «Blåveispiken».

Leder Hanne Simonsen i Andøy Røde Kors sier at arrangementet bare er ett av mange som besøkstjenesten gjennomfører i løpet av året.

Blomster

– Det er veldig trivelig å så

mange stiller opp, også om loddssalget vårt. Det er nødvendig for at vi skal få dette til. Jeg må også berømme handelsstanden som gir gaver. Denne gangen har vi også fått masse blomster fra blomsterbutikken, sier Simonsen.

På middagsmenyen sto både kjøttkaker, rømmegraut og kokt laks – alt «heimilaga». Laksen begynte damene å skrape allerede torsdag.

Og så var det dessert, og massevis av kaker til kaffen. Noe for enhver smak på Skarstein, altså.

Aha-opplevelse på linefeltet

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 14.12.2009. Profil: Nofima faglig. Side: 10.

Jon Eirik Olsen Harstad Desto større ble overraskelsen da det viste seg at det såkalte poseagnet som skulle utprøves hadde de påståtte egenskapene, og vel så det.

Det er kystlinefisker John Roger Eriksen i Båtsfjord som forteller hvordan det fortsatt er mulig for godt voksne og erfarne fiskere å få seg en aha-opplevelse på fiskefeltet. Utgangspunktet var altså det islandskproduserte poseagnet, og hvordan det kunne fungere i tradisjonelt norsk kystnært linefiske.

Det viktigste resultatet av prøvefisket var at vi fikk både mer og større hyse på lina som var egnet med poseagn. Vi fisket parallelt med makrell og saury som agn, og forskjellen var markert fra begynnelse til slutt. Jeg vil gå så langt at jeg mener vi med poseagnet kunne fisket uten minstemålsproblemer på felt som ellers ville vært stengt på grunn av mye småhyse, hevder Eriksen.

Poseagnet er i utgangspunktet oppmalt og innfrost agnfisk, i dette tilfellet makrell, som så er stanset ut under trykk i 10 grams «puter» med et hull til kroken i midten. Dette agnet tilsettes så fiskeolje og pakkes enkeltvis i pakninger til forveksling lik vanlige teposer. Agnfisken kan varieres, og agnet kan tilsettes spesielle stoffer med tanke på den effekten man ønsker å oppnå.

Tydelige tall

Poseagnet produseres på Island, og ideen om å prøve det ut i hjemlige fiskerier kom etter påstander fra islendingene om at dette standardiserte agnet ville gjøre det mulig å øke både fangstene og fiskestørrelsen i fisket etter hyse.

Vi har tidligere vært med på å prøve ut mye rart for å effektivisere linefisket. Det aller meste har endt opp som fiasko. Men altså ikke denne gangen, understreker Eriksen, som har solide tall å belegge sine påstander med.

Forsøket med Båtsfjord-fiskerens vel 14 meter lange aluminiumsbåt Rubin ble gjennomført i samarbeid med Fiskerihøgskolen i Tromsø, og oppsummeringen derfra viser at 100 stamper line over fire sjøvær ga i gjennomsnitt 75,13 kilo hyse pr stamp med poseagn, 69,86 kilo med saury og 66,16 kilo med makrell. Andelen fisk over 10 hg var henholdsvis 32,24 kg, 29,05 kg og 24,36 kilo. Med hysepriser på kr 4,27 og kr 8,55 i forsøksperioden, ga det kr 458,76 i inntekt pr poseagnet stamp, kr 422,65 pr sauryegnet stamp, og kr 386,80 pr makrellegnet stamp.

Saury bedre enn makrell

Ganger man dette opp over tid, blir forskjellene betydelige. I tillegg får man et mer renslig agn som har en fiskevekt på 10 gram, mot et vanlig makrellagn på rundt 20 gram.

-Det var for øvrig også overraskende å se at saury fisket bedre enn makrell under våre forsøk, forteller en optimistisk lineskipper fra Båtsfjord etter fiskeforsøkene tidligere i høst.

Flere forsøk

Det er imidlertid forsket mer på poseagnet her til lands, og ved forskningskonsernet Nofima (tidligere Fiskeriforskning) i Tromsø har man laget en større rapport med utgangspunkt i ønsket om et bedre utbytte av kystlinefiske i dagens kvotesituasjon. Linefanget fisk er attraktiv i markedssammenheng, men kostnadene ved selve fisket er relativt høye. Spesielt når det er snakk om handegnet line og gammeldags linedrift.

Prøvefisket rapporten er basert på, ble gjennomført på Malangsgrunnen i løpet av 2008 og 2009, i perioder med vekslende innslag av torsk og hyse på feltene.

Forsøkene med poseagn viser at det åpner seg muligheter for å bruke en torskekvote bedre i løpet av hele sesongen, ved at agnet brukes målrettet. Eksempelvis kan man øke hyseandelen og redusere torskeandelen i fangsten. Effekten forsterkes ved bruk av tilsetninger til poseagnet. Det betyr flere sjøvær før torskekvota er tatt men økte samlede inntekter på grunn av bedre utnyttelse av hysemulighetene. På samme måte ser man for seg at et bifangstfiske mot

slutten av året kan gi bedre utbytte med poseagn. Forskningsresultatene satt på spissen: Linefiskeren kan gå på feltet og få 70 prosent hyse og 30 prosent torsk i fangsten uansett i hvilket blandingsforhold de to fiskeslagene opptrer i på det samme feltet.

jeo@fbfi.no 77059022

SKEPTISK: Jeg hadde ikke den store trua på dette agnets spesielle egenskaper, det må jeg innrømme. Men i dag er jeg av en annen oppfatning, medgir «Rubin»-skipper John Roger Eriksen (t.v.). ARKIVFOTO Bildetekst ferdigegnet line: KLAR TIL SETTING:

Bildetekst poseagn: I POSE: Slik ser det ferdige poseagnet ut, oppmalt fisk utstanset i små stykker og pakket i «teposer».

FOTO: Edgar Henriksen, Nofima

Bildetekst linefiske:

ARKIVFOTO John Roger Eriksen til venstre, leder i Båtsfjord kystfiskarlag?Odd Arne Harjo til høyre, leder i Båtsfjord Fiskarlag??Foto: Bjørn Tore Forberg FØR PAKKING: Poseagn, oppmalt fisk utstanset i 10 grams stykker før pakking i «teposer». MÅLRETTEDET: forsøkene med poseagn indikerer at linefiskerne gjennom målrettet bruk av dette agnet kan styre blandingsforholdet mellom torsk og hyse i fangstene. Poseagn til hyselinefiske John Roger Eriksen til venstre, leder i Båtsfjord kystfiskarlag?Odd Arne Harjo til høyre, leder i Båtsfjord Fiskarlag??Foto: Bjørn Tore Forberg

@text2

© Fiskeribladet Fiskaren

Norsk linefiske går tilbake - Island øker

FHF. Publisert på nett 30.03.2009 11:03. Profil: Nofima faglig.

Høy kvalitet, jevn tilgang, lavt energiforbruk og skånsomt fiske til tross: Linefisket i Norge viser en svak tilbakegang. Det motsatt skjer på Island. Av: Line som redskap har mange positive sider.

Høy kvalitet på råstoffet, relativt jevn fordeling av landinger over året, lavt energiforbruk og skånsomhet mot havbunnen er forhold som framholdes. Til tross for dette er norsk linefiske i svak tilbakegang.

På Island ser vi derimot en annen utvikling. Her øker andelen av bunnfisk som tas med line, både blant de minste og største fartøyene. I et prosjekt for FHF har forskere ved Nofima Marked undersøkt hvorfor.

Reguleringspolitikk som gir bonus Forklaringene på økningen i islandsk linefiske finnes i markedsmessige forhold og i forskjeller i reguleringspolitikk.

Av regionalpolitiske årsaker settes det av kvoter som gir pluss 16 prosent kvotebonus for linefartøy som benytter håndegnet line og som drifter fra et bestemt sted. Denne ordninga er svært populær og virker mer effektivt enn den norske stimuleringen av kystlinefisket; agnkvoter.

Fra fiskedøgn til omsettbare kvoter Ordningen med fiskedøgn for juksaflåten på Island ble avskaffet i 2003 og erstattet med omsettbare fartøykvoter. I og med at kvoter tilført den minste fartøygruppen kun kan fanges med krokredskap, har dette gitt lineflåten med båter mindre enn 15 brutto registertonn (ca 13,5 m) større mulighet til å kjøpe kvoter. Og dette benytter de seg av.

Moderne båter Kombinasjonen speedsjark og autolinesystem har blitt svært populært på Island, da disse båtene både er effektive og lønnsomme. Lønnsomheten har gjort at fartøyene har hatt stor økonomisk evne til å kjøpe og leie kvoter, og fartøygruppen har hatt en formidabel vekst. Det er ikke uvanlig at autolinefartøy på 12-13 meter tar årsfangster på rundt tusen tonn rund vekt.

Vil helst ha linefanget fisk På grunn av råstoffkvalitet og jevnhet i leveransene, foretrekker den islandske fiskeindustrien linefanget fisk. Fiskeindustrien har også anledning til å eie fiskefartøy og kvoter. Anledning, råstoffpreferanser og lønnsomhet fører til at fiskeindustrien investerer i autolinefartøy og kvoter til disse. Linefanget fisk på Island, også fra den havgående autolineflåten, landes fersk.

Markedsføres som miljøvennlig Engelske supermarkedskjeder markedsfører krokfanget fisk som miljøvennlig. Fiskeindustrien på Island har derfor stor etterspørsel etter linefanget fisk der miljøargumentene veier tungt. Når lineflåten også bidrar med kontinuitet i leveranser og god kvalitet, styrker dette den islandske fiskeindustriens preferanser for lineråstoff.

Norge vil også ha linefanget fisk, men... Også norsk fiskeindustri foretrekker lineråstoff, og legger til rette for lineflåten ved å stille egne buer til rådighet. Men norske stimulerings- og reguleringsordninger og fiskeindustriens tilrettelegging ser ut til å ha langt mindre effekt enn de islandske ordningene.

- Målet med prosjektet er å utvikle kunnskap om bruk av line som fiskeredskap i den norske fiskeflåten, forteller forsker Edgar Henriksen.

For mer informasjon, se

© FHF

Se webartikkelen på <http://ret.nu/BU6XLcD3>

Oversikt over like treff

Norsk linefiske går tilbake Island øker

Nofima 27.03.2009 11:00

Norsk linefiske går tilbake - Island øker

Fiskeribladet Fiskaren 28.03.2009 11:05

Norsk linefiske går tilbake

Forskning.no 28.03.2009 06:05

Norsk linefiske går tilbake

Kyst.no 30.03.2009 07:07

Mye å spare på reguleringer

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 06.06.2008. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 10.

Kystfisker Ian Kinsey håper de høge drivstoffprisene kan føre med seg en revurdering av fiskerireguleringene, som han mener er direkte miljøfiendtlig.

Det er trasig at verdens ledende fiskerinasjon hele tiden er på etterskudd. Vi henger oss opp i gamle løsninger samtidig som andre land tar lange steg framover.

Derfor driver vi heller med brannslukking i stedet for å være i forkant av problemene, sier Ian Kinsey.

Han mener fiskeri er moden for en helhetlig revurdering.

Det er ikke et størst antall sjarker som er svaret på alt. Spør en fiskekjøper og han vil svare at han er opptatt av hvor mye fisk som leveres, ikke hvor mange sjarker de er fordelt på. For fiskerne handler det om å drive rasjonelt og med best mulig lønnsomhet, sier Kinsey.

Kinsey roser forsker Edgar Henriksen i Nofima som satte tingene på plass i FiskeribladetFiskaren mandag.

© Fiskeribladet Fiskaren

Les hele nyheten på <http://ret.nu/hEuSERJm>

FISKET VIL SVINGE MER

z DRIVSTOFFPRIS: Reke-trål rammes hardest

Fiskeribladet Fiskaren. Publisert på trykk 02.06.2008. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Brit Rønningen| Bergen. Side: 4.

Sesongsvingningene i fiskerinæringa vil svinge mer. Det tror forsker Edgar Henriksen ved Nofima. Økende oljepris gir enda mer trøkk når fisket er på topp.

Det betyr at industrien kan få problemer.

Den økningen i drivstoffprisen vi ser, skjer over hele verden. Det betyr at fisk blir dyrere. Matprisen generelt er stigende. Fisk er relativt dyrt, men med jordbruksoppkjøret går kjøttprisen opp. Det er rom for fiskerinæringa å hente mer ut av markedet. Det er rom for å hente høyere pris på fisk, sier Henriksen til FiskeribladetFiskaren.

Han har sett på hvordan de ulike fiskeriene blir påvirket av bunkersprisen.

Trål hardest rammet

Redskapsformen som er dyrest, er trål, og reke-trål er aller dyrest i drift, med tung og finmasket redskap. Hvis det ikke skjer noe med rekeprisen, vil det se dystert ut for denne delen av næringa. Å være stor rekereder fra Vestlandet kan ikke være artig i disse dager. Men reke-trål har slitt lenge. Sjøflåten bruker relativt lite drivstoff, mindre enn trål. De store snurperne og de minste linebåtene er de gruppene som vil bli minst rammet av høge drivstoffutgifter, sier Henriksen, som mener trål bør få bruke mer drivstoffeffektive metoder.

Det særegne norske konsesjonssystemet, der vi har et visst antall kvoter per båt, hvor et visst antall må tas med trål, er en utfordring. Det vil bli utfordret av miljøorganisasjonene og av myndighetene for å bli mer kostnadseffektivt, spår han.

Alle vil påvirkes

Det er lavere drivstofforbruk når fisken er langs kysten, men Henriksen tror ikke at havflåten vil få så store problemer.

Ringnot er så drivstoffeffektiv, spesielt de større fartøyene, at høyere drivstoffutgifter ikke vil bety så mye. De kan føre store fangster og frakte dem effektivt.

Utviklingen med økt oljepris vil føre til at de som bruker mest drivstoff, vil merke det mest.

Hva med konkurransesituasjonen?

Alle vil påvirkes av dette. De globale råvareprisene går opp. Den som bruker minst drivstoff per kilo fanget fisk vinner. Størrelsesbegrensning på rom har også vært diskutert.

Jo større lastekapasitet, dess mer drivstoffeffektiv. Her er det en motsetning i regjeringens politikk. De ønsker at ting skal være fordelt på flest mulig. Samtidig ønsker de minst mulig utslipp.

Svingningene forsterket

Henriksen tror også at vi vil se en forskyvning av driftsform.

Fiske med trål når det er lave fangstrater blir ulønnsomt. Trål har nemlig høyest drivstofforbruk per kilo fanget fisk.

Der slår høge drivstoffpriser mest ut. Veldig mye av bunnfisk vil bli tatt i første kvartal når den er lett å fiske, sier Henriksen.

Betyr det at man vil få økte sesongsvingninger?

De sesongsvingningene vi ser i dag vil bli forsterket. Man vil sørge for å bruke mindre drivstoff og fiske når fisken er lettest å fange.

Når drivstoffutgiftene stiger blir næringa presset til å drive mest mulig kostnadseffektivt, følgelig blir det mer sesongfiske, svarer Henriksen.

For fiskeindustrien spår Henriksen at dette blir et problem.

Industrien sliter med at fisken blir landet en kort periode i løpet av året. Nå blir denne tendensen forsterket.

brit.ronningenfbfi.no

forsker ved Nofima

Telefon: 5521330

© Fiskeribladet Fiskaren

Når drivstoffutgiftene stiger blir næringen presset til å drive mest mulig kostnadseffektivt, og den kommer til å drive mer sesongfiske

Les hele nyheten på <http://ret.nu/9ILFclwN>

Edgar Henriksen,

Importen større enn eksporten

Avisa Nordland. Publisert på trykk 14.05.2008. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk. Side: 8.

Norge importerer stadig mer av sjømaten vi spiser. Stadig færre hender arbeider med å foredle fisken i Norge, viser nye tall fra Nofima. I 2007 var det norske konsumet av sjømat på cirka 104 000 tonn.

Vi importerte 38 000 tonn foredlede produkter, en volumøkning på 46 prosent fra 1996. ? Anleggene trenger ikke lenger å ligge nært fangstfelt eller oppdrettsanlegg. Billig

arbeidskraft og/eller beskyttelse bak tollmurer kan bli avgjørende for hvor foredlingen blir lagt, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima.

© Avisa Nordland

Les hele nyheten på <http://ret.nu/4orsOYox>

Økt import rammer fiskeindustrien

Forskning.no. Publisert på nett 09.05.2008 06:35. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.

Norge importerer stadig mer av sjømaten vi spiser. Stadig færre hender arbeider med å foredle fisken i Norge, viser nye tall fra Nofima. Tips en bekjent!

Send tips til: Din e-post: Send Martin Steinholt Journalist

Fredag I samarbeid med Nofima

I 2007 var det norske konsumet av sjømat på cirka 104 000 tonn.

Vi importerte 38 000 tonn foredlede produkter, en volumøkning på 46 prosent fra 1996.

- Anleggene trenger ikke lenger å ligge nært fangstfelt eller oppdrettsanlegg.

- Billig arbeidskraft og/eller beskyttelse bak tollmurer kan bli avgjørende for hvor foredlinga blir lagt, sier forsker Edgar Henriksen ved Nofima Marked.

Norge har i lang tid hatt høyere lønnskostnader enn konkurrentland, og i de senere årene har kostnadene økt sterkt sammenlignet med europeiske land.

- Sammenlignet med nye EU-land og land utenfor EU er norske lønnskostnader svært høye, sier Henriksen.

Færre i arbeid

Nofima-forsker Edgar Henriksen. Fra 1993 til 2006 viser produksjon av tørrfisk, saltfisk og klippfisk størst lønnsomhet. Samtidig går produksjon av filet av hvitfisk med betydelig tap.

- En klar konsekvens av denne utviklingen er at fiskeindustrien sysselsetter betraktelig færre i dag enn få år tilbake, sier Henriksen.

I år 2000 var vel 14 000 ansatt i fiskeindustrien, mot rundt 10 000 i 2006.

- Sysselsettingsreduksjonen har vært sterkest i produksjon av hvitfisk, og spesielt i Finnmark der filetindustrien stod sterkest, sier Henriksen.

EU ønsker å stimulere og beskytte egen fiskeindustri. Dette rammer i første rekke laks, spesielt røykt laks.

- Dette forklarer den lave andelen foredlet laks i eksportstatistikken, sier Henriksen.

Valutakurs

En sterk krone bidro også til å forverre konkurransesituasjonen for norsk foredlingsindustri på begynnelsen av dette tiåret.

Bedrifter med marginal lønnsomhet fikk derfor ytterligere problemer.

- En fortsatt sterk krone reduserer konkurransekraften til norsk fiskeforedlingsindustri, mener Henriksen.

Krevende kunder

- En annen utfordring er at det i dagligvarehandelen stadig blir færre, men større aktører, både i Norge (Coop, Rema, Rimi med flere) og i utlandet, påpeker Henriksen.

Norske sjømatleverandører møter derfor kunder i eksportmarkedet som krever mer konkurransedyktige priser, flere forskjellige produkter og bedre leveringssikkerhet.

- Den økte importen av sjømat til Norge tyder på at utenlandske sjømatleverandører ofte er bedre organisert for å håndtere disse kravene selv i vårt hjemmemarked, sier Henriksen.

© Forskning.no

Se webartikkelen på <http://ret.nu/nvAju2v>

Vi spiser mer utenlandsk fisk

NRK Nordland. Publisert på nett 08.05.2008 11:59. Profil: Nofima/Akvaforsk/Fiskeriforsk.

Makrell på bordet: - Fisken du spiser kan godt ha vært en tur i utlandet før du får den på bordet. NRK Fire av ti fiskemiddager er laget av fisk fra utlandet. Gerd Elise Martinsen
gerd.elise.martinsen@nrk.no .

Del/tips

Mottakers e-post

Din e-post

Melding

Del artikkelen

Permalenke

De siste 12 årene har importen av fiskemat økt med nesten 50 prosent.

I 2007 var det norske konsumet av sjømat på ca 104.000 tonn, og vi importerte 38.000 tonn foredlede produkter.

Det viser en undersøkelse gjennomført av Norske sjømatbedrifters landsforbud og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond, skriver Nofima (tidligere Fiskeriforskning).

Fisket i Norge, foredlet i utlandet

Nofima er uiskker på hvor store andeler av den utenlandske sjømaten som stammer fra norsk fisk, men de antar at en del av fisken har vært i utlandet.

- Det kan godt hende at det er norsk fisk, men dette er ikke undersøkt. Men spesielt en del av hvitfisken kan ha vært en tur i utlandet og kommet tilbake, og det samme med laksen, sier forsker Edgar Henriksen i Nofima.

- Sjekk laksen du spiser, det kan godt hende det er chilensk laks. Spesielt mye av den marinerte

laksen har vært i Thailand. Laksen kan faktisk være produsert i Chile, videreforedlet i Thailand og spist i Norge, sier Henriksen.

Norske leverandører når ikke opp

Kunder både innen og utenfor Norge krever mer konkurransedyktige priser, flere forskjellige produkter og bedre leveringssikkerhet.

Den økte importen av sjømat til Norge tyder på at utenlandske sjømatleverandører ofte er bedre organisert for å håndtere disse kravene selv i vårt hjemmemarked.

- Dette kan handle om de store konsumentkjedenes sin innkjøpspolitikk. De ønsker gode og få handler. Da er det lettest å forholde seg til store leverandører, med et bredt sortiment og sikre leverandører over tid.

-For eksempel kan norske leverandører ha kun hvitfisk eller laks, mens kjedene er ute etter et bredt sortiment og leverandører som gjør hverdagen deres enkel, sier Henriksen.

Forskeren mener også at det burde blitt undersøkt nærmere om bedrifter i Norge er best organisert til å få råstoffet ut av landet.

Høye lønnskostnader

Henriksen mener at den aller viktigste grunnen til at det blir eksportert så mye råstoff, er at lønnskostnadene er så høye i Norge.

- Så lenge det er et så enormt press i arbeidsmarkedet, og høye lønninger, er dette en tendens som sannsynligvis vil fortsette, sier Henriksen.

© NRK Nordland

Se webartikkelen på <http://ret.nu/YWlaNc8T>